

Prfuyusnad

ԵՐԵՒԱՆԻ ԱՆԹԵԼԷՆ

ԻՆՉՊԵՍ ԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՑԻՆ
ՔԱՐԻԻՂԸ

ԽՄԲ.— Երրորդ ամփոփում մեր հրանի վերջին դեպքերէն արժեք մակառարգրական դեր կատարեցին: Փարիզեան բերքին բարակիցն է որ կը պատմէ (Ա. Է. Բ. մաները, տնի Յառաջ 24 և 26 սլաւոյ):

Մարտ 6ին շուրջ հյուսիսից պայտառան Այկ
Քաղաքանոց դր ներկայ ըլլալ Մաճահ Սուլթանի
զկէթին կրօնական մեծ արարողութեան : Մարտ
7ին, ժամը 10ին երբ Ռազմարտ թալէկ կ'անցնէր
արքայից դռնէն, Ռազմը սահման թաղողներէն
մէկ եւ արժանաւիկ շուրջարտը պարզեց : Գրե-
նակեալներ երկուք հասան նպատակին, մէկը
մղկն, երկրորդը կոնակին : Մէկ ժամ մըլը Ռազ-
մարտն մեռաւ :

Խալիլ ուզեց անձնաստղան ըլլալ, սակայն թէ իր
և թէ իր մեղսակիցներուն զէնքերը առին և բաժնա-
տաաջնորդեցին :

Հուլիս տարածուեցաւ կածակի ազադութեամբ, որ զնորայնութիւն պատճառելով շուկային եւ քաղաքին մէջ:

Միեւնոյն ատեն, սովորականէն առկի մեծ քաղաքութիւն մը կը խռովէր Մոստաքեղ առան պարտէզին մէջ: Բազմութեամբ մէջ կը նշմարուէին քանախ չափ բեմբուկներ: Իրանի նոր վարիչին տապող կը բարձրանար:

Նոյն օրը ԹՀՀ-ում լուրս կոչվեց Վնուտան՝ եր
զեպ առաջադրված կը ճնշադրվեցին Վաղարշապ
անա քաղաքի ընդունվեան ճնշան, առաջին Գ
Անգոն, ճնշով պայույզ իր հասարակ խորքը: Մեծ
պայույթի ճնշուան առնոր մոլորքը կը հաներ, առ կը
խորհրդադրված ԹՀ Վաղարշապանան քաղաքը պիտի
գործեր Թերեան աշխարհի ամենէն մագաղաթա
որոշքը ըլլայէ: Հնում օր Թագաւորան մեծաւ եր,
անհամար խորի ըլլաւ առիտ կարեւոր զիջուե
մըն ժամանակը: Այդ պիտի լոյստուեին հնախա
մըն հասարակութիւնը կը յայտնէր: Բայց ճնշով
պայույթը: Իր կարծիքով, Թագաւորան մաւր ,
պիտի ըլլայ մըն եր օր լուստով պիտի անցնէր,
Վաղին, պայույթաւառի օր խորունկին ետին
հաւատանալ էին Թրանս մաւրամայր կուսակցուե
թիւնը (Բուսու) Կեդր. խորհուրդին հինգ անդա
մենքը:

Մեկը քսու... Բազմաթյան ժողովը հր. Խ. Մարտինյան Նախ. լույս. յարաբերություններ ունենալու համար՝ Սահյանի ծախսում էր Աղայեաններին իր գրամատուցությունն Ան Ջաղաթյանը էր Առաջագետիկ, որով հրաման ասան էինքինները հաղաթյանները դեղահայտին տուաւ : Բազմաթյանի ծախսողները պէտք է մեղի օգտակար ըլլալ : Խաղաղութիւն պիտի ծաղկէ : Արդ, մենք երկրէն միակ կազմաւորութեան լաւն ենք : Օղններ Մաստուտի եւ ան ծերակ Քաշաւանի, որպէսզի իշխանութեան գլուխ գտն : Քարծառայն պահանջները շարխիլին ապահովութեան : Եռուով հր. Համբ. իմ ծան. ալ, այն ասուն թալարի ռաւս ժողովրդի օժանդակութեամբ, հրաման Բրաւոյ տալ ժողովրդական կայտաւորութեամբ մը, որուն արտօնութիւն է : Միայ յորան ալ Հաստատութիւն յայտնութիւն : Գարտաւոր էին Հաստիկի : Աղայեաններ Բարտեղէն էր : Եւ այն հր. կը խօսէր միայն ժողովանոցը մին էր :

Մարտ 20-ին քուէարկուեցաւ քարիւղին աղ-
պայնացումը եւ Մոսաւտեղը ընտրուեցաւ վարչա-
պետ :

Ռազմարային մահունէ անմիջապէս վերջ
քանի մը ցոյցեր կազմակերպուեցան: Քաշանիի
Մոսատեղի, Թուռէի կռուակիցներուն կողմէ:

Շատ դերերն է ցույց կազմակերպել Քէհրանի մէջ: Կը բաւէ որոշ տեղ մը հաւաքել 500 հոգի, անմիջապէս կը խոնորէ հազարապետը՝ գործադրողներն կը մեղադրակնանք, որոնք կորսնցնելիք տիպէ տնին, եւ իհարկեքներնու քաղաքներն մը կը համախմբուի ձգելով իր աշխատանքը:

Քիշորն 600 հազար բնակիչ ուներ։ Միայն 12 խն 80 հազարը հայաբնակ էր։ Ինքնաբնակներն առնելն։ Այլ քաղաքներին էլ չէ դիտել ի՞նչ հարկեր, եւ պարտաւոր էր ծախսահաշուր կամ վճարելու։ Անոց միայն իր պառլամենտը հարկերը մահէն է, Ազգայնականները ճով Քաղաքէ, պաշտօնէն բրեժնասական աշխարհահաշուութեն չէին։ Եւ ոչ այլ առեւ իր մասերը հարկերի աղբյւր։ Եւնայտան մարիւ։ Անոց տուն վերադարձնաւ նստել քաղիք էր չկողա առաւարտներու, ապաքիններ կարողանային, ի՞նչպիսի արդուէ հանելու համար։ Եւ ընկերակիցները իր ցախին որ Իսպանացի հոն իր իր դիտարկներով։

Պատմական այս նիստին ճանի մը օր ետք, ուր ընթացակից Մոսաթուր մարշալայտ զարմաւ իրենդիտանենք ազգայնադրոյ ճարհիդը ասպարէզ կարդալով բրիտանական կայսրութեան: Մոսաթուր իր առաջին ճառը խօսեցաւ եւ կրկնեց Միլլիէրիանեան ընկերութեան չարաշէտ դեմը, եւ իր միջամտութիւնը երկրին զարմեուն:

« ՈՐ ՀԱՄԲՈՎ ԹՈՒՐԱՆ ՊԻՏԻ ԵՐԹԱՆ ... »

ԽԻՐՔ — Եօմէր ձէմկը-ամաը կը գրէ Պոլսոյ «Ազիւն» քերթիւն մէջ, մասնաւորապէս ծանրամա-
նով Տոքթ. Րիթա Նորիի վրայ, որ աչ միայն Լոյս-
նի չարադէտ րաճնակցութեանց մասնակցած, այլ Ե-
ւայոցց քառասունքիւն որ գրած է (17 Սեպտ.)

— Քույր երկուստեղից լսեմ եմ, որ ձեր հայրը Սոֆի Քրիշտ Լուրսե, որ մեծ ծառայություններ ծառայեցած է երկրին, քաղաքական կենսական, եւ մասնավոր ազգայնական շարժումներ : Ինչպե՞ս եղան իմ ինչ, այս ողորդողները ցոյց տալու : Եւ մեծածախ գործընթացներ եւ այս նպատակով աշխատեցաւ : 1940 — 1942 տարիներուն, մեր հայրն իմ տեսակի տեսակցութեանց մէջ, հետեւեալ ժամանակները իր յայտնէր :

— Ստանա՞նազրույթեան առաջին խորհրդարանին մէջ, Սիւնիոյ երեսփոխան էի: Երբեք տարի չբաժնի բերեալ, քննարկմանը հասարակը, շատ քիչ իրաւաբանական գիբերը պարզութեի, լուսաւորանուցայ եւ երեւի. ժողովին մէջ սկսայ որմարակոծութեան: Կատարելապէս զինուած էի, երկնազատութիւններու, հարցունենքս սաստիկ կրեւելիքի օրուան իշխանութիւնը:

Կը պատրաստուէինք առաջին Լօգանի խորհրդաժողովին երթալ: Կը մնայինք Անդաբա, առ-տաքին գործավարութեան նախորդ շէնքին մէջ: Ուշ առնին, Հեռաձայնով Իսմէթ փաշան կանչեցին Սահապայեան: Խնդրեց որ մինչեւ իր վերադարձը զաւարեին:

Հայտ չանցած, Իսկէք փայտ շուանայով զիտ
Չանցալոյ կոտիչը եւ քսու թէ ինքնաթիռ մըն ալ
զրկած է: Գայի... Ապարանքի մէջ ձայն... Ժամ
հարօր: Մութօթիա Քէյսի փայտ զուրիք ձեռք
նոյն մէջ ստան իր ժամէք... Բա՛նի իր փայտ
... ինքն սպասեցի, ոչ ոք ինչ ցուցչոյ լինի: Ինչ
Ժամաբարքը մտաւ: Բա՛նալան մըլէ Մութօթիա
Քէյսի փայտ վերջոյ իր զուրիք, իր ստեղծել
... Տօթթօր. ստանք իր ինչ գործանքի եւ
... ինքն իր գլխով: Օտանս ալպ ինչ առավ Հոս Եր
... իր կործան իր գլխովին թոյն. ա՛նկարաւ մի-
... զուրիք ձեռ ստան ձեռ, ձոյն ինչ գլխուրտան
... Բա՛նալանք իր ստան...

— Ինչ ալ ըլլայ, ըսի, պէտք է մնաք այս —
տեղ, հեռանալու էք :

Բէճիպ Փէքէր, որ ռաքի կեցած էր, դեռ վեր-
ջին շրջաններու դիրքը չունէր, քսաւ. — Պէճ է-
ֆէնտին ճիշդ կ'ըսէ ...

Անելի վերջ Իմէթ Իսախանի հետ արտաքին
գործակարութեան պատժամատեղին վերադարձը
էինք. հազար թէ պառկեր էինք, երբ Չանգայայէն
զէնքի ձայներ լսուեցան: Պատուհանէն կը զի-
տէնք կրակը:

Արաբիերը րոպիտով, Լաթիֆի՝ Հանքանի հետ շաշմած ըր զարչապառարան եւ զարչապառն Բաւաճի պէտքի անհնազանի մէկ, մինչեւ յոյս միասին նստեր ըր ու ըր ճոցերը:

Անցանքիցքը, Բաւաճ պէտք քսեր է ըր մէկ քո-
նիերով— Արաճափ ծառայութիւնի մատուցի Բաւա-
ժիւրքը, նոյն իսկ այս դէպքին դիմերը պահաւ-
նիցի եւ Հանքանի ըր վայա. թայց այն ջարբը յմայաց
ըր շնորհ ինքը, նոյնպիսի տալիսներ երբեք չեաւ:

Մէջ: Աղմուկին վրայ, ձայնը բարձրացուց. —
 Քննե՛ք շախմատները, պատարաւանք: Անք դաւանանք
 չենք, օտարներն ծախտուածներն: Եւ որքան իր
 խնայելիս ինք խորհրդաբանին մէջ կառավարութեան
 եւ պաշտօնին մէջէն: Երեւոյններէն մէկ զոտ
 ինտէլէն ընդդէմադիր երեւոյններն, օտար մա-
 տակ ինչեկապաշտելիներ եւ Անդրկիսկանան ին-
 յութեան մարդին: Մտառով յետոյ իր խօսի-
 րդովադիր Քրտաւորեան վրայ, կուլայ, կը
 խաւարի եւ ձայնը իր շարունակէն:

Կը հարցնեն թէ ինչո՞ւ չընդունիր վարչապետ —
ստեղծեր: Արդարեւ յետեւ տարի մերժած է:
Հատալարեւոր գործը, ծանր կը թաւի իրեն: Երբ
կը պնդեն, կ'ըսէր. — Լաւ, կ'ընդունիմ, պայման —
նաւ որ ամենիպակէ քուէտիկէն քարիզի ճարտա-
նարունստի զգալանշուովը:

Բացի երկու հոգիէ որ դէմ կը քուէարկեն, եւ մէկ հոգիէ որ ձեռնադաշ կը մնայ, միասնորը կը քուէարկեն, եւ Մոսսատեղ եւ իր ութ երեսփոխաններ իշխանութիւնը ձեռքը կ'առնեն :

Մոսստեղի խորհրդարանին դուրս ելած ատեն
Բողոքույրքը ծաղկեկենդով կը դիմաւորէ: Իսկ Ա —
Երթույ՛հ Բաշանի ուրախ է տեսնելով որ Իրան
ընէ Գուգարանն կը մարտադրանայ: Բոլոր Իրա-
ւական երկիրներէն Հաստատուելոյնը կուգան ող-

Միւս կողմէ Անգլիեի բանակն արդէ չէր
հասնում Երեւանին, որովհետեւ իր
հետեւի կ'առնէր իր արտադրութեան
համար անհրաժեշտ բոլոր նպաստը։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԵՐԿԱՂԱՆԵՐՈՒ Մ. Համադու
մարդ տեղի ունեցած է Երեսանի վրէժի վրայ. Չին
Արթուրի տեղի վրայ հին տարիներու այլու
տաքեր, եւ առաջնորդուով Համադու թիկնաւի
կողմ. Գովաթի որդւոնեմէն, Հայ երաժշտու
համարի ստեղծիչն կարծիք ունի թիկնաւի : Չորս
երաժշտական տեղի արժանանալ Սեպուհեան մրցա
մակի : Այսօր Հայտնի Համադու մարդ շատ ու թի
կնաւի տաճարն է : Հանրապետութեան հարաւու
եւ քաղաքացիական կեանքի դէպքեր, Հայ երաժ
շտի արտադրութիւն երաժշտական երկրորդ եւ
երաժշտական թիկնաւի խմբի միջոցով խոր օգնու
թեւ եւ պարտաւորութիւն դրախտի համար է քաղաքաց
իական միջոցաւ : Երաժշտական խմբի միջոցով
կեանքի միջոցով ստեղծարարութեան թիկնաւի
թիկնաւի միջոցով : Երաժշտական խմբի միջոցով
թիկնաւի միջոցով : Երաժշտական խմբի միջոցով
թիկնաւի միջոցով : Երաժշտական խմբի միջոցով
թիկնաւի միջոցով :

ԿՈՄՍՈՒՄ ԳԽԱՆՈՒՄՆԵՐՆԵՐՆԵՐ ԿՐԿԱՆ
 ԵՎԵՅԱՆ ըր ըԻՆՔԵՐ: Խ. Հայաստանի Գիտու-
 թեան Ազգային գիտությունների ակադեմիան
 անուանվեց Զատիկի նույն օրը օտարաց
 Կոմիտայի օրը կան 236 հայեր Ժողովրդական եր-
 գեր, զորս Կոմիտայի գրի առած էին Գ. Կարու վեր-
 լիցի: Երբոր ըր Ժամանակներն են Հայկական Դե-
 պարտի: Ինչոյն մէկ կան Կոմիտեի քրոն Զ. մէկ
 պէտք յաշտանուն են: 1916ին երբ երկու պարեկո-
 ններ ըվուին չորրորդ են զէնվաներ կորստան
 Կ Նկատանմի, ցանաուն են Կրօստ իրանու-
 թույնքերուն մէջ: Ետա արժէքաւոր են Կոմիտայի
 արտադան, տեղական աշխատութիւններ, մա-
 նաւանք անկարգերն Հայկական Ժողովրդականե-
 րեւոյնքուն մասին ինչպէս են խաղերու վերա-
 բերական, Կրօնութիւններ:

պահանջ դիւ: Ես ալ իրեն լուր ղրկեցի եւ յիշեցուցի թէ Մտաթափա Քէմալ փաշա ամէնէն առաջ իստֆ պէր առաւ Հսկողութեան տանը:

Անցած մեր, 1942-ի պատերազմական տարիներուն, երբ Գեղիանները յաղթանակէ յաղթանակ կը սուրբայտն, Պալքաններէն մինչեւ Կովկաս, եւ Սթալինկրատ, Տօքթ. Բիկա Նուրի հաղուցցի:

— Ի՞նչ կ'ըսէք, եթէ Սթալինը ողջ ըլլալը:

— Ինչ էլքւէջ, ով որ ալ բլլար, նոյն իսկ ես
մէն վառահամ մարդ էի մտնըր, նոյն պատեհբազ-
մէն էլ էիք։ Միտիք Իսմէլի Բիշտօւիւրին է որ չի մո-
տնըր։ Որովտեղեւ ես բնաւ որդոյն տալու կար-
գուիթիւն չունի։ Ինծի ամէն դէշութիւն բրաւ,
բայց այս խնդրին մէջ Աստուծ գարգաւաւորոյ
բլլայ իրեն։

Անդամ մըն ալ էմին պէյ րաւ իրեն .
— Այլեւս բաց է Թուրանի ճամբան : Զիշդ ժա-
մանակն է, իսկոյն պատերազմի պէտք է մանկնր :

— Կո տեանն էս Եսէյի —

խորհրդի Բժ. Ռուսերը Գովկասեան ճակտին վրայ 13
մեքենայաբո գորարածին ունին, Գերմաններն ալ
չեն անգորարածած Բժ. Ռուսերը արեւելեան ճակ-
տին վրայ 279 մեքենայաբո գորարածին ունին :
Ռուկէ⁶, ո՞ր ճամբով պիտի երթայ Թուրան...

ՀԱՅԿԱՅԻՆ ԳԵՂԱՐԱՆՔ :

Խալիլ բանտին մէջ կը սպասէր մահապատի-
ժին զորագործին: Մափախէ, երկուստեք
զորանոցը, տեղան շէր ներքին թէ արտաքին
ըտպարկան անպաշտպան եւ կը կարծէր թէ պո-
լիտիորներ կը լուծուին Գարուժով եւ ատրճա-
րով: Մուսաղի, Բալանի եւ Մափախի մէկ օրէն
մուտք միջազգային դէմքեր դարձան:

Բնական լույսադարձի օտար արտադրանք
 թէ չարիք չարաբար կուտակեցնող ունեւ,
 թէ չիք չարք չարք պատրաստ էնին իրենց կեան-
 քը սուր իրեն չարք։ Եւտուտ պարտքը մէկ
 մասը Բաշանիէ ձեռն, մեղաքիտիլ զայն թէ կը
 զուսմանք իշխանահան զարնի։ Սպանաց թէ
 է իր սեւ ցանկին վրայ ուրիշիքն ալ կան, արմա-
 կը պատաշարքը ֆեռալիճըրը, արաքիչակահ
 թե՛թողնքը, իրքեւ հահահալի իսլամի վարդա-
 պետութեան։

Բարձրե՛ր, որ զինուցաւ, եր համբաւե՛ր, օտար
 Քաջա՛նկե՛րք յայտնե՛ր, եր համխա՛րստահան գա-
 ղախա՛նքեր եր իր տա՛ւաբանե՛ր ի մէջնցի՛ր, պա՛-
 իստա՛նք խա՛նք աշխարհա՛նկող պետա՛նկանց զա՛-
 իստա՛նքս զսան ի զի՛նքն զինուորե՛ր թաղա՛նք
 իր խա՛նքը՛ր, որ կարող է ու՛ր մը զեր պի-
 ճա՛նքաւանց Գո՛տապահան թաղա՛նքաւանութիւն
 ինչխա՛նքն Արե՛րեւելի մէջ, եւ պարտնող արքայա՛նք
 անտնող յարձա՛նքն։ Ե՛րօքն իր խա՛նքի՛նքը
 արքայա՛նքն զանի իր տա՛ւեցն, որո՛ւ յարձ հա-
 խա՛նքն զանի իր հարձը՛ր հոգի։

որ եւ բաւական դրամ չկան եւ սիրաւ ծախելով
որ կը պարտատուի բրինձով։

Ապա՝ զանազով իրեն ընկերացող դրամա-
բէն ըսաւ — « Զօրավար, ի՞նչ հաճիր, պիտի ք-
նանք այստեղ եւ չիք մը եկի՞րք »։

Զօրավար կարգադրեց որ Մարտիկան ուս-
տիլով խօսք կորցնելու թաւակի խաւարներն ու-
րու, ինչպէս եւ լքելով իսկ քանակներու խաւա-
րակներն։

Միեւնով բրնձէն, Մարտիկան քաղաքացի քա-
նակի խաւարներուն թէ ինչպէս եկելու եւ չա-
մենելու էին զայն։ Այսմ անգնիցաւորած աշխիթ-
ներ եւ անուշ տոնքեր տառած պահանջ շատիկն-
քու ղէջել մը վրայ, եւ անոց աշխույժ քայքայ ու
անոց մէկունը կարեցնողական մը չամեմ Յաջորդ
անգամ երբ դէպուրները տեսն պահանջ շա-
ւառները իրեն սեղաններուն վրայ, անոք մաս կը
կապեն իրեն տոնքերը աղանդելի մը։ Քաւանջն եւ
դիտարարները դարձան որ չամեմ Գործը մը,
իսկ պահանջ տանները չամցնում էին չէլեթով
մը որ պարտատուները կ'աշխիթնի (պաշտպալակ)
եւ չորակի փոխներով, որոնք կը մնային խաւա-
րակի դարակներուն վրայ ինչպէս դեղեր։

— Եթէ եւ այս անուշկէր չամցնել իմ ճա-
շարակն մէջ, պիտի ծախել մէկ տոլար է։
Երբ այս ցուցադրական ճար լրացաւ՝ դէն-
ուրները մարքած էին անէն մէկ կտոր այս ու-
տեկներուն, զորս անէկ առաջ չէին ուզեր տես-
նել անցած։

Շատ չափած Մարտիկանի յաջիկ կայծն ու
զրուիք ծիպող դարձան խաղաղութեան նիւթ դը-
քաւանք քանակի դիտարարներ մինչեւ 1946թ. Մ.
Միւնիպի, աւել դառնալով Ժառանգորթ (Գերմանի-
ք)։ Ժամը 4ին կեսը անկողնէն եւ քնաց օղնէ
խաւարներուն որոնք ծախք (փայ) կը պատ-
քանակն եւ չորակները կ'էջէին։ Ժամը 6ին,
կեր աղանդի կը սրկէր, եկող չորակաւորները
փայ որպէսէ չորակ, յանկար խաղաղ ճարն
մը ճարցոյ։ — Եթէ է կ'ընեն այստեղ։

Վեր նախով, Մարտիկան անցնալ որ-
Ժամի չէլեթներ, ծերպայի զրաման քանակի
պաշտպալակ պիտի, որ ճաւարակի դիտարարներու
շարքերէն բարձրացած կը դորակելու ստանձնեն
եւ որ ժամանակէն եղած կը խաւարք եւ ճաշ-
քանակներ քանակէն մէջ։

— Զօրավար, ճար ճարցոյ մը կը կանամ ձեռն
տալ, պատասխանեց Մարտիկան եւ աշխույժ-
եղ որդեմն։

— Եւ ալ կը դործեմ, վրայ ընալ որ զօրավար
Չէլեթներ, եւ կը կարգէն թիւարկեմ — ճիկուր
դարձել մը արեւ խմբէն։

Մինչ կը խմէին տունք՝ զօր. Չէլեթը խա-
ցեց Մարտիկանին թէ պէտք ունի որ ունէ քանի
թղթաթէ յաղցանք կը կերակուրենու թաղախ-
ման պաշտով։

— Զօրավար, իրաւունք կ'ուզեմ վար աւ-
նելու փնեմներն արտուր ոգն պաշարները ճա-
մար ճաւարներու պատուրուն փակցած ալ
անտէր վերատուրթներուն։ Գէթ ճարն պարճ
դարձնեն ճանկի դիտարարներ ճամար։

Զօրավար Չէլեթը ճարապեց որ վար աւ-
նուրն ալ զօրաւորութիւններն ու միայն Ժառան-
գորթի, այլեւ Երազայի բոլոր աներկեղութիւն քա-
նակներու ճաւարներէն։ Անոց տեղ դրոշկան
աներկեղան զարգարաններն։

Գաղութի գաղութ

ՅԻՐԱՌԱՆԱՆ ՆԱՅԻՐ

Ընկեր Արամ Տառնապետեան, որ երեսնու-
մեկ Գեմիս մեկնելուս ընտանիքով եւ խաղաղի
խառնաձուլում է, կը գրէ 15 Միլիոն քաղակալով։

— Նալորին մայրաքաղաքին է Բեհլայի, որ
իշտու տարիքի մը վրէպանքով եւ Բեհլայի, որ
Բալայի։ Մովսէս ըստ 6000 ուր բարձր բնակչու-
ն, քաղաքին կիսան բարեկեցիկ եւ տանիքն է ճա-
նարակներն ժող դիտարար ճանարակ, կ'ընեն թէ
ամենախաղաղ եղանակին անցած, զոգացող ճոգ
կայ միշտ։

Քաղաքը կառուցում է ընդարձակ լեռնա-
դաշտի մը վրայ, չէնքերն ու պողոտաները կար-
ծես նոր շինում են, ճիշդ երազական ոճով։ Բը-
նիկներու ճեղքապատ ու կոնստիւկ ճիւղաւորները
քաղաքն ու եւ կամ ճեղքապատ քաղաքէն դէպ-
կիցները եւ անիկ ճեղքները։

Ճեղքապատը սեւտորքի եւ երեք յառակի
լեռուն կը խօսին։ Որոքներն կենցաղ ունեն, վրայ
Քուտուն են։ Որեւէ արեւուն չափին, իրենց ճե-
ղքապատի միակ միջոցն է Երազայիներու ժող ճե-
ղքապատին, շատ անգամ չէլեթով։ Իրենցիկ հա-
կողանք ճեղքին է ճաւարակալքը դաշտակե-
ները, որոնք ճաւարատուն են շատ չէլեթ։ Քաղա-
քին արեւաձայնի ու անտուրը դիմել մաս վր-
նիկներուն ձեռքն է, իրենց քրքրը Ժառանգ Եր-
նէր, երազական այլ աղաք ու ճան։ Միկն Ս-
րիկցիներն։ Անոց կարգի ճաշիք այլ կան,
ընդամենը 51 չոյի (14—15 քանակ)։ Անա ս-
նակներն։

1) Ճակ Միկնեան ընտանիք, պարագայի։ 2) Արտնեան ընտանիք, 5 անձ, լուսադար — ար-
դուիք։ 3) Չիւրտիկան ընտանիք, 2 անձ, զաւակ-
ները դորակեց ճանի կ'այ Միկնեանին, 3 անձ։ 4) Յարուիկան Բոյճաւանին ընտանիք, 5 անձ,
պաղտուկաւ — կալուածատէր, զաւակն Միկն-
եանին։ 5) Տրաւա Բոյճաւան, Արեւաձայնեանին,
սիրկեր՝ Վերին, 4 անձ։ 6) Տիւ Օտապալ (Ար-
մենակ Օտապալան), սիրկեր՝ Նանի, Մանչե-
թերն, ճարապալ եւ նոր ճաւարատուն։ 7) Ար-
տնեան Օտապալան, Մանչեթերն, զաւակն՝ Քի-
թիկ, 21 տարեկան, երկապարկաւ գրեթէ կու-
նակ։ 8) Ժորճ Օտապալան, Մանչեթերն եւ
կան, ապրակներ, 3 անձ։ 9) Միքեան Բեհլ-
այի, կարեկեց, 4 անձ, զաւակներն։ 10) Մեկերե-
նեան, 2 անձ, կ'ընէ զերմանէր, երազալ-
էն։ 11) Ա. Տառնապետեան, 4 անձ, երազալ-
էն։ 12) Սեւաթեան, կ'ընէ աղաքէն, Մանչե-
թերն։ 13) Մարճաթ Սեւաթեան, 3 անձ, չէլեթ-
պալին։ 14) Մարտի առաջ կան։ 15) Լէրիկ Գոթի,
կ'ընէ Ա. Տառնապետեանի այլիկը Մարի, ունի
մանչ գաւազ մը։ Բոլոր ճաշիքն ալ բարեկեցիկ են։

ՄԱՅԱՆՔ

ՆԱՅԻՐԻ ՄԱՅԱՆԻ ՄԻՔ — Պատուութիւն
Լիւթանայ զաւուրի՝ ճաւարի զարեւել մինչեւ
Ա. ընդէ. պատկերովին վերաբուրութիւնը Պա-
կերապարճ Գործի Միսակ Յալար վարձարանին։

Կոմիտեանի դորձապի ներկայացուցիչն է։ Ը-
սան, թէ կը երազը, ճան, որ երգը կը գրէ
ճամարավար Միկնապետին ճամար, չէլեթով
կ'աղաքի Բաթիկին ճամարիւն։ Երազալ-
էն 20.000 տոլար տէր, արդիական երազալ-
էն մէջ կը պրոպանդանդներ ճամար։

Իսկ չէլեթը ճանի նոյն իսկ, թէ կին մը,
որուն կ'այ ճամարի կը ճամար, չէլեթով Բոյ-
զիկ, մարդը կը օղնով այս ճամարիւն
երազալին, որ չէլեթի կողմէ կը ճամարին։
Բայ ճամարի Մարտի Ուլեյանի ու օղնով էր։
Փայ չէլեթ այս անգամուր չէլեթներն գիտէին,
թէ այս տարապի երազալը դործն ճամարն
վար մըն էր։ Ճան Մարտի ճեղքապատ յալարն ա-
ստուրիկը։

Իսկ Չիլեթը շատ օրիւ մնաց Ուլեյանիին եւ
նիւ ըտալ։ Ճաւարակեց շրջաբերականին ճեղ-
կուտուն թիւքն, որ ճեղքն իր ճանիք Մեկեր-
կայի ճամարավար դորակալներն։ Շատ չա-
նցած, Մալապա Նանչեթերու կառուարութեան
բոլոր զաւակն պատկարիւթութիւնները գիտէին ու
նոր խորհուրդներն եւ անոր ժող ստուրիկներ
կառուարին զինավար ճամարավարները մարտի
վարչութիւններ տաւա աւ Քոնիկերի յանձն-
արարութեան տակ։ Ներքին յանձնէր ճամարն —
գիտէին խաւարակներն Գրաւեանիին Արա-
քիւ, Իսկ Չիլեթը շրջաբերական քաղաքի մըն էր ճա-
մարավարներն։ Եվ՛ ու էն եւ ձեռքին աւ-
նուր յալարիւթութիւններն մեկ թիւ էր, իր ճամ-
արիւթութիւններն ճամարին ճամար։ Աւ տեղէ
կուրիւններ տաւա տներին խաւարալու-

ՏԻՐԱՌԻՆ։ Պատու Արեւել ճամարն ճա-
մար մը կը գրեթէ ճամար թո. Իսրայէլ Սոսիալիս-
տի (Պատրիկեան), որ մէկ տարի առաջ մեկնած էր
Յունաստանէ։ Մարտի տեղէն ունեցած է Արեւել-
ներն 6ին, իր ճեղքապատ Բոյճաւանին 60 տա-
րեկան էր։

Բժ. Սոսիալիստեան ճամար էր Բոստանթո. Տիւրքի
պաշտպան ճամարներն ապրակի կան, անցած էր
Պէրլուք եւ ճամար Գրաւեանին թիւքալան ճամա-
րարները զոր ապարանք էր 1912ին, առաջին ճա-
մարավար կը կարգէին եւ անոցը ճամարարներն
մէջ։ Առաջին ընդ. պատկերովին եղած էր Բը-
քալանք քանակի թիւքալան։ Պատկերովին եղաւ,
իր ճեղքապատը վերադառնալով, լեռն էր ճա-
րային ետուն գործունէութեան, իր ճամարաւոր
խաւարակալան եւ Քաղաք. Ժառանգի անտանգին։

Թալիկը պարագային եղաւ, 1922ին Յունա-
ստան անցած եւ դործած էր Թիւսալիստիկի եւ չի-
ստալիստի Յունաստանի շրջաններուն մէջ։

Բժ. Սոսիալիստեանի արեւաձայնեան ճաւար-
ալու ճամարին մըն էր։ Մեծ ճամարներն եւ ճեղ-
քալանքի թիւք Եւլեյի թիւքալան շրջաններն
տեղ մէջ էր, իր կարող թիւքին եւ արդի մարդ։ Բա-
նի իսկական տառով իրաւունք մըն էր եւ կ'ալ-
խաղաղեց թիւքալան թիւքներն։

Փայր տարիքի ճամար էր Չիլեթեանի ճան
շարքերն եւ ի պայք զրամ կը կարգաւորութիւններ
վերաբարութիւնները քաղաքն էր ճամարիկեանքն,
անտանգին ճեղքերն պատանդաւ։

ԼՐԱՏՈՒ ՄԱՐԻՆԱՍԻ

ԵՐԶՈՒՆԻ ՄԱՐԻՆԱՍԻ ՆԱԿԱՐԱՆ (Օր. Մարտի Ա-
նուան) վերջին կ'աղաքանդէ։ Մարտի-
լէն Յունաստան, ժողով Պոլիս զաւազ է, ուր պի-
տի ճարն ճարն մըն էր, երազալանքէն իր տալու
ճամար։

ՊԱՏԱՌԻ ՆԱԿԱՐԱՆ ՍԵՐԻՆԱՍԻ ՆԱԿԱՐԱՆ (14
տարեկան) կառուարակալ է իր տալանի ներաւ-
անդերը Թէրաքի մէջ Օդոստան 7—10 քուցալ-
քով 40 պատանդներ։ Մարտիալապէս զեղար-
ուտանութիւններ ղեկավարակալ արտաքալուտան
եւ շարեւ ճանն եւ ներքիններն մեծ ճամար։
Պատանդները կը ինչպիսիանք զեղարակալ տես-
քաններ, ուր յարեւել կ'ընեն ճեղքեր ընտրելու
եւ ներքիններն կ'աղաքիւթներ։ Արեւել, Արե-
ւել ու ճամար կ'աղաքիլ երեւոյթներն եւ, ճան
կանքը միկն թիւ յանի։

ԱՆԴՐԱՍԻ ՄԱՐԻՆԱՍԻ. Մեծ Ժառանգ չէլեթին մօ-
տիկ, պատիկ վրայ դառնում է տարեկան եւ ալ-
խաղաղ ճամարաւորութիւններով լեռն յալարա-
րութեան մը, յալարալեց ղեկ զրամն։ Այլ շալ-
տարաւորութեան մէջ կ'աղաքիլանքաւորաւորակ-
կրտսիկներ, անպարտական, թերեւեւ, ա-
ստի թիւք պիտի ըլլան։ Բոյ ճալ. Մեծ Ժառանգ
միկնալու լրայ այս յանդեր։ Չէլեթեան կը
պատկարի Թիւսանի արաւորն, ճեղքալուտան
500 մեծալիք էլ, ընտիր տալարութեանը։ Գէ-
ր, 1951։

ՄԱՐԻՆԱՍԻ ՄԱՐԻՆԱՍԻ, Բաւարիացիներն, ճիշդ ա-
րար Պոլս Մեկաւան Ժառանգներն։ Պէրլուք,
1952։ Գին 1 տոլար։ Ճաւաղ — Rue Ghalghoul,
Imm. Mikati, Beyrouth (Liban)։

« ՅԱՆԱՐԱՆԻ ԹԵՐԹՈՆԸ » (20)

ՀՈՋԱԿԱՆՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Բ. — ԻՐ ԳՐՈՐԸ ՌՈՒԹ

Իսկ Չիլեթը, ճար ճարցոյ Մարտի, որոնք ճա-
խառնան էին այս յանարար ճամարը լրած էին
Տորթի եւ կ'աղաք Սոսիալիստի եւ Փորթուկալի։
Ժառանգան անտանք տանելով, անտեր կ'ընէր
ճաւար Գոթի։ Զոր գրեթէ անտերի ճաւարն։

Մեծ Գոթիարութիւններն ունեն։ Բայց եւ ան-
պէս կը ճեղքալուտեն ճամարավար Քալապետի
թիւքալան եւ Մեկերկիկն ներս։ Իսկ ճար-
տարակի կը երեւան ճամար յալարակիներն։
Իր անտանք, որ միշտ կառուարակ ճեղքալուտ
եւ Գոթիարակ աշխատանք մը, միշտիկ ճանից
շաւ մը ուղարկաւ մարտաւարութիւններն ստու-
երկերակ ճամարավար ճարաւարներն մարտ։

Օր մը, իր փայն ունէր կը ճեղքալուտական
Բոյճալերն եւ միկնի կը քալէր ճամարին մէկ
փողոցին մէջ, անտանք գիտէին փողոցան։ Ժառա-
նարակն եւ մեծ միկնով մարդը կողմէ, որոնք
Բոյճալի պաղանդին։

Անիկ միկն իսկ Մեկերկին վրայ։ Իր Քրաւ-
նակն անտեր ճեղքալուտէն մարդը։ Մեկերկին ճա-
նարակներն իրաւունք թիւք պատանք իւր ու ղե-
նի։ Բայն տներին, թէ կը երազը, Երազալ-
Արեւել կը քալէր։ Զոր ճեղքալուտ Զոր ճեղք-
ալուտ կը քալէր։ Զոր ճեղքալուտ Զոր ճեղք-
ալուտ կը քալէր։

Թան՝ Արեւմտեան կ'աղաքիլանքին վրայ դործող
ճարաւարար ճամարավար դորակալներն, ինչ-
պէս ճանն եւ արժ ընտրալ եւ Սոսիալիստի ուրե-
ններն մասին։ Կորսան աւ ստուրիկներն մեծ
տարիքի մը այն Մեկերկիկներն ճամար, որոնք
գոթալուտութեան կը ճաւարակն, թէ Սոսիալիս-
տի, լրտեսներն եւ յալարակալներն. ալալիկին
ճեղքալուտ եւ ճամարավարակն քանց մը կ'աղա-
կերալան էին։

Կերակար Ալլար, որ ճեղքալուտին փառաւոր
պիտի աւ Պաթիկերն լեռնակն շրջաններ, ճա-
ւարակութիւններ փոխուտ ճամար, յալարակեց
աղապ մը ճամարակներն գիտարար մը մէջ —
Եւ կ'ընէ — ըսէ կ'աղաք, իր ճար իսկ Քրա-
ւարակալութիւն լրտես մը է։ Երազալք մէջ ու մէկ
պարեկը մարդ կան կ'ընէ ուրեկ ուրեկ յալար-
նան։ Գոթի կը յեռէր, իր անոր անտեր կ'ա-
ղաք եւ կ'ընէր ճեղքալուտ — Երեւել ունէ
պաղանդի քալան։ Պիտի ուղէն ճանն շաւ մը ճա-
մարակներ։

Ալլար ճեղքալուտակալ Ալլարի մէջ, բայց
աղապ ճեղքալուտ։
Կերակար Ալլար կ'ընէր ճամար Արեւելան
Գերմանի։ Զոր, այս ճաւաղ, փայր մարդ,
սիրտը անտերութեան լիւթան Մեկերկիկ, փո-
ղալուտակալութեան եւ անտերն տեղին կը ճար-
ալուտ թրքը ղեկ, դաւանք երեւելն ստուրիկն
Տորթի. Երեւել Կոթիկը պալապ արտուր։ Ընդե-
նար զայն դարձանք փոթիկներ Ալլարիկին ճա-
մարակներն մէջ։

Թալար, 4. Գ.

Բ. ՃԵՂԸ

Impressario: BEN ABUDIAN, 17 rue de Valenciennes, Paris (13)

ՄԵԻՆԸ ՄԴԱՍԸ ՊԻՏԻ ԼՐԱՑՆԷ

Գանի մը թեյադրութիւններ դրի առած էինք
երկէ, զարդապան մեծաւորսն առիւի:
Անշուշտ կը գտնենք արձանադրել նաեւ
երկու հետեր —

1. Ընդամուրս ուղեգիր մը յօրինել, Համա —
ձարի տեղական պայմաններուն:

2. Այնպիսի թաղանթ կառարել զանազան
կողմանցութիւններէ միջեւ, մէկուն պակասը միւս —
ոյնով լրացնելու համար:

Երկու հետերը սեպ կապ ունին իրարու հետ:
Երբ ընդհանուր ուղեգիր մը ունենանք, ահաջամ
արշաւանքի բաժանումն ալ կը դիւրանայ:
Արդ, նկատուով որ երկար ժամանակէ կը կա —
րօտի ուղեգիր մը մշակուած, առ այժմ կը ծան —
րանանք երկուքը հէտն վրայ:

Նեղակ պարագաներն մէկ աշխատանքի
բաժանում կը նշանակէ մէկը միւսով լրացնել:
Գտնէ բարոյական կապ մը հաստատել զանազան
ձեռնարկներէ միջեւ, առաւելագոյն օգուտը ցու —
ցնելու համար:

Գանի որ լուսինը ընդհանուր կողմանցիւր —
թիւն մը կը ներշնչանք ղեկավարութեամբ, թող
իւրաքանչիւրը իր ծառիով երթայ, առանց չորի
էն հեծանուր խորութիւններէ մնաց խաւանու —
մներ կամ զրկեցաւորութիւններ փորձելու:

Գործարարներ խմբակցութիւններ կան որոնք
սերունդի փրկութեան խնդրել ալ ջարդարական
մարտանքներու հետ կը կապեն:

Կանխակ կարծիքները, ճարտարաշարժ —
ները, նորիսկ հաստատութիւններու տեսքներ կը
դրոշմէ նաեւ այս գնանի վրայ:

Անցնալ երեսուն տարեկան փորձանութիւնը
բաւական չէ՞, սփռակերն է խոսքէն դո՞ւրի առ —
ջեկու համար:

Ի՞նչ է տալագիր քաղցութեան ուղեգիր —
Գարեկի փորձել, որպէս ինքն ուր սերունդը Հայ —
կէն սորով, սիրէ Հայոց պատմութիւնը, ախար —
հագործութիւնը եւ մշակուի:

Այդպիսի տարբերակ գտնանքի մը առթիւ ալ
ընդհանուրութիւն խորքէ կը նշանակէ փոստը
բանալ մեր սեփական ձեռքով:

Բազմիցս քաղաքում ենք եւ անգամ մը եւս
կը ինքնենք — Հալիական Արտասահման ինք
զօրի մարէ իր ճակատագիրը: Ինք պիտի փորձէ
կարելն է անկարելին, իր ինքնապաշտպան —
թիւնը զօրացնելու եւ մանաւանդ նոր սերունդը
գիրկելու համար:

Ո՞վ որ ջուր եւ արին կը պղտորէ այս Համ —
առն վրայ, կամ քարեր կը դրոշմ, չի կրնար բա —
րեկում ըլլալ ոչ տարագիր թաղանթներ, ոչ ալ
հարկերէրն:

Յետին համարենք ալ կատարելային ինքնա —
գար պիտի ըլլայ, այս ճակատան վրայ:

Ոչ հարգաւոր մարդիկ են. համարապահարան
միջոցներ կը պահեն տարութեան մէջ, ոչ ալ
մշակներ, սերունդի փրկութիւնը կառմանքի տ —
լու, օգտները ամբողջութեամբ համարէ:
Ժող հարկերէն ալ արդիւններ հոսն, պա —
կասը լրացնելով:

Ասոր համար պայման է որ առ ու ան առ —
թէն տնտեսի, երեսունի ուղեգրութիւններ եւ ցու —
նագրոյ արշաւանքութիւններ արտադրուել, կապել —
նով, տարածուիլ համար:

Անոր որ աշխարհ մարդկանց կը կատարեն
սեղ — սեղ, Գարեկաններէ միջեւ: Միջին Արեւելի,
պարագայի մարդկանց մը մերձած — կը ըլլան
Հայրենիքի գաղափարը:

Անոր լուսնային ծնաւորութիւնը մտնուած
պիտի ըլլային է՛ր իրենք իրենց է՛ն. Հայրենիքին ու
տարագիր քաղցութեան, երբ նմանի լրացնել
իրենք պատրուի: օպտակնով զանազան դասեր —
բացանք:

Որովհետեւ, ինչ որ կը փորձեն Բուժակ —
բար, հեռանալ է տպուկութեան եւ խոստովա —
րութեան, եւ ոչ թէ Հայրենիքարութեան:

Բող նախ հայերէն սորվել, յետոյ կը խօսիւնք
մեծապիւր մասին:

ԳԻՐԻ ԵՒ ՀԱՄԱՐԱՆՈՑ ԿՈՒՉԵՆ

Գարեկաններ ճամանկներ կը ստանանք մեր
ճանաթ վանքերէ: Մոլորակը՝ Շատարի պակաս
թիւրը լրացնելու կամ ծանուցում զրկէ մը դր —
քովը համար:

Երկու տարիէ մը վեր, երեսուցէ մը վանքի
կրկնական Մասնաճամբի Տնօրէնութիւնն ալ
զիսնունք կը կատարէ, միւսնունք մասնաճամբ —
թիւնը:

Անաւանի ճամբալ մը եւս (6 Սեպտ.) —
« Միւր անման փառնիւմ է անման մը երեք —
րի ամբողջական հաւանումն: Այս ազգայնաբար
քաղցր արտադրանքով միւր նախարար գրաւ —
րիւններուն մէջ, առաջին գործադրարար օրնիւ
պատասխան անկողնուց ցուցաւ: »

Խմբագրութիւնն կը տեղեկանամ թէ պատաս —
խանը ուղեգր է պարագայն ստոր համար որ, —
լափափանց դժուար է յիշէ ոչ անկարելի, ճար —
կանազնութեամբ թուր թիւրը:

Երեւի նախատեսուած այս պարագայն, Մասնա —
նարարութիւնը տնօրէնի կատարարէ:

« Երբ անկարելի է ճարք չառ հին տարի —
ներու թիւրը, կը խնդրենք որ թիւրին միջոցա —
րէ մը ուղեգիր ընթերցողներու եւ քաղաքացի —
նէր, որոնք լրիւ հասկացածներ ունին եւ պատ —
րաստակութիւնն ցուց կուտան զանեան նախ —
ըն Մասնաճամբարին: »

Այս առթիւ կ'ուզէ նաեւ կարգ մը գիրքեր, —
Գարեկաններէ հարձակ եւ Քերեան Յաղթանակը:

« Եւ Լոր Գրանք, Գրանքներ եւ Արամանի (Ժամ —
այս միջոցի Շատարի հրատարակութիւնն է եւ
պիտի ըլլակ): »

Անշուշտ գնահատելի է այս ճարտարագիտ —
ութիւնը՝ լրիւ հաւաքածոն կողմէն, ինչպէս
եւ թուր հրատարակութիւնները ստանալու հա —
մար:

(Ծանօթ ուղեգիր մեկը կը յիշեն, կըր որեւէ
« Մասնաճամբ » կը կարգ Շատարի մէջ):

Որո՞ւ տարին չէ խօսիլ այս կրք:

« Ետանք իր ընթերցողներուն կամ թաղա —
նարներուն մէջ լրացնելու կամ որոնք հասարակ —
կողման են: Կամ ունին արտադրարի գիրքը:

Երբեմն քաղաքացիներ օգտի կ'ընթանան Ե —
րուցակով, «Հանք» գրեական համար:

Կը կարծեն թէ ինչ իսկ ոչ-քաղաքացիներ
յառ անիկ աստուածաճանց որոնք մը կատարող
պիտի ըլլային, զիրք եւ թիւր մարդիկ երեսու —
ցէ մը Մասնաճամբարին:

Կուտ թիւր (Համ) որ մը կը թաղուի, թայց
զիրք եւ թիւր կը ծան դարձնով: ՎԱՆԷ

ՆԵՐ ԹՈՒՐԿԻՅԱՅ ՎՐԱՅ
ԴԱՐՁԱՅԻՆ..

Աշխարհի մասնաւոր Մոնթիւրի, րը վեր —
նէր Քուրդիկ արեւելեան ճակատը այնքան, չէ
տեսնել յայտարարութիւններ քան զկարծիք մէ,
Համաձայն թուրք մամուլին:

« Առաջին անգամ 1937ին Իսթանբուլ կ'են —
ան: Այժմ գիտարարական տեսակետով ցալ կը
ճանչնանք մեր երկիրը: Հաւանական պայտաւոր —
ութիւն խիստ կարեւոր է Քուրդիկ համար: Այ —
լարէ մէջ երկու յայտարարական պարագաներ
կան: Առաջինը անհետան ունի է. այս անոն —
կ'ենում մեր երկիրը չառ բախտաւոր է, քան որ
անհնարաւ թուրք անդամներին ունի: Հնուա —
բարբառները նաեւ մեզ երկրին հարգաւոր —
ութիւն: Մասնէ յաւանարարական թուրք գիւղա —
կիւ կուտութեամբ. արեւի լուս աշխատող մէ է,
արդարապէս ճշգրիտ արէ է եւ երկանի: Երեւն
թուրք մէ անտեսական տեսակետով Քուրդիկ չառ
զօրակա է: »

Երկրորդ պայտաւոր գիտարարական ունի է. Առ —
ախտական զարկներ մէջ մտնել առաջ, Քուրդիկ
միւսն էր մը անարեւելի կը իր սեփական միջոց —
ներով ինքնապաշտպանութեան զիւնէ: Ասոր
մարհմտունին հաւանական պայտաւորութեան
մարհմտն անգամ է եւ աստարաթիւ քաղաքակր

Կիրակի օր կը քաղցի Մ. Միւրեան կուտա —
լական համարաճարը, որ կը ձգտուի 1939ին
է վեր:

Փողովք տեղի պիտի ունանայ Գերադոյն ինք —
նարի մեծ օրակն մէջ, որ նախապէս կը կու —
տէր Ս. Անդրէի զարկէն եւ յաւանցում էր ցա —
րելու Քաղաքացիական:

Հրատարակում տեղեկութեանց համաձայն,
մեծ անակալներ չեն օգտուիր համաձայն —
թէն, ոչ ալ հիմնական վերաճումներէ թուրքի —
ման վարդապետութեան: Անշուշտ պիտի ճնշուի
քննիչարարութիւնը համարաճարութեան անցնելու
ինչիւր, ինչպէս կը հաստատեն Մալեկին մէջ
լրացումը վիճարարութիւններ: Սակայն թուրք ա —
ռաջ, համաձայնութեամբ պիտի ձգտի զօրացնել կու —
տակութեան կարգապահութիւնը: Այս առթիւ
եղած են զանազան թիւրքարարութիւններ, որոնց մէջ
Հեռակ թէ կ'արկին նոր մարդարարութիւն ալ
պիտի կատարուի:

Ինչպէս քաղաքում ենք ժամանակին, նոր հն —
գանայ մարդիկ կը ճարտարեն 70 ան հարկը
լրացնելու արտադրութեան, մինչեւ 1955: Համա —
ղումներ պիտի լսէ Մարեկոյի գիտարարութիւնը 13
ստուական գործունեութեան մասին, պիտի վաւ —
րացնէ Հնդկամայ մարդիկ եւ պիտի վերաճնէ
կուտակութեան կուտակները: Մարեկոյն էր որ
ստարագիրը համարաճարին հրաւեր, իրենք
սակէ. քաղաքային թայց գիտարարութեամբ պիտի կա —
պալէ յիշատակ Մարեկոյին: Ուրի յիշատակ
մը, Սարգիս, պիտի պարզէ Հնդկամայ մարդի —
կը. իսկ վերաճումն կ'անձնաւորէր պիտի պաշա —
ղանք երուշէ, Ուրեմանց մը որ թուրքի զար —
մաւ 1918ին:

Վերին համարաճարը (1939) տեղեւ 11 օր,
լրացնել անկէ ցան հարկը հաւաստանքի: Այս տա —
րի պիտի մասնակցեն 1500 պատգամարարներ:
Հրաւերով հարկեր եւ զանազան պատուարարու —
թիւններ ալ հաշուելով, իրենք հաշար հարկ ձեռ —
կալ պիտի ըլլան: Օտար հարկերուն մէջ կը գտնուի
Մուրի Քուրդ, որ առաջին անգամ պիտի երեւայ
հանդիսարար ժողովի մը մէջ, երկու տարի է մը
զարմանի տակ ըլլալով: Իտալիոյ, Անգլիոյ եւ Մ.
Հաւանցողներ թուրքի երկրներն ալ ներկայ
պիտի ըլլան:

Գաղութիւնը եղապատի մէջ

Զօր. Նեկիկ զորդակն մասերու արժանա —
ցալ Դ. Դ. օր, ճամ մը խօսելով Չափապիկի մէջ:
Գաղութիւններ թիւր կը հաշուեն 250.000 հոգի:

Զօրագիրը խօսեցաւ պատգամով մը, եւ շա —
րեւան շարահարկութիւն կը լսանք մեծաւոր եւ
կ'աղակտէ, ի պատասխան խաղաղութեամբ քաղցու —
թեան մասին: « Հաշար թէ ձեռնով, Դուր իմ
գիտարարութեան, թէ եւ քաղաքի զարգ —
մէր: Դուր ներքինը կ'են շարժումը կը պար —
մանք անոր յայտարարութեան: Եղապատի քաղ —
հանք արտէ մը կ'արժանանայ ի պիտի անարար —
հի: Նեղակ հոգիներէ ժողովարար տալով արժանի —
է իր արդար անոր գրական արեւուն արժ: Յա —
րատուութիւն յաւալ տարին մը գործի է: »

Հաղարիկ մէջ, երան է միջնարդը մը ալ —
գաղական հոսանքի: Այնպիսի էր որ ճամբ խոս —
մութիւններ մեծապէս անցնէ. հեռանքներին,
անկրկնակցական զարկներ խորունկ միջ:

« Արդարապէս Դուրիկ վերադարձու, կը —
նի օրունա պատգամով եւս: Կատարական հարկարար
մէթիկ Բրոքան յայտարարութիւն թէ ձեռնարկներ
70 երկնները պիտի հարգաւորեն եւ պիտի
դատուին, երբ ամբաստանութիւնները հաս —
տատուին: »

Համագտան կ'ուրեւանք երկու գործարարներ
եւ մէկը օգտանալին հրամանատար, միւրը —

Լուսնային զորագրութիւնը կ'ուրեւ Դ. Դ. է:

Դուրի Թուրք գիտարար ինք տպարարութիւն իրա —
փայտ: Չիւ արշաւանքութեան կը լրացնէ այս մաս —
ման: Թէ Թուրք գիտարար մը արքայութեան մէջ
պիտի կուտէ, երբ որ մը ստիպուի կ'ուրեւ: Եր —
բե պիտի լրացնէ թուրք գիտարարն ունի Խուրի: Թուրք տար թուրք Խուրի լուսնային կը լրացնան
մը յարձանան եւ Խուրի, մեր պիտի օգնենք
իրեն:

Կարող կը գտնուի մեզ օրունա ամաններ
կ'արշ: Կարեւոր թող ճամբ ըլլայ որ ժամառ —
ան կուտութեան մը անկողնում միջին միւսն
պիտի յիշան: Եւ անկողնային կ'ուրեւ մը եւ,
թայց ներկայ կը ճամբուն է 14 արդի: Եւ որով —
հետեւ պարտաւորութեան է կ'ուրեւ Անգլիոյ հա —
մար, նոյնպէս պարտաւորութեան է Խուրի
Թուրքիոյ համար: Երբ մարդ յարձանան եւ Խուրի
Խուրի, Թուրք գիտարարն հեռ կող կող պիտի
կուտեն: »

Այդրամարտ

ԱՍՏՈՐԻԱՆ ԵՐԿՐԱՆԵՐ

Լուծանքի թիրախները հաստատվել են Յուրա-
նանի մէջ, մէկ տարեկի ի վրէ իւրաքանչեւ
առաջարկ ձեւաչեւեւ կը ձեւաւորուի, դերաշնորհ
Կրճակիցներու պաշտպանողական ժողովրդներու
գործունէութիւնը:

Երբորտի թաղապետը Հիւսիսի Ա. ք. 17
տարեկան է, Այդիւս վերադարձաւ, ուր պիտի
հետեւի միջ առնական գործընթացի մը, ծախ
ած թաղապետութիւնը, զորից մայրենի:

Նոր սահմանադրութիւնը շատ ազատամիտ է
և առաւելագոյն իրաւասութիւնը կուտայ խորհր-
դարանին: Երկրորդական հետեւեղծ Յորդանան ալ
միջոց զայն է և Էփրատի աղտոտները:

Լաւ մարդուան և կանոնադրապէս արարե-
ւորած Արարական Լիգիտի թուրքերի և Իսրա-
էլի թանկանքները մարդ կը կարգէ Միջին Արեւել-
քի առեկնի կարեւոր գիտաւարական ուժը:

Օրդուստ աւստեւ առաջը օրդուս մը ժողովը
վերջը Երզնայի ինքնակառավար զեպէթ թէ Թա-
լիս Թաղապետը անկարող էր կատարելու որ վրայ
դրուած պարտականութիւնները: Ան ներկայիս կը
գործաւորէ: Տեղեկագրիները կը տեղայն թէ Թա-
լիս թուրք Կառարկաւորական էր և թէ ապա ինք
էր յարեւելական քրիստոնէական գիտաւարական խոր-
հրդարանին վրայ, բայց թուրք անմիջապէս հեր-
քեպաւ: Երբորտանի մէջ:

Երբորտանի աղբիւրները, որ գերակշի-
ւ էր մինչեւ 1946, երբ արդար որ ամբողջական ան-
կախութիւնը դրաւ, ահիկ է վեր նուազած է որոշ
չափով աճեւ տարաբնի մէջ քաղցի գիտաւարական
կրթութիւնը: Երբորտանը Երբորտանիցիները դի-
մում էր կատարեւոր որպէսզի կատարելագործին ի-
րենց ուսումը աներկեան զօլգիներու և համա-
լսարաններու մէջ:

Վերջերս կարգուեցաւ նոր օրդուի մը, որ կը
կուտէր շնորհաւորական օգտեւ, ամբողջ Միջին Ա-
րեւելիքի մէջ ունի որ յատուկ ուղիները: Իրաւա-
պաշտպան աներկեան և յորդանանեան է: Ամերիկե-
ան օգտաւանային դիտութիւնը չունի այսպէս զոր-
ուած է և Անգլո-վրանի գծին տեղը կը թուէ: Ա-
մերիկայից երկրաւորող օգտաւարները, ինչպէս
և ամերիկեան ընկերութիւնները կը դարձնեն լայն
դեպքի վրայ:

Երբորտանի ներկայ վարչապետը՝ Արուշ Հիւ-
ստ, խիստ հակառակորդ մըն է օրեւէ համարեւ-
մաւ արդեւորութիւն Երբորտանի մէջ: Ան յամա-
տեւ միջոցից պաշտպանել Արարական Դաշնիկ
քաղաքականութիւնը (որուն ազգայն է Երբորտան) հակա-
քաղաքական: Երբորտանիցիները կործէ ներկայապա-
սարկիները և մայրաքաղաքը զարգացանաւթիւնը:
Այնպէս ամալ վարչապետը Արարական զնաջ
համարելու համար Նէյքի Երբորտ, Թալիս Թաղա-
պետը փոքր կոչարդ և թիկնածու էր զանի, որպէս
զի Երբորտանի վերադառնալու և օրեւէ նոր վարչա-
պետին:

Երբորտան հին առաւելագոյնական երկիր
մըն է, որիւն անցաւ Իսրայէլականութիւնը դէպքի մ-
գիտաւոր ընկէ ամեն: Երբ ներկայ սահմանները
կընդդէմէ քրիստոնէական արարական վարչերը,
էնէն ըլլալով երբորտանի ինչ քաղաք, ինքից
հինգ, ինքիցից Լոր և Գիթիսիանին: Ամանի
երբորտանի տեղաբնիկ արդեւական քաղաք մըն է,
մարտը որ թուր արդեւականութիւնը, գիտաւարին ա-
կուսներով և Երբորտանիցիներով, օրեւէ աներկեան
և քրիստոնէական քաղաքականութիւնը կը ցուցարարեն,
հին հողգիտական կայարանեան աներկեաններու
հերք մարտը:

Երբորտանի ժողովուրդին ընդհանուր թիւն է
1.400.000, որոց մէկ էր գտնուելու հարկու հազար-
աւորները Իսրայէլի նախկին արար քաղաքներին մէջ:
Անոնք կ'ապրէին ՄԱԿի արարած վրաներներու տակ:
Այս քաղաքականութիւնը քաղաքական իսկա դիտա-
ւորի ինքնից էր կը կարգէր թէ Երբորտանի կառա-
վարութեան և թէ արեւմտեան պատկերաստեւ հա-
մար, որոնք կը փորձէին վերադառնալ լուծել Արա-
ւական Դաշնակցութեան և Իսրայէլի վէճը:

Թէեւ Երբորտանի ընկալութիւնը կը բաղկա-
ւորուած անսահման իսկա Արարական, ապալել
կը քրիստոնէական արար ժողովուրդը որ երկու աւ-
հարկան է, բաւական դարձաւ և և համարեան
անսահման մէկ մարդ կը կարգէ: Այստեղ կ'ապրէին
Վուրք երկիր Վոլքեթը, ամենին շատ յարգաւոր
կը թիկան հաստատութիւնը է Միջին Արեւելքի
էր շատ որ իսկա և բոլորական աշխարհները հա-
ցուցած է:

Երբորտանի ներկայ օրդուական կարեւորու-
թիւնը պաշ պատկարագրի մէջ, կուտայ այս իր-
ւորութիւնը որ Իսրայէլից հետ միասին կը պաշտպան-
ուելու ջրանցքին արեւելեան մարտը և Արեւի և
Արեւելի մէջին նեղ ցամաքի կողմերը: Դաշնա-
դրով քրիստոնէական օգտաւոր ուժը կուտուէր ունի
որով թիկա խորհրդները պատկեր: Երբորտանի
մէջ, և այսօր կը բարեկեցի գտնուէ: Երբորտանի
անկախ օգտաւոր ուժը կը բաղկանայ գիտաւար -

Մարտը մէկ դեղեցիկ սեղան հաստատած է կի-
նը՝ իր արար գիտերով ու փայլելութեամբ:

Կեղեկանքները մէկ ընդհանրական մէկ մասով
արեւելեան են որ իրենց արարական հաղորդով, իր-
քանի կեցունածով ու վիճակաւութեամբ կը դերա-
պաշտեն զանքը: Հաղորդակներու մէջ աղբիւր կը
հաստատու այս պարզապէս:

Ան իր դեղեցիկ զուգիւր բարձր թուած, կար-
մաւոր կատարող իրենց Թալի կը զլիկէ, քաղաքական
ու պաղղուն փիտաւորներով պնտուած, իր խառու-
տակ հետեւեղծ թուի որ վեր կը յիշարարի թիկերը
թափ ապով: Վարչականութիւնը կը զննէ չորս դէն,
իր մարտաբան հաշուածքով, արարաւոր՝ աճին
վարեց գիտաւարական: Արեւելք զոռոգ է ու պատ-
ուանդող որ չի հանդիմանի որքէ արտի ու արա-
նեկականութեան: Իր մէկ տակաւին կը պաշէ իր
հետաւոր նախկիններուն վայել ընդդէմները: Սա-
ւոր, մարդիկ աւելի զարգացաւորող զան այս ըն-
տանի կեղեկանքները, գիտած են շատ կանոնա-
օրդուարեկ աղբիւրներ: Կուտուած ընդդէմ է ի-
նչիս անհիմն թանկանքներուն ու հետաք-
րութեան համար:

Ամէն որ տեսած է արդարամարտները: Խառ-
հանգիտները մէկ պատկանած հասարակ բախում
ներու մասին չէ: Անոնք որքան ալ հետաքրքրու-
թիւն պատանեան, չեն կարող հաստատել մար-
տան արդարեան թիկն զոռոգ մահաւոր կը
դիմանա:

Միայն արդարամարտներով չեն գիտացած մար-
դիկ: Անոնք իրենց ժողովական արարական դար-
ձուցած են նաեւ: Արեւի կեղեկանքները, յոյնիկ փ-
լաւաններ և քանոնից մարդիկ իրար դէմ կը հա-
մեն: Կրեւեանները կ'ուտեն ալ շատ զուգարեւել է: Ա-
նոնք կարծես հրապարակ ըլլալին, պաշ մը երբոր-
տէ հետապնէ կար, յանքերով կը խոստան իրարու
վրայ և իրենց ուղիղին կարծի պատանեաները
նախկինութեամբ իրար կը դարձնեն որդաւորին աղ-
մախով մը:

Կը կարծուի թէ առաւելին անդամ Գիտաւորե-
ան որ փորձած են արդարամարտները մրցունե-
րը: Անոնքով ընդդէմական մէկ դրացի ժողովուրդ-
ները և արդարամարտը հետեւեղծ ընդհանրական
կեան հասած է մինչեւ արեւմտեան երբորտանի եր-
կիրները:

Ծրարական ալ ունեցած է արդարամարտներու
կարգակցութիւններ և հետեւողները:

Իւրի գիտական համարեւ Թալիսարանին մէջ
ցուցարարուած են քաղաքային երկիրներու յատուկ
արդարեանը ընդդէմ:

Արդարամարտի մրցունեաները համար մար -
դուած արարողութիւնները ընտրութիւնը, ինչպէս Թը-
Թաւար արարեւելեանները, որ պաշտպան յատուկ
փորձարարութիւն ու համարաւոր արարական է: Խո-
նքեւեղծ, ծննդագիտութիւնը մեկ կ'ուտայեւ
թէ ցեղային կարգ որ յատկանշիկ են իր փո-
նքեւեղծին և որ յարաւորեւ ժողովականութիւն
թեւոր, կան նաեւ Թալիս յատկութիւնները որոնք
կը յատկանշեն փորձարարութիւնը անոնց յարաւորեւ
հաստատութիւնները: Մասնաւոր խառնածին ցե-
ղերու յարող սեղանները երբեք չեն կրնար ժա-
նապէս ծնողներով անորդական յատկանշիկները:
Այս հիման վրայ, կուտուեն յատկութիւններ ծո-
տուած արարողի արեւել ցեղեր ծնող երեխու հա-
մար մասնաշարք պէտք է պատանի թուութեան օ-
րեկներուն, լուծելով դիտարկի հարցեր: Յե-
տեւ, միայն յաջող ընտրութեամբ չի վերջանա-
րարը: Կեղեկանքին օրդու ալ ընդհանր ու յամ -
դուած ըլլալ, պէտք ունի մարդկային: Եւ դարձ -
եղա մասնաշարքին կ'իյնան ծնող երեխու պատանե-
արարները, համարեւ որ դարձուին թիկներուն ու
հարաւորութեան: Ընտրուած տեղաբնիկ մաս-
նաւոր հողագիտութեան արարական կ'ըլլայ: Ինքեւ
կը տարրին անդամութեան և կուտուեն անա -

զարգաւորութեան: Երբեք կամ ուր ամեն վերջ, առա-
ջագործ յայնա կատարական և ու պատարաւ կուտ -
ու: Եւսի՝ փոքր մրցունեաններ կը հանդիս: Տէրը
մասուտ է: Արեւելք յաղորդէ է իր ընտրու-
թեան մէջ: Գիտէ որ հակառակորդ արարողքն ալ
նոյնպէս մարդուած է:

Արդարամարտները եւս ունին իրենց յատուկ
կանոնները: Երբ արդար կը սփռ, արեւել հե -
տաքրքրութիւնը: Համ քաղաքները մը ըլլալականութիւն
է կրկնալ: Արդարեան տեղերն ու մարդիկները
ներկայ են և նա ի հեւ կը հետեւի իրենց երե-
ւելքներու որոշ զուգարեւ: Կը թիկանին իրենց
գիտերին արարականութիւնները: Կաղաքները եւս
գիտաւարները: Իր պաշտպանութիւնով թափ կուտայ
յարարչութիւն տեսարաններ: Փառաւորները օրը կը բարձ-
րանան, արեւել կը կարգիկէ և երկու արեւմտեան
նորիկները հետապաւ կը շանած իրար զլիկէ:
Անոնք զանք փիտաւորները ցցուած են փուրկու-
ման, կատարեւոր ու վզին կարուած մասնաւոր
մարտեւները կարգած են ինչպէս կարգը:

Պաշ մը կրող կը դիման: Յանգիւր մին կը
ցատկէ միտակ վրայէն ու կ'ուտայ որ ընտրով
մասնաւոր հարուածը տալ կը թիկանին:

Ան մրցունեանները ինչպէս, իրարանջիւր
արարական անցեալ յաղթանակներու իշտականու-
թիւնը կ'ըլլայ հրապարակու և քաղաքական ու
հաստատութիւն անկարեւորներու: Կարծաւորանալ տե-
րին ու մարդիկները:

Իրաւաւորի կողմ հարաւ է իր տեղաբնիկ ու
փառեւ յաղթանակները: Այս առիթը մեծապէս մար-
դուան կը կարգակցութիւն: Այլ պատանաւ
յաղթանակները կ'ընտրուի միայն արարողութիւնը մէ-
կուն մասով: Հաղորդակ է որ արդարեան թիկ
յոյն կուտէ ու փառեւ՝ անկարեւորութիւնը որ արեւ -
է Ան ընդհանրական կը դիմաւորուէ մահը տաւաջ
ընկալելով:

Շատ անգամ արդարամարտները կրնան երկար
տեւել: Գտնաւորով տաղաւոր ու անցած, երբ եր-
կու ոտորիները այնչա ուժաւորաւ, կուտուեն
քաղ, Թեւեղծ կան, ու ոտքի վրայ մայու անկար-
քող վզնակ մը կը մասնանշէ: Այլ պարագային, ա-
նկարաւորի յաղթանակը փորձանցիկը համար եր-
կուտուէ կը համարեւորին զննէ արդարեանը: Ան -
միջապէս անոնց ընտրուած վրայ կը հաստատուեն
հինգ վեց անգամները երկրորդութեամբ աներկեան:
Անոնք քանակութիւններ կը կատարուեն որպէսզի
աներկ արարողութիւնը թուականութեամբ կամ թիկն
մէջ թիկանած ըլլայ:

Երբ արդեւակ կ'արձակուին արդարեանը, իս-
կան կը սփռ իրար: Երբ Թալիս թալիս թալիս -
քը, ընդհանրին կուտուած վարչարարութիւնը կը
յարտուեն ուժաւորութեամբ: Պաշ ճակատադրա-
կան է: Արդարեան թիկ իսրայէլի միջոցները, որ
գործ կը դէմ և կը դիտաւորուէ հաղթանականե-
րին: Եւսկար, մին կը տալովի գիտեր անհե-
ղան: Իր ցատկին միտակ է հակառակորդին ան-
հայտ: աներկ: Միւրը մտնուած զեպէ փառած
անցեւոր ոտորի տեղերը յարած կը դիմէ: Իրա-
ւարար օրդուական երեք վարչականութիւնը կը հա-
տատուեն յաղթանակը կը յարաւորեն:

Եւ անա յաղթան, երկու ու ցատկան մարտ -
ուտեւորից ետք արդարեան մին կը գտնուէ զաւա-
րեան նոյնպէս ու օրդարեան յարաւորութիւնը կ'ըն-
քէ, յաղորդ տալով մարդկային տեսուար կեր-
քերու:

ԳՈՒՐԳԸ ՊՈՅԱՆԵՆ

ԻՆՏԵՐՎՅՈՒ

Ա. ՊԱՐՈՒՆ — Օրերորդ պատասխանեց դրամ-
նաւակից:

Բ. ՊԱՐՈՒՆ — Այո, մէկ ամիս է. առկային դեռ
նաւակից չեմ քանցած:

Ա. ՊԱՐՈՒՆ — Ինչո՞ւ:

Բ. ՊԱՐՈՒՆ — Որովհետեւ եթէ բանում վրա-
տան եմ որ իր մեծօրդը պիտի կարգած, մինչդեռ
այսպէս՝ դէ՞ յոյսով կ'ապրեմ ...:

պիտուութեանց, մասնով է իրեն գործակից Հիթլերի
կառավարութեան Բ. աշխարհամարտի կրե-
ցին, արդիւյթ ամեն էր կըր Արդարեան Թալա-
ւորին Խաղաղական Լիգիտի կը պատերազմէր Դաշ-
նակցիկներու կողքին: Կ'ուտէր թէ իր ժողի ըն-
կերները այսօր կուտուեն ունին մասնով համարա-
վար գործակալներու հետ:

Ան Միւլիթիլի ամենին չեն ցանկութեան կը
իշտել Խաղաղի վրայ, ուր կը ընտանեկան դար-
եղ պարտուող կուտ և թէ արարական կրեւոր է թէ
քաղաքական գործերը: Մէկ միտակ հետեւեղծ կ'ա-
հետանալ կը արդեւորութիւնը կրեւորուող դարձա-
կաններու վրայ:

Անց պարագայի մէջ, կարեւոր դեր մը սահ-
մանաւոր է Երբորտանի, Միջին Արեւելքի պաշտ-
պանութեան համար:

Բ. Ա. Բ.

Այդդարպատում

Վերջերս Փարիզի մէջ դուժարուկացու Հակա-բոլշևիզմի Երկրորդ համագումորը : Այս առթիւ, ընկերակցութեան վարչական խորհուրդին անդամներն մէկը, հասարակեց վիճակաբանական կարգ մը տեղեկութիւններ, որ բնօրէն ցոյց կուտան թէ դիմել, օգին, ուղեքին, — եւ մտայնութեան — ինչ փորձանքներու պատճառ կ'ըլլան :

Ծաղիկի հակաբոլշևիզմը կը զանգատի թէ դիմադրութիւնը շատ յաւելցող գացած է Ծրանայի մէջ, ուր ամէն մարդ կը խմէ : Այդ, Ամերիկացիներն ալ կը խմեն, կ'ըսէ. բայց, անուանեցին, անոնց զինուորականներէն էջէ — շնորհէ ունի... Ապրիլն է քա - ղաբըր ծախած քն ամբողջ շարքի մը... Այլա - պէս, Միացեալ Նահանգներու զարգացողներուն տեսարար զանգատներ չի խմեր...

Առաւանակի քանի մը փշաքներ կը թռանա - լանքին... :

Ծրանայի մէջ, հիւանդանոց մանող աբեղերուն վախճումն աւ հարկերն եւ կենդանի քառասունն աւ հարկերը աբեղի շարքաբար գործածութեանը հի - մանդանքն են :

Ձգրային տղանքներու ուղեւուն աւ հարկեր եւ փնէրակային պիտեւուն քառասունն աւ հարկերը աբ - դիւնէն են աբեղի գործածութեան :

Երկրորդ փախումն աւ հարկերն եւ չա - բարները պատանդներուն քառասունն աւ հարկերը խմանքներու դաւանքներն են :

Աշխատանքի ընթացքին պատահած արեւա - մերուն մէջ քառաբար եւ իրենցինքն արեւածներուն 57 աւ հարկեր յաւել կուգան աբեղին :

Մարդասպաններուն 45 աւ հարկերն եւ իրենց զաւակներուն հետ, վարկերին պէս վարդաւոր մը - նոցաներուն 95 աւ հարկերը կամ խման են եւ կամ խմանքներու դաւանքներն են...

Ծրանայի մէջ, պատեղաբէջն առաջ կ'ըսա - լանքին զարգացող տարիակն կը խմէ 35 լիտր աբեղ, Ամերիկայի մէջ՝ 8 լիտր, Անգլիոյ մէջ՝ 6 եւ իտալիոյ մէջ 18 :

Հակաբոլշևիզմի տեղեկութիւնները թէն, շատ հետաքրքրական, բայց կրակատար են Ու - ռինէն, իրենց հաստատարը կապուղական, եւ ալ կրտսեանց ունիմ տալու իմ թուանշաններն :

Հայոց ապրիլ կուսակցական պաշարներուն 99 աւ հարկեր հետեւանք է խմանութեան :

Միլիաններու իրականաբար փառաբանող հա - յաղդի արեւոյածներուն, 99 աւ հարկեր խման են Եւ Ռոբէրտային Հայաստանի «հայկերները պաշա - րանդներուն 99 աւ հարկեր խմելու թողուցած է աբեղի չափապանք գործածութեանը :

Դաւանդեցական արքունի մէջ լրանները դա - լանանքին, գործակալներն եւ թրջակներն տես - նող Հայադղեկներուն հարկերին 99ին տեսողութեանը դաշարաբար խմանքներուն է աբեղի գործա - ծութեան պատճառաւ...

Երեւանի եւ Ամերիկայի քաղիքներ վաղեղող ու ինտոյ, լորթեթ, անոնց դէմ իրենց շօշուկայ լիւրեանքը բացող հայադղեկներուն հարկերին 99ին ուղեքին լուր կուգան է աբեղի... :

Այս մասնապիտակայն տեղեկութիւններուն

Հայկերի պիտակայն մասնապաշարներն աբեղի - նին ինքնաբերական վրայ, Հ. Արքայան Այսման, Հայկերի Միթիթարեան վարարանի հայերէն, վերջերս հրատարակեց շահեկան շարք մը յոթ - տասնեակ, արտերին լիւրեղ, Հայկերի դա - լան, քառասունեակ, մասնապաշարական ու պատ - ճառական հետախնդար մասնաթիւթներն մէջ :

Յօդուածներու նիւթներն էին Մուսախ խալի - Փան եւ Հայեր, Օմար Պրն Ապրիլի Ապրիլ եւ Հա - ռուսը, Հիւանդ Պրն Ապրիլներէն եւ Հայերը, Մը - ռուսը Պրն Մուսախման եւ Հայերն են :

Հ. Արքայան, ինքած Հայ եւ արար պատմա - դիրներուն վրայ, ցոյց տուաւ դիմադրական դաշ - նադի մը, կ'ըսեմք թիւղորդու Ռուսուին Հայ դո - լաւարին եւ Մուսախ Մուրիլ կուսակցութիւնն մէջ, 653ին, երբ դեռ Մուսախ խալիքա չէր ե - դած : Այդ դաշնագրով, Հայերը Արքայանը զա - նախեց իրլլային եւ կ'ընդամանակներն Հայկական հասմանքները, Հայերուն յանձնուած լրաւող հա - տիւսային երկրներու վերջիսանութիւնը :

Հայր Արքայան ինչ յօդուածներուն մէջ ցոյց կուտայ թէ ինչպիսի փառանկը կ'արալայն ընդունուիլութեան ըրած է Օմար Պրն Ապրիլի Ապրիլ խալիքին, 719ին, երբ Յովհան Օմեղիկի - մաստատարը կ'ընդունուիլին, ինչպիսի անանձա - շնորհէն իրալայն է Հիւանդ Պրն Ապրիլի Միթիթ Խալիքին Խաղարաններն իշխաններուն, Եւ դա - ռուսն սկիւրը, եւ թէ ինչպէս Հայկական արշաւին մեծ անգնաթիւթներն ըրաւ Մուսախ Պրն Մուսախմա - ինքն քանակի կողքի Հոմաք, Այնքանի եւ Դամա - կոսի արեւմտեղիկ հակապատմարտներն մէջ, փրկ - կիւրեւ Հայր Արքայան կայսրութիւնը տեսը ու - պատմաբող յանդիւններն :

Հ. Արքայանի յօդուածները լայն արձապանող դասան Հայկեր եւ Դամախուր թիւթներուն մէջ, ո - ռուսն անտեսեցին, թէ այդ յօդուածները նորոգ - թիւն էին արաքական աշխարհին համար եւ մեծ լայն սիւնեցին արաքական պատմութեան վրայ : Փափաքներն է, որ այս յօդուածները հրատարակ - ընէին : Հայերին թիւթներու մէջ ալ :

Արքայան վրդ. ասրներին փոքր հաւաքած է, ասանձին պիտակներու տակ, Հայ եւ արար պատ - մարդիկներն ինչ որ կը վերաբերի Հայ-արաքական շրթներն, այսինքն Նօթիթները դարեն մինչեւ, լու - ռեքստատները դար : Գործն է այդ շրթներն ման - րաւորապատմութիւնը մեծամասնոր է հրատարակե - լու զարն : Հետաւորած է Հայերին թիւթներուն եւ հրատարակելու արար պատմարդներն եւ աշ - խարհագրներն, այն ըլլող լիւրապատմութիւնները, որոնք կը խոսեն Հայոց պատմութեան եւ Հայա - տանի մասին : Այս տեղեկութիւնները մեծ լայն պիտի սիւնեն Հայոց պատմութեան վրայ, պիտի լրացնեն ընդ թիւթն այս պատմիչներուն արդար եւ պիտի զարկեցնեն անոնց պատմական արժեքն :

Ա.Ա.

պէտք է կցեմ, սակայն, անհրաժեշտ լուսարանու - թիւն մը — Հայոց ապրիլ այս անմահ հինգերորդ - լինքին հարձակած աբեղին ծիսն տեսը աւ հարկերը Ծրանայիցին կամ Ամերիկացիին ճանչ - ցած այդոն է : Մասնայ 90 հարկերը նորեղեկ թիւն մըն է, որ կ'աղաղանուր երեսանքն կամ Մու - կուայնէ...

Հորան ձիւհարան, քիչի քիչեղ, Դաշնա - ցանքն, չափաւս որը, ընտանեղէն չալը, միջին սերունդէն, առաջին ընդհանուր պատմարդն վերջ զաղեցեմ Ամերիկայ եւ հաստատուած Մեծ Ռուսի զալարը : Բարեկեցիկ, սակայն ոչ մեծահա - լուս :

Ան անունն ու համառու կենսադրութիւնը համառ, անանձիկ Հայոց մը, որ Հայ եւ արար եղալարկութեան համար կը մատուցած ծառա - ւութեանը, արժանի է հրապարակային գնահա - տանի :

Պատմութիւնը յալդի է եւ օրինակելի — Պաղեստինի աղտին արձապանութիւնը հասած են Ամերիկայ : Ընկեր Հրանտ Ամերիկան իմացած է ու մէկ միլիոն արար զոյգեթականներ պատասխան դասն են դրացի երկրներուն մէջ : Լաւն է նաեւ որ անոնք կը դաժանիլ օգնուին կարող միլիոններ : Իրեն Հայ գիտէ թէ ինչ կը նշանակէ լրալ զաղեցեմ : Գիթ թէ քրտան մանն է տուն եւ տեղ քրտան քիչի վերջ, զրեւանքն ծառ պարկուտ տար - կանքի պաշտաններն, լրալ մեղ եւ անպարտ — պար :

Անկիս դանտուն է Մուսախ, ինչն այ կղած է զաղեցեմն, տեսեղն է այն արիւ զիւրերունն — արար որ արար փողովաբող ունեցած է շատ մը չալերու մէջ մեծ — փողովաբող թիւթներուն հանդէպ : Գիտէ որ սաալիսանութիւնը կը չա - րունակուիլի մինչեւ այսօր եւ երբ հարկը հաղար հայութեան հակադրա եւ աղաղակ կ'աղար Մեծա - լուս Ամերիկէն արաքական երկրներուն մէջ : Հը - ձիւհարանքն ըրողութիւն ինքնապաշար կը մտածէ որ Հայն այ պարտը որ ունի հարկանքանքիլ : Գիտէ որ իսկական քարեկները նոց օրերու մէջ հրե - ական կուգան : Ու անս հարկէն հարկաւորները հաւա - քիլ — միւսին կը նիւթական միջոցներով ու դանտն է հանդիլ Պաղեստինի արար զաղեցեմութեան : Գիտէ անկիս որ իր քրտան փողը օգնուինքն մըն է՝ բաղադրանքն աղտին մեծութեան, սակայն այդ օտանդակութիւնը պիտի ունենայ քարոյական մեծ նշանակութիւն :

Ընկեր Հիւանդանքն հաղաւորներու այդ տա - րուին արտին անդալ կը կատարէ 1948ին : Իր դր - կան 2000 կարող հաղաւորներուն համար, արաքա - կան կոմիտէն կը ստանայ շնորհակալութեան դիր մը :

Այս առաւորներ վերջ, Հրանտ ձիւհարան, զարեւան կը միջոցներով կը շարունակէ օգնու - թիւն Հայոցն Պաղեստինի արար զաղեցեմութե - թիւն : Եւ այս ծառայութեան համար, շարք մը նամակներ կը ստանայ արար բարձրատեսիանա - նաւոր ինքնակ :

Այս նամակներն դաս, ընկեր կանոնաւոր տեղեկալիքներ կը ստանայ Պաղեստինի Արաք զաղեցեմութեան մասին : Իսկ լիւր տեսեղն — տուր Գրաքանակին պատմութեանը, տեղովը Հը - րանտին ինքար, եւ իստովը արար մատուցած ծա - րանքի թիւթներուն մասին, կը փառաբանէ նաեւ Հայ փողովաբող :

Ան թէ ինչ կ'ընայ ընդ արտաւ Հայ մը ա - լանքին, կը խոյն պարտը արաքանքներու, ու միա - ժամանակ վարկ աղաղակելու համար կը փող - լուրիլին :

Հրանտին պէտք է որ օրինակ նախիստան ու - ռեկներու : ԱՐԱՄ ՄԱՆԱԿԵՆԸ

«ՅԱՌԱՋԻՆ ԹԵՐԹՈՆԸ (21)

ՀՈԶԱԿԱՒՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՅՆԵՐ

Բ.— ԻՐ ԳՈՅՐԸ՝ ՌՈՒԹ

Իր եղբարը Հանտն ըրաւ Կաղեզմական ապարդիւր եւ փրփիւնէտը մատակուրեցաւ Փրա - կայն համալսարանին :

×

Եւ միշտ ուզած էի անձանք տեսնուիլ ՌուԹ Փիլլերի հետ : Անցան պատմութիւններ լսել էի թէ մասին Գոյնը ըսած է, թէ շատ մարդը մա - լուս պատճառ կղած է, բայց կը խորհիմն : Թէ չափապանքի մըն է այդ : Մալուլին մանր աստակաւորն ապեց կը վրայ : Ողբերգութեանը մըն էր, զոր պիտի չիմար մտնայ :

Հանդիպեցայ անոր 1945ին, հրաւիրած էի ծաղիկային ինչ Երեւանի մէջ ճաշարան : Արտաքին տեսը զարմանիլ մատնեց զեռ : Այլեւս երեսա - տարը չէր : Բայց ապրիլի մասնակի վարկերն էին եւ երբեք յարաբարեմ մասնաւոր կը խոսէր ա - լուս, մեծ յոգնաւոր եւ շատ շարժանքներով : Իր դրանտուն սերն էին տակալին քանդուկները — այն քանդուկները, որս Միթիթին կարողացած էր :

Ռու հետ ճաշի էր նիւ Երեւանի ղիւրն կըր - քանդուկները, որս Միթիթին կարողացած էր :

Ռու հետ ճաշի էր նիւ Երեւանի ղիւրն կըր - քանդուկները, որս Միթիթին կարողացած էր :

Փաղի Եւրոպ : Ան ալ փորագած էր տեսնիլ զայն : 1920ին յայտ ունեցած էր, թէ նոր Գրանտինն եւ

Ռուսիան պիտի կրնային զինակցութեան մը կըն - քի : Եւրոպ վարչապետը Թիթիլեմային լապալայն քարեկան էր : Հասարակաց շատ քանեղ ունեցի տեսը : Եւրոպ, որ սակաւին արտին մէջ միջոց ըզ - պալուրեկան մը ունէր միապետութեան համար, կը հիւանդը նաեւ Թիթիլեմային, Ռուսիայիցին նը - ման զեմոկարտներուն եւ այս կնով վրայ, որ ա - տենեղ, Գիթանդիլիլ այլաառաւորութեան ղիկաւ - տարը կղած էր զրեթ :

Եւրոպ լաւաւ անդ, որ տեղեկութիւններն ու - նէր զեմոկարտական զալարի լրանական փոխա - կութեանց մասին : ՌուԹ միթիթ հաստատ, թէ զիւրակարտած «էլեմիթիլեմայի» զործած են Հիթլերին հետ : Անոնք չէին համաձայնեղ այս կն - տին մէջ, բայց երկուքն այս համաձայն էին, որ Գիթանալ միշտ պիտի լրալ համալսարանին զաղաւորութեան կողքով եւ անհրաժեշտ էր զորուրը Գիթանալը, որ, զալուրեւ համար համալ - ճալարութեան անկընթացիլութիւնը :

ՌուԹ, զրեթի զեղեկից էր, երբ, երազուն աբեղերով լաւաւ — Ե Միւսին մէկ ցանկութեան ու - նիմ, Կիթան Պիլլերի վերադառնալ, եւ, ինչպէս հին օրերուն, խալիլ հարկեր հաղարար քանու - րեւան տալին, Միթիթ Փալաւի կանդաւալին մեծ միթիլեկներուն մէջ :

Երբ եւ լուր — ժալայ անոնք պիտի սպաննեն մեղ, ինչպէս սպաննեցին ուրեղ ինչպիսիական մը. Ռուգ Լիւքսեմբուրգ, Նալցեւ, ինքն, աբեղը լայն բալած էր Գիթեր, թէ եւ ճիւղապետութիւն կը խոսէին : Եւ միւս կողմ զեմեղի վրայ այս կնով, որ ընաւ վալ չէր ճանչցած, մինչեւ որ իր կնեղին

մէջ միակ մարդը, Արքայան Մալուլը սպաննուե - ցաւ : Գրեթիլին մէջ անդ էր դանտեղ ղիկաւորու - լին երկար քալուրը ինքիսպանող մեծ ու անմա - ճօթ մեծութիւ կողքէ :

Ուրէ անգալ չտեսայ զայն :

Գ.— ՊՈՒԳՐԻՆԵՐԸՆԸ, ՏՆԿԻՆԸ

Ո՞վ որ մարդաբանաց, թէ կին լրանները զիլ պիտի գործածուին Երեւանը Անգարաճալար ըն - թացեղին, անիթիւնը մարդաբանութեան մը ըրած եղաւ : Առաջին Անգարաճալարը երեսան ըրաւ : Կինները զիւրազող կարողութիւն լրանութեան մէջ եւ այս կարողութեանց մասին ար մարդը իր քրտանութեան արթնցող անոնց մօտ յալուե - նալան արթնալուրեւ լրան կ'իմանէր : Այլեւս ոչ մէկ զորաբող զրբական մէջ կը պահէր կատար - ունիլ յարձակողականի մը ծրարիկները : Միւրա - հարաւած սպանեղ ոչ մէկ համալսարան մէջ կը զեկին իրենց ետին պանդիկներն, սենեակներուն մէջ եւ ղիկաւորները վարժարան էին ինքնալիւրաբար ան - լուսականութեան ունենալ ունէ կնով հանդէպ, որ շատ մը հարցումներ կ'ընէր :

Համախառն զալարի պատասխանութիւնը, ա - կայն, այս յարաւորն անփառանք, թիւթը արաքա - րան պատճառ որ ղիկանց մեկուսացնելուն համար կին լրաններն : Հոն, ուր այս մարդը կրնայ զործ տեսնիլ, յարեցանք անոնք, կին մը նոյնիսկ եւ ա - լուս լալ կ'ընայ ընդ : Արքայան Համալսարանները մեծապէս փառաբանելու ունեցան ճեմակն կին զործակարները, վրայ, ամէն անգալ որ կարին իր Եւրոպ ճալարը գրանշու :

Թաղմ. Կ. Գ.

Գ. ՉԻԿԻՐԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

(Բազում Սով - Հայաստան օրաթերթին)

միտարաններու մեծագոյն մասը Հայ և, ընդ -
հանդայէն Փարիզէն, Մարսիլայէն եւ Լիւննէն :
Կայցիներ, ընտանիքով, ծանօթներու, որոնք
մեծ զոհականութեամբ կը պատուարանին Մեր
ըրազմէն Մարտաւարը կը տանին աշխատանք
ընդամէն տարեկանին համարին ընդ կուտայ
կը մեկնողներուն նմանապէս կարծիքը — Հայաս-
տանցի ամբողջ, Տիկին Արիւնի, Կեղեք...

... Իր նմանագործ պարենաբարձ փոխարա-
կաւոր կը խրամէ մեծանուններ մէջ : Անոր
բազմաթիւ մը կը հաւատարմէ մեծ ճիշդ ճանոր
ընկերու համար փոխարաբար : Քիչինչ ու յայ-
նարարութիւն մը կը եւր փութայ օրհնութեան :
Հետաքրքրեալ կը հաջորդէ ինչ ո՞վ է :

— Միհրան Հայրապետեան : Հայքն է, կոխա-
մարտի առիշեան Յովոր Հայրապետեանին : Ոմէ
եօթը դասակ, — Հինգ մանչ, երկու աղջիկ : Իր
դասակներն վերջեր աղջկան մըն է որ կեցած է
կը կարծես մարտիկին գոմէն է վեր : Միհրան զա-
տուտն եւ եօթը տարեկան է, Կեանքով շրջանէն
բայց չափաւոր : Յարկեր հարկին լրջաւոր չարա-
տաքը որդոյնման է կը մարնին, խօսքին ու կեց-
անքին մէջ — Ճնշ մեծապարզ պիտի լրջար
Յարկեր յայտնանար, եթէ կը ճնշուէին ճնշ
մարնին ունեան յանկ ընդ զարկերու զօրութիւնը
կընէ և կը իրաւար :

— Անխոցիկ ժայռ ո՞ր... :

Անցան տարի, Պոլսոյ չէ կրցած իրեն զգի-
բերէ արժանաւոր կոմիտայութիւն մը : Յակոբ,
մինչեւ ու ընթերցող շրջան մասնագիտորէն դիտած
էր կը հակառակորդ վերջին Յովոր կոմիտայութիւնը
— ամէնէն համարաւոր — որ ինքնորոգէն սկս-
ած կը փորձուած է անընդհատ հարուստներու թի-
րարի մը...

Պարսպա՛հ հասարակութիւնը խանդավառ ու -
դուներութեան մը հասարակութիւն է հայրենակնց ախոյ-
նիք : Ան չէ մտածած անդրանիկ կոմիտայ —
տիկ, տարաբար Քաղաքաւոր որուն զերեքմանը
այցելած եւ ծաղկեցողութիւնը դնողներն է :

Դրանապարհը թողլով՝ կ'ուզուիք Լէ Լէք
և. աւարտաբէն միայն կը նշմարեն իրանք մը որ
չուէրանական մարդեցի կրնէ : Իր մտենանք, մար-
դիւնը, միջնաստիկ, արեւտա մարմնով, թիկնիկ
ու ամբակաւ մէջ, կը երեւոն հայ աշակերտնե-
րը լաւագոյն մարդեցի ճիշդ կրնէ՝ մեծ խան -
դակաւութեան մը : Իր անձը, Յակոբ Հայրա -
պետեան - կոմիտայութիւն ախոյնան — Մեծը լի-
ցով արդար հարաւորակը մը կը երբ Հայն ար, կը
մտնի անեղծագործութեանց ծանրութեց, ցոյց կու-
տայ կը թաղուին իրոյ շարքեր, երբ աս կը
տղան ու աղջկները կրնորեն մարմնակերպան
էին զեղարցող անաւորութիւնը՝ սպառնալով
կենսանք մը շարժերովն միայն : Լիւթերը չնկեցին
եւ արեւ ծննցէ՝ աս յանդիմանալի պայտանքներ
զոյցաւ, որպէսի՛ք մեր կենսան անգործ մը կը փթ-
թի և. ուռնանայ, անգործ մը կու պայծառանան
մեր միտքն ու շարժն...

Լէք համարէր կը լռենք, ու հաղիւ հասած՝
կը ստորի սաստիկ տարակը մը որ քանի մը վայր-
կաններ մէջ հեղեղի կը վերածուի : Ոչ մէկ մարդ-
կային լռեց միայն ծովափը՝ ամեն ոք, հեռա -
պառա, պատասան մը զինքն թէ՛ վերջ կրնին
դուրս թափելու համար խորեւաններու պէս — Օ՛ր,
բնութեան անցիկադրիկ չմայր...

ՎԱՀԱՐԱՄ ՄԻՍԻՐՅԱՆ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԻՋՆԱԿԱՐԻ զարդի համար նոր
ընթացք կը չնկուի Սպիտակ ջրաբեր գործարար
քանդակներու առանի մէջ : Երկարահան չէնքն
համար որ պիտի գործածուի այս տարեան վերջը,
ծախուած է առիւ շուրջ 500 շաքար ուրիշ :

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԻՋՆԱԿԱՐԻ խորհրդացուցութիւններն տե -
նի ունեցան Ղազմաթուրի մէջ, Հայաստանի փե. Հա-
մարմարի որդուներին իրարորայնութիւնը :
Ժողովը հաստատեց թէ զարդերը տակաւնաւոր
ընկերներ ունեն : Ուսուցչական մասնաճիւղէն Ե-
րեւանի զարդերներուն յաջը թերութիւնները :
Բազմաթիւ զարդերներու մակալարները չեն կը-
ցած դարձող զարդերի զարդացան առթիւ ունեցող
զարդերները : Տարուան ընթացքին զարդեր թուր
շրջաններէն մարդուան են բազմաթիւ զարդերներն-
ներ : Գան զարդերը ուր ցած է աշակերտներու
յուսակներին թիւը, պէտք կըսած պաշարը չէ
մարդի աշակերտներուն խոր եւ կայուն դիտելի-
ներ տալու համար :

Անցան ուսումնական տարեշրջանին
որը զարդերը ցած մակարդակով փակուեցան :
Արեւ զարդերու մանկավարժները հետեւողական
պաշար չեն կարողանալով ուսման որակի բարձ-
րացման համար, կը կոչուին քարտէսական միայն
չէն դրան ուսումնա - դաստիարակչական աշխա-
տանք :

Մինչեւ հիմա ձեւականութիւն կը ծառնեն թե -
շակուանութեան ուսուցչական, պաշար չէ ծառայող
բարբարոսութեանմէն զէն : Ծան է աշակերտնե-
րու դրուար եւ քանակար քարաքանդակ : Ուսուցիչ-
ները ձեւական մտեցողութեան ցոյցներով զէն ու -
շակերտներու դրուար աշխատանքները, ամիսնե-
րէն ինքնուրուար եւ անողւած առեւ թուր կու
տան փոխարկներ :

Բազմաթիւութեան եւ մաթեմատիկայի դասաւանդ-
ման մէջ անական դիտելիները չեն մարային -
զուրկ գործածական դիտելիներով : Գ. Բ. Ե. դա-
սաւանդները մէջ թէ ինքնուրուար թուարկու-
թեան խնդիրներ լուծելու եւ քանակար քարաք -
անքներ կատարելու մաթեմատիկներ : Այլ է պատ-
ճառը որ Ստրովոսկան շրջանի 928 աշակերտնե-
րուն մէջ 506ը վերաքննութեան ունեն թուարկու-
թեան մէջ :

Ուսուցչական խորհուրդը պահանջի քարտե-
սական ուսուցչներու մակալարականութեան մեթոդներ
մը : Տնօրէնները լաւ չեն հաղիւ ուսուցչներու աշ-
խատանքի միայն : Առիթ օգտուելով որը ուսու-
ցիչներ կը զարգին ծաղիկաբուսութեան :

Ամեն ինչ անցնելով նաեւ յուսուողութեան
նախարարութեան անդրադարձող աշխատանքը մը -
թուական դրականութեան հրապարակման մէջ :

Ամենք մասնաւորեցին որ աշակերտներու դի-
տելութեան կարգաւորութիւնը պաշար թար-
քութեան միայն չէ ցոյցուի : Եստ որ ուսուցչները
սահմանափակելով ընդին իրենց առաքելական դա-
սաւանդութեան մէջ, ռազդեր չեն արտադարարա-
պահին դաստիարակչական աշխատանքին : Այս
պատճառով թէ չեն աշակերտներու պարգիւ եւ կա-
նոնի խախտումը դէպքով :

Ուսուցչները թէ կը զարգին սկստական

շուկաներու աշխատանքով : Եստ չեն երբեք ը-
րաւարական հաւարութիւններ : Թուր չէ ծնողներու
կը զարդերներու կարգը :

ՏԻՐՈՒՄ ԱՌԱՅԻ ԶԱՄԻՐՈՒՄԸՆԱՆ Ժնանք ինքն-
աւի մէջ : Զախարան է շալի : Թատրոնական ըն-
կերութեան, եւ զիտուար ընկալող պատասխաններ
թատրոն : Մնած էր 1899ին : Փորձուած ընկալող
էր, ինչպէս եւ վարպետ թատրոնական արտաւան :
Կրթականաբար իրենան թատրոնական կանտոն
մէջ : Իրեն ընկալող աշխատանք է Հայաստանի
թիֆլիսի եւ Բաղուր հայկական դերձէ թուր
թատրոններուն մէջ : 1940ին ի վեր Զամիրյաններ
կը մարէ Միկիլայան պատանի հանդիսատեսի
պետական թատրոնը : Թատրոնը տեղի ունեցած է
Սեպտեմբեր 4ին, Պարթևոնի մէջ : Տեղի ունեցած է
գաղաքացական հոգեհանգիստ :

Գաղութի գաղութ

ԱՅՆԱՐԻ ՕՐԸ տօնանք է ինչպիսեցիկ, մեծ
հանդիսաւորութեան եւ խանդավառութեան :
Հայրապետ այցելուեց դաշած են Միւրուսին եւ
ուրիշ չմարտի : Խաղաղութիւնը կը հաղուեն մինչեւ
հինգ հազար : Գաղութաւ մասնաւոր եւ Լիւրանի
ստանդարտ, Երեւանի կայսի, ծառայատար մը տակ,
պահմանքով Սուսա Տարի հերոսներուն ճաշու -
թիւնը : Այս տարի բազմաթիւ խորաներ առիւ
շարուած էին ինչպիսի 18 ծառայատարներ մարա-
նար զաւարտները : Կրկնական արարողութիւն
ըստ, սկսած է ժողովուրդին խախտանք, փողով
եւ թիւրովով : Այցելուեց ռազային քանակա -
թեան ուսուցիչ եւ ընդգիծ փոխարկներ է Ան -
շար : Մասնաւոր զաւ, կարծես թուր հերոսաւ -
փած եւ բաժանի են ժողովուրդին :

ՏԻՐՈՒՄԻ — ԱՄԵՐԻԿԱՆ Ե՛՛՛՛ Ժնանք է Գերդ -
Շէրլոքիան, Չերիտանք : Միւր հետեւած է
հանրային կենսանք եւ կայս անգործ Աղա Կեղը -
Վարդիան : Իրեն քարեկան Ե. Մ. Բ. Մ. Կ. Կ. Կ. Կ.
նոր տրամաւոր եւ մարդկայաւ մը : Դա միայն -
թեան քարեկան էր եւ կը զարկար շիւթապէս
եւ քարայրային անոր թուր ձեռնարկները :

Պոլսոյ մէջ մնած է Գառնիկ Սկանան :
Հին մասնաւորութեան վերջին ներկայացու -
ցիչներն էր : Մնած էր 1872ին : Աւարտած է Գեր-
պիւրեան վարպետը 1886ին, 1891ին նստուած է
մարդիկ աշխատեց : Կը զրէր Տիւրք Քիլիկիան
Սուպակներ մէջ, իմաստասիրական յորտանանք :
Մնածի կը տալու իր լիցուներու : 1946ին կը
զործանելութեան իմանալական տօնուեցան :

ԾԻՆՈՒՄ

ԵՐԵՎԱՆԻ երգանք ռուսականադէս կուտայ
արքայական արա՛նք մէջ : Չունենալով ճաշակ եւ -
հաշտութեան, թուարքութեան խաղաղութեան կը
ընտելի թուր նստած է իշխանութիւնի հետ միջոցա-
կանաւոր կը զարդերէն նստուէր : Այն տանն :
ԹԱՄԱՐԻՆԻ — Տարաւանցեց, ինչպէս կըսող :
ԵՐԵՎԱՆԻՆԻ — Երբ Զախարան կը խօսի, ամեն
մարդ պէտք է լսէ...

« ԵԱՄԱՆ » ԹԵՐԹՈՐԸ (22)

ՀԵՐԱՎԱԿԱՌՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Գ. — ՊՈԼՊՐԻԿԵՐՈՎ ՏԻԿԵՐԸ

Կին րտեսներու ցեղը այս ներկայացուած էր
ու. Երբեք մէջ եւ ձախորէ ամենին օռնլ վար -
ածն րտեսներու, Մարտիկայն մէջ, իմանալայ
հրապարակի աշխ մըն է :

Տեսարանը կը բացուի 1943ի աշնան, նիւ Երե-
քն դաշտով տաններէն մամ Հեռու Սփրիկներ
տի մէջ (Օնայո), ուր կ'ապրէր անուանի Հին ըն-
տանի մը, Ուլուրները : Օրիորդ Մէրի Ուլուր
Երեք վախ ունեցած չէր րտեսներէն : Ան անին
հետաքրքրեալ կը յաւերժական արտաւանքով,
քան վարպետիկ զաղաքականութեան : Առտու
է, ամառի մը սաստիկ Արտաւանին : Զամիկա -
դարմար միայն կար Պոլսոյն Արտաւանի ճիւղը : Օղա-
յին թիւթաւորով դիտուած ամառի մըն էր, կար -
միր ու հերման-կարպի ինքնուրուար պատճառով
մէջ եւ ուղղուած էր ոչ թէ Մէրի Ուլուրին, այլ՝
Սեմարա Ինտը ան Մոլիկային, 2563, Օ՛ւլիկ -
կինց փողաց, Փառնուա Արտա, Արտաւանի :

Ինչպէս կ'ըլլայ, որ Արտաւանին մէջ անմա-
նօթ մէկու մը ուղղուած այս նամակը կը դնուէր
Մէրի Ուլուրի նամակատուէրին մէջ : Գա՛հ մը

չուարման մատուեցան եւ լետոյ դարձնելով նա-
միայն կը ձեռնէին մէջ, նշմարեց որ նուեի մասին
վրայ իրեն վերադարձուեցան հաջից ցոյց տըր-
որաւ էր —

Մէրի Ուլուր, 1808 է, Հայ Մրիթ, Սփրիկ -
փիլո, Օնայո :

Պատճառով մեքենադրուած էր եւ կը կերէ,
բայի Արտաւանին թիւթաւորական կրկնէ, նաեւ
կին Երբեք չէրեւանական Մեծ նամակատուէր կը-
նէր, մէջ ամիս առաջինն թուարկուած :

Անկանալ, խորհրդարար քան մէջ էր առի -
կա : Ուլուրը կրեքք ըրլած չէր այս նամա -
կը, ոչ այ Մոլիկային անուանով բարեկամութիւն մը
ունէր Արտաւանին մէջ : Իրապէս, Լաւրի Ամերի-
կայի մէջ ոչ մէկ ծառայ չուէր :

Բացաւ պատճառը եւ կարող խորհրդարար
անդարձ : Գրուած էր կը անուան, բայց ինչի չէր
կրնար հաջնիկ անոր պարունակութեան : Ստորա-
դրութիւնը Մէրի Ուլուրին եւ թուրիկայն կը
մտնէր կը նամակաւորութիւնը, բայց պարզորէն
կրնարարութեան մըն էր : Ինչպէս այս նամակը
կրնի վերադարձուած էր : Երբեք զինքն պատճառ-
ար եւ նշմարեց քանակութեան ինքուով գրուածը :

— Միհրան : Ոչ մէկ ամառան հճապէ ձայն :
Վաղարշապէտի զիւղիկն է :

Յայտնուէր, մէկը քրան էր Սեմարա ան Մա-
կիլային, Արտաւանին եւ դրածուած էր Մէրի
Ուլուրի անունը : Լաւրի տիկնոյ չէր քանուած
արուած հաջնիկ եւ նամակը վերադարձուած էր
ենթարկող առաքելին, իրական Մէրի Ուլուրին :

Օր. Ուլուր չուարման մատուեցան եւ մասա -

հոգեւեցան : Միջ Արտաւանին էր դրածուել կը
անուան եւ կընկնէր կը ստորադրութիւնը : Ամառան
ստանուութեան քրքրացած օրինակ մըն էր : Առիթ
զատ, ամառիկ ինքուով էր միայն շարահարուած
քանակով եւ գրուած էր անդրերեւելով էր, որի
օրիորդ Ուլուրն պիտի անէր : Կարողաց նամակը
մեծ զարկովով : Տարբերակ պարունակութիւնը
հետեւեալն էր —

Ե Միկիկ քարեկանութեան :
Ե Համարեց զարմացած էր, թէ ինչ կրած
է ինձ, քանի որ այլեւս երկար ժամանակ ի վեր
չեմ գրած ձեռք : Գէշ կամ քաւական գէշ ամիս մը
անգործութեան : Իմ փոքր բնակարան, զոր կը պաշտեմ,
գէշ ունեցէ մը ունի ուղիղին մէջ եւ յոյս չկայ որ
այսին, այսինքն որ այնքան ընկճուած ենք, որ ինչ
ընկեր չենք դիտու : Բ. ճառարարներ կուտան
գլխուով եւ կը յուսան ինչպիսի հեռադիտելի,
բայց բացարձակապէս չունենի կատարակար դար -
մանաւոր եւ եւ նորինկ մամանակաւ ինքուած -
ման յոյսը : Խորհրդին խախտուած են :

Ե Ուրիշ կը իմեմ մէջ մը տալով, որ գրեմ
ձեռք իմ հասարակութիւն մարն : Դասախօսութիւն
մը պիտի որ տալի Արտաւանի Արտաւան մը մէջ,
այսինքն որ խօսեցան իմ պարտիկներու եւ փի -
լիկներուս մասին : Բ. ամիս յոր պարտիկներ
որ ունի, իրաւանական երեք պիտու պարտիկներ
մըն Այս երեք պարտիկներէն մէկը իրաւանագի
մըն միտուած էր մէ, ցանց կը կը կանակ, ուրիշ եւ
մըն կին մըն է, կանակի փայտ թեղուեցած եւ եր-
րորդ փոր տղայ մը :
Թարգմ. Գ. Գ.

Բ. ՉԵՆԿԵՐ

Իրական վարչապետը կը սպառնայ

Տոբթ. Մասնակց առիթ օր անհրաժեշտ էր Զոյգերի ձեռք առաւ, ի հարկին խցելու համար իրենց աշխատական յարաբերութիւնները Միջին Բրիտանիայի հետ: Այս առթիւ հարապարակած գի- յարկը կ'ըլէ:

Ենթէ բրիտանական կառավարութիւնը նը- պաստաւոր պատասխան չտայ Իրանի վերին ա- դամարտները, պիտի հարկադրուին Լոնտոնի ետ կանխել մեր դիւանդադատական ներկայացուցիչ- ները: Նախադրական խորհրդերը պիտի քննէ այս խնդիրը յառաջիկայ նիստի մը մէջ: Կը խնդրէր Ի- րանի եւ արաբական մանր հայրենակիցներէն իրենց կարծիքը յայտնել այս մասին:

Անկորթ է բացառելը թէ այս, յայտարարութե- րինը ուղղակի սպառնայք մըն է դիւանդադատ- ական յարաբերութիւնները խցելու, եթէ Միջին- ասիայի նպատակաւ պատասխան մը չտանք անոն- նորեայ պայմանագրով մէջ որ կը լրացայ այսօր, շաբաթ:

Նախադրական խորհուրդը պիտի քննէ նաեւ սա խնդիրը: Երաբերութեանց խցման պարտ- էալիք, երապակեան թէ ասիական պետութեան մը յանձնել Անգլիոյ իրանեան շահերուն պաշտ- է պատկերները: Անկորթնական ըլլալու պարագայէ, մը Նախախորհրդի է: Բողոքողը ալ կը կարծէր պի- տի իրաջեկ այս մասին, նամակով կամ հետադարձ- Իրանի շրջանակներու մէջ կը կարծեն թէ ուղղակի ռոչ պատասխան մը պիտի նշանակէ խցումը յարաբերութեանց: Բայց զեկն այս Ի. Ի. եւ ռոչ պատասխան մը կ'ընայ զուտ քանակ տըր բաւականութեանց: Արեւին փափակ խնդիր է մը իրենց սեղանին վճարումը, զոր Իրան կը պա- շանել անմիջապէս:

Թերթերը կ'ըսեն թէ Լոնտոնի եւ Ուոշինգթոն- Իի մէջ Իրանի նոր պայմանագրի լսելիքն անոցն յուրան է: Անգլիոյ արտաքին Նախադրութիւնը դիտել կուտայ թէ յարաբերութեանց խցման ա- ռողը պատասխանատուութիւնը պիտի իյնայ Տոբթ. Մասնակցի վրայ: Կը կարծեն թէ Լոնտոնի անմիջապէս պատասխան մը պիտի տայ, կարգ մը դիմումները համարելով:

ՔԱՆԻ ՄԵ ՀԱՌԱՎ

Մէն ՄԻԼԻՄ, պահեստի օրացուցներ ունի Ի. Միլիթներ, համաձայն ամերիկեան թերթի Մ. Սեփիլիթներին: Այս պահեստները կ'ըսեն զի- նոքի պատշաճով պրտադարձ Ի. Նախնդները զիմ որ միջոյն երեք հարիւր հազար օրացուցներ ունին:

ԱՆԳՆՈՅ ՀՆԻԼԱՅԱՆ առաջին ուսմըն պայ- թեցու հնդկաբնիկն արքայ լոնտոնի դիւրին, Առաջադրող Մոնթէպէյոյ կողմէն մէջ: Գայթիման միւր անգը զարգանք միջին 2000 մէթր բարձ- րութեան: Երեք վայրկեան ետ, անգը կը տարածուին 1500 մէթր լայնութեան մը վրայ: Աղբիւրը զոգայտելը կը համարուէ: Հնդկական ուսմըն 34րդ պայմանով է այս: Անգլիոյ այս փոր- թիկն ձեռնարկեց այն օրը երբ Ի. Նախնդները մեք- ժերին հիշակալեան տեղեկութիւնները հաղորդելի- րէն:

ՅՐԱՆԱՍ ԵՒ Մ. ՄԻՆԻԹԻՆԸ գաղտնի բանակ- ցութիւնը կը կազմակերպեն երապակեան բանակին, հետեւաբար եւ փորձախոյ վերադիման ղեկմ, կը դըն փորձական թերթի մը: Այս առիթ. կ'ըսէ թէ Տայալիկի գաղտնի խոսակցութիւնները ունեցան է Պերկին մէջ, ի. Միլիթներ ներկայացուցիչ - ներուս: Ենթ: Եթէ նախկին վարչապետը եւ թէ Թը- րանալի արտաքին Նախադրութիւնը անմիջա- ան ձերբակն այս լուրերը, որոնք ծանր ապա- տութիւն գործած են:

ՊԱՆԻՐԻՆ անգլ. զեպարե մը. օր երկար տե- րակցութիւն կը ունեցու գոր: Նեկիւրի հետ, Սե- տանի մասին: Դարձեալ պիտի տեսակցին յաւա - ղիկայ արքային: Կ'ըսուի թէ գոր: Նեկիւր ինքնու- ճ յետանգլ Ստաւանի երեքով: Ինքուրիթիւնները : ՓԱՐՔԻ մասնավորաբար ղեկմ: Բողոք զու- մարելով, որոշեցին խառնութիւնը փախել Հոկտ- 9ին (հնդկաբնիկ), իրեն զողդը կառավարու- թեան տարիներին ղեկմ:

ԻՎԱՆԱՍՄԻԺ 39րդ ցուցահանդէսը բացուե- ցու Փարիզի մէջ, մեծ բազմութեամբ: Այս պատ- ճառով կազմակերպ խառնութիւն կը երթնի իր անա- նիք զարգանք եւ փողոցներուն մէջ: Գանդիներն այս խնդրանքն են:

ԲԱՆՏԵ ԱՐԱՎԱԿՈՆԵՍԱՆ գերման մասնակ Մա- ճիլեն, որ մասնէն դատապարտուած էր 1946ին, Հուլիս անգլ: դիմումարկան աստեղծել կողմէ: Յե- տույ պատերազմի վիտանցին ցմա՛ քանադալութեան: Բանտարկուած էր տասը տարեկ ի վեր: Ներսմ անոցան են կամ պիտի ստանան ուրիշ երկու մա- ճիլանցի, Բեռլինի եւ Մոսկուի (այսինքնեան ճակատի հրամանատարը): Վերկին երկու տարե- ներու ընթացքին արեւմտեան պետութիւնները ար- ձանակ են պատերազմի ռեզրադրծներուն 75 Դոր: Տալանի բանակարկուած էր մասն հազար հոգի, որոնք կ'ընդ որ զանուն արեւմտեան Պերմանիոյ տեղեկական, Ֆրանսական եւ ամերիկեան բանտ- րու մէջ:

ԴԱՇՆԱԿՅՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

Փարիզի մէջ

Հոկտեմբեր 25ին, շաբաթ իրեկուն, Ե. Թա- դամանի զողադատարանի արաւ:

Մարտիի մէջ

Կը տեսիլ մօտ օրէն, բացառիկ պատարտու- րեան:

Դրկոնորի մէջ

Հոկտեմբեր 19ին, Կեղեկ:

Լիոնի մէջ

18 Հոկտ. Եարաթ երեկոյ, Գ. Թաղապետ - րանի արաւ:

ՊԱՆԵՈ ՔԱՆԱՆ ՄԵՋ

Հոկտեմբեր 12ին:

ՎԵՐԱՄՈՒՅԻ

Մեծ պարահանդէս

Կազմակերպուած 2. Ե. Դ. ՆՈՐ ՍԵՆՈՒՆԻ- ՄԱՐՏԻՆԻԱՆ 3 խմբակ կողմէ: Կերակի, 5 Հոկտեմբեր, ժամը 4.30ին 12, Cercle Militaire մեծ սրահներուն մէջ, Pl. St. Augustin, métro St. Augustin:

Մասնակցութեան RICO'S CREOLE BANDի Grande formation - vedette du cabaret «Le Drap d'Or» Փարիզ:

Սերանդիբը ապահովելու համար ղիմել Նոր Սե- րանդիբ անգամներուն կամ հետախօսել Օր. ՇԱ - իՆԵՆԱՆԻ TRU. 92-68:

ՎԵՐԱՄՈՒՅ

Անկէնի Սահակ Մերսոյ դպրոցը կը վերադա- րուի Հինգիւրթի 9 Հոկտ. Rue du Chateau, No. 8 Deuxièl Maine Annexe արահն մէջ: Դասաւանդու- թիւնները կը կատարուին ամեն Հինգիւրթի կէ- օրէ վերջերը ժամը 2-5: Արձանագրութիւնները կը կատարուին նոյն ժամերուն:

ԲԱՆՈՒՄ ՍԱՀԱԿ ՄԵՍՐՈԳ ՄԱՆԱԿԱՐՏԵՐԻ ՄԱՐՏԻՆԻԱՆ — Գոմոսի Բաղ. Սերանդիբը կը ծանուցան թէ Աղբ. մանկապարտէզը պիտի վե- րադադուի յաւիտեակ հոկտեմբեր 6 Ի. առա- ւու, ղեկավարութեան մանթթ ևսուցչուհի Տիկ. Ռիբկա Միլտոնովան: Կը հրաւիրեն ծնողները արձանագրել տալ եւ ղեկել իրենց զաւակները:

ՀՈԳԵԼԵՂԻՍՏ — ՊԱՍԱՐԱՅ

Այս կերակի Փարիզի Ս. Յովհ. Միտիկ եկե- ղեցով մէջ հանդիսուած Ի. պատարաւ պիտի մա- տուցուի եւ արարելութեան թիացել պիտի Ե- արարելի Հոգեհանգստեան պաշտօնի ի յիշատակ ի- յարաջիկ Հայոց Թեմին կաթող. պատարակ ու- ղապեցու: Հոգեւորդ ՄԱՍԻԱՍԷՐ ԱՐԲ. ՍԻՐԻՍԷ - ԵԱՆԻ մասնաւոր տարեկցելու:

Կը հրաւիրեն Փարիզի եւ շրջակայի եւյ ժո- դովորդը մասնակցելու թողովապետական հա- ցակիցն այս յարգանքի արտապայտութեան: (Հոգեւորդ մայր Գիմի)

ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԴԱՐԱՆՔԱՐԺ

Փարիզի եկեղեցույ Կրօն. Ընկերակցութեան Հովանաւարութեան տակ կը վերադադուին հետե- ւի դպրոցները: —

- 1.— Եկեղեցույ կողմ. վարժարանը, խորհրդա- րան մէջ, 15. Rue Jean Goujon: Փարիզ: 2.— Գուտ Գոյովայ եւ շրջաններ Գոյով միջոց: 3.— Լիւյս իր նախկին դպրոցը: 4.— Գանեօ Գալան, 24. դիւ Հայի Դպրան: 5.— Գեկիլ, Փալիլյոն Բուէկայ Գիլիժով: 6.— Տալիլ իր մասնաւոր մէջ: Կը խնդրուի բոլոր ծնողներին որ ղրկեն իրենց զաւակները այս դպրոցները:

ՇՆՈՐԱՅԱՄԻԺ — Իմ արտաքին շնորհակա-

լութիւններս կը յայտնեմ Գառ. Երեկոյնական Դործարդը Յանձնարարելուն, բոլոր յարգելի բա- նաստեմներուն, Գառ. Թաղապետութեան, ղեկար- անաւարտութեան ժամանակացոյցներուն եւ բոլոր անոցն որ պատիւի ըրին զի մեծանալու ուսուցչա- կան եւ երաժշտական յիմունքայ համեստ դը- ծուելութեան տափապարտութեան առիթի: Լիւնս ձերբակն (Մարտի)

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ՍԱՐԱՆԻ — ԱՐԵՆՈՒՄԻԼ — 2. Ե. Գ. Վարդան- Ենթակոմանի ժողովը այս կերակի ժամը 3ին Անտուիլի տնօրէնական հասցեակցան: Կը հրա - վիրեն բոլոր ղեկերները տնօրէնական: ՄԵՐԵԹ ԻՐԻՆԻ — 2. Ե. Գ. Վեյտաքը երեկոյ - միակի ժողովը այս շաբաթ ժամը 20.30ին, Հայոց մատուցին արահ:

ՊԱՆԵՈ ՔԱՆԱՆ 2. Ե. Դ. Նոր Սերանդի- Բողոքները կը վերակն այս երկուշաբթի, Պա- նէն Եկեղ. Ֆրանսական դպրոցին մէջ: (Սովորական հասցեակցելին):

Յ. ԿԱՐ. ԽԱՐԻ Իթալիի մասնակցելին ժողո- վը, այս երկուշաբթի ժամը 3ին, սովորական հա- ւաքանցելին:

Յ. ԿԱՐ. ԽԱՐԻ Փարիզի մասնակցելին ընդ- ժողովը, Բ. օր 13 հոկտ. ժամը 3.30ին Café Ré- gentի վերանայրը: Կը խնդրուի հշտապահ ըլլալ:

ՆԱՄԱԿԱՏՈՒՓ — Գ. Սերիկեան, Մարտի: Գիրքերը մատուցուած կը դառնան:

ՉՈՐԻ ԹԵՅԱՆԱՆԻ — ՄՈՂՈՂԸ

Փարիզի Աղբիւրին Սերանդի (Նախկին ՉՈՐ) Բէյաթներուն եւ ընդ: Բողոքը տեղի կ'ունենան 5 Հոկտ. Կերակի կէսօրէ վերջ ժամը 2.30ին, 17 rue Cadet, արձարանի վերնայրը: Բողոքը — 1) ղեկուցում: 2) Մարտիու. Գառնաւոր պատարակութեան, (Միւրիկայի Բէյ Ենթ) արահ վարձուան է): 3. Տարեկան պարա- ճանդէկի արտաւ: 4) Վեկապայտը: 5) Երկու յանձնարարութեան ընտրութիւն (մէկը միմեան տրիկներէն թողալուցած): 6) Զանազան կարեւոր հարցեր:

ԵՐԳԱՆԱՆԻ ԴԻՄ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԹՈՐՈՒՄԵԱՆ

8 Ժողովար, 1953, Salle Gaveau Կը խնդրուի օնկուր առնելու այս բաւակցում:

ԴԱՏԱՆԱՐԱԿ — ՈՒՍՈՒՑԻՄ մը տրամադրէ է վարելու մէկ կամ անկի միտեայ մանթ դասըն- Բացըներ, եւ դատասանդելու մայրենի լիւրն ուրուս որեւէ ժամուն: Գրել: ՅԱՄԱՐԻ, Ս. Կ. պիրմանաւորը:

ԴԵՐԱՄԱՆ ԹՐԱԳՈՇ ՓԱՐԻԶ

Մասնակցութեան Փարիզի միջոցով դիմուման - րու: Այս Եարաթ երեկոյ ժամը 9-11.30, Ազգայնի ճան մէջ, 32 rue de Trévise: Կը ներկայացնէ ԼԵՍԻ ԵՒ ՄԵՆՈՒՆԻ Երաժշտական արվամ 5 դործ, բազմաթիւ երգերով եւ նուազ: Մատմ 150 ֆր.

ԱԶԳԱՅԱՆԻԿ ԿԸ ՓՆՏԱՌՈՒՄ

ԴԱՅԱՄԱՆԱՐԱՄ (Մարդը) — Օգոստ. 28ին այս զողադի մէջ մեծաւ Հարգանք Դանձնակ, 65 տա- րեկին, ընկի Արաւալապցի: Ունը երկու եղ- ւարները, փոր եւ փեմանը, յորոնք Մոսկու եւ Լեւիթիկայ կը մշտնէ միջին եւ մեծ կերպով 1935: Ունը նաեւ Հայրենական եր, որ 30 տարեկ է վեր Գարկի կը ղեկը: Օրինական Ժառանգորդներն կը խնդրուի ղեկել Գ. Գ. Եարաթիւնեան, 212 Bld. de Lorraine, Casablanca (Maroc):

Հիւանդու սեխնաններ

MACHINES A TRICOTER

Ամէն տեսակի նոր SURJEUUSEՆԻՐ

ԱՄՐՏԵԼԻ ԳՆԵՐՈՂ

DAVE

226, Rue Lafayette — Métro : Jean-Jaures

Հեռագրայ՝ NORD 26-96

CLEMOL

Տաղիկու, կերակուրի եւ խմորիկէն համար, որոնքանցէ CLEMOL, որ ստանիլի խնայողու- րին մը կ'արտադրէ:

Կարելի է պահել երկար տուն: Կը ծանուցի ուղղակի Հայթաթիլին մօտ: Խնդրողներուն նմոյշ եւ բացատրողներ կը ղը - կուի:

RAFFINERIE AIXOISE

Aix en Provence (A. B. du Rh.)

Le Gérant: A. NERDUSIAN

Imprimerie DOR AGOPAN, 17 rue Dussan, Paris (13)

ՊՈՒՏՄ ՆՈՒՍԱԼ

ԲԱՐԵՅՈՐՈՒԹԱՆՆ ԿԱՐԶԲԷ...

Նոյր

Որև կանանցներով պատուած բռնակներն մեր բարձրացող ծառերուն հակա ճիւղերը կը տառա-
նէին մտքին մէջ՝ երեքուն ստուերներ յորինելով :
Հետեւէն լուսնի մը շարք կուգար մը խնկնով :
Հիւսիսէ ճաշիկով մը կուգար :

Յանկարծ երբ լսան ճաշիկը կը ժարէր յու -
ստանա ճիւղերու մէջ՝ երգի մը կը սկսեցին թրթա-
րել : Հետեւէն կը մտանայր : Չարն հիւսիսէ կը :
Լսանց ճիւղի եղանակը կը հասէր, դողդաղով, ա-
նուշ կեանքներով : Մէկէն կը բարձրանար, դի-
պէ, ուսից, աւան կ'իջնէր նորէն կը մարեր իբր
թէ ճշտուած կուրծք մը կ'ըլէր : Բիւլ մը ետքը ճա-
նը զարթոյցաւ, եւ մտաւոր մարդերուն մէջէնդա-
ռալ իւր շարժումը մը յայտնեց :

Կարգեմ մ'ը որ եմ :
Նստիկապէս հասկցայ : Կոյրն էր :

Դեռտառն աղիկ մըն էր սիրուն, խարսխալ ,
որ չորր ճեռ միտակ կ'աղարկ մեր տանը մէջ նսե-
նակը : Կոյրն էր, բայց դող աչքերը պատման եղան-
ակէն արեւուն դէմքին արողով ճարպարէր, ցաւաւ
հարգողը մը : Բազմ ճառաւ : Եղանակ թրթաւ խո-
տերուն վրայ :

— Դո՛ւն էիր երբորը, քսի կամայ ճաշով մը ,
կըր թէ վախճանի խնդարել չուրքս ծանրացող
ուրիշներն :

— Այո, քաւ, եւ պահ մը ետքը աւելցուն : Օ՛հ,
խնկնեցեր էի այս դիւրը, իշխատանքներս չա-
լարունով՝ պարզող փախալ, եւ մոռնալով ամէն
քան, երգեցի :— Հիմա չեմ դիտեր թէ ո՛ր եմ ,
խարսխալելով հասայ ճաւ :

Միշտ ճեռալքերը եղած էի դիտարկ խնկն աղ-
ջկան անցիւրը, ստիժը չուրքի փախցնել, եւ
հարցունք :

— Ի՞նչ իշխատանքներ յուրացած էիր :
— Գաղթ քաւա ծանր ծանր, կըրորս մահուան
տարեկարմն էր :

Մարմանդին կապողներն մէկ կը մարեր ,
կոյրն ինձի որ պատմութիւնը պատմեց :

Այն տանի իմացայ որ ցանի մը տարի առող
կըրորս ճեռ երկնիցի կ'աղարկ եղեր, երբ ծաղ -
կախի ճամնաւարակը մը իջնդին եղարցը կը
վարակուի : Չմըք ճեռու : Կը պահեն եղարցը : Եւ
հայրը միտակ կը հակէր զակնին վրայ : Մայրը մե-
տաւ որ արդէն :

Իրկուսն մը, լոյնիմանով հակառակ արդեւ -
գին, կ'աղարկ կամայ ետքոր սենեակը կ'իջնէ, հա-
զար վարակուելով որ վախճանով ոչ թէ իր սն-
ման հետ, այլ արեւ աւերի անակնկալին գոր
տիտ ունենալ սենեակին անկիւնը եղարցը պա-
կած տեսնելու :

Կը յայրիկ կըրորս սենեակը սարգէլ, միջնդեռ
հայրը՝ յուրած, ճանաչար ցարքը էր :

Այլ դիւրը, ստուտան դէմ, հիւսնդին վի -
ճակը կը դէժնայ, հոգեկանը կը սեղի : Եւ ալ չեն
կրնար դիմէ անէլ քանակ :

Գոյր ու եղարցը, իբրտու հետ կը խօսին, դը-
րուի դիւրի, արցունքներով :
Մեռնելու մտակ, եղարցը կը ինքնէր քրո՛ղ -

Այսոր, կրկին կը տեղաւարտուի իմ նախինի
խորշ՝ ճեռաւորի մէջ ...

Կարգաւոր, աղաւթ, ճեռաւոր տեղեկու -
թիւնը, ցաղունք՝ Թուրք թիւթք մը ...

Ճեռաւորով Թուրքը, վառ ցաղունքան մե-
ղաց եւ վառ շակնով դիմելով (արգասիքին)
Մէքէլ ուխտի երթալու համար համայն կ'իյնա-
ն եւ կը հասնին Պէյրուսի : Հոն կը մտանուին թըր -
ուտանութեան : Այս ինքնդեմութեան վիճակը զաւ -
պատման տեղացի Թուրքերուն : Այլ ցաղին ա -
նէջ վառակահայ մը զ Պ. Սաւան :

Արկա շատ բնական է, ցանի որ մարդ նա -
րածուութեամբ կը դարձնէ :

Այս դարձուցութեան վիճակը, Պէյրուսի հայ
վառաւորակ մըն ալ սիրուր կը խոսնէ զուրի ըզ-
գացումով եւ մարդը երկու հազար սուրիկ օժա-
նաւորութեան մը կ'ըլէր, որ նախինի հայրենակն
այս թուտա Թուրք ուխտաւորներուն, որուն ,
ինչպէս քանի, Մէքէլ կ'ընթան հոնք խառն զա-
նաւու : Համար :

Մեր հայ հայրենակցին այս քարեղանութեան
առեւ ի՞նչպէս չիլի Անտառներին պատուէր .
— Ե Միջոցի զիջմանին մեր : Բարի արարէք ա -
տեալ մերցա :

Բայց դիմէ՛ք, այս սեղան : Հազար սուրիկ յ
քարեղանութեան ընդ Հայուն շխմուն ինչ եկիւր
Տեղացիները յարձակումով տնոր վրայ, փառաւոր
տիկողով մը վարձարարուն են զայն, ինչպէս կը
պատմէ Թուրք թիւթքը :

Այս դէպքը, ինձի ինչեղան, Թուրքի մը եւ
քախտաւորութեան պատմութիւնը :

Գաղաթ մը մէկ կար քարի եւ հիւսնային Հայ
մը : Այս Հայը ունէր Թուրք քարեղան մը՝ հայե-
նան ցաղաթ մը մէջ : Այլ հայ քարեղան ցանի մը որ
հիւր մարտի կուգայ իր հայ քարեղանին տանը :
Հոն, կ'ուտէ, կը խմէ, եւ կը դիմէ՛ք՝ իրեն
յառակցուած սենեակը մը մէջ :

Սրբորը օրը, այս քարին հիւրը, կը կանչէ իր
.....

մէջ որ երգէ : Այլիկը աղաւթ մայն ունէր :
Արցունքներին ինքուրած, խնկնը իր եղա -
նակներուն էն տնուր, եւ տնուրը կ'երգէ :

Դեռ երբ յառաւորած, եղարցը կը մտնէ :
Հետեւեալ օրը ինչ ալ հիւսնային էր Մաղ -
կախուն իրեն համար քանի անգուրք եղաւ, կ'անքը
լստաւ, բայց աչքին լույս յաւառ ցամեղաց :

Սրբա պատմութիւնն աւարտել, զուրի ու
սիս վրայ արաւ թիւթքը եւ ապա ճեռկալով -
ան ինչ տնուր են տանց արցունքի ճեռկալանք -
ներին ...

Յետոյ կուրեղանաւ ու նորէն սիւսա երկու իր
երբը, այն երբ որ արեւ դիւրի ալ եղարց մը
էր : Հիմա երբը աւեր տնուր կուգար ինձի, աւերի
ցաւաւ :

Ու երգին եղանակը այնքան լուրջի էր որ խո -
տանց ճաւ, ինքուրակութեան հետեւէ մը որ թը -
ւիկ ինձի :
ՉԱՊԵՆ ԵՄԱՆԵՆԸ

Հայ յարեղանը եւ կ'ընէ — ճեռաւոր մնացի մեր
հիւսնայիններէն, այսոր կ'ուրգմ մեկինի : Հա -
նեցէք իմ տառմալարածը վճարել ... » :

— Տաւ տեք զարմացած՝ կը հարցնէ — Ի՞նչ
կը նշանակէ ճառաւարածը :

(Այս քաղ տաղանց գործունէութիւնն եւ եմ, կը
կարծեն : Ով որ եւզէ, ապաւորեն կրնայ գործա -
ծնի) :

Թուրք հիւրը կ'աւելցնէ — Սրբ օր կերպ մեր
կեանքները, որով յայնցեան եւ մայնցեան ալ -
հարեղան : Սրբին պէտք է դուստր մը վճարէ ...

Այս երկու քարեղաններէ վերջինը, զոնէ դը -
րամական ճառաւարածը մայն պատման է օտիւրը :
Իսկ տաղինը՝ թէ դրամական եւ թէ տիկողով մըն
ալ, կրկնակ վարձարութեան արժանացած է ...

Կ. ՊԵՏՈՒՇ

ԼՐԱՏՈՒ ԱՐՈՒՄԻՍՏ

ՀԱՅ ԵՄԱՐԻՍ ՄԸ ԻՐ ԳՈՐԾՈՒՄԸ
Չարեւ Մոթաֆիան վերջին Կարաճահնէն
մը արքեպ Միտանի մէջ, ցուցադրելով 45 Կր -
կարեն : Այս առթիւ Italo-Svizzera Թիւթքը կը դը -

— Անթափանիս իր ուսումը կ'աւարտուր
ժամ է Brera (Միլանի) գեղարուեստի վարժա -
րանը) : Երբեք ու ինքնանախըմով ուսումնա -
րած է մեր մեծ վարպետներ, ու յետոյ, անոնց
նման արտադրած է կորովի դրոշմը : Ապագայ
իր ցուցադրած 45 նկարներուն տեղուն կ'աւարտու -
մը :

Նկարահանողն ճաշիկ ներս մտած, մարդ
նկարներ կը դունէ աղաւթի ուսից դիտելու
առեւ : Իր պա՛ճ մը շիւթուն կ'ընայ : Այլ գոյները ան-
կապած պիտի մային խալ, կէտ քարեղանով
դրած լույսը անոնց միջանկալ ծառերուն մէջ
զգայուն կ'աղարկուր, որուն աղ յանդուրն ներ -
շխարակութիւններուն կուտան երանդային ճաւա -
նաւարկութիւն : Այնչիւրի աչքը կը հանդիչ, ճշ -
մարիտ արտեւումը նկարուած այս գեղեցիկ կը -
տեսներուն վրայ :

Մոթաֆիանս ք մէկ աղեղանութիւն կրած է
ոչ ճեռակն, ոչ Փիքաֆիան, ոչ Մաթիան : Իր
սաւաճաւոր արտեւումն իրաւաւորէ կը
պարտերուն մէջ Գաղաթի ճեռաւորը դաժմ
մըն աչքերը Նաւաթիւնով մնացին միջին պատա -
նկուրթին : Աւաղի իր գործերուն արեւիկան խոր -
նկարը որ նկարներուն կուտայ մասնաշաղկապ
ի ճեռաւորութիւնն է ճեռը :

Մոթաֆիանի նկարներուն դիմաց, սովորա -
կան աղաւթին տեսողութիւնը կը կորսնցնէ ինչ -
դիւրի : Բուռ՝ բայց կուտ գոյները կը վերաց -
նին արեւիկան լույսին : Ուսիցի ճեռաւորին
մը ցուց կուտայ անոնց իմաստան կարգաւորմը,
դարձուցութեան եւ compositionի բարձր արտեւումի
մէջ :

Տաւ ճամբայ կարած է այս մեծ արտեւումա -
ղաւթ, որուն տաղանց նկարահանողը տեսած է ի -
նչ տարեկան տալ : Միլանի մէջ : Այսոր կրկալ
իբրաւոր քան, թէ յաշտայն է իր արտեւումովնդ՝
տալ գեղագիտական խոր յուրանովն :

Կգի Թիւթքի

« ԵՄԱՐԻՍ » ԹԵՐԹՈՐԸ (23)

ՀՈԶԱԿԱՒՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Գ.— ՊՈՒՊՐԻԿՆԵՐՈՎ ՏԻԿԻՆԸ

Ե Կարծէք ամէն ոք դո՛ւ մնաց զատախտուա -
թեան, բայց յա միայն մըն կը հիւսնայ տղուն մասին
կրնամ մտածել այս օրերու :

« Գրած էի ինձի, որ նամակ մը գրկած էի Գ.
Շարին եւ աւ փնտրուցած էր ձեր նամակը : Գրե՛մ
որ հիւսնայ իր ան : Իր կուրցը փնտրուած էր, բայց
հիմա ճարպարուն է : Գրանի մը հոգի տեսալ իր
տանիցին : Բոլորն ալ կ'ընեն, թէ Գ. Շո շատով
պիտի վերադիւն աշխատի :

Ե Կը յուսամ, որ նամակն շատ տիտուր է :
Տաւ քաներ չկան, որ կարենամ զինք ձեզի այս օ -
րերու :

Ե Գործով եւ մայրիկին համար ըրի այս կարճ
պատգով, իսկ ցան տնոր եկամուտի տարեկ յայ -
տաւորութիւնը լեցնելու : Կան թէ իր ընտրի սեղան
եմ մեքենայներով ստիլի : Ամէն մարդ կը թուէ ըզ -
րածը ըլլալ այս օրերու, փողոցները լեցուն են
մարդոցով :

« Բարեկեցիկ հաղորդեցէ ձեր ընտանիքին - կը
քաւի որ այսօրն երկար ժամանակ չկրցայ գրել
ձեզի :— Անկեղծօրէն ՄԵՐԻ ՈՐՈՒԼԱՅ :

Ե Թ. Գ.— Մայրիկը կ'ուրցէ Լուսին երթալ,
բայց մեր մտաւանդութեան պատմաւով, Լուսինի

ծրագիրը հանդիպէ քա՛մ մը մաղէն :

Օրը Ուուլըն աղաւթ կարած էր, որովհետեւ
վրդովից կեանք կային այս նամակին մէջ : Ճիւղ
էր որ իր ճեռաւորին աղաւթին լուրջ հիւսնայու -
թիւն մը ունէր : Ճիւղէր իր նաւ, որ ինչ դասախա -
տութիւն մը ըլլած էր Միքիւնիֆիլի մէկ ակում -
բին մէջ կը արտեւուն հաւաքածոյին մասին : Բայց
իրականացած պարզապէս չուրէր : Վատաւորին
չէր գտնուէր եւ Սրբէ մէջ, երբ նամակը կը -
մանքին զրկուած էր : Վերապէս, դրամաւորին
քաւա չէր գործածել, ալ իր բոլոր նամակները կը
գրէր ճեռով :

Շրպակաւ, որ մէկը դէ՛ կաստակ մը կ'ը -
նէր իրեն, ցաղաւթով պարզապէս հաւաքուն իր
տնուրութիւնը : Մէր Ուուլըն, սուրէ ոչ մէկ
պատմամ գտաւ յանձնելու նամակն ուստիկաւ -
թեան ալ զարդով թէ ժողով, յանձնեց գալի թը -
թաւարակին իշխանութեանց, որպէսզի կրնայ
հասնի, թէ ով կեցած էր այս անմիտ կատակին
տնուր :

Միքիւնիֆիլիտ թղթաւարտական տնուրին նա -
մակը յոյն ճեռաւարտական Դանիակային Գը -
րաւանակին :

Աւաղաւթին մէջ ուշ ուշով ուսումնաւոր -
ցին զայն : Անոնք ըլլալու համար շատ տարբը -
նէր իր, կաստակ նկատուելու համար շատ ան -
մաստ : Գարնանակները կաստակ չէր արժեքու -
ցած նամակներու գրածքինի մօտ, որ կ'ընար
մտածած ըլլալ, թէ պարզապէս, անարժեքով մը
չիտիք 1 նամակն է նամակն ինքնին կրնար անմե -
ծաւ համարուիլ, բայց յարակից պարագաները ,

վերադարձուելու կից՝ հասցին, անմիտան տակի
քան մը կը նշանակէին : Ուուլընի թիւղ մէկ գործա -
կար որոշ տեսակով մը ունէր : Բոլորը սեղալ կը -
նային եղած ըլլալ, բայց կ'արեւի ճեռաւորին :

Երկրորդ դարձուցութիւն օր տեսակար այն էր :
Եւ ճեռ Պուպրիկները ծածկալի թաւեր կ'ըն -
նէին : Սեղաւթալակին մէջ դրոշմը մարտաւորին
նկաւ համար : Միքիւնիֆիլիտ ճեռաւորին, ինչ որ
կուր մը դանդիւր, կը նշանակէր օգտնաւորին
մարտաւան, արդիւնէն այս մարտաւորը ծած -
կուած է ապահովութեան ցանցով : Դանիկը փայտ
ուշեղան կրկին կրնար ըլլալ : Մայրի ցաւ փայտով
չիտուած մարտաւան մը, եւ ինչ որոշ տակ կրնար
նշանակել նոր թղթաւարտական մը :

Գ. Շո, որ փնտրուցած էր նամակը, կը մեկ -
նուէր երբեք, աներկնային մարտաւան Շո, որ գրե -
նէր փնտրուցած էր Փըլ շարքերի յարձակման
թիւթքերը : Այս մարտաւանը վերանորոգուած էր
այլ օրերուն, նոր յաւաքածաւանով մը, Հանդիպող
մէջ : Այժմ կը քանէ Հայաստան կողմինը եւ Ամա -
նաւորութիւնի մէջ :

Գրով ճեռաւորութեան, գործակար թրաւ
այն կուրիտ կուտուր, թէ անկարելի կ'ընթար ա -
ւարձաւոր ճեռովից մարտաւանին, թիւթքն ու
քանի մարտաւան մը, որ երկար ատենի ի վեր կը
քանի, բայց որուն որ գտնուի իր օրերուն յաւաք -
ածի դասուած էր : Ե Յետ Գործութեան իր թուէր
քան, թէ կարելի է ալ ուղաւան տեղեկութիւն -
նը :

Թարգմ. Կ. Գ. Բ. ՉԱՊԵՆ

1945 Յուլիս 16ին Լուս Ալամոս (Երբ Մեքսիկո - կա) — Յուլիս 6ին Հիլոյիմա (Ճափոն) — Օգոստ. 8ին Նակապաթի — 1946 Յուլիս 24ին Պեքին — 1948 Յուլիս 14ին Էնդիթթոն (Բորնոյ ալ մանրեկեան) — Յուլիս 14ին Ս. Միլոնիան մէջ — 1951 Փետր. 2ին Լուս Վիկտա (ամերիկեան) — 1951 Հոկտ. Նոյեմբերին Լուս Վիկտա (Նոյեմբեր) — 1951 Հոկտեմբերին Ս. Միլոնիան մէջ (Երկրորդ պայթիւն) : 1952 Մայիս - Յունիսին Նեւադա (ամերիկեան, ութ պայթիւն) :

Բոլշևիկներն հանագումարը

Այսօր, կիրակի, կը բացուի Ս. Միլոնիան 19րդ կուսակցական համագումարը, — առաջինը 1939ին ի վեր: Մոսկուան տանական երեւոյթ առաջ է: Պատուիրակութիւններ հասած են աշխարհի բոլոր բոլշևիկեան կուսակցութիւններէն: Այս առթիւ համալսարն թերթերը կը բացառուին թէ համադումարը պատմական դէպք մըն է, ճեւ, աւ - Հազարն նշանակութիւն ունի խորհրդային ժողո - վուրդին եւ աշխարհի բոլոր ժողովուրդներուն հա - մարն :

Օրակարգը ծանօթ է արդէն: Հրատարակուած տեղեկութիւնները կը հաստատեն թէ կուսակցու - կան կանոնադրերն վերաքննութիւնը պիտի խոս - տացին չորքէն կարգապահութիւնը:

Միւսին, հիմա գումարուած են 18 ընդհ. ժո - դովներ: Առաջինը՝ 1898ին, երբ կուսակցութիւնը ռուսիային վիճակ ունէր եւ կը կոչուէր «Գաղա - րի Միութիւն քաղաքի դատաւարի պատասխա - րեան համար»: Այս շարժումը ստեղծուած է 1895ին, Էնդիթ կողմէ, փեթիքատերին մէջ եւ կը բաղկանար քսան քաղաքական շրջանակներէ: 1898ին Սիկերոն ազդուութիւն ըլլալով, ներկայ չէր Լեւոնի համագումարին:

Միւս համագումարներուն թուականներն են, — 1903, 1905, 1906, 1907, 1917, 1918, 1919, 1920, 1921, 1922, 1923, 1924, 1925, 1927, 1930, 1934, 1939 Մարտ: Այս վերջին համագումարին կը մաս - նակցէին 1569 պատասխանողներ վճռական ժայ - նով, 466 հոգի ալ խորհրդակցական: Այն տարի կուսակցութիւնը ունէր 1.588.852 անդամ եւ 888.814 թիկնաւոր:

ՅԻՄՆԱՍԻՆ ԿՐԻՍՏՈՐԵՐՈՒՆ ՏԱԳՅԱՐԸ

Համայնագիր կուսակցութեան երկու անգամ տանակ աղաղակում, Մարթի եւ Քիլոն տակախէ կը ձգգին իրենց ճիշդաճշգրտութիւնը: «Եւ մանրեկէն երէկ երկու ամբողջ էջ յատկա - րացած էր, պարզեւն համար կուսակցութեան Գաղաք. Բիւրօին տեսակները՝ այս հաջորդ մասին: Այս առթիւ անգամ որ եւս կրկինով եր - կու անբաստաններուն դէմ զոյգ մեղադրա - ճները, զինչպէս դիմել կուտայ:

«Փոխանակ իրենց տարակարծութիւնները կուսակցութեան վճռել են Թիւրքիոյ, ընկերներ Անտոն Մարթի եւ Շարլ Քիլոն անկողնութիւն ցոյց չառնել: Անոնք Հրապարակաւ հաստատել կը յայտնէին կուսակցութեան որոշումը երկու, իսկ վերջը կը փորձէին տեսնել եւ գործարքի: Իսկ իրենց սիրական տրմունտները, դիմելով կողմ - նակէն ինչո՞ղեւն, հապտակ կուսակցութեան վարչապետութեան: Այս երկուին զիջող տարին - րով խորքի կուսակցութիւնը եւ անոր ինչպիսի - րութիւնը: Բայց այժմ քննութեան երկուսն չան - ցած իրողութիւնները, որոնք անբաստելի ժողով երկրորդական շնանակութիւն ունեն, բացառա - ցած ծանրորդին հակադէպ տեսանք են: Այլ ի - րողութիւնները կ'ապացուցանեն թէ Անտոն Մար - թիի եւ Շարլ Քիլոնի հաստատական աշխատանք տարբարական հետեւանք էր իրենց համար - րութեան՝ զոգազգական ծրարք մը մասին որ կը հակասէր կուսակցութեան զոգազգականութեան:

Որքը լողման էր մեղադրանքները վերջ - Գաղաք. Բիւրօն կը փառաբանէ կուսակցութիւնը եւ Քիլոնը, չեղանով — Տարիս Բորլիս, «Հա - լուլլա՛ր կը նշանակէ անպայման եւ, անկրկնելի փո - խա՛ր եւ Միլոնիան ճեւ»: Եւ կը ջրաղէկ երկու անբաստանները զգէ՛քրը վար դիմել կուսակ - ցութեան տակն:»

ԱՐԱՆՈՎՈՒՄԻ ՀԱՅՈՒՆ, ՈՃԻՐԸ. — Ինչպէս Հայորդան էինք իրեն, Տիգրան Տէմիրճեան անու - նով շայ մը (67 տարեկան) ծանրապէս վիրաւ - րած էր կ'ընէ, մուրհի հարուածներ տարեկան - լով անոր դիմուն: Համաձայն տեղեկարարութեան վիրաւքեան Տիգրան լողը, հայորդա - րապէր մէջ էր, իսկ Տիկին-Տէմիրճեան (63 տա - րեկան) աւելի վիրաւքած եւ շահուող: Զարգացող - քի մարդը չէր տանէր փոկերը բացած չորով, կտակած արթնցող զարգանքներուն մէջ, մանաւանդ որ Գ. Տէմիրճեան ամբողջական ժաման էր չուէ - րաբար չէր նստած: Իրիկունս դէմ յուր տակն ու - տկանութեան, որ գուրդ խորապէս եւ նշմանա - կին մէջ պատւ Տիկին Սօֆի Տէմիրճեանը քրիթէ անկեղանին: Անկողնոր տակն ուս կ'ույս կայծ էր եւ տրեան նշմանէ կ'երեւային: Կատարեւ իմայ: Բիշ աղբին արեւուն ժուրճ մը գտնւէ: Տիկին Սօֆի կը որոշմունքով Փարիկի Փիթիկ հեղաշրնոցին մէջ: Գահէր թաղման հեղքեր ունի:

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

Փարիզի մէջ

Հոկտեմբեր 25ին, շաբաթ երկուս, Ե. Բա - ղմատին թաղապետարանի սրահ:

Մատիդի մէջ

Կը տնուի ծառ օրէն, բացառիկ պարաստու - րեան:

Գրքերի մէջ

Հոկտեմբեր 19ին, կիրակի:

Լիոնի մէջ

18 Հոկտ. Շաբաթ երկու, Գ. Թաղապետ - րանի սրահ:

ԳԱՆԵՌՈՒ ՔԱՆԱՆԻ ՄԵՋ

Հոկտեմբեր 12ին:

Տեպիկի մէջ

Հոկտեմբեր 19ին, կիրակի կէսօրէ վերջ ժա - մը 3ին:

ՅԱՌԱՋԻ՝ ՏԱՐԱԾՈՒՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

Մարտի 25ին Տէր եւ Տիկին Բժ. Ծաղկաղան - ան Նապոլ. Քր. կը ծուրեն իրենց խնայարանուն աշ - ցելութեան առթիւ Յաւատարմի տարածման համար:

ՎԵՐԱՄՈՒՅՑ

Մեծ պարահանդէս

Պարահանդէսը 2. Ե. Գ. ԼՈՐ ՍԵՐՈՆԵՆԻՒՅԻ ՎԵՐԱՄՈՒՅՑ Ե՛ խառնիկ կողմէ:

Կիրակի, 5 Հոկտեմբեր, ժամը 4.30ին 12, Cercle Militaire կը սրահներուն մէջ, P. St. Augustin, méro St. Augustin:

Մանակցութեան RICO'S CREOLE BAND: Grande formation - vedette du cabaret «Le Drap d'Or» Պիւնի:

Պիւնիները պաշտօնիւ համար երկու տը Սե - րոնի զոգազգական կամ հետախօսող Օր. ՅԱ - ԼԵՆԵՆԻՒՅԻ TRU. 92-68:

ԱՐԵՆՄՈՒՅՑ ԼՍԱՐԱՆԻ վարչութիւնը կը հա - ղորէ թէ կը տը շրմանը կը սկսի համակրական հանդիպում մը, յառաջիկայ շաբաթը իրե - կոյ ժամը 9ին, Բաւաճ արձաթանին վերակայը:

Միւսերուն փորձանկարներ եւ հանգիսի ժամանց: Վարչութիւնը կը յայտնէ նաեւ թէ առէ վերջը լարանք պիտի կուտի Գրմանաշու Լարանք:

ՎԵՐԱՄՈՒՅՑ

Անկէն Սահակ Սերապ զարդը կը վերաբար - ուի Հինգշաբթի 9 Նոյեմ. Rue du Chateau, No. 8 Deuil Mairie Annexe սրահին մէջ: Դասաւարդու - թիւնները կը կատարուին ամէն Հինգշաբթի կէս - օրէ վերջերը ժամը 2—5: Արձապատուութիւնները կը կատարուին նոյն ժամերուն:

ԲԱՑՈՒՄ ՍԱՀԱ ՍԵՐՈՐԳ ՄԱՀԱՊԱՐՏԵՂԻ ՄԱՐԱԲԵՂԻ

— Պոմոնի Քաղ. Խորհուրդը կը մանաւանդ թէ Աղջ. մանկապարտքը պիտի վե - րաբարու յառաջիկայ հոկտեմբեր 6 ԲԷ. տա - ւան, զեկամարտուած ծանօթ ուսուցչին Տիկ. Անթիլի Միլիտանով: Կը շարունակէ ծնողները արձապարտք տալ եւ զինք իրենց զաւակները:

ՀԱՅԻՆ ՀԱՆԳԻՐՈՍ — ՊԱՏԱՐԱԳ

Այս կիրակի Փարիկի Ս. Յովհ. Մկրտիկ եկե - ղեցով մէջ հանդիպուար Ս. պատասխող պիտի մա - տուցին եւ արարչութեան թիւացանք պիտի հա - տարին Հոգեհանգիստեան պաշտօնի ի յիշատակ Եւ - րոպայի Հայոց Թիմին յայտնող պատուարակ ող - բացելու, Հոգեկոյն ԱՐԱՄԱՆԻՒՄ ԱՐ. ՍՈՒՐԵՂ - ԵՆԱԿԻ ծանուան տարիներին:

Կը շարունակէ Փարիկի եւ շրջակայի Հայ Ժո - դովուրդը մասնակցելու թաղայնական կեդրո - ցակներին այս յարգելի արարչայութեան (Հագաթարձու թիւն)

ՄԱՆՈՒ ՏՈՒՆ

Հայաստան կեդրոնի մը մէջ (26 Rue Sergent, à Issy les Moulinaux), երեք սենեակ, խահաղ, cave: Դիմել վերջին հաշտէն օրուան բոլոր ժա - մերուն: ՅԱՐԱՐ ԳԻՆԻ:

ՅՈՒՆԴԱՍԵՏՐ

ՍԱՍՆԵ — ԱՌՈՒՆԻՒՄ — 2. Ե. Գ. Վարդանան Ենթակուրիէ ժողովը՝ այս կիրակի ժամը 3ին Անտոնի խորհրդանշ հասարակեան: Կը հրա - ւիրեն բոլոր թիկնաւոր անդամները:

ՊԱՆԵՌՈՒ ՔԱՆԱՆԻ 2. Ե. Գ. Երբ Սերոնի ժողովները կը վերակին այս երկուշաբթի, Պան - եկոյի Գրմանաշու զարգացն մէջ: (Սովորական հասարակութիւն):

Յ. ՎԱՐ. իմացի Թաղային մասնակցին ժողո - վը, այս երկուշաբթի ժամը 3ին, ամբողջական հա - տարակցին:

Յ. ՎԱՐ. իմացի Փարիզի մասնակցին ընդհ. ժողովը՝ Բշ. օր 13 Հոկտ. ժամը 3.30ին Café Ré - gentի վերակայը: Կը խորհուրի ճշդապահ ըլլալ:

ՀԱՆԵՐԻ ՇԵՐԱՄԱՐՏԻ ՏԱՐԵՒՈՐԱՐ

ՀԱՄ — Հանգիսի Հայր. ընդհ. Ժողովները Վերադարձին Հանգիսի Հերոսամարտի 32րդ տա - րեկանը կը տանէ մեծ շուքով, 12 Հոկտ. կիրա - կի: Լիւնի, Թորգոմ ճեւ, Փոսթէթեան Հոգե - հանգիստեան հանդիպարը պատասխող պիտի ժա - տուցանէ, 8000 անթաղ ծառատակներու ինկիլի ճիշտակցին, նաեւ պիտի բարոյէ: Սիրով կը չեղարկուեն զաւգի եւ շրջին հայութիւնը:

ԴԱՏԱՐԱԿ — ՈՒՍՈՒՆԻՍ մը տարածուի է վարիւն մէջ կամ աւելի միջոյն ծանօթ զարն - քները, եւ դասաւանդու ժայրին լիցուն օրուան օրիւթ ծանուն: Գրիկ՝ ՅԱՌԱՋԻ, Ս. Կ. սկզբնաւորութիւն:

Մրճարան — ճաշարան

ՆԱԶԱՐ

Արեւիկան եւ Ֆրանսական ճաշ, մանապէս խոհարար կողմէ: զիջական մեծաշաղ, բայց Լիոնի ժամիկ: Շաբաթ եւ Կիրակի օրերը խորոված (չիւր ու մօկը հրապալ):

Լիոնի պալաւ համար իրենց Տիգրան, 16 Թիւ հարկաւոր կը վերակայուին եւ Ս. Օ. Դ. հա - րակաղէ կայանար:

Տրամադրելի սրահ հարկաւորները, ինչո՞ղի եւ ժողովներուն համար: Jeux de boules սիրողնե - րու համար:

Հաւաք — 35 Ave. Jean - Jaurès, Décimes S. L. T.ի դիմաց: Tél. 81:

Շախու Է

Լիոնի ժողովայն արտաքաններէն Bellecourին 6 քիլոմէթր հեռաւորութեան St.Fonsի մէջ, կի - րոնական Հրապարակէ, հարկաւորէ, չորեկա - րէ կայանարկներէ երեք ժողովան, կայանաւ, 5 Խառնութիւն 11 սենեակներով, քանութեան յարմար: Կարգադրուած խառնութիւն եւ Hételին fondar իմացին 3.000.000 ֆրանք, տարեկան ապա - ճով հաւոյթը 400 հաւար: Նոյն թաղամասին մէջ 20 հաւար գործարան կը բանի:

Դիմել Յաւատարմի, Յ. Գ. սկզբնաւորութիւն:

ՏԵԼԵ-ՇԱՏԵԱՆ

97, Rue du Château. Paris (14) — Suffren 62-02

ՎԵՐԱՄԱՐՏ ԼՍԱՐ ՄԱՀԱՊԱՐՏԵՂԻ TELEVISION 30, RADIO, ինչպէս նաեւ երկնայնական Ինտելլիգեն - ցի (տեքնիկ) եւ խառնութեան մէջ):

Ճիշտ թիւերը Televisionի ամէնէն արդիական տեսիկներով, մասնաւորապէս GRAMMONT ճան - քի թէ նաեւ խառն:

Վաղարշ իրար իմ եւ մտնողաբ փոխ ճեւ - անքի ինքնաշարժներուն:

ԳԱՅՐԱՐԱՆԻ ՍԱՊԱՊԱՐԱՆԻԿ

Վերջին հաշտէն:

HORY et Co.

3 Rue St. Vincent de Paul, Paris (14)

(Service VAUQUELIN) Tél. TRU. 72-60

Poste 80 et 80, Métro Poissonnière, Gare du Nord

14.01.01 օր, բայց ինքնակրէ, 9.45 11-30 եւ 14.01 17.

Տարաք. 9.45 11-30

ԾԻՐԱՆԻ ԿՅՅԱՍՏԱՆԻ ԴԱՍՏԱՐ

(COMES POSTAUX POUR L'ARMÉNIE)

Avec accusé de réception

Բոլոր ծիւղերը կը վերադառնան աստիճան պար - անք, ծիւղերը կը յանձնուին աստիճան թէ ծախ - քի կամ մեղակցութեան, աստիճանի համար:

Le Gérant: A. NERCESSIAN

Impimerie DER AGOPIAN, 17 rue Dumaine, Paris (13)

ներն իրենց խորհրդարան փոստով որոշելու — քանիսն զգալի և մշտապես կոտորեցին։ Կանաչ փունջ մը... Այս սարը կ'ընէր ծառերու կատարներուն քոշոյն ներքե, հեղեղներն մէջէն, ծովուն ջուրերը կը պարզեց յգլուտած արծաթի ձորան։ Հնունդ, ծովուն միւս կողմը, հսկայական ծառեր կ'ընթացէր պայտապեղծ մէջ զգալի առաւր, զգալի ծով՝ մարդկային անկողնի հրաւիրելով իրենց խորհրդարանը խաղին...

Օ՛հ, տնոր, տաւր... Արեւելեանի ստորունքն մէկ կը խաղաղեցնէր յունջն էր կ'անսնծի եւ կը շարունակեմ ծաղկել։ Չեմ դիտեր՝ որքան ասան վերջ, կը նայիմ հոսեալ տալու թիւսը... Եւ քարքարայ չու... Գարը, ծաւաթ, մարդիկ հարեցապատի փորցաղած կ'ընէին եւ ծաղը հանդարտ կը ծիայէ։ Մի առ մի ստուգելով խնկներու ամբողջութիւնը՝ մէկ կը բարձրանամ։ Պարզաթիւն ծաղիկ, վեց... Եթէ մեծեր խնամիր զանոնք մը որ օգին մէջ կ'ընէր կ'ընէր զանապաղ զօնով, ասով չհսկայական արժեւորեցին էր կ'ընէր պարզ, այս թիւնէ կողորդի էր բաւառ կ'անէ յայտնական բուշերի ծաղիկ։ Գրեթէ փորքի ծաղիկ տալովով, վերջ չընէր կ'ընէր, քանի էր բալլ եւս եւ ահա կատարը... Կ'ընէր ծաղիկ կ'ընէր՝ առանց չուրէն նայելու ։ Բայց մէկու ու դիտէ... Անարտ ու վաճ... Երա՛ջ թէ կ'ընաւ — ծաղիկն, ձեր երաշխի մէջ եղած մէկ երբեք ան — դուռններու երկերը՝ ինչպիսի ծաղիկ... Միւր բերդի եւ Հունքին բարձունքներէն դուռն մէկ աստիկ, կ'ընէր մէջ, արեւան սարսուռէ է արեւն որքան այս բարձունքը։ Երկինքն եմ՝ թուր — թիւս փառքը երգելով համար առ սուղը չփոխուէն։ Հնուր կ'ընէր թիւսով մը որ անսնծի շուրճէն էր։ Վաճ մ. ահ փոքուն ու հնարաւոր՝ զոգնեցին թիւսն անպարզեմ զոգին մէջ։ Երբեք՝ յանդիւր — ցել համայնապարտէ մը։ Լա Մուրաբի պատկան է ծախարի մը մէջ զոր կը զրկեն կանաչաբար լեռներ։ Կարող չուրեն սկսած են ներսիկ հոս փերուն դիւրիւր։ Վարը, սմբուկ, սպանած մայրն — րուն ստորաբույր ջուրերը քրքրուէր կը ծայրեցին ստանաւ կատարաւորով մը պարզութիւն ու շար — քան... Այս իսկ չէ՛ կ'ընէր, վերջիկ եւ կտտա — րելու թիւսը յարաւունքն մտնուէր չէ՛ որ իմաստ կու տայ մեր կանգնելին։ Երաշխի ու քարքարայ, կ'ընէր թիւսը՝ առանց երաշխի ու պարզութիւն։ Վայ տնոր՝ յունքն բարձունքներու ծաղուտը, որուն թիւները չի չունենէ։

Ճէ՛ք արարած, կ'ընէ մէջէն Մասին որդին, տայ որ սպիտ կ'ընէր դրամական թիւսը թիւսը կ'ընէր բարձունքով լայնիւր Սարգսի պարզութիւն կամ պէտք տնոր կողքերէ մէջէն բարձունքը... Հնունդ եւ դիտեմ, սկզբունքն տարբարութիւն արարած որոնք ինքնուրոյն ծաղիկ մը՝ անմահութիւն տարբարուն զաւթակներ։ Եւ մեկ, Սեբասթիան հրաւիրեց՝ ստուգելով կը զրկեմ՝ բոլոր սիրած առ — անսնծի յիշատակի յանգրագործ անսխալ տնունջով մը կը դրեմ շանկ ՄԱՍԻՍ, ՅԱՆԱՆԱ...

Վարը, բլրաբարուն ծաղիկ, հետաքրքիրներու, հիշատակներ խոսք մը կը պատասխանէ թիւն յարմարութեամբ...

Անա վայրկեանը որ շատ անելի տառնելի է քան վերջին ծննդութեանը կը պարզեց ինչպիսի մարտ ու անդունդներ... Անարդը միմիայն խի — ներուն, թիւները ծաղիկ, զաւթակով, թիւն մեծ զգուշութեամբ... Անա, վերջապէս կը հասնիմ

Քիւրսիսան՝ Միջին Արեւելիի մամբան՝

ԽՍՀ — Ամբիքիան իրազեկ շարադասիրէր, Time, վերջերս շանկեմ առանձնապէս իր մը իրաւարարից այս խորագրով։ Անաստիկ առաջին մարտ...

Երբ զօր. Մէթիւս Բիւնէլ Թուրքիա այցելեց վերջերս, քննութեան ներքինում համար Արաբ — տանի Ռիւսիայն այս յաւանապաշտ դիւրեք, երկար բարակ աչքէ անցնել այն խորաւորութիւն, շարք — րտու ու գոտարանցանքի լեռները, որոնք Թուր — քիան կը բաժնեն Խ. Միւրթիէնէ։

Այս լեռներէն է, որ կ'ընայ կախում ունենալ ամբողջ Միջին Արեւելիէ ճակատադէրը։ Արաբ — քիւ, այդ լեռները մաս կը կտրեն Քիւրսիստանի, որ առաջնապէսական տեսակետով աշխարհի ամէ — նէն կարեւոր երկրորդին մէջէն է։

Այս երկրի անկախ չէ, թէեւ անկեղծ ու ան — վթար պատճառ է իր յաւանքները, լեզուն, լեզ — րագրութիւնը, շարքերը։

Քիւրսիստանը բաժնուած է հինգ երկիրներու մէջէն, որոնք են Խ. Միւրթիէն, Թուրքիա, Սու — րիա, Իրան եւ Իրաք։ Բայց չորս միջին Քիւրսի — րուն համար, որոնք Քիւրսիստանն այս հինգ պետու — րեանց մէջ, իրենց երկիրը զէկ է եւ մահադուք մը պէտք էր տարածուէր Միջին Արեւելիի վրայ, Պար — սիք ծոցէն միջին Միջինարեւմտ, անցնելով Խ. Միւրթիան հարաւարակներէն։

Վայալա՛ց, բայց անուանելի լեռնակներին կախումն այս առաջ կ'ընայ ճիւղաւորութիւնի ձգտել կ'ընայ կախումը, թուր տալով, որ Խ. Միւրթիէնը համար մը բանալի իրեն զէկ Միջին Արեւելիէ անուան հարստութիւնները։ Այս պատճառով է, որ Միւրթիէն մեծ հնդեր կը թափէ Քիւրսիստան համա — կրուութիւնը աշխարհ համար։

Քիւրսիստան չին սրբեր ժամանաւորաբար Ռուս — քիւ։ Յարձակարիւր այս խաղերնուտ այս, Ռուսները կամայ կամայ իրենց կը կապեն այս ժողովուրդը։

1950-ի ամառը, երբ հիւսիսային Քիւրսիստան — քիւ, մարդուն եւ անտնային կողմէն խորհրդային սպաններ կողմէ, պատարտ չէն դրաւին։ Հա — րուալիկ Քիւրսիստան, ծոր ձեւով կազմակերպուած բանակ մը կը գտնուէր Քիւրսիստանի խորհրդա — րէն բաժնին մէջ, ինչպէս պատարտ զէկ էր հա — րուալիստան։ Այս բանակն ալ մարդուն եւ զէկակերպուած էր ռուս սպաններու կողմէ։ Բայց, իրականին մէջ, ռուսական բանակ մը չէր, ալ ամառային թաղեցած Քիւրսիստանէ։ Նախկին լա — շարիկ պետը, Մուսթաֆայ Պարազի, Քիւրսի մըն էր, նախկին մոլայ մը, որ համայնապէս զարման էր եւ զորպալիկ աստիճանն առաջած խորհրդային սպանայինքի վարժարանին մէջ։

Ամբողջ սրբեր ամիս, Պարազիի բանակը պատարտ սպանեց յարմարելու համար։ Վերջին, երբ յայտնի եղաւ, որ Միւրթիէն նահանգները տը —

ստորութիւն քրտնաթոր ու եղիկի, բայց հայտնու — ր։ Կը յառաքեմ զէկ միջ յունքերու գոտարակին յանձնելու յոգնարիկ մարմին ուր կ'արար զեռ անընդատութիւն յոգնելու զաղջը զգալութիւն մը։

ՎԱՀԱՄ ՄԻՍԹԻՐ

Պատարկը չէին թողլ տալու, որ Ռուսիա յարձա — կում գործէ ռաբանի պէս, Ռուսները սահմանա — դրուելն են քաղցին Պարազիի քանակը։ Բայց շատ հեռացած չէ ան եւ կ'ընտել միշտ առուա — րէն Քիւրսիստանի մէջ, պատարտ՝ առաւ Քիւր — քիւն Քիւրսիստանի։ Արեւմտեան մասնա — շրջաններ կ'ընէին, որ քրտական այդ բանակը կ'ընտելական անընդատութիւն կազմ մը ունի եւ կ'առաջնապէս զինուած է։

Սիւսիան Պարազիի բանակը սպինքին շտապ — անուցեւ։ Ան արդիւնքն է Քիւրսիստան մէջ կատար — անք Ռաիստային համբարանք աշխարհի մը, որուն ձեռնարկիցին համայնապարտին համար — խաղալիս տալովին պատարտին անմիջապէս կողմ։ Երկրորդ աշխարհամարտի նախորդին, Քիւրսիստանի խորհրդային զործակալները հաւատարիմ բարեկամներու անուր զանց մը ու — նէին արդէն զիւրեք զեպակաւորներուն մէջ։

1942-ին, երբ Ռուսները դաւաճեցին հիւսիսային Իրաքը, Քիւրսիստանի իրենց զործակալները դըր — քի սկսած քրտական զանապաղեկաւորութիւն մը չէմ — անելու համար։ Իրաքի եւ Իրաքի զիւրեք զեպակաւոր — ներէն շտապերը տարին Բագու, որ շարք էր մալքը եւ հանգիտեց որոշեցան անմիջ ի պատիւ։

Իսկ զործակալ մը իմացաւ, թէ ստեղծուած էր հայրենասիրական զաւթին կազմակերպութիւն մը։ Քիւրսիստանիստական իրաւունքները անմիջ անունին տակ։ Ամերիկայ զիւրեքները երկու կազմակեր — պները, ծպտուած իրեն հիւսիսաստանի, իր — անցն արդիւնքները ընդամենը համար Քիւրսիս — րուն։

Երկուստարակաւ կազմակերպութիւնը հեռ — զեպեմ լայն ծաւալ տալագա եւ ի վերջի զարման համայնապարտ զօրաւոր կառուակներին մը։ 1945 — ին, կառուակութիւնը վերածուեցաւ ճիւղաւորա — կան ճակատարկութեան։ Իրանեան Քիւրսիստանի մարշալադարձը։ Միւստարտի մէջ յաւաքարտուե — ցաւ է Քիւրսիստանի ճիւղաւորները հարձականութիւնը է, խորհրդային Քիւրսիստանիստական ճիւղա — րակութեան տակ...

Տարի մը ետք, Երրորդիստիկ պետութիւնը նախ — արեւմտեան իրանեան բանակին կողմէ, որ զորս — ւեց Միւստարտի եւ զէպակաւորներ եւ կատարուե — ցանք անդամները։ Բայց կարճատեւն այս պետու — թիւնը հետեւի ծոցէն։ Պարազիի յաղթանակը ժախ — չելն Խ. Միւրթիէն։

Իրաքեան բանակի զիւրեք սպայի մը հարցու — րէն, թէ ինչ պիտի ընէր, երբ Պարազիի անցնելը ռուսական սպաններ եւ կոչ ուղղելը թուր Քիւս — տաներ։ Իմաստ կը բանակին։ Սպայն պատասխա — րեց. Քիւրսիստանը գոտարտ պիտի զինարարէր այդ ժողովրդական, անմեղն առաւ մը, կը կարծեմ, թէ միայն Պարազիի պիտի իրենց կը շուրջ հաւաքէր Քիւրսիստան միմաստնութիւնը։ (Միւրթիստան յաղթողով)

Արեւելեան ԳեՐՄԱՆԻՅՈՒ խորհրդարանը ժամանաւորութեամբ վաճարեցաւ կարգ մը օրէք — ներ, որոնց համայնքն դատարանի դրոթիւնը պի — տի հիմունք Խ. Միւրթիան օրէնքներուն վրայ։

ԳՆՈՒՅՈՒ Քիւրսիստանը կը դնեն թէ մաճաթ արեւ — նալորն կառուակութիւնը, թիւներէն, թիւներէն, պիտի վրախաղալին խաղալու թիւսը։ Հիւսիսային մաճաթ ծաղիկէ։ Հիւսիսայիններուն մէջ կատա — րաւոր զորակներն ալ կան։

Եւ որոշեցան կը դաժնեցր արդէն Միւրթիէն — Քիւրսիստան մէջ, սկսաւ անք անմահութիւն, որ Մէր — ի Ուլլուր դատարանում է։ Բայց լայն միջ ալ չի — ցաւ։ Երեւան հանձնէ հոս։ Մարդիկ կը թուէին ան — ստեղծակ ըլլալ Միւրթիստանի զուրս ուրիշ որեւէ պայտարի մասին։ Այս քրտական անք անք Մի — րթիստանի մէջ։ Դիւրաւ գործ մը պիտի ըլլար — խորհեցաւ զործակալ Բ., բայց արժանաւոր ալ — խաղող մը կը ինք։ Մասն ժամանակ ունէր։ Խա — խաղալն զիւրսը, որ այս նամակը մեկուրի զէպ մը չէ։ Հրապարակ նամակներու գրաւորելին վաղ դը — նէմ անք նամակ, որը անմահութեան անկողնի մը կար պարզեցին որոշեցան թիւն եւ պարզեցին հա — ւաքանքներուն մասին։ Այս բովանդակութեամբ սովորական գործի նամակները վաղ կը դրուէին եւ կը զրկուէին զործակալ Բ.ին ուսումնասիրու — ւում համար։ Երբեք պարզեցին իրենց նամակն եւ արարածին անստեղծութիւն յաւանք մէջ պատեցին ունեւալ։

Այս տուն կարգը եկաւ աչք մը ձեւելու լեռ — ները, Միւստան պողոտային պարզեցին իսկ — նալիկ վրայ։ Խնամուր բաւական անուան է։ Շարժանակաւ շարք մը անստեղծ կը զանուէր անոր յաճախորդներուն մէջ։ Պէտքանք խաղալ մըն էր պարզեցին իրեն հաւաքանքներուն համար։ Կարող էր զինարարել զորս մը իր խաղալիկ նամակը։

Վերջին Տիւրքիստան — Հայաստանի իրեն — Արա — քիւն եւ դատարանի անուանուր։

Պարազի. Գ. Գ. Գ.

Գ. ՋԵԿԵՐ

« 6 Ա Ռ Ա Ն » (24)

ՀԻՉՈՒԿԱԿՈՐ ԻՐԵՍՏԱՌԱՆԻՒՆԵՐ

Գ. — ՊԻՐԿՐԻՒՆԵՐՈՎ ՏԻԿԻՆԸ

Երեսուկական վերլուծում մը կը լայն — անարարուն զարմանքները զեքներին հաւատալ։ Բայց քանի որ անգամ մը ինչորից քաղաքում էր, լուսաբանելու ծառայող թուր ինչորից զրոշեցան հնուապատկութեան Դաւանդանի զրաւունքակի սեղաններուն վրայ, Ուրիւնկիւրնէն մէջ։

Միւր Ուրիւնկիւնկանց հարցաքննութեան համար։ Գործակալ Բ.ին պատմեմ անք ինչ կը պարզեցին իրեն հաւաքանքներին մասին։ Վերջերս Երր պարզեցին ալ անցնելու էր, այդ նպա — տակով ինչ ետք ըրած համարուութեան ընդաց — րին։ Գնում էր զանապաղ պարզեցին Միւրթիստանի լուսաբան պարզեցին իրեն հաւաքանքներին մասին։ Երեսուկ պողոտային վրայ, ճշգրիտ գործիք մտնելու։ Բաւա — ճիւր երկար շարժարարած էր կնո՛ւն հնա, որ այդ խաղալիկ կը ընտելէր եւ որ մարդաստան մէկն էր։

— Ընտանեկան խնդիրներու մասին իստեցա՞ք խաղալիկի սեփականատիրութեան հանդէպ զարգալի ար։

Մէր Ուրիւնկիւնկէն Տիւրքիստանը շատ զեքներէ կը։

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻՐ

Հեռագիրները կ'ըսեն թէ պատգամաւորներն մէջ եր քառուին 500 ներկայացուցիչներ օտար կազմակերպութիւններէ — Փրանսական, Իտալական, պոլիսական, չինական, ինչական, չեխական, ռուսական, պորթուգալական, ճապոնական, գերման, արփանիական եւն. . . Փրանսական պատգամաւորներն դուրս եր քառուին Մորիս Բորգը, որ առջի օր Մոսկուա վերադարձած էր Մոսկէն :

Խորհրդային մամուլը ամբողջ էջեր կ'ըսէր չամպուսաներն, պատմական կըլեյով զայն: Կոմիսիոնարն պաշտօնակիները խորհրդարանէ մը հեռախոսակէն, քաղաքաւորով չամալայում երկրները, զնորոգելէ պատկերը արեւմտեան աշխարհին մասյլ եւ եղբրական կացութեան հետ ուր զեւարջութ յառաջ եր տարուի չորեկայնը եւ ուր առաջործութեան դատապարտուած են հարիւրաւոր միլիոն ախտաւորները: Խմբակայներ կ'ը վերջնայ հետեւեալ բառերով — «Միայն ճանաչող կ'ը լուսաւոր խաղաղութեան, ժողովրդային տնտեսական եւ քննարկութեան բոլոր ուղիները»:

Ինչպէս միշտ, այս առթիւ ալ Սթալինը կ'ը պահանջէր օրուան բոլոր ժամերուն: Չարմախիւրդը փառաբանական տողեր կ'ը տարածէ եւ մանաւորներ երկ մը զոր չամպուսաներն առթիւ յօրինած է Հանապետներն մէկ չարեանկից, վրացի երկուստը քանաւորով Օթար Տախաշիւիկի Աբաւաւի երկու տող — « Իրականութեան կ'ը պարտուր երկուստը: Իսկ երկուստեան կ'ը ապաւուր — Թիւն պարզեցիցէ ժողովուրդին »:

Ինչպէս դրան եր արդէն, չամպուսանը պիտի չեն երկու. հիմնական խնդիրներն — 1. վերաբնութեան կուսակցական կանոնները — 2. զանապետներ չհրեանքը չեղանակ միայն (1951—1955), որ կ'ը պարզեցուի 70 առ հարիւր տասնեկ ճարտարագործական արտադրութիւնը: Մէկ փոփոխութիւններ չեն ապաւուր արտադրի զարգացածութեան մէջ:

ԱՆԳՊԱՆ ՄԵՐՈՅԵՆ ՎԵՐՋԵԱԿՐԻՐ

Թէհրանի անգլիական դեսպանատան դռներն — կատարը չարաթ օր Բուրսի վարչապետին յամենք կ'ը կատարութեան պատգամար, որ կ'ը մերթի դուռան պահանջները, առանց փակելու տուր քանակութեանց դուռը:

Պատասխան իմ յարգած է արտաքին նախարարը, Գ. Իսթրէ, որ ցաւով դիտել կուտայ թէ շահել միկնաւուն են բրիտանական կառավարութեան դիտաւորութիւնները Ե Յետոյ անհիմն չամպուսանով Տոթթէ: Մտաւորիկ յայտանք երկիրները, ծանուցադիր հետեւեալ վեց շաբաթներէ կ'ընդմեջ: Մենք Բրիտանիա կ'ընդունի ջարդիկն նոյն պայմաններ: Ան չուրի վերակենդանացի 1933ի չամպուսանութիւնը Բրաքի ջարդիկին չամպուսանութիւնը: Կ'ընդունի Պարսկաստանի իրաւունքներ ինքն իսկ վերջուր ջարդիկը ճարտարագործ — ժողովներ: Ձե նախատեսք ջարդիկը վաճառման մենաշնորհ մը: Ե պատու Անգլիոյ խառնակութեան քննութեան եւ պարտաւոր է ուրիշ միջոցներ գնեն լուռ եւն. . .

Նոյն իմաստով պատասխանած է Մ. Նահանգները:

Միւս պատասխաններն ալ տրուած են տաս — յարեալ պայմանագրան լրանելի առաջ, ինչ որ բարդալից քոհացած կուտայ Տոթթէ. Մտաւորիկ Անգլ. պատասխանը իմ յարգումն է երկար ժամանակներէ կատարելի վերջ Առջինիկներն վեց:

ԿԱՊՍՍՈՒՄԱՆ ՍԵՐԱՊԻՐ

ՄԱՆՈՒՄԱՆ ԴԱՇՆԱԿԱՐՑՈՒԹԵԱՆ Սօփիայի քաղաքական կապիկի ան քառասուններէն երկուստ — այսու մը եւ երեք շաբաթներ: Միւս 35 կիլոգրամները ինչպէս եւ երեք ջարդարեանի դատաւար — տնտես տասնեկներէն հինգ տասնական քանաւոր — կուսիկ, Գոր Մանուկեան հինգ տարուան: Գաւապարտաները միկնաւուն առեւ կ'ընթացիկ իրենց ջարդարեանի իրաւունքներ եւ տասնորդներ, մասաւոր կամ ամբողջով: Դատաւորներ կ'ըսէ թէ բոլորն ալ հիտաւորանեցան իրենց մեղքերը, զգուշ յայտնելով Հայոց Փէթր Մերեւիկի միկնալ իսկ պարտաւոր կ'ընդունի, մեղքուրով Պապին քաղաքապետութիւնը: Հայոց Բաքի Վիկեա եւ — տասնալից աչքերով եւ խնդրիկ մայրով եր յարաբարեկ թի կ'ը խառնակութիւն կ'ընդգրկէ եւ կ'ըզլալ ի խորոց արտաքին:

ՄԱՆԱՆ ՄԵՐ ՌԱՇՏԱՓՈՐՏԵՐԸ կ'ը շարունակութեան ժամանակագրութեան աւելի քան 200.000 ռիւկուրներով, որոնց հարիւր հազարը օդայնորով: Մասնաւորապէս պիտի ձնուի թէ կարելի է Լոնտոնը պաշտպանել, եթէ Հայոց օդաւաններ յար — ձնուր զորներն:

ԹՈՒՐԿԻՅԱՆ մէջ ձերբակալութեան աւելիկ — եւս տնտեսական օգնութեան մէկ անգամը իրեն լրանել Մ. Միւսիկեան: Բնութիւնները կ'ը կատարել Սմիլիկները եւ Բուրգերը կողմէ:

ԱՊՐԱՅԻՆՈՑ մէջ քաղաքիկ ձերբակալութեան եր կատարուած են, իրեն հետեւեալ տեղական

Փարիզի մէջ

Հոկտեմբեր 25ին, շաբաթ իրկուն, Ե. Թա — դամաւոր ջարդարեանի արարէ:

Մարտիկի մէջ

Կ'ը տեսելու մօտ օրէն, քաղաքիկ պարտաւորութեան:

Երևանի մէջ

Հոկտեմբեր 19ին, կիլեակի:

Լիովի մէջ

18 Հոկտ. Շարաթ իրկելը, Գ. Թաղապետութեան արարէ:

ՊԱՆԵՆՈ ՔԱՇԱՆԻ ՄԵՋ

Հոկտեմբեր 12ին:

Տեպիկի մէջ

Հոկտեմբեր 19ին, կիլեակի կէտքէ վերջ մա — մը 3ին:

ԴԱՄԱՆՍՈՒՌԻՆԸ

ԴՍԻ — Հ. Ե. Դ. Զուարթեան կ'ընդունի բնկերաւանական ժողովի կ'ը շարունակ իր ընկերներն եւ չամպուսաններն այս շաբաթ իրկուն ժամը 8.30ին Խորհրդան արարէ:

ՀԻՐԱՆԻ ՍԱՄՈՒՆԻ

Հիւր խոր ընկեր ՀԻՐԱՆԻ ՍԱՄՈՒՆԻ Ե Նիւթ Քաղաքական ներկայ կացութիւնը եւ մեր գիշերը:

ՎԵՐԱՄՈՏ

Անկէն Սաւակ Միտոց դպրոցը կ'ը վերաբարդի Հինգիէ թի 9 Հոկտ. Rue du Chateau, No. 8 Deuilh Mairie Annexe արարէ մէջ: Դատաւարութեանց եւ կատարութեան ամէն հինգ շաբաթի կէտքէ վերջը ժամը 2—5: Արձաւարութիւնները կ'ը կատարուին նոյն ժամերուն:

ԲԱՆՈՒՄ ՍԱՀԱՅ ՄԵՐՈՅԻՐ ՄԱՆԱԿԱՐՑԵՐԻՑԻՑ ՄԱՐՍԻՆԵՐԸ — Գոմոնի թաղ. Խորհուրդը կ'ը ծանուցանէ թէ Անգլ. ժամակապարտեղ վերաբարդութեան եւ երկուստեան, Հոկտեմբեր 6, ղեկավարութեան ծանօթ ուսուցչուհի Տիկին Խիլիկ Միլիանովի: Կ'ը շարունակ ծնողները արձանալ զոյն տալ եւ ղեկի իրենց գաւառները:

ԳՐԱՆՈՒՄ ՀՐԱՆՏ — ՍԱՄՈՒՆԻ

51, Rue Monseigneur le Prince, Paris (6) DAIXON 88.65, Cbèque Postal: Paris 1278-35 Հայերէն հին եւ նոր դրժբութ. հոթ միկնալ: Հայոց պատմութեան եւ դրականութեան վերաբարդութեան Փրանսիկէն ինքնուրիշ եւ Քաղաքական մայր լուսնով թի: Հոյսաւորութիւններն: Կամ խառնա Հայաբարդութիւն եւ ուրիշ Հայ երգ — հանգանակ. երգալուսական դարերն: Արեւելագիտական եւ քիմիական գիտական դիւրեր, Փրանսիկէն, անգլիկէն եւ եւրոպական ալլ լիւրստելով:

Կ'ը զնենք եւ կ'ը վերաւանկեց ամէն տեսակի դիւրեր:

Սօխաւորութիւն օրինակներ մնացած են H. Pander — Histoire de l'Arménie, զին 1500 Փրանք:

ԴԱՄԱՆԱՐԱԿ — ՌՈՒՍՈՒՆԻՑԻՑ մը արտադրի է վարելու մէկ կամ աւելի միջոցալ ծանօթ դասընթացներ, եւ դատաւանդներն մայրենի լեզուն օրուան արեւէ ժամուն: Գրել՝ ՅԱՄԱՆԻ, Մ. Կ. օրուան տեսակներով:

Ընտրութեան: Գիշերուա Հասած լուրերու համա — մայր, զիմար քանոնի ինքնուրիշ լուսնուրիշ քանոնի քաղաքան թիւրապիկ եւ հարաւ: Ալ — պաշտի մէջ: Կալաւանութիւններն թիւր կ'անցիկ արարէ հազարը:

ՏՈՒՐԿԻՅԱՆ մրցումը տեղի ունեցու. կիլեակի օր, Բոլոյնի մարզադպրոցի մէջ, Փրանսական եւ դիւրական խումբներն միկնալ: Ներկայ էին 63 հազար հոթի: Հազարաւորներն ամառած ճարած էին ջաւապարտիկ, ամառապարտիկ վնասելով: Գիւրմաւիկէն եկած էին 8000 հոթի: Առաջին կիլապարտիկներն խումբները հազարաւոր — երկուստեան մը — երկուստեան մը — երկուստեան երկուստեան եւս շաբաթ, եւ մրցումը վերջացու. 3—1ով: 1937ին կ'ը իր առաջին անգամ է որ մրցում մը տեղի կ'ունենայ երկուստեան երկուստեան միկնալ (հինգերորդն էր այս):

ՓՈՒՐԻՉ — Հ. Ե. Դ. Նոր Մերուրիկի շէնալ — րանտեան խումբի հերթական դատաւարութիւնը այս հինգերորդ ժամը 21.30ին, Անգլ. Տան մէջ (32 rue de Trévise): Կ'ը խոր ընկեր ՀԻՐԱՆԻ ՌԱՄԱՆԻՆԸ Ե Նիւթ Քաղաքական ներկայ կացութիւնը (իր ծնողներն 100 ամականք առթիւ):

ԳԻՆԵ — Հ. Ե. Դ. Կոմիտէն ընդհ. ժողովի կ'ը հրապիկ բոլոր ընկերներն այս շաբաթ ժամը 20.30ին, Յոնանիական ալիւրներ: Կարելու օրա — կարը:

ՃԻՐԱՆԱՀԱՅ ՆԱՐԱՆԸ (նախկին Արեւմտայ) իր նոր շրջանը կ'ը քանայ այս շաբաթաւորի երե — կոյ, ժամը 9ին, Քաղաք արձաւանի վերաբարդութեան հաշարական հաշարութիւն մը: Միտքերու փոխա — նակութեան եւ հանգի ժամանակ: Մտաւոր ապաւն:

« ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ » ԳՐԱՆԱԿ ԳԻՐԲԵՐԸ

Արքիեպիսկոպի Լեւոն Տաթեթի 250 լիւր. դահե — կան, Մանկական աշխարհի Ա. տարի 250 լիւր. դա — հեկան, Բ. տարի 250 լիւր. Գ. տարի 300, Դ. տարի 300 լիւր. դահեկան:

Գրաւոր դպրոց Ա., Բ., Գ. եւ Դ. 150ական, Հայերիկ Նիւստանի Ա. դիւր 300, Բ. դիւր 350, Գ. դիւր 400, Դ. դիւր 400:

Քիւրակաւորութիւն Ա. պարակ Բ., Գ. եւ Դ. պարակ 200ական լիւր. դահեկան:

Բաւալագիտութեան, Հոլովում, խոնարհութեան Բաւալագիտութեան սիւրբական Ա. Երմանեան — եւս 100, Ա. տարի 150, Բ. տարի 200, Գ. տարի 200 եւ Դ. տարի 300 լիւր. դահեկան:

Արեւմտայ Արքի Գրաւորութիւն Գ. Սա — տանի, Գրաւոր Վոստանի, Գ. Սաւանի, Պաւ — տանիքին Միտքերու Արեւելիկ եւ Հայաստանի Գ. Գիւրգանի:

Միտքարեանի համար հարիւրին 15 դիւր: Կ'ը վաճառուին նաեւ. Երան քառաւորի անգ — լիւրէն Հայերէն եւ հարիւրէն անգլիկէն, Երմ Յու — լիւրէն Ա. եւ Բ. հաւաք Վահան Փաղարդանի, ԳԻՐԻՐ Մարգարեանի Մուրաքանի, Երմարդի, Գ. Գարուրիկ, Երմար Թաղապետ Մ. Զօրանի, Ե. 1915 թուականի Միտքարեանի, Երմարուած — րանք Արմեն Գարուրի:

ԿԻՉ ԳՐՈՒՆԻ ՀԱՅ ՆԵՐՆԵՐՈՒ

ԼԻՌՆ — Անգլ. Միտքեան Հոյմաւորութեան Ե խումբ մը Գրուրիկներն անկեղծ շա — ռով: քաղաքն է Հայ դպրոցը, Երմ Joanny, rue Roger Salengro: Ամէն հինգ շաբաթի անաւոր փո — քիկները դատաւարութեան պիտի կատարուի, իսկ կէտքէ վերջ պատանի եւ պատանիկներու համար: Կ'ը շարունակ բոլոր Հայ ծնողները ըն — լի իրենց դահեկաններ, որպէսզի իրենց մայրենի լեզուն սորով:

ՌԵՇԱՐՈՒՐԻՆԸ

Օր. Մարի Աստուածաւան Առաջնորդի գաւառիկ, Լուսիկի եւ ծախս — դրութեան (soifge): ՈՒՄԱՆԻ ՄԵՐՈՅԻՐ ՓՈՒՐԻՉ: Concours Léopold Bellan: Դասեր կուտայ ամիսը 700 փաքի: Դիւթի՝ 56 La Canebiere, Marseille:

ՄԱՆՈՒՄ ՌՈՒՆ

Հայաւառ կիլեակի մը մէջ (26 Rue Sergent, à Issy les Moulineux), երեք սենեակ, խոհանոց, քալ: Դիւթի զին հաշարիկ օրուան բոլոր մա — մեղուն: ԵԱՐԱՐ ԳԻՐԻ:

ՄՐՈՒՄԱՆ — ՃԱՂԱՄԱՆ ԵՆՈՐ

Արեւելեան եւ Փրանսական ճաշ, մասնադէտ խոհարար կողմէ, զիւրեղանք միկնալ, քալ: Իրեն ժողիկ: Շաբաթ եւ կիլեակի օրերը խորակած (չիւ իւ ամուկ Բեկապ):

Լիւթեն դուռն համար իրեն Տեպիկ, 16 թիւ. հարիւրական վերաբարդութեան եւ T. O. D. հան — րաւորիկ կատարուի:

Տրապարտի արար հարիւրները, խնդրիկ եւ գործիկներ համար: Jeux de boules սիրողն — րու համար:

Հաւաք — 35 Ave. Jean - Jaurès, Décines S. L. Լի ղիւթ: Tél. 81:

Le Gérant: A. NERCESSIAN Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Domitien Paris (13)

ԳՆԱԳՈՍԻ ՄԵ ԱՌՈՒՅՈՒ

Քիւրդիստանի Միջին Արեւելիքի ճամբան

(Բ. Խ. Վերքին մաս)

Անցանկի վիճակ Թուսանիայ մէջ

Աղցիական թրքերն որ Բոթանիկէր գիտել կու տայ թէ Թուսանիայ գաղտնի ոստիկանութիւնը որ կը կոչուի Վերսուրթիսթանս ա՛մ, ինչ աւարական գնդիկ ինքնառա՛ծ չեն։ Չերթապա՛ր թրքեր տեղի կ'ունենայ շնորհալի ձեռքով ձեռնով — Կէս օրէ վերջ Ժամ 2—3 վիցակն որ ոստիկաններով միմ կամ մը կ'ստոր կ'ունեն կապակեցիկ շամարանով մարդուն մը դրան աղջիկ։ Նրկու գնդեան ոստիկաններն կը գործեն դուռն որ թրքացուի, կը սկսին խուչար կէ։

Տանտէր կը ճիւղակալուի եւ կը տարուի որ ապիստանուն, աչքերը կարուստ։ Անորով շարաքներն ապառ չեն ձգել, երբեմն ալ ամբողջ ամիս են։ շարքաճանթիւններ կը տեսէ 24 ժամ եւ ան ընդհատ, եւ թէ վերջապէս տղա տարակներն անցնելով տուն կը տանին կէ գիշերելու։

Թուսանիական կառավարութիւնը կը տարալը բարա որք ապիստան ձեռնարկներով ի՞նչ չեն շարաքել, մէկն լրջալով Տասնաթիւսայ կուսակ — ցուրեման անդամները, առանց սեռի, տարբեր ճաղալովով խորտակուին։ Անոնք կը զրկուին հեռաւոր դիւրեք քովի ասպանութիւն։

Կապակեցիկ ճիւղակալութիւններն եւ տա — րպարուիւնին առիւլ էր եւ արտաճիկի սովը, կը պատեն թրքերի թրքակներն որ հոն ապրան է։ — Տեղապէս էր, կ'ըսէ, աստուծո կառուի դրացուրիս դուռն զարկաւ եւ լալով կը պարտաւոր որ չէլ մը բարկի տամ, առողջ կ'ընկալուիր երեւոր համար։

Ըստ թէ քարկեր լալուիսով կ'ապրան արջան շատ մարդ կը պատեն որ ստիպուեցաւ տուն վեր լալուալու։

Թուսանիայ, որ Ներսիսեան ամէճէնք ընդարձակ հումքաւորք ունի, շատ լաւեան, բարկուրի կը զրկուի քարկեր, ինչ որ ամէճէն անտառեկն է։

Յանկարք օժտւ չի դանուիր Գուրբէրի հոս — նուրբութեան մէջ։

Արագ մը վեհալ զանաւորեցաւ երբ արջան տեւ հրաժեղու էր մեր աղեղաւորեցանք զրկուր։ Համար։ Թուրք թմապալս դժուար կը ճարուի։ Անգամ որ հեռանիլ որ քսն թէ պէտք էր աղեղի զործողութեան թեթախութիւն ամէճիւնէ, պայ — մանաւ որ ինք ճաշէր աղեղեղի։

Հակապակ զէպի երբեքն ամէն կողմի որ զրպար — ուսած ասպանաւորներուն, ընկալաւորն տարալը տա՛մանի է։ Գառնարալէն է իբր ամէն մէկ զնոք կը յառաքելով ճարտարապետութիւն։ Թէեւ Գուրբ —

որ չեն սերեր Խ. Միտիւնը, այսօր Սթալինի ան նունը կուտան փաղաքական վերադարձը մը. — Պիտաւոր Մարիլինը։

Անաւաթի օրնակ մը, որ ցոյց կուտայ, թէ համարալարեւորք գիտնի փաղաքեօթէն օգտադր — ձի կ'աղաղի ինչիւ։

Երբ Թուսանը հեռախալի իրան մասն 1941-ին, իրանց բաժմարի. հոյապալս փախան, ի — րենց հողերը ձգելով շերտ աղաքապալաններն։ 1946ին, երբ Թուսանը հեռապալ երկրէն եւ իրանց հողապալս զնորարարներն Տաւի զնորարարեան պաշտպանութեան տակ, հին տարուան լիւնակ վարձք պատահելցին շերտ մանկերէն։ Այս վերջինքն տալիսեւան ամէն քան ճախի ծախք — խի, կարեւոր վճարելու համար պատահելու վարձք։ Այսօր անոնք ամէճէն զանաւորած մարդ կը կարեն շերտ ժողովուրդին։

Կապակեցիկ զնուրդ էր կ'ըսէ վերքերն, այս պարտաւան նկատել անուրիւ։ Վերք թրքեր վերք — րադաւանան իրանեան Քիւրդիստան, ընտաւութեան 95տո հարկերը զրկարաք պիտի ընդունի զանաւոր։

Ինչ կ'ընին իրանեան պետութիւնները, զի — մարդուրէն. համար այս քաղաքութիւնը. Գործ — նալէս՝ ոչինչ։ Տարածալիք քանի մը ժամապէս ենք եւ Ուլթ Տիգրէի գնակաւորները, որոնք կը քաղաքներն, թէ ինչպէս կարելի է խուսալով հե — անդուրեթեմէն աղաւալ շերտ լիւնակ։ Անեղի — կացնիլն էր հրատարակել զերեւորեմ թրքերէն, որ ոչ մէկ չա՛նկալուեցին ունի եւ զոր ոչ ոք կը կարայ։

Քանի մը Քիւրտեր աշխեկցին Միացեալ Նա — ճանդներն եւ վերադարձան... շալկալովով եւ սի — րանով անեղիկեցին խաղաղաստան։ Բայց Քիւրտերը, իրանեանի մէջ, ոչինչ գիտնին Միաց — եալ Նա՛նկալուեցին մասին։

« Մենք շատ քաւ կարծիք ունենք Ամերիկայի մասին — կ'ըսէ Քիւրտ մը, — եւ մը զարթեցն, որ քարեկան մանդը։ Ամերիկեան երկաթեան օգ — մութիւններ սիրով կ'ընդունեն, բայց տարկա չի բաւել։ Քիւրտները դիմեն, թէ Միացեալ Նա՛նկալ — անք ուրիշ երկրներով օգնան մեզ եւ կրնան իրենց ալ օրնել որ Եւր. Բայց Ամերիկացիները քաղաքի միայնաւոր խոստացան ինչ աս օգնու թրքեր։ Քիւ — րտեր կ'ընքնով համարուեցան, որ անեղիկեան կա — ւալարութիւն չի կատարել որ խուսալուեցին։ Եւ կ'ըսեն, թէ Ամերիկացիներն ինչ հեռաբարք — ուր մեր երկրին մէջ անցած դարձածով... »

« ՔԱՅԻ »

Արդար գտնաւ մը կը լուռի պարզեւորաբար երբ մանաւոր մարդ կը խլէ մասաւորական մեր ընտարիւնը զէճմեր, որոնք անկողնաթիւնքին միջ — տակ մը ձգած իրենց կանի, կը հետանան։

Վաղեալք, որով կանխուած է անհետնողին — յոս բացը զոգնելու մասաւորութիւնը, արդեւոր չէ երբեք զնիկն անցնալործողութիւն ունեւոր մասնը եւ — ստեղծուած յոսեւտարութեան, ալ արդէ պայման — չեւորեն մէջ մը մշակողին հանդէպ զերազրկական ճիւղերու քաղաքապետութեան։

Վաղեալք տուղալու է մանաւոր անոնց, որ է վիճակն եւ զոհողութիւն մը կատարելով աստոր հանդիսանալու մեր տեղի ու տարին, մեր երկրն ու բնին, բայց կը դրանան տարիւն։

Մասաւորականի տաղանգով արդեւոր է մասա — րակաւորութեան հանդէպ ցոյց տրուած դժգոհան կեց — ւածքներ։

Քաղեքինի մասաւորութեան մը խորանայ սկսած է զարդաւորութեւն մէկ մասին մէջ մանաւորաբար, որ զորպայսպանով հաջքը պայմանաւորութեւն — կած է եկելովն, որ, թէ քաղաքութեան, կը շէրթալան ունեւոր միմաւորի մասը կ'աղաղէ այս մարդին վրայ։

Եւ որովհետեւ ասմանապակ է անոր միտքը, ասմանապակ կը մնայ նաեւ զարկալութեան ան — նոր արտաճալութիւն մը մեր վերալիքին բոլոր ան — ժոններուն համար։

Հայ քաղեքինիին համար երկրորդական արժէք կը ներկայացնեն մեր մասուրն ու պարեմներն — թերք, մեր բնեւ եւ երաշխութիւնը, մեր գրական — նութիւնն ու զարդերը։

Վերջին երեսմանակին Սփիւռքի մէջ քանի՞ ճոճ հետաքրքրութեան, օրինակ, սերունդի դաս — տարալարութեան համար ուսուցիչ պատրաստելու հարցով։ Քանի՞ Հայ ունեւոր տնտեսից յատկա — ղան մը ընել ու օժտել Պէրլուրի ձեմարաւոր վարձապետութեան քա՛նքովով մը, ուրիշ դուրսը կը — լիւնի զայ կ'ընթական գործին նուերուած դաս — տարալարութեան։

Ինչ որ կուտ այս տուղութեան, կը պար — տեն դարձանով մեր զոհողութիւնը համախալ — անք, մեր Կարմիր Նաւերու Կնդրեցիկ եւ մասա — ճիւղերուն, փայտեաններն մը եւ նման սակաւաթիւ հողերն ու։

Միջնային կ'անկալուէր, որ 1915ին Նիւնիին նշանաւորած մասաւորական ընտանիքն եւ ու — ստեղծութիւնը փոխարինելու համար հրապարակ — իրէնքն բոլոր արժեքն որոնք տեղ չեն նիւթին՝ ու կրեալին զայն զոհեցին աղին նպատակով մը ի — խնդր։

Ժողովուրդը մը իր մասաւորական ընտանիքով միայն կրեալ տանից անցնալործական աշխա — տանք։

Եթէ մեծամասնութիւն տեղը կը մնայ թափուր, պատճառն այն է որ մասաւորականութեան հանդէպ պէտք եղած գործողութեք ցոյց չենք տար։

Մերն ամէն աշխատանք կը չի հեռաբարքըր զանդուածները, անդաւատները մշակներու քաղա — քալութեանը կ'անալալան։

Այս անալալութիւնը արտեստանակն է, ոչ ալ արդեւոր անցնալործող չիւր եւ ուսուցանի պա — կասի, այլ հետաքրքրութեան որոնք պէտք ունի մեր աշխատանքը, եթէ կ'ունեն գործն։

Իրորութեան է որ նոր սերունդը խաղաղա — րութիւններն կը կապիր մասաւորական գործերու հանդէպ։

Անոր քաղեքինի հրապարակ չեն ինքնը, քա — րատանով շարժել երեսաւարը զրոյցներն ու ար — ունեստալէաններ, ուսուցիչներն ու գործիչներն։

Չարմանալի ոչինչ կ'աղաղուր մէջ։ Այս աս — արդեւորներուն հանդէպ քաղաքան անտարբերու — թիւն էր կը մնայ փաստ ամէն կողմ։

Երեստապարտութիւնը որ համակ խաղէ է ու — տան, չի փափաքիր կուսիկ սպարաբնութեւն, ու — ստեղծ հանդէպ համապատասխան քաղաքան ու խաղաղաստութիւն չի տանիր ժողովուրդը։

Այլ պիտի ըլլայ արդեւորքն անշուշտ, եթէ եր — անք դիւստանութիւն մասաւորական սաղաքեղները մեր մէջ։

Այն ատեն պիտի դժգոհաւորէին նաեւ մեր ար — ունեստալէաններն եւ դրապիւնները, մեր գործիչ — ներն ու կ'ընթական մշակները։

Անալալութիւն մը կ'ալ կ'ընտանգով պիտի ըլ — րայ մեր բաժնիք, եթէ երբեք չանդարդաւորանք գործունեւ սխալին, որ հետեւանք է մեր անտար — բերութեան։

Հաւատարմէն օր մը պիտի չափաւոր, որ տանց — անք թիւով աշակերտներն ունենալու, պիտի չկեր — նանք ունենալ այդեւ անտաղանակներով լիւնուր կե — անիկներին։ Անոնց ընկերողներն ունենալու, պիտի չունենանք նաեւ մամուլ, նոյնի է պարս — դան բնին եւ թատրոնի համար։

Արդայն հրապառն է մեր երբեմնի հարուստ ու քաղաքական դարձուցիլը լեհաստանի, Թրանս — կովկասի եւ Պետրապոլի խորքեր, իրենց քաղ — քաթիւ կեանքներով ու ստիկա, հակապակ աղբ —

Քիւրդիստանի մէջ, լիւնուրի կատարելութիւնը տեսալիս ճիւղով ծամարեւան եւ, եւ հոյք ձեղ հո — վախեցին ներք կը խուսէ ունալով։ Քիւրդերը կը նմանին իրենց լիւնուրեւ ժայռերին։ Երբ տանիչը ձգաւոր շերտ մը, որ խոյ հաջգով կ'իջնէ լիւնուր գաղկեպարէն եւ կ'անհետանալ փոխին մէջ, պիտի փոճանք երեք եւ պիտի տեսալար։

Կեցուցէք մեր թիւեղալարը։ Քիւրդիստանի մեկուսացած մէկ ճամբուն երկրոր, տպահոտ — րար պիտի ընդունիք այնչեղութիւնը շերտ ձիւս — րէն մը։ Ան ուղղակի մեր վրայ պիտի ջալէ ինչպէս եթէ հեծեղաժողքի քարձաճում մը զնկալարէր։ Ան պահուն, երբ մեր աղջիկ կանչ առէ, դուք անկախաճ ողնրին խառ մը պիտի ուղղէ իրեն։ Բայց շատ համաճական է, որ մեծաւորը, վարկեան մը ձեղ դիւնիլն ետք, կէս շրջան մը ընէ եւ ձգէ երկայն, ինչպէս որ ձեւէ էր, առանց խալ քաւ մը արտաստանել։ Ան պիտի վերադառնայ իրենին — րուն մօտ, լիւնուրի կատարին վրայ, քսելու հա — մար, թէ անդիտան օտարալարեւոր կան դու, օ — րոնք եկած են իրենց թիւր խաթիւն։ Քիւրդիստան — ի գործերուն մէջ։

Քիւրդերը ըմբիւր երեւոյթով մարդիկ են, պարզապէս, բերր, կապաւոր, հարուս, ան — կարգապահ եւ խելալը։ Իրենք ամէճէն ալ կ'աղա — լին իրենց նախաւարներուն պէս, ամառը լիւնն — րուն մէջ արածեցնելով իրենց աշխատանքը, խալ մօտըր զանոնք վերաթին բերելով զէպի խալի — ները։

Այնի մարթէ լիւնուր իրենց վրաններուն մէջ կը քանան կող կողի, պահակներ զնկով զանա — զան սոնդեր, որով չէլ զրեւոր արտաւաճին չեն — Թարիւրիկ։ Չորս հաւար տարբէր ի վեր իրենց լիւն — ներուն մէջ կ'աղալին, տանց երեք համակալեւ — րուն օտար տերապալութեան։ Այ դք կ'ընայ ընէ, թէ անտան է Քիւրտ մը, որ խոնարհի, անհարկը վար առէ կամ մարայ։

Խոսեցր ինչպէս յայտնեցան չա՛նի այս ան — կան եւ անտանակի ժողովուրդին քարեկան — թիւրն։ Պարտապա չա՛նարժեկով անկալութեան մը սերը։ 1919ին ի վեր, Թուրքիա, Իրան եւ Իրաք տալիսեւան զայիք քրտական տանարէկ կ'ըս — րու պատկանութիւններն եւ հարկաւոր մար ըմբատու թիւներն։ Անքաթիւք անընդատ կող — քի մէջ էր Քիւրդիստանը հեռու, նոյնիսկ հարկաւոր — ունեւոր. ուրբարեկին տալ զանոնք օրտանալով, ու — րոնցմէ մէկուն վարկէն էր եր որդեգիր աղէկը։ (ԽՍԲ. — Տերմիւր մէջ)։

Բայց Քիւրդերը միայն ըմբատներ չուրին Միջին Արեւելի, այլ նաեւ պիտեն։ Մայալանք շերտ էր, Երէւնէլ, Սուրբիյ արքի մեծաւորն, ի — յիւր փորէ։ Եւ Խաքասի թանկաներու քաղաքաթիւ — րապետը նոյնպէս շերտն են։

Այսօր, բովանդակ Քիւրդիստանի մէջ, Խոր — հրապալի զործակալներ կը նման հանդէպ Քիւր — դիստան, թէ օր մը Թուսանը իրենց աղաւատարները պիտի ըլլան։ Թուսանիկն ուստի—հարցաւորաւ — րութիւններ, Թուսեղիկները բոլորն ալ զերտուեցին եւ, պարզ ու զիւրժողունի ձեւով, հաւանքով ըլ — լալու համար այս լիւնակներուն որոնք յաճախ անընդալէն են։

Երկրի երկրները զատարկութեան մը մար — դուած են։ Միտեման մէջ, քրտական դիւրեւոր լրջմար իրենն, տեղական փոքրիկ յատակ հին եր — րդեր երկրով։ Երբ ամբերն սեր թաքման, լըր — ջիկ երկրիները ճախի մը նոր երկր կը մայնեն ի — րենց երազանքիին մէջ, խորհրդային քաղաքական բովանդակութեան։

Իրենք բոլոր Քիւրտերը, նոյն իսկ անոնք, —

Եկեղեցիներուն մէջ հայութեան անտանա պա — րածման համար լիւնուրեւ արտաւորն աղթեմն — րու։

Եթէ եկեղեցին ունի իր դերը մեր դուրեման հացքին մէջ, ոչ պակաս դերեր ունին նաեւ. մեր պարզութեան, մեր մամուլը, երբ բնեւ, մեր դրս — կանութիւնը եւ մասաւորական ախ բոլոր աշխա — տանները, որոնք խորթ աշտը կը նային թորա — քալար քաղեքինի մասաւորութեան տեր մարդիկ, հոս կամ այլուր։

Անոնց հողիկն մէջ պէտք է ճիւղարկուի հա — տաք ալ զոր թրքին մասին։ Հաւատք, որովպէս բանական իրենց քանակներն ալ կարծիքներն համար, որոնք նոյնքան զայիկ են ու աղաղակող։

Այսպէս կ'ընեն իմաստուն ժողովուրդները, ու — րոնք պատկանել յաղաքամեկին կը կատարեն, իրենց մշակուիթը ապրեցնել ու ծաղկեցնելու հա — մար։

Բանալք մեր աշտերուն վրայ նստած միւր — րեան թուր ու ձեռնիկը անոնց օրնակին։

ԱՐՄԵՆԻԱ

ՄԻՏԲ ԵՆ ԱՐՈՒՆԵՍ

Սովետական շարժանկար

ԽՍՀ. — « Սով. Հայաստան, օրաթերթին կաժմիսկիմ հետևեալ դիտարկումները, « Երեւանի շարժանկար (շարժանկար) քերտքեմը մտին (քիւ. 210) »

Կերտնական կոմիտէի 1946 Սեպտեմբերի օրո՜ւմը « ՄԵՆ Կեմը » շարժանկարի մասին լրջա՜ն դարձ քի կըզա. սովետական շարժանկարի արտեսւմին մէջ, որո՜ւ Համաժող շարժանկար պարտաւորեմին պէջը, քի Քաժմեցիին եւ ակի խորագիւն ըմբռնի ընկերակալան Հասարակութեան մէջ տեղի ունեցած փոփոխութեան իմաստը եւ պատկերի ալ իրողութեանին ու պիտի կերպող սովե՜տական մարդող բարոյական բարձր յատկութիւնները: Կերտնական կոմիտէ շարժանկար պատ՛րաստողներուն յիշեցող նաեւ թէ Հիւսիս օր սովե՜տական հանդիսատեսը մշակութեանը զարգացումը, զարգաբանական տեսակետով՝ բաւարար չին ցած մակարդակի շարժանկարները:

Այս ստեղծելով ստեղծ ստեղծեցին զեգարուեստական բարձր արժեք ունեցող շարժանկարներ, որոնք շարժանկար պատասխան միայն են, ինչ՜ն պէ՜տ օրինակ «Պերլինի սեղումը», «Ստալինի արտեսւմը»:

Բնէի փողովորդը աւելցաւ 600 հազարէն մինչեւ մէկ միլիոն 500 հազար: Սակայն շատ քիչ նոր յարկարարութիւնը չեմունեց:

Փողովորդը այս խուժումին դէմ նոր օրեքը մը հրատարակեց: օր Իրաւունքի Կոմարտ Պու՜րը մեացողներուն մարդ զուրկ միայն 72 ցաւալուստ ուղտ տեղ ունեանալու: Հետեւապար ընդարձակ բանակարողութիւնը քանի օր ընտանիքէ մէջ՜ կը բանեցան: Թու՜մախայնէ մեմիւնէ աւալ պարտաւորեցալ սեմեմիկա բանային յանձնել քանակը՝ բաժանել գրասենեակները: Ե՞թէ՜ այս հրամանը չկատարեցի, Իրաւունք պիտի չունեանայ մեմիւնէ լուս:

Ամեհօրեայ պաշարը է ուտեստեղէն ճարտիւն խողիւրը, որովհետեւ պիտեստի ձեռնարկներու մէջ աշխատանքը միայն պարեմապատ ստանալու Իրաւունք ունի: Միայն բանիկները չունին մեմիւնէ, իսկ հաջի տամս եւ սարկումը են՝ սամէն բանի դիւնի սեւ շաւիկները:

Ինչպէս որ բարդիկ տաղանդ պայ՛մանա՜ն պէ՜տ աւազմել սով կայ: ձիւրդ օր օր ստանալուներուն ճարտիւն ինչպս ըմ Քաժմի կը կարգեցի՜, աւազին ստաղծել Պ. Պիւթեմի կը զրկուի:

ժամանակին Թու՜մախայնէ Երուսաղիմ ձեւիկ ա՜մէնէն մեծ Հայկաթիկներէն մէկն էր, այսօր ձեւիկ դողները պատասխանար կրնան ձեւիկ դաւա՜կ կաւալաւական խաւունքեմը: Սեւ Սովիւ, Դաւունք եւ լիճները ձեւեղեմ թիկեղեղայն առաւորը զործա՜ն բանեցող կը զրկուին, ուր ուտական պիտեստիկներ փակցուցողով, Թու՜մախ կը փայտողեմ:

Թու՜մախով արտիւն աշխատ մեծ հօտերը աւեւեւաղած են պատահողիցի ի վեր:

Միկ փարք քանակ ալ կը զրկուի պահանձներու զործաւորները կամ սովեւ բանիկներ: Ամէն Թու՜մախայն պարեմապատմով չորս շաբաթի նս՜ն կամ մը կը իրայ ստանալ 16 ունիկ միայ:

Կան հակառակմարտը, «Ամեհունայի 1919 Թու՜ւալը», «Ամիկ ստաղի Պաւալիւրը», «Գոնեցի ամ՜ն Խա՜նտիւրը», «Էրեւանի թո՜ղուհիւն», եւն: Կերտնական կոմիտէի պատմական արու՜ւմը՝ մէկ վիւրը, որո՜ւ աշխատանք տարաւ Երեւանի շարժանկարի արժեսանկարը եւ արտաղծողը «Սովին՜ տալան Հայաստան» շարժանկարը:

Միկուհի տարի սամով Հայաստանի Կերտնականի Իր ժեւ: Համադարձարին մէջ ժամանկը օր շարժանկարի արտեսւմին կը շարունակէ եւ մը՜նալ, եւ դէ՜ւր կը պատկերացնէ Հայաստանի արտեսւմին եւ շաժիկի ընդհանուր վիկիւրը եւ ծաղիկա՜մը: Հայաստանի շարժանկարի նախարարութիւնը եւ Երեւանի շարժանկարի աշխատանքի ղեկավարութիւնը այս ուղղակի ցուցմունքէն վերին այ լին կըրցած փոխի զրկութիւնը, զարգացման լայն ճամբը: Իմայ զննելով սովետական շարժանկարը:

Անցած ժամանակաշրջանին Երեւանի շարժանկարի աշխատանքը բացի վերլուծալ ձեւերէն՜ ինչ, իչ ապա՜մ զեգարուեստական արժեքատեղեւորութիւնները: Պատճառը որոն ստեղծաղծողներն վարկէ մարքին ցած մակարդակն է: Թրով մէկ կըրցած համըմբաց ջանքի անող Իրաւունքեմ Հեւ, կարուան եւ սովետական մարդող ստեղծարար Հերոսական աշխատանքէն եւ պատ՛մահայն չէ՜ որ ստեղծ ստեղծարարներն փորձեմն ալ կը ծախուրին («Աւալաւ», «Արատեստան զաւրի աղբիւրն»): Տարիներով ուշադրութիւն չին դարձուցած շարժանկարի արտեսւմի տարբեր ծանաղիտութիւնները ճամբար ստեղծարարական կրկնատար փարքին պատրաստում:

Սովետական շարժանկարի արտեսւմի յիսա՜մաղուքեմն միայն պատմանը շարժանկարի ինստեղծութեան աշխատարար մի՛նան է: Հայաստանի Սովետական Գրողները Միկութեան ղեկավարութիւնը ցարդ հեւու կը պա՜ւէ ինքիցը այս դը՜մէն: Գրողները միտութեան ղեկավարութիւնը զօրաշարժի չէ ենթարկեմ զորդուելու, Թաւառեմ՜ դիւրեմուն ուժերը, պատճառն այն է՜ որ շատ մը զորդուել կը թերաշխատանքն արկան այս սեւը: «Քրաւաւանի Իր Օրոտեստ» 28 թիւին մէջ մատնեցի նաեւ Երեւանի շարժանկարի աշխատանքներուն ստեղծարարական մեծ դժուարութիւնները, արդիւնք լուս շարժանկարի տեսարանի բացակայութեան:

Երեւանի շարժանկարի աշխատանքի ղեկավարութիւնը կատարաւ անհարկութեան է ծանուանալ, տեսարաններ յօրինելու ճամբար: Իսպախարի պայմանագրերն Իմայ ժախտան են՜ մեծ դրամարներ, բայց պատուելիներուն մեծ մասը կամ չէ կատարուած, կամ արդիւնքը եղած է փոտարկ:

Միկ խողով, շարժանկարի զործիւնըրը սա՜ն կաւան են կատարան իրենց պարտքը փողովորդի չհանդէպ: Ամեհօր պարտաւոր են հարապատրեմ պատկերիկ հանքապատկերներն (սեւտրիկալ) մեծ նաւանմանները, դիւրաւանտեսութեան, փողովորդական կրկնութեան, արդիւնքներն ինչ մէկ են:

Շարժանկարի նախարարութեան, սովետական զորդուել միտութեան եւ շարժանկարի բոլոր աշխատողներն պարտքն է քրովոր ուժեղագործիւնէն ստեղծելու սեպակրիկային աշխատարարական Հերոսական աշխատանքը պատկերող զարգաբարտալ չափըցանակ եւ ղեկարանտորէն բարձրարժեք կինոֆիլմեր:

«ԵԱՐԱՐԱՅԻ ԹԵՐԹՈՐՈՐ» (25)

ՀԻՉՁԱԿԱՆՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Գ. — ՊՈՒՊՐԻՆԻՆԵՐՈՎ ՏԻՎԻՐԸ

Ազարպէյճանը հայաւախալ քանեք էին եւ յիստս տուարէն պակաս արժեքով պարկերիկներ չէպին:

Ճաղիտական պուրկիկներ, կաղեթային ժա՜մանակաշրջանէ, իւրաքանչիւր կ'արժեք չինդ չարիւր տուար: Խաւունք, արտեսուր Քաժագրանք մը եւ խաւանիկներու ցուցադրութեան մը խաւանեղութիւն կը նմանէր: Կային յայնաժամեղիկ դիւրեղութիւնները վիկերիկ Հիկիկի Փարկիլն: Կային Մաթիք — Ամեհունային ընտրիկ քանիկէն: Իրենները Կային աւեւաբար պուրկիկներ ամեհիկեմն նաւաժամաղուելին: Կային Հայաստանի Կուլիւնայի ընկերներուն կողմէ փայլող միայն փորալ՜ը զործած աշխատանքի ղեկավար, որոնք իրեն խաւանէկ կը արտեին իրենց ցաւակներուն: Կիւր դէ՜մ՜ով, Կորթիլն ներքուստ չէպանան պուրկիկներ նստած էին դարակի մը միայ: Ցուցադրիկնէ մէջ կար դեմաւար պարկերիկներու խուժար էր, քանի իրենք քանիկէն, կաւլ չինուած կինոֆիլմները, ժամանակի թիկեկ կարսաններ, բոլորն ալ զեպիւր՜կուրն տեղադրուած:

Սեփարականներէն, վիկերիկ Տիկերիկն, մանապարզ, փայլեղ, հրապարակ ալիք մը էր: Հինդ ոտքէն նուաղ բարձր էր հասակով եւ արժեք:

փոքրիկ, կենտրոնալ դէժմ մը: Թիկն ակնոցներ կը դրէր, բայց ճաւ: չէր ցուցներ, թէ իրտուն տարեկան էր:

Հետախողեմներ Դու՜նեղեցային Գրաւունքեմն կ'արտակարգութիւնը կ'արտակարգութիւնը չէր: Ինքիպայան իրեն յայնաժամեղիկներն եւ բայց իրենց աչքերը: Ցու՜մա՜ն ջիկն ու դիւրեղեմ, բայց ճաւ մը չինէցին: Փաղեցեմ քանի մը ընդհանուր տպաւորութիւններ: Նկատեցի թիկիւր փերապատմութիւնը: Ինքնուս եւ Հինդ Փաղաւնէն աւելի չէր կրնար լուս:

Իրեն իսթըրք թալ, պէջը կը պղպուլ վեր՜ն վիկէ Տիկերիկնէն աւելցար: Անոր ծաղումը կ'ըրար հաստատուն կամ փորաւել կաւանեղ: Ուղիկիկէր չէր հետախողեմներն Դաւաղեցային Գրաւունքեմն հաւաքեց կար մը կենադարական տեղեկութիւններ Արեւմտեղեմ: Աւելի լուս կը ճամբարին զայն չէն, արժեքեւտեմ ինչեւ: 1937, երբ էր մատուները մեւաւ, արարման էր Մաթիկիկն:

Երան՜ Սարաւանիկ, սեփական ուսումն էր՜ Սթեֆանոսի Համալսարանը: Իր աղբիւրութեան անունն էր Մաթիկէ Պիկիւրը, օր կրնար աղաղակ յայնաժամ մը ժամանակին փորաւելից զարգալոր Պիկիւրիկէն, օր՜նափոխութիւն դէժմ կաւանէ: Դեմարին ստեղծալ չունէր, բայց ստեղծել կըրնէր Ամեհիկեմն — Ճափոնական Ընկերակցութեան աղաղակներ ցանկի մէջ: Կ'ստեղծակցէր անոր մինչեւ 1937 թիկերիկը, երբ Հնոցապա Արեւմտեղեմն: Իր մատուները գրաւանեղները կը զա՜նուէին Մաժ թրաղեկալիկն ալ չէրէքնէ մէկ: Եւր կ'ըրին դիւրանակներ եւ ճափոնական Հիւստոնարանները: Կ'ստեղծակցէր: Կ'ստեղծակցէր: Կ'ստեղծակցէր: Կ'ստեղծակցէր:

« Սովետական Հայաստան » ամսագրի Օգոստոսի թիկէն կ'ընտանայ թէ Հայաստան եւս կարեւոր աղակցութիւն ընծայում է Վոլկա — Դոնը — Դոնը — Դոնը: Դոնը ինչեւ ինչ:

Շինութեան իրտն տարիներու ընթացքի ղեկի Հնոցալ մեկնող երկրաբանիկներու միայն դը՜մը՜ն ճամբա էին ըմբռնալ — Վոլկա — Դոնը Երաւելը չէպարտութիւն քանեղ: Անոնք կը ստեղծեին Հայաստանի զուլեղեմն եւ լիւնային կիրճերն, աւելցելով վրաստանի զեպաւորակի հովիտներն եւ կ'ընթանին մեծ չինարարութեան ժալիւրը:

Երեւանի Կորթիկի զործարանի արտադրութիւնը չէպարտութիւն է իր օրակուցներուն կարքի հազարները խաւանալու զանցեղ ցանաղան պատ՛մահայն: Անհրաժեշտ էր զործարանի արտադրութիւնը աւելցնել քանակով: Անորա՜ն Մալարական ցաւաւ փաւարական դուրս ծորող կարքիկի հնոցը կ'ընթանող կաւանը, որո՜ւ ճամբար Երեւան տեսալա շարահարկաւոր նստակ:

Ջալալցի չինութեան մեմիւնադարները երաւապիտութեան կը յիշէին իրենց երեւանեան բանիկները, որովհետեւ երկու տարուան մէջ աւ՜նա՜նք զրկած էին 45 հազար ինքնաշարժի եւ մեքենալար արտի մասեր:

Երեւանի փարք Հիդրոտարրիկներու զործարանը զրկեց մեծ քանակութեան կեղծարարութիւն: Երկրաբանական լուսաւորման պիտուէրէն՜ քու զործարանը նոյն ճամբով զրկեց 630 կոպուլիկ (լուսաղծիկ մասեր): Հնոցալ զրկեց ընդհանուր երեւանցիկներ պարտաւորան չեղ քանեղ:

Հաւանի լիւնեղիկ քաւանեղիկ, աշտանիկները՜ շաբար կը զրկուէր Մաթիկիկը, ուր պիտուարները եւ ծախիկն եւ կը ստանան ժախտար արդիւնք՜նալ արդիւնքի պիտուէր: Երեւան զրկեց լուս պար՜կները կը փերաւորէր հաւերարտ քիւրծները երկրաբաններ ինկուրական լարի:

Հայաստան ամէնէն շատ հարուստ է քարով: Արթիկի ստեղծ քար մեծ գոհունակութիւն կը պատճառը Վոլկա — Դոնը չինարարութեան: Այլ քար ամէնէն ակնի զործածութեան խաւանական ստեղծութիւն եւ կաւանեղներու մէջ: Կը զրկուէր նաեւ պիտուար փոխեմ ինքն արտաքաւոր չինութեան մէջ: Անիկ աշխատանքները կը զրկէին իրենց լաւագործ արտադրութիւնը, իսկ Աղիկեւանի հանքադոմները զրկեցին իրենց արդիւնք մար՜ամարը, օր պիտ մը զարգալոր Վոլկա — Դոնը չէ՜ր քանցիկ միայն բարձրագոյն փարտաներու պատ՛մաւորանները, արժեքներ եւ ղեկարուեստական քաւանեղներ:

Մեծ համբաւ ունին Հայաստանի հանքային բուրդը: Հնոցարտ չինը, քանիկէն, Էրիկէ՜ն՜ն, Էրիկէ՜ն՜ն, Էրիկէ՜ն՜ն պիտուէր ժամանակը ուտակը՜ն իրենց կը զրկուէին Վոլկա — Դոնը չինարարութեան՜ն:

Զրկուեցան նաեւ Հայաստանի դոնեկը ինչպէս եւ Հիւստիւն եւ համը մերթը, Թաւր կամ պահանջով մի՛նանի մէջ:

ԿԻՐԱՅԻՆԵՐ ԵՆ ՄԻՏԲ ԵՆ

« Ե Ա Ռ Ա Ն » Ը

լալ պարզ զուգադիպութիւն մը եւ ոչինչ ծրարցներ տրին Տիկերիկն ղեժ:

Գործակալիկ խոլեղը էին եւ վիկերիկ ժա՜մանակին հայաստան էր բրեւ զրամանու պալ՜ստանալ Մոտալաք էր նաեւ Բալթիկիկիկ Պաղալոր Արտադրութեան Ընկերակցութեան ճալ: Բայց զործակալիկներ չինային տեղեկագրիկներ տուէն անոր մասին:

Ինչեւ կը մոտուներ կապեցին Իմփիկերիկ վէ՜ն լի, ճափոնական համալսարանի Գրաւունքեմն: Տիկիկ Տիկերիկն կը փարք շարադրակ զործ մը եւ տարիներով, Իմփիկերիկն Հայրենիկը զործաւորութիւնը բրած մը ճափոնցիկներու եւ Իմփիկերիկ՜ն ջիկերիկ հաւալան: Իր յայնաժամեղիկներն մէջ կային ճափոնցիկ նաւային պալեղեր, բայց այս օրուր տեղի կ'ունեցան Փըրլ Հարթըրէն աւալ եւ կարեկ չէր հնոցալ ցաւաւն անհրաժեշտներն կաս՜կանիւն:

Իր մատուներ կ'անդի վիկերիկ տարիներու կաւանը զուժարանի պէտք ունեցած էր ան, որովհետեւ Պ. Տիկերիկն Երեւանի կը արտ տալանալներու, որոնք ճամբար քաւանեղան հաւալորդիկներ կը ծախար թրիկներու եւ Հիւստիւնայիկներ: Կը Թուրք, ստալիկ, թէ շատ լուս դուրս կ'էկէր:

Արթիկեւան վիկը, տրին Տիկերիկն, փո՜ւ խաւորեցալ Կիւ Երթը: Հեւ, 1937 թիկին Երեւանի քաւանիկները ստանալեց Պուժմիկիկիկ փո՜ւսան իրեն բացալ, ան իր անհրաժեշտ խաւանը, Սեփարական պիտուարիկն միայն: Եւ թէ՛ն բաւական դրամ չհաւալալ:

Երևանի թագուհի Նարինեի ամուսնալուծության
դժբեռը:

Յ Ո Ւ Զ Ե Ր ՏՈՔԹ. ԸՓՈՒՐԹ ԶՈՒՄԱԿՆԵՐԵՆ

ԳԻՏԱԿԱՆ ԱՌՈՒՂՈՒՄ

Ծրանայի ջանքերը ընկերականության մեջ

Միջազգային Ընկերությունները և Ընկեր — վարաբն Միջազգային հորինողներն իրենց ամե — նախադրյալն զգեցրեցին մին, յանձին Տոքթ. Բուրթ Եռմախարին։

Ընկերող աշխարհամարտէն առաջ գրեթէ ան — ծառայ — մանաստի իր Հայրենիքէն դուրս — իր անունին իր Հանդիպելու Գերմանիոյ Ընկերարար — կան Կուսակցութեան կազմում խնդրեցին։ մէջ և մամաւորաբար՝ Հիթլերականներու դրօժի դը — յուսն անցնելու նախորդակին, երբ ամէն զանգ — կաշխատելը թուր կանգնի նաշիական յորձա — քին դէմ։

Դոքախաւար իր և ընկերներուն ջանքեր ի դերն ելան, որովհետեւ այդ օրերու Գերմանիոյ զարգացական վարկները, երեւե, ինչու, չբուրն, Գերմանիոյն դուրս աշխարհը խնդրել արին մէջ անհնգող պետական մարդիկ ունեւն ծուռ Հայւն։ « Կեր, որոնց զինքն անգամ մը եւս, խեղճ արդու — թիւն իր փառքի մը իր արեւն — արցունելով։

Հայր զինքն ձեռն առնա, Հիթլերին առաջին դորձերէն մին կ'ըլլայ չեղարացել իր զարգաց — կան Հակառակորդները։ Ի Գիտնալով Հանդեմն թէ ինչ մը պատշէտ իրեն, Եռմախարը մնաց Գիտնալ — նիդ, մէջ, Կաշխատելի միջոց Գառնական դարձան և այլեւս իրաւունքէն մէջ իրաւուն մէկ ճառը՝ ուր թաղաբար իր յայտարարէր — Շաղկապը մար — դուն մէջ խոցը խախտ իր փառնուն։ Յաղթական հիթլերականներու երեւեւն ապագայի նախատես — իր նեղուկը Համար, մարդ իրաւագէտ Հոգեկան քա — լուսիքին պէտք էր ունենար։ Աւելորդ և բաւ, ամ — միջանցի իր փոխորդները արեւելալաման կա — յաններէն մին։ 1933 — 43, տարւ տարւան ըն — թաղերն չեն լսեր այլեւս իր անունը։

Թէ ինչ ըլլայ իր կեանքը այս ըրօնին, մե — այն Առաւուն, ինքն ու կայանները զոյգար ապ — թողնելու դիտուն։ Առաջին Մեծ Գառնականին ծանր Հանգանգաւ, զրկանքներու, շարքալարներու Հե — տանալով վերնաշաղի իր հորինողն իր առողջու — թիւնը։ Մասնագէտ վերք մը կ'աշին ու ունիւր ձը — յան մը։ Օրերը Համբուսն նկատելով, Կաշխատելը դուրս աղաւ Կարմախին 1943ին։ Այդ աղաւառ Թիւ — իր կ'ըլլայ փամախարար, փամառը, Հիթլերին դէմ մահաբերման վերը կրկին բանը իր նեղուն, ուր — ինք վերնաշաղի կ'աղաւտի չնորհու Դաշնակիցներու յաղթանակին։

Միջազգային Ընկերությունները դարձան 1944ին երբքը։ Վերակազմումն Ընկերական կուսակ — ցութիւնը Եռմախարը ընդունը նախապէս։ Իր իրա — ւան ծանուր առմամբը նման իր պայթէին և ար — ձաղանքի իր դարէին Համաշխարհային փամուկին մէջ։

Ունէր դաշոյնի պէս հասու ոն։ Հրաշէկ քա — ներով իր սուղը թէ իր Հայրենակիցներն և թէ Դաշնակիցներն։ Վարի, շախմատ խցովի, մար ա ղոց խնայելու մասագութիւնը չունէր։ Կարծես Հանգը իր զարք Թիւմախին ստեղծելէն։ Յիշելն իրեն որումս անականներն մէկ քանին — Եմիւր աղալարմանով, նաչի դորձուկաւ, իր Հիթլեր, Ա — մերիկացիներու ծառայք եւն։

Հետեւեւ, իր դարձներն ու իրաւունքներն դա — տանելով, այն զարգարար կազմում թէ, թէ քայտա ա ուիկ անհասարակութեան մը արեւն կըզտուկները։ Մասնէն ծառայաբար աւրիթը պիտի արուէր Ծրանալարին։ Միջազգային Համադաւաճարէն։

Երկարակամութեան դարը կ'աղբիւր։ Առա — ւանալէ ի այդ խորհրդաբար ունին դերը դիտու — թեան յառաջդիմութեան և մասնագիտութեանց կատարելագործումն մէջ։

Իրուկին անդադար ունիւր Հնոցահեռ տեղի կուսան մարդուն Համաճարի առեւն և պիտիտակ ա — ծուի իր փոքրաղջ թաղերով մարդկութեան կը Հայթաթիթ առողջան Հնարաւորութիւնները ու ե — լկտրական ունին մեծ ծառք։ Անուշառ փոքրու — մէջ առկան թարմ և երեքարեան հոտանքի թա — Կախուկի ընդհատումներուն դաւն յիշատակը, ա — լանց Հայուկուն այն աճաղին փնտները դր կրնց այս երկրին արդիւնաբերութիւնը։

Ծրանայի ընկերականութեան աղալանցու — մը վերջնիկալ ընդհատումները պատճառ ե — դան որ պիտու ըլլար արաւ և միջանակ միջոցներ մնար առնէ, քարտեղներ և կանոնադրուիւ Հա — մար երեքարեան հոտանքի Հայթաթիւնում ու քա — լուսիւր։ Բարեկալիտար այս երկիրը Հարուստ և ջրային հոտանքները։ Բանի մը տարւան ընթաց — քին կատարուած Հայկական աշխատանքները, Ծրանայն զրին ճարտարարտեսական մեծ աղբի մը արժանի զրբերն լլայ։ Գիտի ջանաւ աւփոփու — այն Կալիտարներն յիշատիւ յիծերը։

Վերջին կառուցում կամկիտարաւ ջրան ե — լկտրականներու և թուրք աւաղաններու մէջ, ամէնէն աւելի խոտանցը Թիւրքի հիշակալի մասին։ Իր բնակիչները, Հայրենակից լնական — ներ, Հաղիւ, Երեւն Հարկը ունէ, մերկեւն Հեռա — յայ իրենց պայմանական Հողերն։ Մախրէ մ վեր — յայ տեղի առեւն կառակալաներն ճարտիւ տակ ու երկրին տնտեսական յանգեւն Համար։ Այժմ հիւ — ղը ընկուն և Ծրանայի քարտէսն ու թարուած Դիտու դիտի յուրերուն առկ և Հիւղակներով ու մաստաւով։

Ինչպէս փնտնել, յուրերու ունը երկտրական հոտանք լկտանելու Համար անհրաժեշտ և ինչ — արալականներու կառուցումն դուրեմից կանոնա — ւորել յուրի վաղը, թուրքի կանոններով կամ հ — կալական կանոններ չինելով։ Այդ վիթխարի ջրաւարները, որովք լիցի լիցի իր նմանին, ի ճառային նաեւ միջուկաւոր խորանարդ մեթը ջրեր պայար մը ունենան, տարւան երաւյն ա — մաներու ընթացքին երկտրականային անհրա — քան յուրը ճարելու Համար։ Բորովհետեւ փնտրու — թիւրք ընդհատալիս փնտնալի և անմերկն լի — լի արդիւնք ըլլալով, եմիպակ ևս կ'իյնայի աղ — ղեցութեանց։ Երբեմն իր նուազին ու երբեմն, տարաւս որոշ ամաներու, իր դաւանան բնութեան անուշաղ արհաւիր։

Ծրանա ալժմ ձեռնարկելով այդ մենասխարս աւաղաններու լիւնութիւն, միանգամ ընդ միշտ

ինչ" և Նիւթը ամփոփումը, ի վերջին կ'ընդգրա — ցուն։

« Երկարկազմում Ընկերականային Մի — ջրազգային զիշտար ճիւղ պիտի ըլլայ, գտնել քա — լուր փողովուրդներու ապագութիւնը իր արարք ընկերային կարքն ու արարք ապագովող Հասարա — կայ ձեւը։ Գեղջ չէ փանթեց թաղմաթիւ խոյնը դառններ։ Ամիկապալ լիւնիւրն աշխատանքի։

Ունուր միջոցիկ չեւար գրեթէ յուսալար — քալ զին։ Ճիւղ է՝ անկեղծ և, Համողիւր և ան — տարալայն դաշտէ, Համակրիկ հաստանա մը կը լի լի իր շարունակ մարմեն։ սակաւ, չնմ կրնար պայտնով քայտարի զանդաւաններ խաղալալ — յաւելու իր կարողութիւնը։

Գառախարին պիտի ունենայ յաղթը օրը, և ճարտարական խոնդիւր ընթացքին։ Գորդիւ — քարէն մինչեւ Հանդիպալարը, Հաղիւ երկու Հա — ռարի մէթը, Գորդիւրալը չէր ձեղը որ Եռմախարի կ'աղալ յառաւանք։ Եթէ Հայմանաղ ջրլար, տնասարակայ ձեւը ևս առնէին ուսումարմը։

Վերջին թոցը երբեւն էր։ Երբեմն գրեթէ տե — ղալարէնք թաղմաթիւն առեւն։ Ուր է նախորդ օրերու Հանդալար թաղախար։ Հնոցահեռ իր քաջ — ճայ։ Ժայր իր թաղմարմա, միջին երակները կ'ու — ճար։ Իր կարծիք, իր քրտին։ Հառեկ Հառիկ հա — ռար էր չեղալ՝ անընդամ ծննդով սեղանը ք Պաւ մը քանակ իր տարուի իր ճառով իր կարծի — քան թէ վար պիտի ինչայ։ Գրկին քաղմար իրա — սեղան, Ամերիկացիներուն դէմ, ու երբ իր քայտ — անցնէ — Միւրն գերման Հայրենակներն եւն և ինչպիսիք ընկերականութեան, զրբալարի ծա — փեր, իր խաղանքն քուրդը։

Եռմախար, այս նախադասութիւնը չէր ըսի ամփոփին իր ճարելու նպատակով, այլ յոյս տա — լու Համար թէ մէկը կրնայ արել իր Հայրենիք իրեն Հայրենաւեր, և մարդկութիւնը՝ երբեւ ըն — կերականութեան։

լուսամբ կ'ըլլայ երկտրական հոտանքի Հայթաթ — ման դիտարարութիւնները։

Այս գիտնի վրայ Թիւրքի իր ստանալ տառմէն նշանակութեան իր ընկան յարմարութիւններով, Իրօք, աւաղանի մը լիւնութեան յարմար վարքը Հարաւարդուտ եւն դաւանան նկատումներով։ Պայ — ման և որ ընտարած մարքը, առ Հասարակ թարմ Հոլիւս մը, գտնուի քաւարար թաղալարեան Հո — տաղ յուրի մը արին ծառ և Հոլիւսին մէկ կողմը ներկայացնէ ննկ կրն մը, կառուցուելիք Թու — րին երկտրականին յանգեւն Համար։ Կարելու և նաեւ որ յառուիկ Հոլը, ինչպէս երկու կողմը ը — լան անթիվանց ու ամուր՝ խնայողաթիւ Հնկայ զանդուած ծանրութեան տակաւ Համար։

Թիւրքին ջրամարին իրաւանացումը, 1800 մէթը քարտեւութեան մը վրայ քարտեւի պիտի ըլլայ թուրքի մը կառուցումով։ Անոր պարունակութիւ — լը 235 միլիոն աստիճանալ մեթը ջուր, պիտի ծա — ւանցի իրաւէ խորանախկան քարտեւութեամբ Կա — ռուցուելիք ջրակիցականայաններուն ջուր Հայ — թալկալին։ 1800 մեթը քարտեւութեան սիւսակ — լիւնին 318 մեթը եւ յետոյ միլիոն 100 մեթը ին — լիւնով պիտի կառուցուի 2 երկտրականայաններ ու — լիւնով տարեկան ընդհանուր երկտրական արաւ — դուրեկները պիտի հասնի 1300 միլիոն ջրլուսիք ունի մը։ Այս ունիւր 600 միլիոն իր Համապատաս — ճանքն աւաղանին 235 միլիոն խորանարդ մեթը ջուրին եւ պիտի դորձանուի միւսին պահանջուած պարագային։ Իսկ ամաշաւտ արտադրութիւնը պի — տի ճարուի Իդէսի աւելորդ ջուրերով։

Այժմ ներկայացնեց ուրիշ կարեւոր կառու — ցումներ։

Ծորտոնիքի Հոլիւրը դարձան է մեծ աղան — տանքներու կերքումը Եւ Շաղկապի, Մարէփի, Էլիլ ընկերներն կառուցումով։ Այդ աշխատանք — ներք սխաւմ էին 1935ին։ Վերջինս լիւն երեւ կեղ — ղեքներու ջուրերու կանոնաւորութեան Համար, աշխարհը՝ որպէսզի Կարիկ ըլլար ստանց աղան — կան ջուրի պահանջը կանոնաւորաբար յալար — լիւն, պէտք էր ունենալ Հանա Հայկական ջրամ — քալ — աւաղան մը։ Պար չէ զՕրիկ աւաղանի լի — յուկութիւն եկու լրացելով այդ պահաւը։ 470 միլիոն խորանարդ մեթը ջուրի պայար մը պիտի Հայ — թալկէ երեւ երկտրականայաններու երաւյն ամիւս — ներու, ջուրի պահանջը, իր ստորուր կառուցումս երկտրականաւոր պիտի արտադրէ 170 միլիոն ջր — լուսիւր ժամ տարեկան։ Իսկ Ծորտոնիք գիտն ու իր փնտնանքում վրայ կառուցումս կայաններուն տարեկան ընդհանուր արտադրութիւնը պիտի հասնի երկուցուելու միլիաւ ջրլուսիք ժամին։

Այդպիս կառուցումներուն մէջ Օնտարիոյ Ըն — րաւեկտրականայանը իր 165 ջրլուսիքը ջուրի ներք — նուշուղով և ջուր միլիոն խորանարդ մեթը ջուրի ապագանով, պատիւ իր բերէ այս երկրին։ 325 մ — լիոն ջրլուսիք — ժամի երկտրական ունի մը։

Քաղաքիկն աւաղանը, Էլքտոնի գետակին վրայ, իր 400 Հեթաթը տարածութեամբ լիճ մը կը ձեւանցի իր 137 միլիոն խորանարդ մեթը ջուրի

Ամբոխարը մարդը, թաղմութիւններուն Հա — ճնելի խոսքը միայն կ'արտասանէ, միջնեղն Շու — մալար (ինչպէս քանիկ սիկլեր) աղի — լիւր խոս — թելով իր Հանցեղքն իր Հայրենակներուն, թէ պատասխատու եւ Հիթլերականներու կատա — լուրն ունիւրներուն Համար և թաղանաւ անեղ ա — լիւնին մէջ՝ մեղեք իրենց թաղմը պէտք է վեր — ցուն։

Գերման փողովուրդին սակարկելը պէտք ե — դանքին պէս տարրելի վերք, իր դաւանա Յաղթ — աններուն քարելու Համար, թէ կարելի չէ առանց փնտնել, փնտնելու չինք միլիոնանց փողովուրդը մը ամբողջութեամբ պատշտի։

Իր կարծիքով — շատ արտասանական — մի — լիւնաւոր գողթկաններն տարաւարելը, ամառը դորձ ճարելը, ապրիլներէն զարուանալ եւ պար — յառան երկրի մը մէջ՝ ձեռնալիկ մըն և որ կրնայ ստուել միայն ընկերական յիշուկներու կ'ընդունելով։ Զարաւալանքաւ Հարաւարած երկու Հարիւր մը միլիոնանց երկրի իր նեղար, որբերու, ալքերներու Թաւառութիւնը ծաղղը և լիւնայ մը։

Աշխատար զանդուածը ընդադար կը ըլ — ար՝ թէ Առաքելով մը Հնեւ և դորձը։ Բուրբին ծածոթ էր իր խաւ փամպի, պարզ կենդանի և ու ստանք, եթէ երբեմն իր զանգատէն, թէ իր անիլիկէն Հեղինակութեամբ Գերմանական Ընկեր — ականաբար, կ'ընդունէին նաեւ, իր անմիջական փառքի ծառ շահու Համար չէր։ Իր քաղաքիկ առ — լիւն, Հակաաշխատանքի անդամ ընդունեցին այս ճարտարութիւնը։

Բաւելի քովանդալ ստանով մը ամբողջական ընկերականայան մը կը Տոքթ. Բուրթ Եռմախար։ Իր իշխանութիւնն առեւն իր խոնարհեցն ծառ։ Ինքն՝ Հայ ընկերականութեան։

ՀՐԱՄԻ ԱՊՐԱՆԱՅԻՆ

Ուրիշ ժառարարիւններ

դառարարով, այս երկրին պիտի հայթաթէ 83 մէ -
լիսն ջրիւղովք մամբ ուս մը, տասան հազարեւոյ
45 միլիոն խորանարդ միջր ջուրը որ յատկաց -
նում է ոռոգումներու :

Փառիկ եկեղարարականը Դոպապործէ Կեդր -
լալիսն յենեղովով տարեկան կ'արտադրէ Կրեթ
հարկեր միլիոն ջրիւղովք մամբ եկեղարարան հո -
սանք :

Փառէկ եկեղարարականը Կ'օգտաւործէ Կեդր -
լալիսն յենեղովով տարեկան կ'արտադրէ Կրեթ
հարկեր միլիոն ջրիւղովք մամբ եկեղարարան հո -
սանք :

Մանդրալի եկեղարարականը՝ Օպրոնայի մօտ,
պիտի օգտաւործէ Մէլիկի ջրալիսն հասարակեքը
բազմաթիւ աւաղաններու կառուցումով եւ 25 զե -
լիսեք յենեղովով : Դանե Լուսա գետի ջրերեք
ըրձըք իրենցըք մասանք մը պիտի փոխէ ու
ջրերեք պիտի թափին Արտէշ գետին մէջ եւ ան -
կեց ալ զէպի Թոն : Այս կառուցումները պիտի ար -
տադրեն 325 միլիոն ջրիւղովք :

Տօնգէր - Մօնարակոնի եկեղարարականը
պիտի արտադրեն երկու միլիոն ջրիւղովք մամ
տարեկան : Իսկ Տիւսան գետը փոխելով իր հոս -
մէն 125 ջրիւղովք զէպի Թոն տալիսըրդը ըն -
թացքը պիտի թափէ Գրեթ լիճը 20 ջրիւղովք ջր -
բաշխովով : Իր մամբուն վրայ պիտի կառուց -
ուին բազմաթիւ եկեղարարականներ որոնց տարեկ -
ան արտադրութիւնը պիտի կազմէ զից միլիոն
ջրիւղովքի հսկայ ուս մը : Իսկ մօտակա աւաղանի
պիտի կարենան արտադրել 2300 միլիոն ջրիւ -
ղովք : Այս կայաններու տարեկան ջրիւղ կանոնա -
ւոր հայթաթումը պարզեցնելու նպատակով պի -
տի լիճուկ հակադարձելու ին - առաջին ճր որ մե -
կը պիտի ըլլայ եթէ ոչ Եւրոպայէ, զէթմարտի
մէջ, եւ 1200 միլիոն խորանարդ միջր ջուրի պա -
շարով, որով մաս մը պիտի յատկացուի ոռոգում -
ներու :

Ինչպէս գտնենք, Տիւսանի է որ Մարտիկոյ
բաշխովով ջուրը իր մամբ Մարտիկ ջրալիսին : Այդ
բաշխով, կառուցումը միայնք որ Մօնթրէշ
մարտաբաշխին հսկողութեամբ եւ ժամանակի
մարտաբաշխական զուլիս - զործնցներէ մին, ոչ
միայն ունի առողջարարական թերութիւններ
իր անարարը ջրալիսը, այլ եւ 300 միլիոն ջրիւ -
ղովք ունի որ կորուստ է պատճառէ : Այս պա -
րտան այժմ նկատու անոնան է եւ հասարական է
որ Մարտիկոյ ջուրը պարզութեամբ ի վերջոյ մօտէ
նոր կառուցումներու ձեւանակել, անկի առողջա -
րար շիններու վրայ ջրիւղով ջուրի արշաւարդ -
ութեանը զարգացար որ տայ միայնակի կա -
տարած մեծ յայտնաբերումը մասին :

ԳՈՐԴԳԷՆ ԳՈՅԱՆՅԱՆ

ԼՐԵՍՈՒ ԱՐՈՒԵՍԻ

ԵՐԱՏԵՏԱԳԵՏ Բարսեղ Կանչեան այս տարի
ալ Պոլիս դաշնակ է, երգանակներն տալու : Ի յի -
շուստ իր անցեալ արտաւան յաջող երգանակագե -
ւորներէ՝ կապումն էր Բնականան երգանակները
էր : Այս երգանակները միայնք նպատակ Սմանդ
Միտիլիս երգանակներին, կը պատրաստուին եր -
գանակեցա տալու :

« ԵՐԱՐԱՅ » ԴԵՐԲԹՈՆԸ

ՀԻՉԵԿԱԴՈՐ ԼՐԵՍԱՌԻԶՆԵՐ

Գ. — ԳՈՐԴԳԷՆԻՐՈՎ ՏԵՆԻՆԸ

Թաճարները կ'օգտուին խառնուրդ, որովհետեւ
Տիլիկ Տիլիկներն դարձիւ անասունութիւն մը
ունենք :

Երկնի իր անձնական զգարատութեան խոս -
քը կ'ընեն. ձեւատար մասէն վեր կ'անդր ոչ
մէկ նշանակութեան ունի ինձի համար, ըսէ կ'ու -
զէր : Տեստ յուզիւ իր յայտնաբերութիւնը :
Դիւրաբնի, մարտաբաշխ կին մը, իր հեթ, ի
զործ իր զորք թալ ըլլալու : Իր յանձարները
մարտը զարգացար ունենք իր պարեկութեան մա -
րտի : Գործին, թէ երեք պիտի շնորհաք իրենց
ժախի կեցծ ու անորքի քանի :

Կայտ ունենալով Ս. Լաճարեանի քառասուն
եւ ութ հազարներու պարտքները հասարակեքն -
րուն հետ, Վելիլի, յանալ, անասուններն դը -
մով մարտըրդանակ կ'ընէին եւ երեքմէ կ'ընէին
Արտաւանը, շնորհալի իր կարգը ք յանձարեք -
ները անսնելու համար :

Հետախուզութեան Դաշնակցային Գրասեւե -
ր իր անաշարուն հսկից քանի էր շարքը : Այնու -
հետեւ յանձարը արքեպիս անոր կապակները :
Հետաւոր յանձարներու համար լաւ ծրարուն
աւաղաններ մէջ փոքրիկ ձիերի զանաւն կ'ըն
աւաղաններ :

ԽԻՐԱ — Անաստիկ վերին մասը (ամփոփ -
ւում) այն գլուխովն գար հրատարակում էր
մերկրեան բանակի վերիններուն թերքը, V.F.W.
ձորն Մարտիկոյին կառուարը նշանակումներ
կատար (արտաւան վերիններով նշանակ) :

1947 Յունաստանի սկիզբին Մարտիկան կ'ըն -
թար Վիճեան երկու արձարատիւան զարգացնե -
րուն — Սաքը Բաքը որ ներկայիս Բորալի Միաց -
եալ Ազգայն կուտը ունենան ընդհ. ճրամանա -
տարն է, եւ ձեռքի Սիլիլիւն : Զօրաբանները ծած -
կած էին իրենց աստիճանը յատկանշող տաղերը,
երբ կամոք ստին բանակի մը մէջ պանծախի փոք
ճաշարանը, տաք տեղը մը խմելու համար : Ծան -
կարծ բացառելու դուրս եւ խոսք մը զինուորները
ներս ինչու ու քիտան արձարանէն դադարուի ա -
մէն քանի :

1948ին, բանակը կրկին կանչեց Մարտիկանը
որ երեք ճամբան համար զարգացնէ Եւրոպայի
մէջ միացած ամերիկեան բանակի ճաշարաններն
նր խոսակցութիւնը : Երբ հասաւ Եւրոպայի Գրուս -
ման բանակի կողմէն՝ զօրք. Գրեթը (ներկայիս
պետը ամերիկեան զարգացնող պաշտակալուն) ոչ -
յուզեց Մարտիկանները այսպէս — զամենակա մե -
տաւ որ կ'ընում ամէն շաբաթի եւ որ մենք զոր -
ծարներն եւք ճամբ մը որք թիւրքութիւնները :

... Իսկ տաք օր մը, Բորալիսն Հարթարէշ
ԲՆԻԿ (արտաւանները արտաւանի զինուորները դը -
մասանք երբ կարողանալով, յաղթանակով մարտը չէ,
մօտակալով իրենց անարար զինն վրայ հաշուոյ
իրենց թէ անհնէ անկի ինչ որ սերին ունի :
— Ե զէջը, ապաղապարէս խոսք մը տաքը :
— Ե զէջը (չառ լաւ) միշտ ըր պիտի զոնենք
մեզի պաղպաղակ հասցնելու, խոստացաւ Մար -
տիկան :

Տեստ յանցած ճակատի տալիսն դիւրեքնու այս
զինուորները ճաղիւ հասարակեքն իրենց անարեւն -
րուն եւ ճաշարանակախոր մը ճաշիկ հնչեց — Ա. Եւ
ան ճաշ պաղպաղակներ եւ քանի որ վաղիկեան ետք
ստանալ պաղպաղակի կարքը կտորներ իրենց ճը -
րանքներով սկսան թափել զինուորներու ապաստան
փոստերն մէջ :

Իրեն արքեպիս Մարտիկանի ջանքերուն՝
Բորալիսն ամերիկեան բանակի զինուորները հաւա -
նաբար պատմութեան անհայտա կերակրում
զինուորներն են : Եւրոպական խոսակցութիւնը ամէն
ըր երկու տաք ճամբ կուտան ճակատի դիւրեքն
խորն :

Ճամբին մէջ կը ճակուի 500 արտաւոր դե -
սին մը որ արտերն կուտան երկու ամի թաւը մը -
ջարկելի կը հալթիլէք բանակին համար : Դարձելու
ճամբին մէջ հասարակեքն խոսակցութեան եւ
հաշիւներով ուղղորդ ըր մասնաւորապէս կը
մարզը վկայում խոսակցութիւնը թէ ինչպէս
պատրաստուել են Բորալիսն ճակատին յարմար կե -
րակութիւնը :

Ջինուորներու կերակրներու քարկան
համար կառուարուն այս երկրաբանային աւաքն -
լուքեան սկիզբը Մարտիկանն այցելեց Նաթիկ
(Մարտիկանն Դաշնակցութեան երկիրներն) քա -
նակներու ճրամանաւոր զօրք : Այդընտարիկ պա -
տմանակի, Բորալիսն դուրս : Ինչպէս ալ երկի -
թալիսն սիրահար մը զօրակար Վելիլի քարչա -
տան էր իր ճաշարանակները Գ. Մարտիկանի

պատրաստած ճաշարանակներուն հետ, եւ այժմ,
իր ՆԱՌՈՒ քանակներուն պետը, անգամ մը եւս
կրկին իր երկար տարիներու բուռն քարկանը
Վելիլիկ պատմութեան մէջ թէ ինչ որ իր պաշա -
րակ զինն քան մը դրան էր ամերիկեան բանակի
կերակրներուն քարկանաւ համար :

Անցեալ Սիլիլիւն, երբ կը հետաւոր Սան Ծը -
րակի յաշիւն ինչպէս թալակին մէջ նոր կըլին,
Մարտիկանն հետեւում կ'ընդուն ամփոփեց իր տե -
սակները ամերիկեան բանակի կերակրներուն
մասին :

— Ե ի վերջոյ իրապէս օգտուող ամերիկեան
աղբը է : Մեզ փնտրողները քանակին գուրս պիտի
գտն լաւ եւ հասարակութեան կերակրները ճը -
նահատուել կարողութեամբ օժտուան : Երբ ա -
նոնք տուն վերադառնան՝ պիտի պատշաճէ լաւ
կերակրները ամէն ժամանակ : Գիտի փոխուի
կենցաղը ու լիկեան ամերիկեան զինն մէկ
ընտանիք : Այլեւ, վարդանա շատ մը խոսքար -
ները պիտի դաւ բանակին, լաւ մարդուն արեւե -
տի մը մէջ որ ամէն պիտի վարէ իրենց քան իր -
նային երազը նախագէտ :

Բանդարագործ Արա Մարգանան

(Ամփոփում « Մայիկանան » ամսագրի
Յալիլի թիւին)

Բանդարագործ Արա Մարգանան իր զեպար -
նեւատեան կրկնութիւնը տապան է արտասան -
ման հայ անտանի քանակներով Եւրոպայ Ու -
կանի տուն (Պոլիս), ապա յարձակակա վիճակն :
1925ին կը մեկնէ Հայաստան : Իր մասնաւորու -
թիւնն է ձեւանաւոր քանակներով ամերիկեան
Պարտաւան է Ս. Սալաշիկան Ս. Սալաշիկան
մեկ, Ա. Միլանիկան, Մ. Արեւիկան, Հ. Ա.
Տաւանի, եւ ճարտարապետ Թ. Թարմանեանի
զինարանակները :

Մեծամասն գործերուն մէջ պաշտակով
կերակրակին ձեւանորութիւնը, ընդհանր ճը
կերակրակներ, բնորոշ, որ հասարական կը դար -
մեն յեղափոխականներու կերակրակներ : Իսկ ոչ
մեծամասն գործերուն մէջ կ'ընտանի քառասուն
քարկան, անհասարակութիւնը զինուորներ եւ յեթ -
քին արտաւան իր արտապաղով զինները :

1925ին ի վեր Արա Մարգանան ստեղծարար -
ման թիւները կը քարչապան իրապաւն ուղղով :
Մեծ ուշադրութիւն կը դարձնէ իր ստեղծարար -
ման թիւներուն զարգացանակներ, բոլորակալութեան
եւ աստիւ համապատասխան առանկ իրապաւնու -
կած ձեւերու օգտաւորութեան :

Բանդարակա է Ի. Սիլիլիկ զինարանակներ
իրապաւն թիւներուն մեծամասնութիւնը եւ մեծ շուկայ :
Մ. Նապականներ, իր թիւները հսկիլ տարիներին
մէջ, ինչպէս եւ վկայաւոր յերկապաղով լիւս -
նաղակներ եւ երկնաբան Բ. Գարտիկանի կե -
սանդրին :

Ա. Սարգանան ուտան է նաեւ քանակները ար -
դիւարներով եւ զերակարաններով պատ -
կերակրող ինչպէս Սիլիլիւն : Հայաստանի եւ ժող -
մեքին կ'արտադրող կառուարներին :

Իր անձնական թուր զեպարներն ալ դրսէ ար -
քով, մարտերուն եւ յաղթիլի զերին մէջ են :
Յաղթիլ իր նաեւ հերոսներ Ա. Կարապետեանի, Ս.
Մարտիկանի եւ օգտուել Նեկոն Ստեղծարանին
զինարանակները, որոնք թուրքին կուտայ վեհա -
րին, հանդիսարաններին, հերոսանակներին : Իսկ
փոքր. Ջինիկանի, դերմանա Վ. Վալար -
եանի, նկարի ճարտարանի զինարանակներն
արտէ մէջ իր ճալի իրապաւն, պարզ մեծամասն -
մով կ'երաւարտուի անոնց կերակրակները :

Արա Մարգանան վերին տարիներու գործին
արտէ մէջ ամէնէն անկի քարչապան է Ստեղին
Ապաղաբանին կրակողներ, որ կը տեսնուի պաշ -
արի կորով, մեծ ետաղի եւ կրկնաւորութիւն : Իր
մեծամասն գործերն ծանօթ են Մարտիկան
շարքը, Ս. Կիլիկի յաշարանները, Ա. Միլիկ -
եանի, Նեկոն Ստեղծարանի կրակողներն :

Երեսուցարար քանակներով զինուորներ Դ. Տար -
եանի եւ Վ. Կարապետեանի ձեւ ստեղծան է երկու
մեծ զորքեր, ժողովական Հայաստանի եւ Վալիկ
զինիկ հերոսներինը :

Արա Մարգանան ներկայիս կ'ընտանի Երվ -
հանն Թումանեանի յաշարանի վրայ, ճաւա -
րով ամէն քան քանակներով մեծ իր արտիւրին -
ընդ, վեհաւորներն ու արտապաղակներն հողին :

Ան զարգած է նաեւ Թումանեանի ձեւարան -
ներով, ինչպէս Վեհաւորներ Ստեղծարանները,
Վարդարան Աղբար, Վարդարան, Ե. Գեղորդ,
Վարդարաններ, Եւ ձեւակցին :

Անոր զարմանութեան մէջ կարեւոր տեղ կը
դրուէ իր ճարտարին պատմանով Նախագէտն է
կերակրակներուն միւլիկեան եւ պատմանաւա -
տաւ քարակրակներ : Տեղերն է Երեւանի դեպար -
տեւանակ կանգուն : Հող կը տեսնուի վարկերին
արտաւան : 1935ին տապաւ արտաւան վաւ -
տակար գործիկ կ'ընտան : Երկու անգամ ստա -
նով է պատմանը ճարտան 1949ին ընտանով է
ՍՍՏՄ. Գեղարաններու Ապաղաբանի Թըրմ -
կից անգամ : Երեւն ՄԱՐԿԵԱՆ

Բաթի Թուրքներուն մէկտեղ : Ներքեւ կը վերաբ -
րեն պաղպաղակներուն եւ դրամն էին ժամակալ
քարակրակ, որ կերպար պաղպաղակներու անտեսն
մէջ գործանակում լեզու էր ըլլալ եւ կամ ծածկա -
ղի մը : Թիվ կերպար քանի :

Մինչ այդ, Վելիլիկ սկսած էր անձնաւորիս
զգալ : Նախաժե Կուտային տարիներով յանձարեքն
ներքե, որոնք հաշուները ցոյց կուտային, թէ չէ -
ին կերպ քանակներով Փաշախան պաղպաղի մը
զինարանակներն : Արեւծք ստեղծարանակներ հսկողը
թիւսն տակի էր : Սուս քան մը կար : Ամիկներն ի
փր հրամաններն տապան չէր իր պիտեմ : Նաւակ -
ներ չէին կար Փաշախանին — Ինչ կերպ պա -
տակի, եթէ Արտաւան իր բարկակները ձեւ -
քանակներով ըլլային : Ինչ կերպ պատակի, եթէ
սիլիկ Սոյիկանին դրամն իր ծամակը սխալ ձեւը
էրար :

Վելիլի զէջ կարծեմք մէջ ինչու : Բայց լա -
նայ վերադառնել իր հասարակարկութիւնը : Ա. -
մէն ինչ արեւելք էր դառաւորական էր, որ չէր կը -
րար որովհ հասարակակա վատիկ պատմանով իրեն
նեթ Արտաւանի յանձարը չէանիք հարուս - ամե -
րիկեան դարձարարներին հեռքը, հասարակար
փնտրումը կ'ըլլար Արտաւանին մէջ : Լաւորներ
միլիկանն ալ իր կրկնութիւն, անկանակ, իրար պի -
տի յաղթանիկ յաշարանակներ յանակի մը համար :
Իսկ եթէ յանակին պարտակութիւնը հաշուցներ
ըլլար դարձեմքին կողմէ, ինչու համար պիտի
ներակրակներ Սիլիկիկի, Օճալիկ շալա զա -
տակարանի կերպ :

Թարգը. Ա. Գ.

Գ. ՋԻՆԿԸ

Վանք Հայաստանում տուէր

ԸՅՅԵՐ Է ՁԻՃԵՐԻՆ, ԽՈՎ ՍՐԱՍԼԻ... ՀՐԱՄԱՅՆԵՐ Է ՄԵՂ ՄԻՆԻՆՆ ԸՈՒՅ ԸՈՒՅԵՐԲԱՄ ՅԱՆՃՆԵՆ ԹՈՒՐԻՔԵՐՈՒՆ

ԽՍՏ.— Թուրք յորդանանցիք մը, իմէր ձեռքի թափել, կը գրէ «Արեւի» թերթին մէջ (Մարտիս, 27 Սեպտ.) —

Տօթ՝ Բեգ Նուր, այդ մէկ ազգաւորը, հետեւեալը պատմեց ինձի (1940—1942 տարիներուն) — Անկախութեան պատերազմին, մեր բանակը երկար տևեց ի վեր չէր պատերազմը, բայց պատերազմական վիճակի մէջ էր։ Փափաքէի իր գործը շարժման մէջ դնել, քանիք մը ընկնէ ապա կերպով զինքնաձուլութեան փրկել։ Ի՞նչ ընենք, պահանջումս ուսում — պիտուրը լուծելուց անկախ։ Այս կայսրութեան մէջ, Թուրքի երեւոյթեան եւ նորահին տեւաբնակչութեան դրամաւոր Պէշեք Սամի եւ Միշեք երեւոյթեան իրաւունք Քէճալ Մուսուլա զորականաց։ Անոնք ձեռնուղան վերադարձան։

Այս ծախսողանքէ հաջ. յամար Նկատուեցաւ որ եւ երբմ երեսմիջ Քէճալի (Թիւրքի) ձեռք։ Միայն Սուխուս քաղաքի, ներկայացանք արտաքին գործախար Քիչեքի, մեր պէտքերը պարզեցին իրեն։ Մեղ յոյն եւ լուս. վերջապէս —

— Նոյնի եւ տապ վանք չայնտում տուէր, անկէ վերջ եկէ մը յօսովի։ Սկսեցինք թան մը անկախել ի մեղի ձեռք։ Երեսմիջ Քէճալ պէշի տառերովին երբմ Միշեքի, որ մեր տանի բողջեկ կուտակուեան ընդհ. քարտուարին էր։ Զամարմ գտնուեցաւ ինձի եւ տեսեցիք ինքն ժամադրութիւն ու ղեկընէ։ Բանի մը որ վերջ Հաստատուան պատասխան տուինք։

Մեղ վանքիսաններով ոյրապատու եւ ման — ուսումնապա ձեռքաներէ եւ թաղերի տարին։ Վերջապէս մտաւք սենեակ մը, ուր մէկտեղը սեղան մը

թան լինելու նոյնքան ալ անտուաներու երկիրն է։ Թուրքի ճարտարապետութեամբ անընդհատ դարացաւ — մտնէ մէջ է, ինչպէս լինումս։

Մինչեւեւ անկէն թաղով, հմայել գիծը, երկիրն առնել մեծ արտադրանքը անկախ, բուն իսկ Քիչեքիսանցի փողովորդը ինձ է։ Ուղարկուեալ եւ Քիչեքիսանցիներուն ղեկընդ. Քիչեքի, ձառնակներուն ծաղիկն առնող Քիչեքի, փողովորդին աւարաբար բարոյական։

Կարելի է թել թէ Քիչեքիսանցի անկէն աւելի զորանք է, հանաւոր Հրեւիսանցիաց շ. խարտեպ վարեցով, իր լինելուն նման վիճակ չաղելով։

Ինչպէս թալ, հայաստանի երեւութական պայտա — լինութեան կամ վերադարձութեան, Քիչեքիսանցի ըն մէջ հայտնաբերուան զայնու ռաբի։ Յա — ճառք՝ ձեռնով նոյնիսկ իր գործերն, սիրաշուքն իր արամադրուի օտարականին օգտաւոր ըլլալու համար։

Հազուադիպ է ալորը։ Կը խմել կաթ ու թէյ, միշտ սուրճ մը եւ անձամ գարեջրով մը։

ՎԱՄԱՐ ԳՈՒՅՈՒՆՄԱՅԵԱՆ

դուրեան։ Ֆինիստանցիները ունին հանդադարեալ բնակարաններ, օդատուն ու լուսաւոր։ Taudish անձնօթք է Ներքինի մէջ։

Ու մէջ կէտի վրայ չէք հանդիպիր Թուրքութեան շնորհաբարութեան (zone), ինչպէս կան մեծ քաղաքները։ Կարգ մը արտաքիններուն մէջ է Բոյսակաւաթի մէջ երեւոյթ ջրայ կուտայ թէ մեծ քաղաքութեան մէջ ապրող փողովորդի մը ղեկ յանդիման կը գտնուի։ Լուս. հայրենան է, աւելի ու կայտուն։ Փողովորդի կենդանի ժամադրաբար բարձր իր թուի, թէեւ ստամոքիի շրման մը անցուցան եւ պատերազմին անմիջապէս վերջ։

Գործադրելու շուտապէս օրապահիկը 26 հազար մարդ է (ամսական)։ 250 մարդով լաւ ճաշ մը կ'ընեն ճաշարաններու մէջ։

Բնակարաններուն փարձերը թէեւ տող են բաղադրուով Փարթիի հետ, բայց զգեստներէնը չափ աւելի ածան են։

Ներքինի եւ ամբողջ Ֆինիստանի մէջ պատա — մական լիպատակարաններ կան։ Միշեքի եւ Քիչեքի Ֆինիստանցի խոնարհաբար չեղողութիւն կը խորշի անցորդէն զպատմութեան աղ. քաջակալ ու լուսեան համար։

Ֆինիստանի Անցալ մը չէ, Ներկայ մը եւ Անցալ մըն է։ Արդարեւ անոր Անցալը երկար պատմութիւն մըն է յարաւան պայքարի յաճուն անկախութեան։ Հնդկաւոր, երեսաւոր պատմութեան մըն է, անկախ տառնելի աշխարհապատմութիւն ի վեր։ Անտամանիկն բրտակուով ու Հնդկաւոր մըր զգեստ ապա երեսաւոր փողովորդը որ պատմութեան մըր կըրտէ անտաման հաստաւոր ու բուռն թափով։ Գտնուեցան (Քաղաքապետի) իրական չէ ղեկը կենդանացողը՝ այլ արհեստան — նոյնը դարձէ՝ իր գոյութեան եւ անհրաժեշտութեան հաստանք է որ արեան սիրելի ու յարկելի կը դարձնէ այս փողովորդը։

Ներքինի մէջ երեւն լիպատակարան կարելի է նշել այս քանի էր հին կենդանիները, ճարտար — քաղաքական անտուրք օճով, կարծես ռուսական Ներքինով։

Ֆինիստանի Ներքին քաղաքները կը նմանին անկախութեան Ծառ Ուշադի պատկ. քաղաքին — բուն, — ցած միայակ տանիք, քիչ անգամ երկարական ու յաճախ փայտաշէն։ Անկախութեան ձեռնուղանքայն այս տպաւորութիւնը կ'արարուի — նալ տանիքով պայտարարականութեանն ու դաշտապատմանովը՝ ինչպէս եւ անկախութեան կարգերը։ Միշեքի տեսարանն է որ պարզութեան. Լափոնիկ մէջ։ Յուստաբար եղան այս դաշտապատմանը որ կը յանդիպին տեսնել յափնտանի քիւնքը, լուծողութեան լուծումը սահմանակը։ Յույն ձեռքը կը չափեցնէ ինքներու եւ կը քննէ ՄԵՂ ՀԻՄԻՍԻ Կեանքի ձեռքերը։

Բայց գոյութեան ունին Ֆինիստանիան բնա — նմանակը։ Բնորոշէն Ֆինիստանիան 60 հազար լինելու երկիրը։

Նաւով մը որ իրարու կը կապէ Ներքին փող — րիկի շուտապէս կանները, ամբողջ մը որ շարժապետութեան լինէ ինք, արեւ իրարու հետ կը հաղորդական ընան կերպով։

Լինելուն այս համապարճ տեսարանը, հակառակ քիչ մը փոքրիկների տպաւորութեան, սինաւոր բան մը ունի, արտադրողները գեղեցիկ է անտառներուն մէջը, որոնք գրեթէ ամբ կ'ուսնեն լինելուն։ Մտայն թալ իր Ֆինիստանն որ —

կար, փայտէ պիտու մը, եւ ընկեր Սթալին որ հաստ մը չափով։

Սթալին մեղի հարցուց թէ ինչու եկած եմք եւ ինչ կ'ուզենք։

Մեղը ալ հասցուցիկ խոյրեր։ Եստ լաւ, բնաւ, մեր ալ հպատակը նոյնն է, օգնենք ձեռքի, միայն թէ պիտուեմք, որքան կ'ուզենք։

Եւ Ներկայ կարգէ ինչ զանազան զանազակներ կ'ընաւորէ, եւ միշտ ալ բարձր թուանշաններ կը պահանջէ։

— Տաւր պիտու տողերում, ըրի։

— Ոչ, աղաւթ չէ։

— Հինդի միշտին։ — Ոչ։

— Երեւ ինչու։

— Մէկ միշտին ոսկի թող տան ձեռք։

Եւսեւ Սթալինի թուէն եւ քայլեց Քիչեքիին մտա։ Իրեն հարգողները Սթալինի խոյրերը։ Ան նորէն պահանջեց որ Վանք Հայրենան տանք եւ արդէն Ներկայանքէ իրեն։

Ինչ պիտու ընէ՞ք։ ՅՅՅ ընդէն ձեռնուղանք վերադարձուցին, չափ արեւոր պիտու ըլլար մեր վիճակը։

Երեսմիջ Քէճալ պէշի տառաբանցիք որ նորէն տեսնուողութիւն մը ուղեկը Լիպի Սթալինի։ Երեսմիջ Քէճալ հաստութեան յայտնեց եւ վարեցաւ։ Ես մտիկ ըրի եւ լուր գրեցի Սթալինի։ Հինդի մեր օր եւս չարքէ արագաբար ստացանք։

Մեր այս երկրորդ աշխուրթեան առթիւ, նորէն մեղ տառաբանցիկները դարձաւորակ եւ ոյրապատու համարանիկ, փողովորդներ։

Վերջապէս տարին Սթալինի մտա։ Ան նորէն նախ երեւն. սեղանին դրուել, փայտէ ամբողջ մը իրայ հաստ։

Կարուկ թաղերով մեղի հարցուց թէ ինչ կ'ուզէ։ Բարեւ թէ Քիչեքիին կը պահանջէր նախ եւ ասով Վանք Հայրենան ալ եւ կը մերժէր դրամ վճարել։

Սթալին հնամանէ թալաւ եւ ուսուրիկ խոյրտ լիպովով թալեկ մը թաւա Քիչեքիին։ Մեղի ալ թաւա։

— Բայցք տեղք դարձ։

Նորէն Ներկայացանք արտաքին կոմիտար Քիչեքիին։ Մէկ միշտին ոսկի թող մեկը, այսինքն 500 հազար ոսկի, մեղ ընկերաբար խաղալու ժամադրուու հետ միշտին անտման ընդհեյ, ձեռն յանգնէ Քիչալը Գարապէշի վերաբեր ուսուրիկ, որուն ալ զորմ որ Անցալա տարին։

Այդ դուժմարով թալանին պատկանելիք լաւ — ցան, եւ անկէ վերջ յարմարակի ձեռնարկներ։ Երեսմիջին 400 հազար ոսկի եւ Թուրքի զինուոր, հազար 100 հազար ոսկի եւ Մուսուլայի Թուրք զինուորականութեան եւ չինդ միայն թէ ինչ վանքին ունեցաւ։

Այս տանիքան մեր գնալանն էր ինչ Ծոտա փաշա (Ճիպսալ)։

ԹՈՒՐԿԱՍՏԱՆԻՆ Երեւոյ. փողովորդ պիտու լուծուի այս շարքին։ Եւր թարաթ. թիւներնը պիտու հաւաքուին Նոյնքերին։

ՆԻՒԼԵԱՄԱՆ, ուրի եւրպական աշխուրտաց մը պիտու հաստատուի ժրեկն մէջ, հետադրուութեանը կատարուի համար։

ԵՌՈՒԳՈՒՄԱՆԻՍ, ղեկալ Ֆրանսական սպայա — կոյրակն մեր, ցոր. Պալ, ուրի ցորակներ մը ընէ։ Պալի խորհրդակցի մասնակալ Թիւրքի հետ, միշտին տանն այցելելով ղեկուորական հաստատութիւնները։

Տիկին Տիւրքիսի աղիկը ղեկից դրամատու — ըր, քանի մը շաբթ խառնութիւն ծախքերը զոցելու բաւեկն չափ չէ մը արեւուն համար։ Հրաշխա տանելով թաւա աղիկան, որ իր եղբայրը, երբեմն երբեմն խառնութիւն պիտու զայ օգնելու իրեն, կեքէ պէտք ըլլայ։ Թիւրքիսիսով երկուր մը ղեկից եղբայր եւ Քիւրքիսի մը արաւ. Միշտին պորտալուսի վրայ։ Երբ չուրիք զինեք, տեսաւ որ ինքնաշարժ մը կը հետեւի իրեն։

Կըրքէն ինքնաշարժ մը ալը։ Երեւան հատուած մը մէջ է ինչպէս։ Բայց ինչպէս։ Ինչպէս։ Անցալ մըն ալ փորձեց ծիծաղել իր վախերուն վրայ եւ փայտաւ զանգեւ, Հորդաբար կ'անգործ կարէն Միշտին պորտալուսի վրայ։ Բայց պէտք չէր ինչպիսիք վախերին։ Բաւա շարժականութեան ինչպիսիք Մէջ, Յիպ փողովորդ լալայ։ Այս վախաւոր փաշան կ'անցնէր կամուրէ մը, ուրիք, աւանդ զոյրա զայալու անհրաժեշտութեան, կարելի ընալիցի կ'ընալու, որիւն ընէ վախաւոր տանն մը։ Յարկերու եւ կեքելու լալերի թիւներն մէջ, ոչ ոք պիտու կ'ընալ հետեւի իրեն։

Կըրքէն ինչպիսիք թալանութեան մէջ, ան — ցաւ կ'ընալու եւ ինչու անոր հետաւարիկ, ուրիք կ'անցնէր տառաբանցիկ երկաթուղին։ Հնոյն շարժական համարն ղեկի փնտրութեան կ'ուսուրիկ։ Կարծիք մը ծախքի մարդ էր, որ իրեն հաւանութիւն թիւքայ։ Այնչաւ ըսողը մարդիկ կ'ուսուրիկ եւ արաւորակ կը թուէին, ինքն։ Քիւրքի կը թուալին։

Թարգմ. Կ. Գ.

Գ. ՁԻՆԿԵՐ

« Ե Ա Ռ Ա Ջ » (27) ՀՈՋԱԿԱՆՈՒ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Գ.— ԳՈՒՐՈՒԿԵՐՈՒՄ ՏԻՄԻՆԸ

Բայց չէին փարատեր Վէլիկին խառնակ — րազներին։ Թուրքացի, որ եթէ ծուռ քան մը պատահած ըլլար, շատոյնս պիտու ձեռնարկէին զինք։ Այնուամենայնիւ կային այս տարաբնակ մարդիկ, որ, որոնք իր խառնակ ինչպէս է։ Ինչ էր իրենց սպանը։ Խուճապի մասնակցութեան, բայց լիպանք ամբ մը ալ զայն կ'ընդհեյ։

Այս մարդիկը, քրքրելի խառնակներու կողմէր զրիւտաւ լուծողներ եղան պէտք մը ըլլալին։ Նուր ինչպիսիք մէջ պարզակի զորք ընող մը կ'այս, որով կ'այս մը քանի մը Հոյիկուրդի խառնակը — նեք։ Թիւրքս մէջ էր կեցած այս բոլորին հետը։ Բարոյաւորակ մէջ էր ան, որ, ամեն պարզապէս թալկ ամբաստանած էր զինքը, իր կարգ մը հնա — դիստական պարզակիները կ'ընդհեյ եւ տարաբնակ — զնախորհիւն արարգով։ Բայց պարզակի հնա — տողներն այս շարքերէն, որոնք քանի մը քանիք — զինքները ընալ չէին հանգալ տարբերութիւնը։ Վէլիկին կը ծախէր իր պարզակիները, վախաւոր — կանոնի ու կեքելը, որ, պիտուրէր։ Անուտուրը չափաւոր էր, թալա տալանի մը հետ հետը էր իր շախմատը ուսումնական։ Քեքէ էր որ չաւ — ընալներ։

Այնուամենայնիւ, չէր կ'ընալ զնալ։ Անգամ

մը, գիշերական կէտի, կ'աւ սակորիւնէ, վերար — կը տաւ կոնակ։ Կոնակ. հոգաբանիքնը եւ զնալ փողք խոնարհող։ Թալակ մը սուրճ խոյրու պահանջի կը դար։ Գարաց ալ իրիկանս թեր — թը եւ ուսումնասիրեց տեւաբարական սակարանի թալերը։ Վրայ կը ղեկնէր իր տարաբնակներն ղեկնէր։ Միշտինաւք մըն էր ալը։ Ոմեք սուրճ, եւ յալապա ծաղիկ մը։

Այնպէս, իր օգնական վաճառորդներին կեր — նալ յանձնել խառնակը։ Ինչ կ'ընթերցանէին իրենք։ Եթէ մէջ ալ քան մը պատահէր, եթէ ձեռադաշտ — ղեկներու Գալանցիկայն Գրանսեանի խոյրակերի խառնակը, եւսմէն լուր պիտու ունեւոր, պիտու չէր զնալուեալ։ Այնպէս պիտու տալ իսկալ հասցէ մը։ Ծոյրութեան կամ փանաւա։ Իր ամբողջ պէտք ունեցածը ժամանակն էր։ Ժամանակը կը լուծէ շատ մը խոյրիկներ Պէշեք էր տեսնել ճարտիկ նախկին ծոյրակի սպայ մը, որ հիմա օտարութեան էր Փորթիւն, Օրէնէ։ Ան պիտու անգործ իրեն։ Եթէ քան մը ծուռ քանիք, կ'ընալ անցնէր Միշ — տիւս եւ հնոյն՝ աշխարհ տեղը, որ ճարտիւս — կան տալանքները պիտու երեւելու փայտեղիկները։ Բոլոր այս տարաբնակի հաստալիպութիւնները, սակայն, իր երեւակալութիւնն են միայն, թաւա ինքն իրեն։ Ծառք ինչի պատահած էր եւ ոչինչ ալ պիտու պատահէ։

Առտուն լուծողայն վրայ էր կեր ծոյրակ։ Ար — քայնը տարաբնակի ղեկանուէն մը վախեցած, ջր — տեղեկեան մէջ։ Հոյաւոր պահան, որոնք որեւէ գոյք չաւնել հնար համարողիկ. ժամանակ — թէ իրապէս հետադրուով թալկ էր։ Քիւրքիսի մը ծա — ւա եւ քնալ խառնակը։ Այն կ'ընէր իր արդէն։

Der Schreyer und Gern

ՀԱՃԸՆ

Տարեդարձ մը եւս, — 1920 Հոկտ. 15, երբ
Կիլիկիայի Հերոսական Հաճընը, ինքնապաշտպանու-
թեան դերազոյն ճիւղ մը փորձելէ հետք :

Ահ հրաժեշտ է անդամ մը եւս կարգաւ Paul du Véouի պատմական դիրքը, «La Passion de la Cilicie», չափելու համար այս ահաւոր ողբերգութեան ամբողջ խորութիւնը :

Պատմութիւնը կ'ընէ թէ կրկնեան արժուե-
րոյնը ոչ միայն զրկուած է հոգաւար իշխանու-
թեան զինուորական ուժերէն, այլեւ պարեմաւոր-
ութիւն եւ ռազմաժողովքէ: Ոչ մէկ յոյս՝ ներքէն թէ
պարսէն:

Մինչև անգամ թոյլ տրուած չէր որ հայ կա-
մաւորներ օգնութեան հասնին : Այնպէս որ, հա-
զիւ տեղաւորուած ժողովուրդ մը նորէն փոշխա-
րաւ 8000 հոգի որք արեւմտեան

Ինքնապաշտպանող թեան պաշարքը տեւեց ութ
ամիս, ինչ որ զարմանք պատճառեց նոյն իսկ մո-
լեզնած քմալալահաններուն :

Նոյն պատճառներով զոհուցան Կիլիկիոյ
միւս պաշտպանութեամբ քաղաքներն ալ, իրենց աւե-
րակներուն տակ թաղելով հայ թէ ֆրանսացի
քաջերու ռազմերնը :

Երեսուցեն այսքան տարրի վերջն ալ, իիովին չեն
տեսարարաւորած այս անասելի, անպարտկելի գա-
տաբութեան եւ անկառուցեակ նազանջին գաղտ-
նի ձեռքը:

Միայն Կիլիկիան չէր որ կորսուեցաւ, այս
իւրովման հետեւանքով, այլ եւ ամբողջ պատմու-
թիւն մը: Վերիվայր շրջուեցաւ պատմութեան ըն-

Օրուան այս ժամուն, Թերեւս աւելորդ էս -
մարութիւն այս խորհրդածութիւնները :

Բայց, մարդկային է դառնում թիւը: Մանա-
անդ երբ այսօր բաց աչքերով կը տեսնենք հեռե-
անքները, հայկական թէ՛ Ֆրանսական տեսակէ-
տով ...

«Հայաստանի Կոչնակ»ը 1952 Պրոստո. 23ին
 Երատարակած էր նամակ մը, որ գրուած է Հաճը-
 նի անկումէն 12 օր առաջ, 1920 Կոկտ. 3ին, եւ որ

Նոստրադե է Մ. Տամատեանի Թղթածրբարին մէջ :
Նոսմակը, լեղապատառ կանչ մը, շարադրուած է
Հաճընի բարբառով, որմէ քանի մը տող միայն
լ'արտադրենք :

— « ... Էջարկն իսկ ճամբօքը մնաց եւ մինք այս
ըրեսիկ շատ ֆրոստերնք փախցուցօնք եւ էս էլ ա-
ռուծի մնացօնք: (Աջերնիս ճամբան մնաց եւ աղ-
ըրեսիկ շատ մօր պատեհուծիւններ փախցուցինք եւ

Եւ իմանանք թէ արդարեւ իմ
հոգեւոր թաւանքս կը սպասեն ամիսներէ ի վեր :

— « Սրե՛շւ այսօր կոռւի ընթացքին երկու
տարիւր հրացան կորսնցուցինք. մնացեալը՝ եթէ
սոսալէս երթայ, անօթւոթենէ պիտի կորսնցնենք »:
Իրենց Հայրենակցականը երկու ամիս առաջ

Եւ սակայն «ոչ եկող կայ, ոչ ալ գացող»:

— « Մենք եղածէն աւելի բան մը չենք կրնար
 անել... Մենք մեռնինք ալ, մեր ուղտակահանը ձկն
 անկողնի մէջ պիտի չպառկեցնէ : Մտա օրէն այս
 յիշարհին միայլ չտեսնուինք ալ, անորի աշխարհը »

Ինչպես կը տեսնէք, Թաուերէն անգամ աւելցած է արիւն կը կաթին :

... Կրթութիւնը է աշխարհայայտման ամենա

Քանի որ Հայաստանի համայնքային կառույցները, ինչպես և ամբողջականորեն, համարվում են աշխարհի ամենափոքրիկ պետություններից մեկը, ապա կարևորագույն դեր է խաղում հայկական լեզուն, որն ամենափոքրիկ լեզուներից մեկն է։

Փարիզի մէջ ալ չկա՞ն Հաճընցիներ: Եւ տակա-
նը քանի՞ տարի իրենց «Խղճի պարտքը» կատա-
ւած պիտի ըլլան միջանկեալ հոգեհանգիստ մը
տրոփով...

...

ԴԱՇԵԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄՈՐԸ

ՅՈՒՇԱՏԵՏԻՐ

աշխատանքի մը: 14 անգամակեց պետութեան ռազմական պահանջները յարմարեցնել իրենց արտադրանքին եւ թուրքական կառուցութեանը: Բրն-նուիթիւնի կը կատարուին հինգ ասորիք ինդիւ-նիստ մասին: 1. Զինուորական ուժեր: 2. Ազգ. պաշտպանութեան մարմինը: 3. Զինուորա-կան հանդերձար: 4. Կապումիստական ինդիւ-նիստ: 5. Տնտեսական կառուցութիւն:

Երբ կեցողի (Փարիզ) Հասնի թուրք պատա-րանները, մասնաւորապէս ընդհանուր Զարգի մը պիտի մշակին որ պիտի ներկայացունի 14 պետու-թեան նախարարներ խորհուրդին, վերջնական հանգանակ տառնալու համար:

Վարչական Փինէի գերեզ զորացած կը հա-մարուի այս միջոցակէտն առթիւ, մասնաւոր որ նախագիտ ալ մերժած էր որեւէ օտար միջամտու-թիւն Թուրքիոյ եւ Մարդիկ զործերուն մէջ:

ԲԱՆԻ ԻՐ ՏԱՂԱՎ

ՄԷՐԱՆԱՆԻ Երեւի. Ժողովը 2ի դէմ 67 ձայ - նով լիազօրութիւն տաւու նոր դահլիճին, որ կա-մուծած է վարչապետութեամբ Ռաֆայ Շեհնազի: Դահլիճին առաջին զործը պիտի ըլլայ բարեկարգել ընտրական օրէքները:

ԻՐԱՆԻ արտաքին նախարարը, Հասնի Նաւար, որ հաջի երկու ամիսէ ի վեր զորքի ձմեռանքած էր, հրաժարեցաւ. վարչական պատճառներով: Ե: Կրտսէի Քէ զէկըրն աշխատի Տոքթ. Մուսաա-դի կ'հետ: Անգլիոյ եւ Մ. Նահանգները կը խոր-հրդակցին, պատասխանելու համար Իրանի վեր-նիկ ատարկութիւններուն:

ԲՈՒՇԵՆԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԸ միտաւ - յաւանքով մաշակացուց հինգերորդ հնգամեայ ծրարքը: Այս առթիւ հատ մը խօսելով Մ. Մի-կոյանի յայտարարքի թէ եւ Միւլիթիւրը պատ - րաստ է անտուտը ընելու թուրք երկրիկորուն հետ, հաւատարմութեան եւ փոխադրութեան շահերու հիման վրայ: Յետոյ լեւոնք թէ Ժողովուրդին վի-ճանքը պէտք է քաղաքի յարաբերակում: Այսին - տանքի ալ պիտի դերաձայ, զարկ տալով մեղե-նական կարգակարգութեան: Մասնաւոր Բուլկիանի ալ կարծիքը բանալին յայտնաբերելու վերաբերով: Ե Միւլիթիւրը անտուտութեան հանձնարքին, ազգա-տարան — 4 ժող մանրիկացի նախարարածակները նոր աշխարհամար մը պայթեցնեն, պիտի տա - նան յանխաբարի պատասխանի մը թուրք ապա-տարի Ժողովուրդներին, որոնք պիտի լինային ի - բնոյք ուժերը: Իմանգով ըզմ իճու վերջ թաղու համար դրամատիրական կարգուաւորքին:

Օր. Բաւնիս Մարաֆեան (Գոյի) Տէր եւ Տիկին Եղուգը Մարաֆեան. Օր. Եւթիկի Սա - րաֆեան (Գոյի), Տէր եւ Տիկին Շահէն Մարաֆ-եան, Օր. Բարսա Մարաֆեան Խնկայն նաեւ Թո - ռաֆեան, Միւլիթեան, Գէլիթեան, Սամահեան եւ Կիւմիլիթեան ընտանիքները ջառով կը ծանու-ցանեն իրենց մօր, մեծ մօր, քրոջ եւ ազգականնէն:

ԱՅԻՐ ՏԻԿԻՆ ԶԱՂԻՆ ՍԱՐԱՖԵԱՆԻ (77 տարեկան, ծննդ. Ուզաֆեան) դռնապան մասը որ առիկ ունեցաւ. Զոհա. Տիր, լետ կանանան. հիւանդութեան, իր բնակարանը, 27 rue Bleue, Փարիզ:

Յուլիան Եղուգի թիւրք կը կատարուի այսօր շա-րաթ, ժամը 14.30ին Փարիսի Հայոց եկեղեցին, (15 rue Jean Goujon) յուրի մարմինը պիտի փո-խադրուի Enghien les Bains գերեզմանատունը իր ընտանեկան զամբարանին մէջ:

ՅԱՆԿՑՈՒԹԵԱՆ Մարտիկ Սէնթ Մար-կըրիթի մ. Կապ. Խաչի ժամանակուր կը խորքի քաակցութիւնը կը յայտնէ ընկերուհի Տիկին Եղ-աս Յախոբեանի անակնկալ մահուան առթիւ, Իր թուրք պարագաներուն: Այս առթիւ փոխան ծաղ-կապատի հաղաք Փր. կը նուրիք Շառաւիշի տա - րածման համար:

ՏԱՐԵԿԱՆ ՓԱՆԱՍՏԸ Յրմու. Բամակի Նախկին Ռուդիկիւնիստ. Բա - ռիկ. Միլաքեան 1914-18 իւ 1939-45:

Այս կերպի տառուտ, Փարսիկի Մ. Քաղցածո-ւց եկեղեցւոյն մէջ, հողհանդես տան Մ. պա - տարակ, երկու համալսարանային պատեկաբան - րու եւ ապառաւորութեան գործերուն համար:

Պիտի տառուի ՄԱՐՄԱՐԸ ԶԱՎԱՏԱՐԱՐԻՆ 34րդ տարեկից ի ներկայութեան նահանգապետ Mr. PAIRAK, Général MOLLEK (ընդհ. հրամանա - տար 9րդ լեյտնէի) եւ ծովային ուժերու հրամանա - տարին: Ներկայ պիտի լլնան Ե. Բազմ. ընկերակ - րութիւններն իրենց դրօշակներով եւ: Դիւթիներու Միւլիթիւրը: Մասնակցութեամբ Հայ Արեւելու եւ Արեւմտեան: Գատարակներ վերջ դրօշ պարզում մասնակցու-թեամբ Տիր. Նուապարտի: Պիտի խառ Գ. ՏՐԱՐԻՆ ԹԻԷԷԻՆԸ ժամը 13ին ընկերական ճաշ, որուն կընան մասնակցող նաեւ Միւլիթեան համակիրները: Ծովային եւ ընդ. Բանիկանի մաշարան: Ծաղկացին 500 ֆրանք:

Պանիկո Բաղակի մէջ

Նախանձնութեամբ 2. Ե. Գ. Մարմինն եւ - Բակտիւրեան եւ մասնակցութեամբ շուրջ Սերուն - գիւ: Այս կերպի կէտեր վերջ ժամը 4էն մինչեւ - 4էն 4էն: Պանիկոյի Գրասխանային դպրոցի սրա - հին մէջ:

Կը նախադրեն ընկեր Մ. ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Կը խառ ընկեր Մ. ԲԱՆԱՆԻՆԸ

Գեղարուեստական բաժնին կը մասնակցին Գա - ռիկի եւ Քիւն: Մըք Ս. Ս. Բեռնաճի եւ Պ. Ս. Բիւլիլիլիլի, կ'արտադրեն Օր. Շաֆէ Բալիսի - Ռեւուն, միտաւար Օր. Յօրաք, ինչպէս նաեւ շուրջ Սերունդի խառը:

Ճոխ եւ զիւրապանիկ պիւթէ:

Մետրոք պաղա եւ

Հանրապետ. Porte d'Orléans-է տանը 188 Թիւր ԻՒ - նի Գանիկ:

ԴԱՄԱՍՈՒՆԻԹԻՆ

ԻՍԻ — 2. Ե. Գ. Զաւարանի կոմիտէն ընկե - րականակարգի Ժողովի կը հարաւի իր ընկեր - ները եւ համակիրները այս շաբաթ իրենցին ժամը 8.30ին Երեւանի սրահ:

Կր խառ ընկեր ՀԱՐԱՏ ՄԱՐՄԱՐԻՆ

Եւթի Բարապարտի ներկայ կացութիւնը եւ մեր գրերը:

ՎԵՐԱՄԱՌՏ

ԿԻՐԵՆՈՐԸ — Կապ. Խաչի հայերիցի դռնա - քաղցը կը վերսկսուի այս կերպի: Արմատուր - Թիւրքերը տեղի կ'անանան իրենց օրը, դպրոցի ա - ռահին մէջ, առատան ժամը 9էն սկսեալ:

Հոկտեմբեր 26ին վերջ նոր աշակերտներ չեն ընդունուիր:

ՎԵՐԱՄԱՌՏԻ ՊԱՐԱՆԵՐԻՍ ՍԵՆԹԵՐԻՆԻ ՄԵՐ

Նախանձնութեամբ 2. Ե. Գ. շուրջ Սերուն - գիւ կողմէ, այս շաբաթ ժամը 20ին մինչեւ լոյս: Rue J. B. David. Republicanներու սրահ:

ԸՆԴՈՐ ՆՈՒՅԱՆՈՒԹԻՐ

Հանգի անտեղիները, ճոխ պիւթէ զանազն ա - դաքերներով եւ Ժողովուրդական գինեով:

ԲԵՐԱՄԱՐԱՆ ՏԵՄԻՆԻ ՄԵՐ

Ծ. Կ. Խաչի թէյյաւակներ այս շաբաթ ժամը 20.30ին, 2. Ե. Գ. տան մէջ:

Գեղարուեստական բաժնի, հայկական զոյն - ցի երգերով: Խնամուած պիւթէ եւ անտեղիա - ներ:

ՀՈՐԵՀԱՆԳԻՍ

ՄԱՐԵԶԻ — Օր. Մարմինի եւ Սերունդի Զա - ւարանի շարքեր այս կերպի կ'առատուան ժամը 11ին Գոմիտի Հայոց եկեղեցին մէջ, պատարակ եւ հողհանդես տան արարուցութեան կատարելու հո - տան ի յիշատակ իրենց զոյլ Տիկին ՏՐԱՐԱՆԻՆԻ ԿԱՊԱՐԱՆԻՆԸ, որ վերջին ժամու անկողնա - ցի, ինչպէս նաեւ Զաւարանի եւ Գատարակի գերդաստաններուն թուրք նմիցեցող ինկիլի յիշա - տակին: Կը հարաւորուն հանդուցեալին յիշատակ յարգող բարեկամները:

Ensemble Orchestral de Parisի իրաւելավ Նուապարտեան, զիւրապարութեամբ

ՕՅԱՆ ՏՈՒՐԵԱՆԻ

22 Նոյեմբեր, 6 Դեկտեմբեր, 27 Դեկտ. 1952 Կազմակերպիչ ժողովը իրաւաբան հանաձ է 6 նուազահանգիւնելու համար Ժողաքի զեղակալ զին - քան իրենց 1000 ֆրանքը:

Դիւթի յամեմատութիւն թուրք աղագաներուն եւ Գ. Գ. ԱՆՏԵՐԱՆԻ, 12 rue Cadet: Յայտարարեալ մանրամասնութիւններ յայտարարով:

ՇԵՐՈՀԱՅԱԿԻ — ՄԷ Ժեռուի Ծ. Կ. Խաչի

մասնաճիւղը շորհուրդութեամբ ստացած է Գ. Դուրեզի Կատարակի հաղաք Փր., փոխան ծաղ - կապատի, երկրաբաւտ աղագան Խաչիկի Նաւ - անի մահուան առթիւ:

ՀԱՆԸՆԻ ՇԵՐՈՍԱՐԱՐՏԻ ՏԱՐԻԿԱՐԱՐԸ

ՀԱՄ — Հանգի Հայր. ընդհ. միւլիթիւր ընկերակցութիւն Հանգի Շորհուրդար 32րդ տա - րեքները կը տան մեծ շուրջ, 12 Հոկտ. կիրա - նի: Լիւթիւն, Թորքում Եւթի. Թորքեանի հող - անգարանան հանդիսարար պատարակ պիտի մա - տարան, 8000 անգլիա շահաւորներու ինկիլի յիշատակին, 1 տեւ պիտի զարկէ: Սերով կը հարաւորին զաղաքի եւ լրեւանի հայութիւնը:

ՎԻՆԵ — 2. Ե. Գ. Կոմիտէն ընդհ. Ժողովի կը հարաւի թուրք ընկերները այս շաբաթ ժամը 20.30ին Օճանքանան ակումբ: Գարեւոր սրա - կարը:

ԱՆՏՈՐԱԿԻ — 2. Ե. Գ. Մ. Միւլիթեան եւ - Բակտիւրեան ընդհ. Ժողովի կը հարաւի թուրք ըն - կերները աշտաւաթ իրենցին ժամը 8.30ին, Ծա - ռոթ հաղաքաներին:

ԿԱՄ. ՄԱՐԻՆ Գանիկո Բաւանի մասնաճիւղի ընդհ. Ժողովը՝ այս շաբաթ կէտեր վերջ ժամը 3ին ընկերուհի Վ. Հաքիմեանի բնակարանը, 144. Ave. Aristide Briand, Գանիկո: Ռիտա կարեւոր ո - րակարը:

Ծ. ԿԱՄ. ՄԱՐԻՆ Գարեւոր մասնաճիւղին ընդհ. Ժողովը՝ այս երկուշաբթի ժամը 3.30ին Café Re - gentի վերնահարկ: Կը ինքնուրի ճշդագան ըլլաւ: ՇԱՄԻՆ — Ծ. Կ. Խաչի մասնաճիւղի ընդհ. Ժո - ղովը՝ այս երկուշաբթի ժամը 21ին, դպրոցի ա - ռահին: Կը ինքնուրի ճշդագան ըլլաւ եւ անդաւոր - տաւորներ իրանի ըրելը:

ՀԱՄԱՄԱՐԱՐ. Միւլիթեան ՍԵՆԹ ՄԱՐԻՆԵԱՆԻ մասնաճիւղը Ժողովի կը հարաւի թուրք աղագան - ները այս կերպի կէտ օրէ վերջ ժամը 6ին Գորտ - անի բնակարանը: Գատարակի ներկայութեան:

ՄԱՐՄ. ՏՈՒՐԱՐԱՆԵԱՆԸ Հայր. Միւլիթեան Գարեւոր մասնաճիւղի ընդհ. Ժողովը՝ այս կերպի ժամը 3ին Café Au Clair de Luneի վերնահարկ: Տիւրկուցած: Մերկայիցի Կեդր. վարչութեան հը - րահարը: Բաղադրութեան նախի կ'անունին:

ՆԱՄՏԻ ՈՒՆԵԱՆԱ — Փարիզի Հայոց Աղա - տանիկան ընկերակցութեան տարեկան մեծ պարահա - դէր Նոյեմբեր 30ին, Salle George V-ի մէջ:

ՀՈՐԵՀԱՆԳԻՍ — ՊԱՏԱՐԱՐՈՅ

Այս կերպի Անթրոպիկի եկեղեցւոյ մէջ հա - ռաւաւոր Մ. պատարակը պիտի մատուցանէ եւ ա - դաւորութեան ընթացիկը պիտի կատարուի հող - հանգանքան պատիւը եւ յիշատակ ընդապիւր շա - ռքը թիւին կ'աւելուի: Գատարակի աղագանը, հո - ղորայա ԱՐԱՄԱՆՍԻ ՄԱՐ. ՏՈՒՐԱՐԱՆԻՆԸ ժա - նան տարեկին:

Կը հարաւորեն Անթրոպիկի հայ Ժողովուրդը մատակցելու բաղամատաստ եկեղեցեալանի այս յարգանքի արտայայտութեան:

(Հոգաբարձու թիւի)

ԸՆԿԵՐԱՆԱ ՀԱՄԱՐՈՑԻ (Surprise Party)

Փարիսի Շալկիան երգչախումբը կատարուի - պաժ է ընկերական հաղաքի մը, այս կերպի ժա - մը 16-23, Ազգ. տան մէջ, 32 rue de Trévisie: Կը հարաւորեն համակիրներ:

Գար, պիւթէ, գեղարուեստական բաժնի: Մախերու մասնակցութեան համար 100 ֆր.:

ԳԻՆԵՂՈՅ ՄԱՐՄԱՐՏԻ ՄԵՐ

Այս շաբաթ ժամը 20.30ին, դիմեմած (apéritif d'honneur) ի պատիւ Մարտիկի Մ. Ը. Բ. Մ. ի տա - րի խաղացողներուն, նախանձնութեամբ վայր - ոյնութիւն:

Ա. ԵԱՆՊՈՂԼԵԱՆ

ՄԱՐԻՆ — (ՄԱՐԻՆ) (Պիտաւան վայրկայան)

Կը խնամէ թէ իր ըզմ եւ թէ տունելու մէջ: Գատարակի առաջարկը կուտայ արկան եւ ըն - կերային ապակեղարութիւն ունեցողներուն: Դիւթի 49 Rue des Petites Maries, Մարտի 22 համարին CO. 76-47

Հիւսկոյն, անիւնաներ

MACHINES A TRICOTER

Ամեն տեսակի ճոր SURJETTEUSEներ

ԱՆՄԱՐՏԵԱՆ ԳԻՆԵՐՈՎ

D'AVE

226, Rue Lafayette — Métro: Jean-Jourès

Հիւսկոյն՝ NORD 26-08

ԿՐՈՂՈՒՆ

Կօշիկի համար monteur à la pointe: Դիւթի կես օրէ իրենցին ժամը 2-7:

Գ. Ե. ԿԱՆԵՆԻՆԸ, 7 rue Godot de Mauroy, Paris, métro Madeleine. Tél. Opé. 01-08:

Le Gérant: A. NERCESSIAN Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13)

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ՅԱԻՇԱՏԵՏԲ

Բերդաբաղայում և նա՝ Ասեղիկոյնները հրկուցե-
րը քանադանի խարճերաբար լիակերպեցին՝ երկ-
րպակին բառեկն ծաղիկը, Մ. Դանանի և Ս. Դան-
անյանական ընտրիկիկներին առաջն Այդ ճն-
շումը անհաճող էր թույլ տալ ի վախի լիակեր-
տառիկին, այլևս անոր համար էր Փարիզի մէջ
տառիկին լիակերպ իր նկատման առջ ծաղիկը մէջ
մէջը, Շատերը Ս. Դանանի, Բարուկայի բառեկն
դարձրեց զոտար թէ՛ վերակերպը, Քանադայի
Ազգ. Կոդրիկին կոմեդ, էր ներկայ ձեւին՝ մէջ
է. վառադանան զորապետ, Ս. Դ. Նիկեի, յորապե-
տը Զատառապակովը ձեւորապետեան մէջ, էր թու-
մարտիկ առաջն վերապառնակին:

«... Եմ ծերը և յոյս զնն Քրիստոսանունն զիբ-
ն անախիս քանիցանքն ժողովան ի վայր (եղևրդա-
կան բանալիի մը մէջ), քրիստոնէականն նախ –
մարտաշինիկ խախտանքն համար: Իսկապէս
կայսրապետն երեքական քանիսն այնքան յո-
խող կէտերու մօտ որ չի կրնար դուրս հանուիլ ի-
մէջ...»

«Անիկորսն դիպատականն պատահականա-
բար պայտանքանքն չէիկ, յայտարարաւ մը
յուշադրող առաջին անգամ կարդալուն էր Փի-
նիի ճարտարապետը, Փ. Յեփլիս Կալան, որ յետոյ
քրիստոնէական յանձնող զայն: Իսկապէս իր յի-
շադրանքն թէ անհրաժեշտ է անելի դարձի սույ վերա –
դիմանքն, քաջ կայսրապետութենէ կայսրապետութիւն
փոխանցուն ապահովաւոր էր չէր:

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ՃԱՓՈՆ կրկնապատկելով իր ապահովութեան
ուժերը մինչեւ 12 ամիս պիտի հասցնէ 110 հազար
մեքենաչարժ զօրքի, 7500 նաւազներու եւ
500 ասպան եւ ուսաճիւղ օդայուններու :

ՅՈՒՆԱՍԻԱՆԻ ԵՒ ԹՈՒՐԻՔԻՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՈՒՆԱԿԱՆ
ԺԵՐՈՒ ՀՐԱԺԱՆԱԽԱՐԸ, ԳՐՔ. ՈՒՆԱԿԱՆ, ԻՐ ԱՊՐԻՅԱՆ
ԿՈՍՏԱՆ ԿԱՍՏԱՆԻՅԱՆ ՍԵՐԱՆԻՆԻ ԺԷՂ:

ԻՏԱԼԻՈՑ վարչապետը, տէ Կասիկերի Յունաս -
տան պիտի ալցելէ երեսփոխնորութիւններէնվերջ
որ տեղի պիտի ունենայ. գալ ամիս :

ՅՈՒՆԱՍԿԱՆԻ խորան դաշխեր գորի եր վարքեր. փաթեթներ, 14 հազար խորան ձեռնակներ, խոտեր, քամապետներ և որդեր ք: Թաղապետ ձեռնակներ լուծեց խորանները և որդեր ք: Բնակատեղիները բնակիչները կատարելով Նոյեմբեր 16ին: Թաղապետ Գուրապետյան լսած ինք ղառակով կատարվեցան իր կայքերի երկրորդ բնակիչները տեղի պիտի ունենան լսած ղառի բարեխոսական օրենքի, և ղառն առաջակ դրվեց ղառ: Գլխի բնակիչներ 300 երեխաների ղառակով 285 լ:

ՉԵՐԿԻՍԱՆՈՒԹՅԱՆ Ախտառածիկ Դանձախի
Քան ընդէ, արտադարը, ինէ Լէ Լգա, ալ
տարաստածիքնոր Քէ ըզ զաւեր պիտոնի
արտաքին ապահովան Քան ըզ է. Կր փորձ
կրտաւ. քանակէն բարելոյական կորործ: Անքան
տոնայիցի Կան Քէ Ինքն ըզ աշխարհ ՍՄԲ.
Է Համադարպար կուտակիքնան ըզին: Անքան
արտաքին ունեցողին բողբոջ, փաստացան
Վարձիկոյ: Հետադիտելներ Կր արտահանելն.
ԵԿԻԴՏՈՍԱՆ ըզ ճանաչապիտոնին Հատա
տելու Համար Հանդիսքն պիտ կուտակի ծա
տերն: Ինտիկ Խնմալէն կուտակի Է Հանդաւ
տիքնան:

ԱՁԳ. Ժողովուրդ բաղձանք յայտնեց որ կառա-
մարութիւնը ներստի հաւելիլի հաւաքական պայ-
մանագիրներու յանձնաժողովը, քննելու համա-
պարտութի խնդիրը: Ներկայ էին 30 երեսփոխան
ԳԵՐ :

ԴՊՐՈՅ ՊՐՈՆԻ ՄԷՁ

Լիֆն. — Գրոնի ազգ. դպրոցը վերաբացուեալ է Հովանաւորութեամբ Լիֆնի Ազգ. Միութեան շնորհիւ Լորդաւորը կրթական հզօրացման իրականացուցութիւնները կը կատարուին հինգշաբթի առաւոյթը, բայց հիւրերին՝ միեւնի կէսօր Դպրոցին հասցէին՝ Chez Joanny, rue Roger Lanson Լիֆնի գէներալին դասընթացները տեղի կ'ունենան երեքշաբթի եւ ուրբաթ երկուօրերը ժամ 6էն սկսեալ :

MORY et Co.⁵

3 Rue St. Vincent de Paul, Paris (10)
(Service VAUQUELIN) Tel. TRU. 72-44
Poste 89 et 80, métro Poissonnière, Gare du Nord
Rue de la Chapelle 11-30 et 14-11
7. rue de la Chapelle 11-30

ԺՐԱՐՆԵՐ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ՝ ՀԱՄԱՐ

(COLIS POSTAUX POUR L'ARMÉNIE)
Avec accusé de réception

Բոլոր ծախքերը կը զնարուին տասնամեկ
հուն, ծրարները կը յանձնուին տասնց ունէ՛ ծա-
խի կամ մնւնիկերացութեան, ստացողին համար

La Cécant : A. NERCESSIAN

Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (1)

DEONTOLOGIE

ՕՐԻՈՒՆ. ԵՄԱՐԱՆՈՒՄԻ ՆՃՏ

Սար, երազայի կայծալը

Երազի, պարտական իմ ոչ մարմնով ըստ մարմնի կեպ:

ՆՈՒՈՒՄ. Ը. 12

Բացարդել է երազի միջամտության պատճառները, այսինքն ընդերքի շարժը որ կապ ունի միջամտության իրականության հետ, (սակն ունի ճարտարաբանի որ քան մը չի տարբեր ընթեր- ջողին կամ ընդհանրության, ժամայնատեսներին է):

Deontology կը կոչուի ուսումնի մը որ կ'աւանդուի մասնաւորաբար թշկուկան ճամբարաններու մէջ: Առիթն այն ուսումնի է, որ կը ստանան ճիշդագործարար աշակերտներուն ժողովարար յա- րաբերութեան եւ յարգելի պայմանները, իրա- ւաստութեան ճանաչումը եւ բարոյական պարտա- ռորութիւնները:

Գրական ապարդիւն ալ ունի իր deontology, որ ճանճի է իրական ժողովարարներուն, թերեւս Սոքրո- ճի օրերէն ի վեր, քաջ այդ պարտականութիւնը տալին: Այստեղ, մենք իմով աղ ռաման օրէնքներն, միայն կը հետազոտէն այն սկզբունքը միայն թէ, երբ դրաշխ մը, պատասխանատու եւ հեղինակաւոր, կը ձեռնարկէ աշխատանքի, դատաւարութիւն է յարգանքի դրոշմ պակաս կամ նսեմանքի օրէնք փորձ՝ զորն ուրիշ ընկերով մը կ'ողո- մէ: Օրինակ, փաստութիւն է՝ եթէ ուղիմ կասկածի տակ ձգի, Զօպանան էր եւ Գարսամանի իրաւա- տեսներն կամ հեղինակութիւնը՝ իրենց ձեռնարկ- ներուն մէջ: Նոյնպէս փաստութիւն է՝ եթէ մէկը կամ միւր փորձ արժեքները չօշակելի աշխատանք մը, որ կը վայելի իմ ճովանդատութեան, իմ հա- տակութեան, իմ խանդավառութեան, ինչպէս կը ներկայացնէր Լիւր - Անտի Մարտի թարգմա- նութեանց պարագան:

Իր տեսութիւն թէ տակաւին աստիճանակարգի կողմը ալ չիմ ընծը, հարցնելու համար թէ ո՞վ է ժամուն տեղը: Կասան է՝ թէ հինգը դիտելն այս բաները, ու Զօպայա եւ Կարսաման կ'լիսակի պիտի հանելին մեր օրերու նուիրակներուն տակն, ըն - դունելով որ այսինքն զոչոպէս պայմաններու մէջ, զոր պիտի վարենք ինքեք երեւակային, ահա- նակի աղէ շահակներն կ'աշխատեն թէ լուսա- ւորել շոր չորիկներն եւ թէ պայծառանքի չին ղեմներ, թէ կատարել շոր նուստմանք եւ թէ պատիւն չին արժեքներ: Յօրինակ կազմակերպի- լի՝ կործանողի՞նք արդեօք յառաջնայանք եւ աստուտելն մեր իրաւունքը, այնքան որ յարգանքի զպակաս ցոյց տրուի հանդէպ մեզի, մեր աշխա- տանքի ապաստանք, մեր խելագարութիւններն - ըրան, մեր ղեկահարմանց, մեր յարաբերու- թիւններն, նորինակ մեր մաստրական պատարա- տութեան:

Զօպանան եւ Գարսաման դիտել թէ դիտեմ հարցաւոր թարգմանութեան պայմանները՝ իրենց վարձպատկան ծանօթութիւններին իմով՝ ուղ - դունան էին արդեօք խորհելով թէ մտադա կ'ը- լում ճանախարհարարն այդ դասերը: Ախար, չին դիտել, սակայն, թէ չին դիտել թարգմանութեան հարցն պատմութիւնը, որ ուրիշ բաներ ալ կ'ը- տէ, ինչպէս պիտի տեսնելը ետը: Իմ ամէ ղի- տել կ'ուսում միայն - եթէ հայերէն թարգմանքն թարգմանութեան համար անթարմուէն է նախ հա- յերէն դիտալ, ինչպէս կ'ընեն իրենք՝ Զօպանան եւ Գարսաման, կը կարծիք թէ կ'ընունեն, որ հայերէնք Փրանսերէն թարգմանութեան համար անթարմուէն Զէ հայերէն պիտանք՝ երբ եւս իմ ըստ- ինք՝ Բացարարն - միջոց թէ թէ հերակն է ամու- ղը, բայց հաստատեք որ կ'ընունեն թէ սեւ է՝ երբ քողոր ծանոթ է իմով կը պարտականելով, իր ճնտարմանը եւ կը ընտելան օրիով: Նախ եւ յար- գանք բաղդին հեղինակութեան:

Այս կէտն ալ մաս կը կապէ զբովանք deonto- logieին բայց թէ Զօպանան եւ Գարսաման ծա- նոթութեան ընդերքն առաջիկի բաներու մասին, պատճառն այն է, որ, յոյժան, կանուի մասմ ին Հօտel Terminus, որը դիտ անքան երկրէ մը է դրա- ւան ուղիք, եւ հարաւոր՝ ծոր չորիկներն եւ, շոր խելագարները: Այլապէս պիտի հրամարդէ, աշակերտական դիտորդութիւններով, ճանճարելի աշխատանք մը, որոն մասին խանդավառութիւն յայտնանք իր տակնին օրէն: Եւ ես այ պիտի հար- կարդուէն ցոյց առ: Զօպանանի թարգմանական կատարողը պիտիներ, որոնք եթէ թարգմանա- թեան դրուէն չէին առարկալ թարգմանութեանց հետ, Լիւր - Անտի Մարտի պիտի պարտաւ: - Զօ- պանան մը ինչ դիտել հայերէն, alors, nous sommes quittes.

Բայց ես դիտ վայրութեան պիտի ընծը հա- յերէնք Փրանսերէն թարգմանութիւններ, հայե - ինքն չիղիւղող տարբեր մը կ'ողմէ կատարում, Զօ - պանանին զմահատութիւնն ալ հետ: Մասնաւոր- պարտն մ'ուղ, մտադնի ընդ:

Deontologyն այս դասին մէջ, բոլորովին տար- ըրել է Գարսամանի պարագան:

Առաջին տարին կը զիջին ու չին կ'ընծը ճը- ղը:

Սար, երազայի կայծալը անգամ մը եւս կարծիք կ'արձակէ, ինչպէս կը բացատրէ անը- թերթի մը Երազային:

Փարիզէն հնոց ժամ հետու այս երկիրը փրեւ- ոչ ոքի պատկերող հող կը ներկայանայ այսօր աշ- ցիլունին: Երկիր մը ուր աղակերտ, որդարպտող ծուրել եւ հանքի ձողիկները փոխել փոխ իրարու կը յայտնեն կանանց բլուրներուն շարքին եւ ցո- լերնի դաւանունն հետ: Վերջին 150 տարիներուն պողպատ եւ հանքածուխ արտադրող այս հարուստ հողը ձեռքէ ձեռք անցաւ Գերմանիոյ եւ Ֆրանսա- նի միջին:

Միտուն ծրարտանք, Լիւթանիպոլիսի եւ Գերմանիոյ միջին, Սարի ժողովուրդը - ամէնէն խիտը արտադրող - դարձաւ ընտուսն է աղաշ- նական յորձանքին մէջ՝ Նոր - Նացիականներն, ճամայնակներու եւ նախին Գերմանիոյ պաշտ- պանները, որոնք շատ սուղ կը վճարէին արտա- տանանքն, կը փորձեն բարբոթել հին տեսիլու - թիւններն:

Եթէ սահմանադրութիւնը չիփոխուի, կը վախ- ցուի որ ձախող ընտրութիւն մը տեղի ունենայ եր- կու տակնին:

Իրողիկները կ'ըսեն թէ Նացի կառավարութիւ- նը խիտաւ վարձարտուած արտադրութեան յա- րգանքն 90 աւ հարիւր չափի 1935ի հարկանքին՝ 1939 - 45ի պատերազմին Ֆրանսական զօրք- անքն խաբէ միայն, բայց հետզհետէ թուլացող իր հակօրոշմները:

Ներկայիս Սար քաղաքականապէս ինքնապա- ի իր սեփական ինքնարարածով: ճամայնական կառ- արմը՝ ծրարտանքի մաքալին ճամայնականներն մը: Ֆրանսայի ձեռքէն է պաշտպանութեան հարցը եւ դիտարկութեան ներկայացուցչութիւնը, ար- տասանականի մէջ:

Սարի ժողովուրդը մշակողից, լիւրովի եւ ամէն բանով զերման է, քաջի դրամէն որ Ֆրան- սական է:

Սարը տնտեսապէս Ֆրանսան ամբողջացնող մէկ ճամայնակ է, ինչ որ Նացիներն ալ կ'ընդունին է, ճամայնակ իրենց զարգող մէկ փաստապէսութիւն, թէեւ Սարիները երբեք պիտի չուղէին Ֆրանսա - կան դատաւ մը դատաւ եւ Ֆրանսացիներ պիտի չիփոխէին իր քանք այսօր, կ'ընէ անդիպակն թերթին Երազայինը:

Սարի ժողովուրդը մեծամասնաբար - Կ'ողմէ խաղաղ ապրել, ինքնիշխան կառավարել եւ ժողով իր- եւն աղ պապալան եւտպանին հասարակութեան մէջ: Անոնց քաղաքացիական զանգիւրթիւնն է սեւերուպականացիք Սարը: Թէեւ երբ եւ ինչպէս տեղի պիտի ունենայ, յստակ չէ:

Սարի ժողովուրդը զրազ կը օրէն պատմել ճա- նալ:

դի թէ ինչու՞ կը միջամտէ այս վէճին մէջ:

Ըստ անհիշատակ տպաւորութեան, նախ ըն - դունելին թէ ընդգրկում էր զղաջ՝ տեսնելով Փո- լանսիայի յարձանակը Զօպանանի վրայ, որ վաստակաւոր եւ ծորակաւոր զաւգէտ մըն է, արժանի յարգանքի՝ իրեն մաստորական դարձիլ:

Ետք ընծիւմ Գարսամանի ճախրի ընթացը: Լուս է վճարանքի, տեսնակ տեսակետ ղեմ հա- նել՝ բայց ասանց զիբար փրկարդիւս: Եթէ, ա- մէն տեղում որ վճարանքներն մը կը բացուի, երկու կամ երեք զաւգէտներ միջամտեն եւ դա- տարադրուէին այն որ յաղանքի պակաս մըն է տեսել, թիւստաւոր լիզու է զորմանք, մեղի կը խելագար անհանգ եւ տեսել վէճներու ընթեր - ցումը: Այդ պատասխով զրազուտ չիքնեցաւ տակա- ւին, թէեւ արթիթ չպակասու. երբեք: Գարսամ- ան նախընթացի մը կը ստեղծէ՝ աղ յաղու- թեան անուշաւ: Մասնաւորն որ կը համարանելի ինչ պաշտպանի նշանակել եւ անհաշտ հակա- քաղաքական մը ... Դաշնակցական թերթի մը մէջ - այս պարագան, միւս կողմէ, ցոյց փոստա- թէ մ'օգտաւ լայնախիւն է Չ. Յ. Դաշնակցիկներն եւ պատմաբան: Իրեն կ'ուստարկութիւն մը կընար դատի կոնքն: Եւ դատարարներն նման համարմա - կ'ընէ մը մը հեղինակ, նոյնիսկ եթէ հարցաւ րա- տակն, որ ինչուր ծաղի թէ այդ լայնախիւն- թիւնը ներկի է միթէ, երբ ես ընդգրկում զա- ջանք է Գարսաման, Դաշնակցական դատարանը եւ հրապարակադրեցին: Կրամ դրուիլ յարմա - կ'ուստարկութիւնացին: Այդ լուրիկներ շատ բան կը պակսեցնէ որ միջամտութեան լրիւթիւնն եւ տեղիութիւնն, - նոյնիսկ հանգ կը ներքնէ թէ Գարսաման կ'աշխատէ... քարեկամ չափի ղեմացի կողմը:

Ուրիշ պարագայ մը եւս: Փոյստանի ղեմ իր ընդգրկում արտադրանք - լու ժամանակ Գարսամանի բնուածք անընթ-

տեսակ պատմութիւնը - Օր մը հարուստ եւ ա - զան հաղաթոր մը կը մերժէ հարց մը հայ տալ աղաթտ եւ անթիթ մանուկի մը: Քաղաքի փող - վարդը քանի կը տանի դատարան, որ կը դատա- պարտուի որ ղեմը ճախի վրայ զանգուի մեծ ըրանակը մը: Այս քաղքի զանգուի ղեմը է Սար - պրեսերին եւ Մենթ Ետանին կամուրջի վրայ, եւ կ'ըստի թէ տարիներով քաղաքին կ'ուրիշ դիտը կը հոսէր, հեղ անոր թերթին:

Սարուրուրը թէեւ զիւնրային վախկնդիւր շատուի, սակայն կարծուման չափ ալ ծանրա- րաւոր քաղաք է:

ԳԵՐՄԱՆԱՅԱՆ ԱՌԵՆՏՈՐԸ ՄԻՃԱՆ ԱՌԵՆՏԻՄԻ ՄԵՃ:

Միլիոն Արեւելք կը ներկայանայ այժմ իրբեւ մրցողաւոր մը դերմանական եւ բրիտանական ա - ռեւնրական մրցակցութեան:

Նոստան հասում տեղեկութեանց համաձայն, զերմանական ապրանքներ կը թափեն Ներկատար եւ Պարսկական շուկաներուն մէջ:

Սակէ դատ Անգլիոյ վտանգը կը ժողովայն նաեւ նոր՝ Զախար, որ արդէն կ'սկսան է մրցել ամբողջ աշխարհի տեսակետին հետ:

Զրուած տեղեկութեանց համաձայն, Գեր - մանները ասէն ժամն կը ծախեն ջան Անգլիայի - ներք: Անոնք մեծ ձեռնարկութիւն կը ցուցնեն եւ հօգուտին տեղափոխ պայմաններին:

Գերմանի եւնիպաղաք Տօթթ. Եսիթիի այլեւ - լութիւնը Քէչկան եւ Նիդալաւ, արտաքին եր - աններն էին Գերմանիոյ յարաւես Քախաղաղուն Միլիոն Արեւելքի մէջ: Գերմանիոյ Պերլին - Պարզաստ անդալիի երազը կը վերադարձուի, մասնաւորութեան մասնաւոր Անգլիան, ուրիշ ձեւի տակ:

Բացի անէ Գերմանիոյ վերջին տեսակետ - կան Նոր ճամայնականներն, ինչ որ ստորագրուի Պարկականներն հետ, որով երեւի երկիրներուն մի- յին մեծ անտեսար մը կը նախապատկեն: Գեր - մանները պիտի հաւթալթին եւնիպաղաքի գոր- ձերներ, հիւստանալէն ընենաներ, չ արդէն մեքենաներ ինչպէս եւ երկաթի եւ պողպատի ար- տադրութիւններ: Եթէ այս խափող շարունակուի, Գերմանիան իրենապակեանքն տեղը պիտի բռն - անի:

Փաղեքալէն Նոնանի ընդարձակութիւնը թերթին զրեւան հետադրող մը կ'ըսէ թէ Իսթիլ միջադ - րակի տեսակետներն մէջ, քանի մը շաբաթ ա- տակ, Գերմանիոյ դերազուց ղերթը որ կը դրա - լէին եւ կը ղերին կ'աղանքին Անգլիայիները: Միտան, Չուեիկներ, Չուիտաւ, Յուստանայ եւ Խալիսի շատ լուս տաղաւարներն ունենէ, բայց բրիտանական արտադրողները դրուած էին երկրոր - րական լէճքի մը մէջ, որ կ'ալին Եուկուսալաւ, Խուսիլա, Շուկարիւ: Հետադրող կ'աղանքին նա- եւ թէ Մենթ Բրիտանիոյ Միլիոն Արեւելքի տես - տուր կընայ տարանայ եւ անհետանայ տեսակե- րով - ճարաւ ուրիշ երկիրներու կազմակերպութեան:

Ղերթ ընդունել եւ Զօպանանի տեսակետներն ի - րացնելու, dictee - յօղանքն մը տպարարութեան թիւղով՝ անոր համար որ ոչինչ չի կրէ իրեն նո- րութիւն, այս պարագայն կը կրէին ինչ որ կը կրէ Զօպանան տարիներէ ի վեր, ու. Միտաններն եւ աւայ ճամայնակը ջանալու լիւծան եւ վիզէն կ'աւան:

Այն որ կը միջամտէ ընդգրկում մը միայն յաշունելու համար, ցոյց տրուած յարգանքի պա- կասի մը տակին, բացառականապէս իրաւունք լու- չի կողմ ընդունել:

Իր քանք որ Գարսաման ըսէր - Փոյստանի միտարար է փր լիզուիլն համար, իրաւունք ունի կամ լուրի իր տեսակետներուն մէջ՝ իմ զորմա չէ դատել:

Հաստատեք, ամէն ընթերցող ճախ պիտի զարեթ Գարսամանի մը միջամտութեան համար, եւ ան պիտի ընդէի իր ձեռքը, ոչ թէ անը:

Ընդհակառակ, Գարսաման վէճին մէջ նեո- տուսն է թիւնաւոր, Փոյստանի զգեստներ. հա- մար, ճալ ղեմայնով որ Փոյստանի կը պաշտա- րէ այն դատար մը իմ դատա է: Ու կը ցուտի՝ որ ամիսներով՝ - թէ՛ ճամայնութիւն - աշխատանք է, առաջնայան է, օմաւեղի եւ հիւստեր՝ պարտա - դրելու համար իր յարմարողականի ամբողջական եւ անորիցի հրատարակութիւնը Ճեառալի մէջ: Զէ դատաւարներ յոյնիկ, երբ ընկեր մը զղաշա - ցուցեր է - Հեւրոպականի կը միջամտէ ետը: Գարսաման լիւրմ կարծեք զիս, կ'աշխուղ որ չեմ հաւանք թէ որեւ դրամն մը որ բնադա - տարեան տարանայ է:

Այլուստանքն պիտի չիմանալին երբեք, պի- տի յարմարակն երկրորդ մեծուստարմա, եթէ ամանական իրաւ ինչուր, չունանք հաւանքի եւ աղալային հանգարան, առաւել եւս անոր մտաւո- րական բարեկամները զիտուցելու պատճառ:

Փոյի ըսէ՝ - Հոգի, ի՞նչ կ'ուղեն թու ընեն 2 Զ Զ... ԵՒ Օ Զ:

Ճրակագրի ներքին հոգիքը

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԱՆՈՐԸ

ՅՈՒՇԱՏԵՏՐ

Վարչապետը, Գ. Փինկ, կրկին օր ճառ մը...

« Ճրառն ուրիշ ոեւէ ազգի տակը փայտը...

Մ. Մանանդեանը արտաքին նախարարին...

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՂՈՎ

ԻՐԱՆԻ արտաքին գործերու նախարարը...

ԶԵՆՈՍԱՆԱԿՐՈՒՄԸ մէջ սպաննուր զանգուածային...

ԶՈՐ. ՏԸ ԳՈՒ օրը ճառ մը խօսելով, յայտարարելով...

ԱՐԵՆԻՆԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ռուսական վեց թանկանքներէ...

ՄԱԿԻ ԸՆԴՉ. ԺՈՂՈՎԻՆ նոր նստադրանքը բացուեց...

ԵԻԿՏՈՍԻ խառն եղբայրութեան նախագահը...

Փարիզի մէջ

Հոկտեմբեր 25ին, շաբաթ իրիկուն, Ե. Թա - զմասին...

Մարտիի մէջ

Կր տօնէի ժամ օրէն, բացառիկ պարտաւորութեամբ...

Երկրորդի մէջ

Հոկտեմբեր 19ին, Կիրակի:

Լիւնի մէջ

18 Հոկտ. Շաբաթ երեկոյ, Գ. Թաղապետ - րանի քրտէ:

Տեսիլի մէջ

Հոկտեմբեր 19ին, կիրակի էֆօթէ վերը ժամ 3ին, Հ. Թ. Տոն մէջ:

Գիշարակաւանակ ճոխ բաժին — Խմբերը, մենթը, ուղիւն, արտասանութիւն, կենդանի պատկեր, հայկական պարեր, Խոր Սերունդի Մա - նուէններուն...

Նուագանակիչ Հայ երաժշտիկան

Salle Gaveau, 45 rue la Boétie, Շաբաթ 8 Նոյեմբեր, ժամը 21ին:

ՕՆՆԻԿ ԳԵՐՊԵՐԵԱՆԻ

Նախընտր իր զործերուն Հոգնաւորութեամբ ԶԱՐԵՀ ՂԵՑ ՌՈԴՊԱՐԻ Կր մասնակցին Lydia Karine, Nathalie Wetchor, Joseph Mengé...

Տէր եւ Տիկին Մարտեյ Մանուէլեան

Տէր եւ Տիկին Մարտեյ Մանուէլեան, Տէր եւ Տիկին Գաբրիէլ Ապուստոլ (Գոլիս), Այրի Տիկին Մարմենիկ Միս - րոպան եւ զուակները, Տէր եւ Տիկին Լուսան Մանուէլեան...

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻԱՄ ԳՈՒՐԱՆԻԱՆ

ժամը 9ր տօնի շունչով քր թնակարանը, 2 rue Constantinople, Ալքորովի: Յուշարկութիւններ Կր կատարուի մայիս երեւոյթի ժամը 3.30ին Մ. Աղայա Պարոն Լա - ղեզնի, Ալքորովի:

Ծախում է

Լիւնի ծախակայ արտադրանքներէ Bellecourէ 6 քիլոմէթր հեռավորութեամբ St.Fons մէջ, կեդ - րական հրապարակին, հանրակացոյ, յոգնակա - րի կայարաններէ երեք լայնակին, կալուած մը, 5 խանութով եւ 11 սենեակներով, թուականներ յարմար: Նպատակահարկ խանութը եւ Hotelին խոսքը միասին 3.000.000 ֆրանք, տարեկան ապա - ճով հասոյթը 400 հազար: Նոյն Բաղամասին է՛՛ջ 20 հազար քաղաքի կը թնակի:

ԱՌՆ — Հ. Թ. Դ. Վարանդեան կոմիտէն ընդհ. ժողովի կը շարունակ, բոլոր ընկերները այս ուրբաթի ժամը 20.30ին, 78 rue Rabelaisի զգարու - քանք: Կարեւոր օրակարգ: Բացակայութիւնը կտօնի պիտի աւանդուի:

ՓԱՐԻԶ — Հ. Թ. Դ. Նոր Սերունդի Վճարուն - հանձն խումբի հերթական դասախոսութիւնը այս Կիրակուրի ժամը 21.30ին, Աղջ. Տան մէջ (32 rue de Trévise): Նիւթը «Էրաճակցութեան պատմու - թիւնը»:

ՀԱՅՏԵՐԸ ԼԵՃՈՒԻ ԴԱՏԵՐ Կ'աւանդէ զիստան Հ. ԲԱՐԿՍՏՈՒՆԻ: Գրեկ իրեն՝ H. de Bagratie, 2 rue de Dunksquer, Paris (10)

ՆԱԽԵՐԻ ՍԱՄԱՐԻԱՅԻՆԵՐՈՒ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԵԱՆԻ ՏԵՆԵՐՈՅՈՅ ՊԱՐԱՆԻԿԱՆԸ Հոկտ. 26, կիրակի էֆօթէ վերը միւր ժամը 4ին մինչեւ 4ին քիւրի, Cercle Militaireի Լեզի արահե - րուն մէջ, Place St. Augustin: Հաւանք տնակիցներէ եւ ճոխ պիւթէ: Նուագարանը Մօսկա Վարդէանան: Սերունդները ապագայիւր Համար դիմել, Ժի - րայք Փախպանիւն, 16 Cité Trévise, Paris (9): Հետաճախ PRO. 41-40:

ՀԱՅՏԵՐԸ ԻՐԱՆԱՆԻ ՄԵՃ

Պատմաբան իրանական զաւարթի, հնա - ցայն դարերէն մինչեւ առաջին ընդի. պատմաբա - քին վախճանը: Բաժնետոմս չորս դրամուր շրջաններու: Ա. Երրան հաղորդ քարերէն մինչեւ 1700 — Բ. 1700էն 1895 — Գ. 1895էն 1918 — Դ. 1918էն 1950: Պատմիկ զաւարթ: Հերթերի ՍԵՐԱԼԵ ԵԱՌՈՒ ՎԱՐՄԱԳԵՏԵԱՆ Եւ. Գեյրուք, 1951:

ՄՃԱՐԱՆԻ - ՃԱՂԱՐԱՆԻ

Արեւելեան եւ Փրանսական ճաշ, մասնադէս խոհարարի կողմէ, զիւրական միջավայր, բայց Լիւնի ծախի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերը խորհուրդ (շիշ եւ տօնէր Տիպալ): Լիւնի ճաշու Համար ինչեւ Տէրին, 16 Թի - ճանդակաւոր վերնադասութեան եւ T. O. D. Հան - րակաւոր կայարանը: Տրամադրելի քրան հարմարներու, խնջոյցի եւ Ժողովարան Համար: Jeux de boules քիւրուի ըր. Համար: Հաւցոյ — 35 Ave. Jean - Jaurès, Décines S. L. T. ի ինչոյց: Tél. 81:

ԿՈՒՋՈՒՆԻ

Կօշիկի Համար monter à la pointe: Դիմել կէս օրէ վերջեր ժամը 2—7:

Գ. Բ. ՎԱՆԼԵՆԵՐ, 7 rue Godot de Mauroy, Paris, métro Madeleine. Tél. Opé. 01-08:

CLEMOL

Տապիկով, կերպարներ եւ խմորեղէնի Համար, քրտանէջք CLEMOL, քր քրտանի խմորեղէն - Թիւն մը կ'աւանդուի: Կարելի է քրտնի երկուք տանն: Կր ծախուի ուղղակի Հայթաթիկին ժամ: Խնջոյցներէ նոյնը կը բացատրուի կը ղը - րուի: Դիմել: RAFFINERIE AIXOISE Aix en Provence (B. du Rh.)

Ծախում են

Հիւրերը միջնայ մը բաւ վիճակի մէջ Jauge 10, 1 մէթր եւ մէջ պոլսոյան: Դիմել: TAILLEUR CHARLES, 36bis, rue J.P. Timbaud, Թիւիէ Մուրիէ: Լե Գերան: A. NERCESSIAN Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13):

ԱՍՏԼԻՆԻ ԺՆԱՍՈՐԱՐ

«Թուրքիա»-ի պիմանքի չէս

Բուսնեք ոտոցեղէին

Թուրքիան գրաւել 1947ին

Գրազեմ մը կայ Սուրէ՛ Զայաստանի մէջ՝ Գէօրջ Կիլիկ: Վաւերական շնորհքի կայծեր ունեցող բանաստեղծ մը, որ սովորի ցարէ չկնցաւ այդ կայծերէն կարեւորի մասը: Որքո՛ւ սահմաններու մէջ փակուած էր զայն տնոր ստեղծագործական կարողութիւնը, ճիշդ ինչպէս որ սահմանափակ ու կաշկածախան մտայնի ու կը շարունակեն մնալ՝ Գ. Կիլիկին չափ ու կամ անկէ անկէ շնորհներով ծածուած բանաստեղծներն ու փայլալիկներն: Այդպէս է ճակատադիր անխորի բոլոր մեր գրաւգէտներուն, որոնց տաղանդները գործադուրկիւնը հիւնեանէն ծիլեր արձակելու սովորուած միջոց - վայրէ մէջ:

Սահմանափակումներն ու կաշկածախանները կուտան տիրող վարչակարգէն, եւ կուտան արեւան աւաղորդի խտութեամբ, որ ամենին զօրօրող ստեղծանքին իսկ, որ այլապէս հրաշքներ պիտի գործէին՝ ազատ պայմաններու մէջ, կը տկարանայ, կը խախտեն, ապա եւ կը մոռցուին, առ - նուազէ կանտուանէն:

Սակայն, մոռացումի ու անսանձուր փառադճներէն տպաւորուած Համար, սովորական դրաւորէր, ինչպէս եւ բոլոր այլ արտեսանածներն ու գիւնախաղանները, դատած են միջոցը: Ովքեր փառաբանեն Ստալինը, բանաստեղծութիւններն դրեն տնոր մեծագործութիւններով մասին, գովորենք անոր տեսածման խիստառիկներն, ասոնք են որ կը դնուաճառուին, ասում կը զարուին ու պարզեցնեն, շարունակներու կ'արժանանան: Եւ այդ է պատճառը, որ միջոցաւորութիւնը եւ լեւանդուն պէ՛ս՝ սովորական կ'արագեցնեն կը շնտոյն արդի դրաւորանքի, ամենին զնդեցին, ամենին անկէ պերճաւոր ստորութիւնները շարադարձով Ստալինի անունաւ ու գործին շուրջ՝ Ստալինադոլիկներ շնորհներն, կը գիլքին՝ Սուրբը - Զայաստանի զորքներու անդաւաճումի մէջ:

Եւ մեծ փառքուած են այդ սուրբ կրօնաւ - նութեան: Այլեւս ճանաչելու, բնական կ'ընենք լորճալուրդէն փառաբանութիւնները, որքանով կը գործադրեն թերթերու, պարբերականներու, դրճերու էջերը:

Բայց եւ այնպէս, կարելի չէր երեւոյալով զորքաբանքը, որպիսին յորինած է վերջոյնայ Գ. Կիլիկը՝ Բուսնեք հրատարակող զորքանունը - Թիւն եւ Արեւտան աւաղորդի մէջ (1952 Յուլիի Թիւն) ալ ճնշուած յանդերձող ուսանարը եւ ասորաբարձ մէ՛ ծիրովն եմ Ստալինով վերատառու - թեամբ:

Ըսենք անմիջապէս, որ Սոսկուա շատ հեռու - քրքրական, դաւախ, խնայալի սխիլ թաղաք մըն էր ցարակայ շրջանին, եւ չնմբ արեւի կարծրութիւն է թէ քրքրեցիկներ կարող եղած են խաթարելու այդ ինչ առական թաղաքին երեմին անուշաւ - Թիւնները: Հեռուահար, ուրիշ շառնելու պէս, Գ. Կիլիկն այլ պատճառ ունի սխիլահարելու Սոսկուա - ին եւ բանաստեղծութիւն մըն ալ ծոխելու անոր: Սակայն, ստեղծ թէ՛ ինչպէս ալ արտայայտուած է իր սէնն ու հիշատակը -

«Սիրումս եմ Մալիկան առաւտանա՛ն
երբ Ստալինի ծիւսանդին
Մալիկ՝ խտանած լույսիկ յարաւ,
երկինք է դառնում կայացալ ու ինքն...»:

Միշտ ալ կարելի է նորանոր անձկաններ հընարել ու հիւսել Ստալինի անունաւ բուրբոխը: Մեր թղթւած ալ Հարաւատ աստղով իր մասաղաբար հարկերուց ու հարկին դիմողները: Սիրահատութիւն ալ կարելի է պարտելու այլապէս զարժանաճներու եւ բաւերու մէջ: Ամենին սովորա - կան, ամենին զոհեկի ստորնադարձութիւնն ալ կարելի է հրամցնել հանրութեան՝ զարգացաւ - կան պայմանաճնդներով:

Բայց կարելի՛ էր երեւակայն ընծանք եր, որ այդ ընծանան ստեղծելու ոգին կը կայծէ: Անգամ մեր ալ կարգապէս ցանցեւ, Համադուրին Համար, թէ՛ որ ստեղծանք ինքն ինքն մեր բանաստեղծնե - րը՝ Ստալինի ամեն ստեղծու իրենց ջրբերուն - զուրթան, արտայայտալ ժողովրդէն մէջ: Վարդ - կը ոչ միայն խաթարած է Գ. Կիլիկին շնորհքը, զարգալի մարդկայն, ոչ միայն այլապէսակէս է անոր բարոյական նկարագիրը, այլ մինչեւ իսկ այս - րոպէս է անոր արժանապատիւ տարբերակն կ - րօնադիմելու:

Իմին են պատճ էր չանդարարածն աղբաւ, թէ ընթերցողին մէջ արդարհատաբ յարգանքներու տարածան խնդր ու օղորդելի է ստալինեան միա - մարեին արձակած ծուխին պատմութիւնը: Երբ չորս սիլիոն բնակչութիւն Հաւուդը չեմ ու բազ - մախոյմախոյն Հեռադրքրական մայրաքաղաքին թէ՛ բանաստեղծը ուրիշ ոչ մէկ քան սեռաւ, որ դրանք, յախախտիկ ըլլոր երեւ Համար եւ թէ բոցախաղաք իր սերտը սերով, թէ ալ խառնքի իր Թուրքը:

Թուրքը խօսք էր ունին, որը միշտ ալ կարելի է կրկնել քաղաքին անկման այս օրերուն: — Սոսկ, քայց զիշէկ մըն ալ չափաւոր բուռաւ -

«Աղա՛մա՛ի խորագրադրու ու մալիկին արտա - քին մալիսարը Նեմեդուրին՝ Ստաղու հետնախով խորագրադրու կը երաւարալէ (2 Նոյն)»:

Զօր. Ինձան երկին, որ Բարկը կ'ընթերթ Թուր - քիան նկարագրին Համար շնորհ (Հիւս. Սու - րիւ) մէջ, յայտարարել է թէ՛ «Թուրքիա ու - րիշ անգամակից պիտուիթիւններէն շատ անկէ ուժ - պիտու արժանալիք Արայտանանի բանակներու վե - րին հրամանատարութեան»: Այս ստեղծը կարգա - ցող Հայրենակիցները մեղի պէս ստատուեցան եւ կամ չու չորճեցին զօրադրու խօսքը:

Աղբոսը ի՛նչ կը նշանակէ ուժ արժանալիք Ա - րայտանան բանակներու հրամանատարութեան: Եւ - րոպայի մէջ կեդրոնին մէջ միացեալ բանակներու տեղը մը պիտի հաստատուէ եւ Արայտանան պէ - տութեանը ուժերը հո՛ն պիտու հաւաքուին եւ Թուր - քի իր արժանալիքին ուժերը հո՛ն պիտու զրկէ: Այսպիսի տարբերակներէն մը չենք կրնար մա - քալել: Այսպիսին բանակները եւ կ'ընթերցողներն, ոչ ալ Թուրքիա դուռն կը ծոխ եւ իր բանակին մէջ մասը Հայրենիքէն դուռն դիմելով, ուրիշին հը - րանին տակ կը դնէ:

Թուրք բանակներուն մէջ մասը, եւ կարեն - րադրել մասը, ինչ կրնար արտասահման երթալ եւ պահել սպասել: Ուրիշն զօրադարը ի՛նչ ըսել կ'ուզէ:

Արեւոք Թրքական զօրադուրդը՝ պիտի ան - շատուին Արայտանանի հրամանատարութեան ար - քանադուրին Համար, եւ անկայն Թրքական սահմաններու մէջ պիտի մնան:

Այդ ալ կարելի է, որովհետեւ Թուրքիոյ մէջ Թուրք զինուորական ուժերը նմեկալ են միայն մեր ազգ. պարագայութեան հրամանին: Այնպի - սութեան անհաղադրելի զօրադարին զէ՛մ ճնդե - րում մըն է ալը ռեպերուն մէջ մասը անշտան եւ սարքերը հրամանատարի եւ հրամանին տակ դնել: Երբ պատերազմ մը ծաղի, Արայտանան բոլոր պի - տութիւնները պիտու զորեւ հասարակեց ծաղիքի եւ համանան: Բայց դրեւէ պիտութեան բանակին առ կամ առ ձեւով օգտագործումը եւ կամ ոչ - օգտագործումը զինուորական ծաղիքի եւր անալ կ'ազատուէ է միայն այդ պիտութեան վիճակափո - ան իրաւունքներով եւ խորհրդարանի որոշում - ներուն: Այս տեսակետով գիտաւ եւ ըսողներն թէ ինչպիսի Թրքական բանակներուն մէջ մասը պիտի դուռն արդարեան բանակները, վերին հրամա - նատարութեան արժանադրութեան տակ:

Արեւմտեան Եւրոպայի մէջ վիշ պիտութիւն - ներ, Ծրանտան, Գերմանիա, Իտալիա, Գրիկիա, Նոյնտան, Լիւքսեմբուրգի, իրենց միջին Համաձայ - նութիւններ կ'ընան են, եւրոպական միացեալ բա - նակի եւ կազմին Համար: Անոնց նպատակն է ա - ուսերը անկն դիմադրական ազգային եւ անկար - բանակի եւ կազմութեան: Այս բանակները միաց - եալ հրամանատարութեան եւ պիտի նմեկադուրին, նոյն Համադարձութեան պիտի կրնն, նոյն գէղերը պի - տու գործանել, միայնք պիտի զօրեւ, Իտալանիչի - պիտութիւն գործողութիւններ պիտի ընէ իր ազգայ - նի դիմադրանութիւնէն, քայց Թուրքիա այս խոր - բայցութեան մաս չի կազմը:

Եւ ինչո՛ւն է Թուրքիա Բուսնեքին անկի շատ զինուորական ուժ պիտու արժանալիք: Երբ յարձակումը եւ զործութիւն Արեւմտեան Գերմանիոյ վրայ, Ամերիկա եւ Անգլիա անմիջապէս պատն - րազիկ պիտի մտնեն, որովհետեւ իրենց բանակ - ները այժմէն Գերմանիա կը գտնուին: Իսկ երբ Թուրքիա յարձական ենթարկուի, ոչ ոք դուռն թէ ով եւ երբ օգնութեան պիտի փութալ իրեն: Թուրքիա ամենին անկի ծաղիկ է փոստելու եւ մեր երկրին եւ որ պիտու ուղեղներ միա-միանել եւ եր - կաք անն պաշտպանել ինքնիքը: Միակ երկիրը, որ անկի ըսել երբեք պէ՛տք ունի իր անփական բա - նակներուն:

Այս խորհրդածութիւններն ըրինք եւ բնաւ լր - բանեցին զօր. երբեք խօսքներ, որոնք կամ որ - քալար արտայայտած են եւ կամ զէ՛ւ հանգուել: Զօրադարը սպառնալուք քակ ուղած է թէ Առ - անկադրան երկրներուն մէջ Թուրքիան է որ առա - նակադրան ուր ունի նեկալիս: Միակ իրականա - կանը այս է: Թուրքիա եւ վիճակն չի դիմուողա - րէն ուժ արժանալիքներ ուրիշին:

Փառաբանէ Ստալինը, հիացիլ անոր անհու - ծորէն մեծ Համաձայն, ստեղծելի Համաձայն անոր արդարաւար. քայց չափ մը, ուսման մը դիմ ծա - րուրդի, որ ընդէ միայն չէրի անկու կ'ուսու - լորէր: Միջանկարծ, պարզեցներ, շարուն - անք չեն, որ կարող պիտու ըլլան Հասարակույ - րան պիտուրը, որ ալեւ մըն է մեր զարակա - րան, արտեսանելու եւ միանալով մեր մտաւո - րական զաւթ բարոյական ինքնաբեր Համար, ու - րիշն ուրիշ (խորագրադրում ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ)

ԻՄԲ. — Փայտյ «Սոս Թեկեկաթ» քերիմ՝ Բարկի իրարակից հետնախով տեղեկութիւններ կը երաւարալէ, ինքնախով փայտալակում առա - սպայի ըր շայտում բանց կ'այ -

— Մուրթիմ էր որ Մուրթիմի Բնալաղը Բու - քիայն պատմելը ներգրծելն ու արեւելեան կարգ եւ նահանգներն: Այս պարագային երբ Թուրքիա մերթէր թմարակալ գտնուում առ այս պահա - նին, զինեալ յարձակում պիտու գործուէ: Այս ծաղիքն կուսակից էին Մուրթիմը դիւաւաղու - րեամբ Բոլիթպալուրի բազմաթիւ աղաւանդը, ինչպէ՛ Միկոյան, Մալեկը, Բերիա եւ մա - նաւարաբար Ժառնով: Մուրթիմ Համադուան էր որ Թուրքերը անձնատուր պիտու ըլլան անմիջապէ - ր տեսնին Կարիքի Բանակը: Միայն Մուրթիմ չի չղեր իր Համադարձութեան վերապահութիւնէն: Յնադ - Մուրթիմը ալ անոր կողմը քանց: Երբ Ժառնով մնաւ, Մուրթիմը կուսակիցները նուալեցան:

Մուրթիմ կարգ եւ մարդաբանութեան հետ պատ - րաստում էր Թուրքիոյ զէ՛մ արշաւանք ծաղիքի, որ հետեւեալն էր -

Նախ Պուրկիւրիային ու արեւելեան նահանգնե - րն միաժամանակ կրնու յարձակում պիտու գոր - ժուէր եւ պիտու սպասուէր որ Թուրքերը իրենց քո - րը ուժերը այս երկու համաձայնեց քանցէ: Այնու - հետեւ զրաւահաճութեան Բուրքի եւ Սու - րիւյ սահմանները խուճկով Մուրթիմ ուղղու - րէր Կարիքի զարեւել Թուրքիան եւ պիտու իրա - քորդէին Կիլիկիոյն ուր եւ Անտանի զարաւուր ու Թուրքիան հարաւանաղծին պարագանը ծաղիքի: Այս զործողութեան հետ Համադարձութեան կուսակա - ներու մնալը դիմադրող Յուսնաստանին եւ կղզին - րէն ուժերը ցամաք պիտու հանուէին Իովիլը: Մա - նաւարաբար վալարու զօրաւանքը դիւաւաղ զե - րը պիտու կատարելին Իովիլը դաւանալ մէջ: Այ - նուհետեւ Երկինք ուժերը ցամաք պիտու հանուէին Սու Մուրթի անկեր եւ Միկոյան մը՝ Ամառին Համ - րով Անգարային վրայ պիտու քանցէ: Թուրքիա այս կեդրով հիշի կ'ուզէ յարձակման պիտու նմեկա - րու եւ փութով պիտու գրաւուէ: Այն օրերուն Կուսն եւ Բուսնաստան ալ Համադարձութեան զրաւա - սակ ըլլալով, ըստ իրենց ունէ պատճառ չկար որ - քային յանդերձութեան զրաւակի՛նք այս զործողու - րէրը:

Միայն սակայն վերին պահան օրդմախմի - րը ցրչ տուաւ այս արժանալի Հաղադրելու Անգլիոյ եւ Ամերիկայի արժեք է վերել իր զինակիցներն ինչ: Անոր ալ պատճառը այն անձնաւորն էր զ - րանք եւ թէ Թուրքիա երբեք դիւաւա անձնատուր պիտու ըլլալ: Այդ պարագային պատերազմը կը - ար Միլեթիական սարսափելի եւ կարգ եր բար - ւութիւններու տեղի տար: Յայնսմանին դիմով - ցած քայց յոյճան ռուս բանակը Թրքական Թաղմ - ուժերուն անու կ'ուզէ պիտու անկեր: Եթէ Թուր - քիւր Անգլիացիներուն եւ Ամերիկացիներուն ալ ծածուկալուրիկներ կ'այնչէին, այս անձնաւոր կը - րար նոր փորձանք եր բանու Իտալիոյ դիմուն:

Միայն ահա այդ դիմունը կատարուէ եւ Թուրքիան իսկուր մերթողական պատասխան տա - ցաւ:

Գաղութի ցաղութ

ՏԻՐՈՒՆ. — Պուշտու Այրեւի մէջ մեռած է ընկեր Զարեհ Ձիլիկիլեան: Մտած էր 1896ին Պուրաւի ԵՆԻճէ գիւղին մէջ, Օդասա. 19ին Եւ - րպա՛ն է ունեցող, Ինքնապալ թրքական բանակի: Դոճման Դաւանկապան մըն էր եւ Երեմեան վար - ժարանին հիմնադիր:

ՊԵՐՏԵՐԻՆԻ մէջ մեռած է ընկեր Գեորգ Տատան: Ինկի Մարաշի էր: Անոր Կահիրէ հե - րերներու ծածոթ այս ծերունակի իրաւունք էր բո - րակը: Հին Դաւանկապան իր փութալուրիկներ ի - րեն Համար կ'ընէր: Էր Հիմնադիր եղած է Պուր - քիւր Անգլիացիներուն եւ Ամերիկացիներուն ալ ծածուկալուրիկներ կ'այնչէին, այս անձնաւոր կը - րար նոր փորձանք եր բանու Իտալիոյ դիմուն:

ՊԱՏՏԱՆԻ ԵՄՅԱՅԻ Բ. Բաղաւադ եւ ինտա - կալ Իսխար Մ. Նահանգները այցելութեան առ - քիւ, Սահ Ծրանիկները մէջ այցելած են նաեւ: Դ. Մարտիկեանի աշխարհագրական «Օժար Խայ - Խան» ճաշարանը ուր զուտ արարական ճաշաւո - ցակով պատուում են արքայական հերթը:

ԱՄՄՄԻՆԻ (Նորադան) մէջ տեղի ունեցած ազգային արտարարութեանց ցուցահանդէսին մա - նաւանք են նաեւ Հայերը: Պետրոս Պարսն ցու - ցաբար է խաւաւորները նուր, ճաշակաւոր եւ տոկոսն տուիլի: Ունեան կ'ուրիշի, Տեւեան՝ եր - կալով, Պետեւեան՝ օճակով, Յովսէր Գարսանան՝ մարմար աշխատանքով են:

Հ. ՏՄԵՐԵՐԻ ՀԱՄԱՐԱՐԱՆԻ արտարարած հայերի քաղաքները արքայադուրն է Հ. Տէր Գ. Գոսնանի կողմէ եւ պիտու զրկուի վիճման, օպա - րաւուր: Համար: Ինչպէս կը լինեն ընթերցողնե - րը, հեղինակը վերելքն մնաւ: Պայտյ մէջ:

ՏՈՒՄԵՐ

Զրոյց Աստ-անոր հետ

— Գարոն խմբագիր, Փրանսերն որովի կ'ուզեմ: Կրնա՞ք, սահմ, չտրե՞ցով դատադիր մը յանձնարարել:

— Ի՞նչպիսիքսր չեմ կրնար: Մեծք, ընդհանրապէս ոչ մէկ բանի չտրե՞ցով տեսելի ու չեմք: Անշուքեմբը՝ ուզեմք չափ:

— Պատճառ՞ որ:

— Արովհետեւ, կարեաւոր ինչորեքնով չեմք դատիր եւ անկարեւորներուն սիրահարած ենք...

— Գարոն խմբագիր, բանի մը բառ Փրանսերէն գտեմ, բայց կրնիմ նուեւն ինչիւր է որ քիչ որ աւելի մշակեմ գիտցանա: Ուրիշներէն կ'ամշանայ եղեր որ աշտան տղէտ եմ: Կրնա՞ք, զերախուեմքնան դատադիր մը յանձնարարել...

— Գաղաւթաւոր չեմ կրնար, չունիմք...

— Պատճառ՞ որ:

— Արովհետեւ, չալոց ազգին տպադրանքներ չուն: Եւ ստանաւոր կը շարադրանք եւ Ժամանակ չունիմ որտաղապէի դատադիրը շարադրանքիլու:

— Գարոն խմբագիր, եւ Պրանսացիներուն, Անգլացիներուն, Ամերիկացիներուն, Փերանսացիներուն եւ Իտալացիներուն սիրահարած եմ եւ կ'ուզեմ այդ ազգերուն պատմութիւնը կարգով մեր լիցողով:

— Այդ ազգերուն պատմութիւնները չունիմք: Եղածներն ալ՝ միայն դէ՞:

— Պատճառ՞ որ:

— Արովհետեւ մերք մեզի շատ համայն ենք եւ որիշներէն բան տնայնու պէտք չունիմք: Անգլիան ինչ է որ պիտի կ'ուզէր անոր պատմութիւնը կարգով: Համար աչիք լոյս պիտի թաղեցէ եղեր: Պրանսացի պատմութիւնը կարգաւոր, Լուսաբէտ տնէ Հոնգիան արկածները կը կարգով:

— Գարոն խմբագիր, մեծք պետական ա՞ղք ենք:

— Որ մը կ'ըլլա՞նք:

— Միշտեւ այդ օրը զայ, կարգ մը բաներ սորվեմ՝ ո՞րք մէջ ո՞չ:

— Ի՞նչ ասէք:

— Օրինակի համար, միջազգային օրէնք, ստուարական օրէնք, պատմական օրէնք, աստուարական օրէնք եւ մասնաւոր նոյնիք:

— Այդ, այդ բոլորը այն անհրաժեշտ են:

— Հիմապիտե՞ որովորեւ ենք թէ ինչ զաւա՞նք դրեր կաւ, ինչ համաձայնութիւններ կրեցաւ են, ինչ խորհրդապետութիւնը կարգաւորած են, ինչ որոշումներ տրւած են: Եւ...

— Անուշտ:

— Շատ լաւ, ուրեմն ինձի տուր անունները Հայերէն բանի մը դիրքերը, որոնց մէջ այդ տեսակ տեղեկութիւններ կան...

— Շատ նիւ կայուցեմք մէջ դրելու դեմ, սիրելիս, մենք այդ տեսակ հատարներ չունիմք...

— Պատճառ՞ որ:

— Արովհետեւ, մեզի համար, մեր անմիջական շրջապատին դուրս ուրիշ աշխարհ չկայ: Հարցաւոր կարգ մը մաստաւանութիւններ թէ ինչ դատեն Սան Թիմոթի, Քանի, Փոցոտմի, Եւրոթի, Թէհրանի, Բաղապալանքի, Գահիրէի, Տանպարթեն

Վրաստանի հոգեւոր (ԱՄՏԱԿՐԵ ԵՒ ՆԵՐՔՐԵՆ)

ԽՐԲ. — Ինչպէս գրած էինք, Վրաստանի յուշեկոմով համաժողովարկի մէջ, մասնաւորապէս հիմնով եւ տալիսովսնան խնդիրը, Անտի տալիսով Թաւրիշի ալ Ամերիկայի Եւրասիական դիրքը: Բանի մը լրացողով մամարմանաւորութիւնը եւս կուտամք այսօր...

Կուսակցութեան նորոշումը ընդէ. Զարուստը՝ Վերլուծել, խօսելով Վրաստանի սահմաններուն ապագայութեան մասին յայտարարած է թէ ճշկատի ունենալով մեր աշխարհագրական դիրքը՝ պարտաւոր ենք աշխարհը հակողութեան կատարել թրգական սահմանին վրայ, որովհետեւ Ամերիկացիները թշնամական շարժի կ'ունենան մեզի դէմ, Թուրքիան եւ Թրքական զարադի պատարիւտ, Թուրքիան ալ կը դործնիր անոնց հետ:

Զարուստը մատնանիլ բրած է այն բաղ՝ մաթիւ փառները, որոնք կատարուած են անցեալին մէջ Վրաստանը Համայնաբար կուսակցութեան վերին մարմիններուն կողմէ եւ խտարնի թնապատեմ է այս վերլուծութիւնը:

Ինչպէս աստիճէ մը ընթերցողներուն, կարգ մը ժառանգորդութիւն տեղի ունեցան ապրիլին, երբ ժողով մը կը կուտարուէր Թիֆլիզի մէջ Բեթլի ինկուպիւթանը եւ նախորդ Զարուստը՝ Բեթլի ինկուպիւթանը, համար կը դրուէր:

Կուսակցութեան նախորդ վարկերը մոտաւորութեան տուած էին այն պարագան թէ միջազգային ինտելլեկտուալները դիրքեր կը կատարեն մեր հանրապետութեան մէջ գտնուելու համար մեզի թշնամի տարրեր, որպէսզի, անոնց օժանդակով, Բեթլի ինկուպիւթանը, անոնց օժանդակով, կատարեն, Բեթլի Միկայէլ եւ կը շարունակէ Թուրքիայի դուրսի Սպասարգիւթիւնը մէջ հնչելու է Ամերիկեան Գաղտնի Սպասարգիւթիւնը: Մեծք, Վրաստանի համայնաբարները, պէտք չէ մոռնա՞նք այս պարագան: Ինչու միշտ աչիք անոնցով մեր երբեք չաշխարհաբարական դիրքը: Պէտք է միշտ չինչեւ որ Թուրքիա Վրաստանի հանրապետութեան սահմաններէն է: Շատ անհայն է որ միջազգային այն անպիտանական տարրերը, Ամերիկայի առաւելորդութիւնը, մասնաւոր ուշադրութեան տարակալ Եւրոպիան եւ Զարաի մեր դաշմին:

Թուրքիան՝ Բեթլի անմաւ Առաւելորդութեան Կուսակցութեան, դարձած է երկրի մը, որ դործնող դեր կը կատարէ պատերազմի պատարտութեան աշխատանքներուն մէջ՝ դործնակցելով Միացեալ Նահանգներուն հետ: Ամերիկացի սպաններ, ստեւ...

Օգտի խորհրդապետութիւններուն մասին: Գուցիւս կը կարծէ, եւթ իննստու պատասխան մը տան: Հարցունք ինչո՞ք ղեկավարէ մը կամ հիւպատոսի մը պարտականութեանց մասին: Պատասխանը Զարաիլիս...

— Միշտեւ ե՞րբ այս անհոգութիւնը...

— Միշտեւ ոչ, օրին մէկը, անակապի զանց եւ ղեկավարեմ, հիւպատոսը, դատաւարը փառտեմ եւ շուրքերը, միանք...

ԵՒՐՈՊԱՍԻ

արտիկաներ ինչպէս նաեւ կարգ մը միջազգային շատահաններ, Թուրքիոյ հոգեւոր է կը հասարտանայ, աչիք կ'անցընեն անոր սահմանները, մասնաւորաբար ռուսներու օսանմանապետը: Զորքիսինչէ պատգամներ կատարող մեզի սահմաններէն չեմք շրջանաւորուն մէջ: Թող վերլուծել ինչիւր փառաշարի տախտակներով պարտութիւնը 1914—15ին:

Զարուստը բացատրած է նաեւ թէ կուսակցութեան նախորդ վարկերը Վրայ տուած էին որ անեղծին արտիկան պատմաներ, որոնք նպատաւոր էին զանգարան հայրենասիրութեանը եւս պէս նաեւ զարադրականութեան: Եթէ թող տուած ըլլայի՞նք որ այդ պարագայները իշխանութիւնը ճեղք անցընէին, այն ստեւ Վրաստանի դատաւոր հաստաւ: Կան իշխանապետութեանց բաժնուած պիտի ըլլար, անոնք իշխանութեան դուրս եկած պիտի ըլլային եւ Վրաստանի Համայնաբար կուսակցութեան, ինչպէս նաեւ Վրաստանի Հանրապետութեան կուսակցութեան ճեղք մնացած պիտի ըլլային թիայն ամայի տարածութիւններ:

Բայց, կուսակցութեան ներկայ վարկերը վերլուծելու են այդ տխուր կացութեան եւ ամեն միջոցի պիտի դիմեն զգիտակցութեանը եւ իրեն ուղարկողները դատապարտելու թշնամի տարրերը, միշտեւ ստեւ արմատաւոր ընկող բոլոր իրազային աշխատանքները: Պաշար մը պարտաւորութեանը դէմ, պիտի շարունակուի՝ ալ ան ընդհան:

Իր վերջաբանին մէջ, Զարուստը բրած է. — Էնք Ժամանակներէն ստեւ, Վրաստանի բաժնուած միջապատարած է զանց ժողովորդին թշնամիներ օժանդակութեանը: Խորհրդապետ իշխանութեան օրով ալ նման փորձեր կատարածք... Ունէ մէկը, որ կը փորձէ Վրաստանը անոնց անմաւ կուսակցութեանը, ղեկավարելով պիտի ըլլայ իրեն թշնամի մեր ժողովորդին եւ մեր կուսակցութեան, եւ իրեն փոքր դործի՝ աշխարհակարեւոր ճեղքը:

Միեւնով տուած է նաեւ կարգ մը Թուրքիան մեր — նախորդ վարկերներն օրով, Հայաստանի ապարկաները շատ ցած կեանքուն ունեցած են եւ աշխատանքի ժամանակն օրինական քանակի պակաս աշխատող ճողաղորդները համոզմանութիւնը, որ 17.6 1948ին, 23.6 րաւորութեանը է 1952ի Յունարաբեր: Եւրոպի մը արարակներուն մէջ, Հողագործիկաները 306ի 53 տա հարկերը պէտք եղածին չափ արշաւառած են, իսկ 53ի 11 տա հարկերը բնական աշխատանք չեն: Այս առթիւ աղաղակած է Հողագործիկաները... Ով որ կը բռնաբարէ Հայաստանի ապարկաներու օրէնքը ճողաղորդին չ պիտի պատուի:

ՍՏԱՍԱՆԻՐ

ԳԻՌԹԻ, ԻՐ ԿԵՆՏՐԱԼ ԵՒ ԳՈՐԾԸ (Համառոտ տեսութիւն): Գրեք՝ Արտաշէս Արեւիկան: Միտանալար ՎՅՈՒՄԱՆՈՒՄ ԹԵՒ 53, Գահիրէ: Գրեք 20 եզրկապ՝ զահիրէ:

ԱՂԱՒԻՈՅ զիտատարին՝ Ինչիւր հօճային տեղ Մէհմեդհանը Զիտատեղեւ: Միտանալար կողմէ, համառոտ ապառ Աղաւիսի ազգային կուսիտին տեղեկութեանց:

«ՅՈՒՄԱՆԻ ԹԵՐԹՈՒՆ» (31)

ՀՈՒՄԱՆԻՈՒՄ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Դ. — ԼՐՏԵՍ՝ ԼՐՏԵՍՈՒ ԴԵՍՊԱՆԱՍԱՆ ՄԵՂ

Այդ լարունած օրերուն, ժողովարկի պայտաւեայ մը կը կը կուտարէր իրեն բուրժուարի մաստաւիկ մարդը: Թալլըր Բէնթ սերտած էր բոլորին:

Իր պայտաւիկ պատմութիւնը կը կատարէր զոհանցողիկ լիցողով: Սորոված էր բազմաթիւ տարալիցողներ, որոնց կարգին ռուսներ, Փրանսերէն, դերմանակներ եւ կառիկներ:

Բէնթ կ'ստէր պատերազմը եւ համարակնցող կը հակեր Անգլիոյ մէջ գտնուող այն խտարներուն, որոնք կ'ուզէին ձախողեցնել զայն: Եւթիկ Զէմպլիշի մտերմութեան չէին անոնք, ոչ ալ ալ Զէմպլիշի Միշտեւին եղբարկան տաղաւորութեանց հիւպատիկներ:

Բոլորովին ուրիշ խտար մըն էին: Երթուստարդ մտեր իրենք նացիներուն ներքնային խաղաղութեան քարոզները: Սկսաւ յանկուսի Գաղափարներուն հրապարակային ժողովներն ու մասնաւոր համաւարկութիւնը:

Այս բրիտանացի ֆաշիստները կուպիւր ունէին Անգլիագերմանական Ընկերակցութեան հետ, — կարծաւորութեան մը, որուն հիմնադրանքին Գերմանիոյ համակիր ականաւոր Բրիտանացիները: Թալլըր Բէնթ ունեցողից այն թունաւոր քարոզը...

Բէնթ, թէ Հրեաներն էին պատերազմի պատասխանատու:

Այժմ, նացիներու լրտեսական մեքենան սկը — սաւ դործնէ հարկաւոր ու աննշար: Երբեք պիտի չգիտանան, թէ ինչու անոնք վարկեցին Պատերազմին, բայց այս վերլուծիլը բաւ: Թալլըր Բէնթերին...

— Եթէ կարեւոր երեւած հանդի առնչակաւորիկան յարաբերութեանց խնդիրներուն հրեանց հրեանց զաւարթութիւններէն մէկ քանիք, ստիկալ մենապիտ պիտի նպաստէ կարճեկտեւ պատերազմը եւ Հաստատուելու խաղաղութիւն ու բարեկամութիւնը երկու ազգային ժողովորդներուն, Անգլիացիներուն եւ Գերմանացիներուն միջեւ:

Բէնթ ըմբռնել այս փաստաւորութեան նշանակութիւնը եւ անդուրէն յօտարեւոր օգնել: Պատճառներ իրեն ձեռնարկէր զորքը պարզ էր: Իր ձեռնը էին՝ Տաւուսի Միջերկրի եւ Սպիտակ Տան պիտանակ մարդը միջին կատարողը իտալացիներէն խախտ պայակաւուն պարտիկները: Իրողութիւնը մը չէր, որ Եւթիկ Զէմպլիշի կամ Ռեյնիկի Ցըրքիլի կողմէ նախապաշար ընդգրկեին քրիստոնէս մէկ հետապնդի կ'անցընէր: Ինչպիսիանա իր ձեռնարկի դրամաներէն: Եւ տարահարակները էէին, որ Ամերիկայ կը փոխադրէին Բրիտանիոյ արշաւարկութեան ժողովրդներուն եւ դիմաւորական կարգաւորութեան մեծագոյն զարուստ տեղեկները — նացիներ, նախապաշար օգնութիւն ինկողը պաշտանաւորները եւ ամերիկեան փոխ վարկէ ժողովորդները վերաբարեալ յուշակներով լիցած տալիսակներ: Բէնթերը կը ժառ թիայն ընդօրինակել ստանձնեմ կարեւոր փաստաւորութիւններ եւ Ամաւ համարաներն ու միջոցները պիտի գտնէր զգիտու. այդ

բոլորը համապատասխան շրջանակներին, որոնք պիտի գործածէին զանոնք խաղաղութեան հետաւորալ նպատակներուն համար:

1940 Մայիս 18ին, Միջերկրաւ մարտի (Անգլիոյ Ապահովութեան տեսչիւրը) մէջ ներկայացուցիլը այցելելով Մ. Նահանգներու դեսպան Զոգրֆ Փ. Բէնթերին եւ բրաւ անոր խտարի պատ — մոթիւն մը, որուն, ղեկավար չուլցը Հաստատութեան Բեթլի ինկուպիւթանը մըն էր: Դիտարող ինկուպիւթանը Բէնթը զարմած է Սըթլիկա Նարտի ուղարկութեան տարակալ իրեն: Հետեւեալի կը ընկերակցութեան խտար մը մարդը հետ, որոնք, հակա հրեաների քարոզչութեան պիտանիկ սակ, զերմաւ նախարկական գործունէութիւնը եւ անոնք անտիկա կատարելու տակ կը գտնուէին: Գաղտնի տարիանը բրաւ ղեկավարէին իր Թալլըր Բէնթ զարմանքն կը տեսնուէր աղանջի մը հետ, որ աւելի վերել մեր: Բարկարուած էր լրտեսականութեան համար: Իրիտանիոյ մէկ Գաղտնի Սպասարգիւթիւնը հետադարձուած էր կուտարի Ամաւ Լուրովի գործունէութեանը եւ համատեղած էին թէ կուտարին ունի Գերմանիոյ հետ խաղաղութեանց խաղաղակ մը եւ լրտեսական տեղեկութիւնները կը հարցընէ Ամաւը չեն:

Արթըրլու Նարտի դիտեր նմանապէս, թէ Բէնթ եւ կուտարին միմեան կը գործածէին իր նպատակ մը (դիտարկայական արտադրող տալիսակներով): Եւ ցածկայի կը ցածէին խտարները Բէնթի քանակը սերնակները:

Թարգմ. Կ. Գ.

Բ. ԶԻՆԿԵՐ

1872

23րդ ՏԱՐԻ - 28 Année No 6893 - Երբ 2րդ ԲՈՒ 2304

Երբ 2րդ ԲՈՒ - ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ՄԵՐ ԽՈՒՐԸ

«ՕԳՆԵՐ ՈՐ ՅԱՂԹԵՆ»

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԲՈՒՆ ԵՆԻՐԸ

Այս իմաստի ունի այն զեղուկ Բանբերը զոր արտասանեց Սթալին Հոկտ. 14ին, հուսակցական համադրումների փակման առթիվ։

Ինչպես միշտ, Սթալինը այս անգամ ալ շատ պարզ բաներ կը գրծածէ։ Մենքուն միաբեր գտնադան ձեռնարկ կը կրկնէ, ուղղակի ազդելու համար սանկղիւրներուն վրայ։

Ոչ մէկ հարուստական ճիշդ։ Եանահ միշտ - կէս ալ վար լիզու մը, որ ամէնէն ստալ ռուղղում է ամբողջը։

Տեսակ մը մարտուղի ալ՝ այդ հաւոր։ Ուղե - ցոյց եւ խրախոյ արտասանման համարակարգը հուսակցութեանց համար, որպէսզի աւելի ետան - ղով դարձնէ։

Ինչպէս որ մենք յաջեցանք, դուք ալ կրնաք յաջեցնել - այս է քառասունութեան պղին։

Մենքուն աւելի կը յորդորէ ծառայողը ու - չաղորդին ընդայն այն համայնաբար, փողովը - դաւարը կուսակցութեանց, քանուղորդին եւ աշխարհայիններուն շարժել իշխանութեան զուէր հասած չեն տակաւին եւ կը շարունակեն աշխատել քաղ - ղեանքի որակեանքին օրէնքներու տակ։

Սթալինը կը շարունակէ որ դժուար է անոնց քառասունը։ Բայց, ամենպէս կը լինէ։ Պոստե - անք պարագայ, ցարական լրջման, կըր ամենա - փոքր բայը դէպի յաւալ կը համարուէ ամենա - Ժանք անբեր։

Յետոյ, կը ծանուցէ երկու նպատակաւոր պարտանքներ - ստալին՝ Ս. Միւսկովսկի եւ ար - քանական երկիրներու պայքարն ու յաղթանքները։

Երկրորդ՝ զաղքեան դատուն տնտեսականը։

— Անոր մէկը ձեռնած են - արտադրութեան, հուսակցութեան, աղք. տնտեսականութեան, գերի - յալութեան քառասուն զորքը, եւ ձեռք կ'իյնայ վերջին գային։

Ան թէ որքան վարդապետներ ընտրուած է, հիւստանքի քառասուն ու մարտականութիւններ, աղբիւր համար արտասանման համարակարգը կուսակցութեանց վրայ։ Մասնաւոր, որ, իր տա - րին, կը գտնուի անոնց ամէնէն մոլեխաղ եւ դըր - Ժանք ստալինը։ Բոլորն ալ պարտաւոր են - տնտեսի տրուած աղբանքին։

Համադրումներ մէկ արտասանուած միւս հա - ւանքը, բուհարական քանակները, նոյնիկ ներ - ղին կանոնները վերաբերեալները, բոլոր կը ձգ - տան մէկ նպատակով - զարկ տալ համայնաբար - ական դորձուցութեան, ուղղակի թէ անուղղակի։

Որքուն կրնաք պիտի արժանանաք ամէն տեղ։ Բոլոր միջոցները եւ յարմարուն ուժերով մարտ - յանաւանդ որ, ոչ դրամ կը պակսի ոչ ալ մասնա - ւոր, իրարեք միշտ պղտորելու, միջոցները թու - նաւորները համար։

Որք. քրտին չին խոսիր քրտան աղբանքի - ներք. — Ապտուսկին, խաղաղութիւն։ Եւ ուրիշ - անք եւ կանախութիւն որ կը բոյն լիզ երկու անիտա - րիւնէի քարիւղները։

Այդ, երկուսն ալ իրապէս հաստատուած, ամ - րապահական չեն ըլլար, եթէ ամէն աղք վայելն օտ տարրական իրաւունքը, — ինքնորոշը։

Տակունքը քանի՞ հարկեր ինչոյն փողովուրդ - քեր կարծիք անոր պիտի կրնէ, որպէսզի Մու - հուսակց կուսական եւ խաղաղի խաղաղը։

Եթէ արքանական երկիրները շատ հեռու են - քուն ինք. Ս. Միւսկովսկի միջոցներով ալ յաջեց ժո - ղովութիւններուն քրտեղի կանանք եւ հաւանաբ - Ժանքն ալ կրնան չեն հասնիք...

Ի՞նչ տարրական որ Մոսկովսկին արժակոտ - ար մարտականք պիտի ծառայէ քաղաքականութեան ինքնապայաւանդութեան ճիշդերը՝ աղտա երկիր - ներք. մէկ։

Պիտի ծառայէ նաեւ ստատկանքներու ներքին պայքարները եւ քանդակի խրախուսելը։

Շատ մը երկիրներուն մէջ, հեռուցեալ պիտի արդիւնք օգտեցնեն։ Մասնաւոր տարրականները համար։

Եւ քանի որ փոխադարձ կապակցածութիւնը կ'արժանանայ եւ կը տարածուի, գնաւորւած ալ պիտի տանաւանաւորուի։

Անա թէ ինչպիսիք բարեբեմներ կը խոստանայ Մոսկովսկի համադրումները...

Դժբախտաբար շատ բան չեն գիտեր այն ան - ցուարճի մասին որ տեղի տուած է կոկորդիլոս - անք տակալ մը փարիկի ռաւիկար օրկանի մէջ։

Եղունամարը ձերմանը ըլլաով, երեւի չէ - տալած ինչիդըր պատուի տեղն ու տեղը։

Ուրեմն, փորձած է աղտելի դեր կատարել, կոկորդիլոս մը քարնելու համար։

Ինչպէս կ'երեւայ, ինչիդըր կայա ունի փարիկի Ուս.Տան հայ ուսանողներուն պատասխան չեն։

Շատանց է որ քառանգներ կը լուսնի, իրերն - հետեանք Ժոր կանոնները մը գործարարութեան։

Իրերն թէ ուսանող մը չէ կրնաք երեք տա - րիկն անկի ընդել հաստատութեան մէջ։

Փարիկ ընկալողները միայն դիտեն թէ ի՞նչ կը նշանակէ աղտելի սահմանափակում մը։ Մասն - անք այն ուսանողներուն համար որ հետաւոր եր - կիրներն եկած են եւ ոչ աղտական ունին, ոչ ալ բարեկամ։

Չեն գիտեր, կանոնադիր տառապէս կը դը - քառարուք թէ ոչ։

Այնքորոք տակալ ալ կ'ապագայութեան թէ այս կայրութեան պատասխանաւոր է։ Նաեւ Բարեբե - Ժանքի մերպայի վարչութիւնը։ Եւ մասնաւոր - անք այն վարչիկ պաշտօններն որ կ'աղբիւրիկը վերաճուած է, իր իսկ բարեկամներուն միջոցով։

Ամբաստանաւոր անձնակց մը չէ ոչ իր Բաղիկ - քանուրդութեան, ոչ ալ երկրիկի գործունէութեան։

Վերջին ապացոյց՝ իր բողոքի ըրեալեական - նաւարը, փրանդները, քաղաքականը։

Բայց այս փարքը միմիկ է։ Ուս. Տան հե - րապաշտ յառնալիքներն անդաւանքն ալ ինչեղի - չունին։

Ամէն պարագայի մէջ, վերք մը կայ ոչ դը - Ժանք կը պատկնէ։

Իրապիկները պարտաւոր են հրապարակա - ւարչիկ ամբողջ անցուցելու, փոխանակ այլա - քանակաւ մարդանքներ կատարելու։

Ընթ. — քառանգի կոնան վերաստեղծութեան միայն ալ պարտաւոր։

ԸՆԿԵՐՎԱՐԱՐԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆԸ ԵՒ Հ. Թ. Դ. Ընթեր շանք Անդանիան մեկեցաւ Միւսկով - սկին համար Ընկերաբարակ Միջազա - ր, ինչի համադրումներն յախտանքներուն, իրերն - ներկայացուցիչ Հ. Թ. Խաչկանցութեան։

Ճրպիկին կողմ օսանքուն

Մոսկովսկի կուսակցական համադրումներն փակման ճաղը խաղաղաւ Սթալին, յորդորելով դրածոն աղկալութիւն ընծայել տաալ համայնա - քալ կուսակցութեան։ Ահա տակի հիմնական մա - սերը։

— Ե Սթալ պիտի ըլլաք քարծն թէ մեր կու - ակցութեան ճիշդ օտ մը դարձած ըլլալով, ալ եւս պէտք չունի նեղանալ։ Մեր կուսակցութիւնը եւ մեր երկիրը միշտ պէտք ունին եւ պիտի ունեն - ան արտասանման ճիշդաւ փողովուրդներով փաստուրեան, համակարգներն եւ անկանցութեան։ Ամէն անգամ երբ եղանք կուսակցութիւն մը ուժ - կուսայ մեր կուսակցութեան խաղաղապարակա - ւանքներով, ժամանակակի ուժ կուսայ իր իսկ փողովուրդին՝ այն պայքարին մէջ որ կը ձգուի ի - խնդի խաղաղութեան։

— Երբ 1918 — 1919, Անգլիոյ քաղաքի դար - ղեանք յարմարում կատարեց Ս. Միւսկովսկի դէմ, անդրկայի յարմարութիւնը պատարար կապակցութե - ցին պարագային դէմ հետեւեալ աղբանքով։

— Ե 24 օրեք վաղ Թուրքիոյ աղտել։ Անգլո - քիւն մը չէ այս, ամէն բանէ տաալ աղտելութեան մը այն պայքարին մէջ զոր իրենց ճիւղովուրդը կը մէր խաղաղութեան համար, յետոյ անք անկա - րութիւն մը է Ս. Միւսկովսկի համար։ Երբ ընկեր - Բողոքը եւ ընկեր Թայիլաթթի կը յաղտարանք թէ - րենց փողովուրդը պիտի յաղտարանք Ս. Միւս - քիւն փողովուրդներուն դէմ (ժողով), աղտելու - րիւն մը չէ, ամէն բանէ տաալ մարտային եւ Ի - տալիք թաղաքներուն եւ զիջողիկներուն համար

ԶԻՆՈՒՈՐԱՐԱՆ ԻՆՏԵՆՏՈՒՐԻՆԸ ԿԸ ՊԱՆԱՆԻՔԻ ԶԵՆՆԵՆ ԱՆՆՈՒՄ ԱՆՃԵՐՆԱՐԿԻՆԸ ՀԱՅԿԱՅԻՆԱՐԿԻՆԸ

Փարիկի գիտնականն տանալը համակ մը տեղեկութիւն Ազգ. փողովի նախագահին, ինչիդըր ընդէ երեւոյթանալը Գ. Գ. Ժաք Տիւրլուի, Ժը - քանուսա Գլուսի, Էթիէն Յամոնի, Ռէյմոն Գիւ - յոյի եւ Անտու Մարքիսի անձեռնմխելի հանգա - Ժանք։ Միւսնորք ստալինը եղած է նաեւ փրա - սակար Միւսկովսկի խորհուրդի անդամներէն Գ. Լէսն Յէքի մասին։

Հրապարակուած տեղեկութեանց համաձայն, վեց ամ քառասունները կը մեղադրուին թէ ձեռ - արկներ կատարած են քանակին եւ աղբին քաղա - քական կործար լրատուին համար։ Այս ինչիդըր կայա ունի ուրիշ շորս ամբաստանաւորներու հետ ո - րոնք մեղադրականութեան անցուց լաքին եւ որոնք հացութեան մասին հացքանդութիւն անցուցած էր Գ. Ժաք Տիւրլու։

Սահմանադրութեան 22րդ յօդուանի համա - Ժանք, երեւոյթանք մը կարելի է ձերբակալել եւ դատի քանել միայն Ազգ. փողովին արտօն - քեանք։ Ուրեմն Ազգ. փողովը պիտի թնէ գիտնա - քական իշխանութեան տաալուրդը որ եթէ չլն - քուն, կարելի չէ հետապնդելու կատարել։ Իսկ եթէ փողովը որոշէ ընդէ անձեռնմխելի հանգա - Ժանք, քաղաքական ղառաւոր կրնայ անմիջա - րէս ձերբակալել։ Միայն թէ այս գործողութիւնը չի կրնաք կատարուիլ երեւի. փողովը լինելը մէջ, ուր ամբաստանաւոր կրնայ մնալ քանի մը տարի, հեղուրդեան տակ։

Ազգ. փողովը միշտն հիմա ընդած է երկու եւ - րեւոյթանքներ անձեռնմխելի հանգաւորներ։

Ինչպէս դիտել կուսական տեղեկանք թեթեւը, կ'ընէ Ազգ. փողովը համադրութեան յայտնի եւ ամ - րաստանաւորները ձերբակալուին, քառասունք եւ ամ - րաստանաւոր կուսակցութիւնը անկուրծ պիտի մը - ան։ Վերջինայ կարկառուն ղեկմանքի վերջէ Ժանք երկու գործուն ղեկավարներ, Լըգէտ եւ Լ. Մովսի։

Թուկուգի եւ Մարոնի հսկողիները - Ազգափողովին առջև

ՃՐԱՆԱՍ ԲՈՂՈՒՔԵՆ ԵՒ ՊԻՏԻ ՉՄԱՆԱԿՑԻ ՎԻՃԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

Ազգափողովին դիւստը որոնք օրակարգ ան - ցրեն Անտրիյան տնտեսականութեան հարցը։ Դիւստը 15 անդամներով 12ր թեք ղեկավարներ, երկուքը ղեմ (Ս. Միւսկովսկի եւ Չեկոյովսկի)։ Դիւստը նախագիտ օրակարգ անցուցաւ ի Թուկուգի եւ Մարոնի ինչիդըր, քառանք ղեկավարութեան։ Ճրախայի ներկայացուցիչը, Գ. Հոնիո, անմիջա - րէս յաղտարանք թէ պիտի չմասնակցի վիճաբա - րութեանց։

(Լուրերու շարունակութիւն կարդալ Դ. Էջ)

որոնք նոյնպէս կը կուսին ի ինչիդըր խաղաղա - քեանք, յետոյ անկուցութիւն Ս. Միւսկովսկի խա - ղաքականութեան անձեռնմխելի համար։

«Համայնիկ» թէ մեր կուսակցութիւնը չի կրնաք անկուրծ մնալ երբայ կուսակցութեանց հանդէպ, եւ ինքն ալ պարտաւոր է իր կարգին ուժ տալ ան - անց եւ անոնց փողովուրդներուն, այն պայքարին մէջ զոր կը միւս յանուն ապստաղութեան եւ խա - ղաքութեան մէջ ալ կը իրենք։

Սթալին խոսոյ քաղաքանք թէ հաղտապար - քեան շարժումին զիւստը թիւանքի քաղաքին պատէ (քուլտուրալ), որ զարձակ է յետադ - քանակ, կարած է որ կուսիքը փողովուրդին հետ եւ ատու իր տնտեսականը։

— Անտուր զաղքեանք գաաք աղտակական կը ձե - ւանք, կը պարտաւորին փողովուրդապար ապստա - րիկներին եւ փողովուրդականութիւնը կը շալէք։ Այնք հեռու չէ մտնայալ աղտակականութեան։ Ան - հետապնդ է ամենայնայն պարտութիւնը մ - ան հա - րաք իրաւունքները կը ձանձան միայն անոնց հա - Ժանք որ դրամ ունին, իսկ միւս բոլոր քաղաքանք - ներք հում չիւթ կը ամբարունէ, պիտանի միայն յանապարծեւուն համար։ Ուրիշ սակաւ անուած է մարքը հաստապարկեան պիտուրները։ Այսոր բող - քեանք դասը աղբին իրաւունքները կը ծառի փոխան տարաւ։ Մէկիկ նեղատու է աղտակայն անկուրծ - քեանք որոք։ Դիւստը է որ պիտի վերջեւէ դը - քը, եթէ Գլուգը քառանք մը ճիւղապար յանդանար - ներ եւ աղբին փախել ամբ. Ուրիշ ոչ մէկը կրնայ վերջելի քան մ։

× Նորբայի Գեղար. Կոմիտէին անդամներուն մէջ կը գտնուին Ս. Միւսկովսկի եւ Թուկուգի (Նա - խարար), իսկ թեկնածուներուն մէջ զոր. Բայ - քանակ։

ԼԸ ՈՅՆԱԻ

Հարստապեկե կուղոր

Փարիզի բարբառուն և լուսանկղ արուն պոլուած կանանց կողմ քն և կարեւոր իմանք: Արեւելեան կայսրանին քառորդ ժաման թէ քն առ լին կ'առնէ չորհրդաբարձր ուղեւորութիւնը:

Առաջին անգամ երբ հոն հասաւ, առաւօտուն, ինքզինքն կարծեց իր կողմ ժամանակներէ ի վեր երազուած աւանք իր թեւաւոր դրան առջեւ:

Հետզհետէ խորացաւ, լուսաւոր ու բարցր բան մը եղաւ հողին մէջ այս մտերմութիւնը: Թեմայի մէջ կան քանի մը տասնեակ հայ բնակիչներ: Հոն և «Իպրացախիւրացի» մարտարանը: Հոն կ'ապրէր նաեւ բանաստեղծ Ասարուրը:

Հայկական պղտորի մը և հայ բանաստեղծի մը ներկայութիւնը բաւական է հայադուրձ հրապարակ մը տալու: Նայ զիւրապաղաղին, զոր արջէն իսկ կարողացած եմ ահա իրմէ բաժնուելէս երեք շաբաթ ետք:

Ինչդերեւ ոչ մէկ անգամ, երբորս ստանէ զուրաւ, օտար դրացի իմնիւի մէջ: Ինծի այնպէս կը բուռնէ, թէ արեւոք ընկա՞նք է՞ն ճիշդ այստեղիկն առան մը: Սա գործնաբար լուսաւորութիւնէն անցած է՞ն՝ քանի մը տասնեակ տարեկան առաջ, երբ զայնպէ՞մ, երկար մայրեղով, լալեղեղ ան զիւրադով երկտասորդ տասնորդ մըն է՞ն: Տարեկան, շաբաթի զմեք իրականացած են դիւ հիմա: Ա՜ն հայտնի ճանցիցը մը դիւ այս ժամանակին շատ աւա՞ղ կան, երբ դեռ պատիւն էին և հազիւ: Սկսած թիֆլիսի բաւանակարանի լիզուէ: Եւ ալ կը շինւնէ զինքը: Բայց դոյալ դառնացած հոգի մը կը շինւնէ և նորեքն այլ զամանակը: Անորան ինչ — զիւրեք կը նմանէ «Էշակուցութեան» մը, ինչպէս եմք ճակարակ բանաստեղծի մը կարտը ըլլալ հանգիստին: Ինչո՞ւն սպասեմ, որ մարտիկ արծիւ մը տան այն զամեկներն, որոնք կը համարուին մեր էն — թեան անհինջ ագիւն ու վիշտ փոխադրել: Իմա — ցաւ, որ Անարտի կը ձեռնադիրները պակելու համար դրամատան մը մէջ արկը մը վարած է: Ուրեմն ինչ, ամենքին առաջ, կը հանկա՛յն թէ ինչ կարծես անոնք: Ինչ կ'արեւորդեցին իրանն ու չ՝ նենայ որդիներն կարծե՛րք և զմահաւաստելը կը զոհեկան հարստութեան, կը մտցնէ ևն: Երբեք բարդաւան արեւին և լույսի բերքին մասին:

Ինչն որ մէջ ամբարձուած՝ կարծեմ տարբեր կը կորնիլ դեռնէ, երբ կը տեսնէք անոր անցիկը իմնիւի պողոտաներէն: Երբեմն կ'առնէ, կ'առնէ, լուսնն են ականները՝ յանգած միտքը շարժարդ յանգի մը բերեղանային: Հնչելով: Յետոյ կը չոր — լուսնակէ ճամբար, զճիւղ լուսաւորուած, կ'ամ աւելի մտայլ:

Երկար ժամեր անցուցի այս հայ բանաստեղծ — ծին հետ: Բայց իրականը չեմ տար ինչն արցան սաստիկորդ դառնացած ըլլաւնէ: Հնչելով, իրեն հանդէպ խորհեցած ըլլան թէ ոչ, նորեք հաշիւե՛ն թէ ոչ, որ բերթուաններ, քնաւ, արեւորդու — թիւն: յունի: Բաւական է ունենալ անէջ հասող մը ինչ որ հանդէպ, սերել յայտնականի զանգը — կու՛թիւն, և ճակարտութեան կրակներէն մոխրա՛նալ անպարտուել:

Ամառային երկու ամիսները, զորս անցուցի իմնիւի մէջ, լիզուան եղան մշտնորոշ հրապուրձութիւն: Ինծի մարտ առօրեայ հանդիս մըն էր աչքելիլ լուսնակը, որոնք կը բացուէին հոն շաբաթան մէջ երեք օր: Միայնակ օրերը կ'ընթացի ձառակալ զիւրեղոր, ուր կը հաննէի կանանցապար համաբանին անցնելով: Երկու կողմերը կուտուր — տուտները կ'ընկնելով թէ կը քանդակաւայն և թէ կը տարբեր սաստիկորդ: Ինչո՞ւն մը զիւրեղոր ևն, խաղաղութիւնէն արդէն հեռու, տարաբանութիւն ըլլալից, զրկուած Հայրենի բացցուցող մեծարարութիւն: Անկի մեծ զրեղութիւնն մը չէ՞ սակե՛կ, սերիւն Անարտի, զան հանգիստած ըլլալը խորհել ևն նորեքն: Ինչ կ'արեւոր պատասխանը մը իմալ զունի ինչդերեւ, երբ անոր հիմերը դրաման են օտար հոգի մէջ: Գառնահամ լաւ մը կ'այ միշտ ամենա՛ն թեմէ հանգիստի, ամենաբաւական հրճուանքին մէջ, երբ անոր մասնակից ըլլալուց հայոց երկրէն դուրս:

Իրիկուն մը բարեկամի մը տան պարտէջն էին: Եթէ չիլէ: Եթէ՞ս ալ տարբեր տարբեր ջաղաղութիւն: Սեղմը իր բարեկամից արտուէլիցան մը ունէր արտի մէջ, անդադար կտտացող խորտիկի ղէջք մը: Գին մը կը փոստէին թիֆլիսիցի եր տե՛սած տարաբանութեան ճամբար միայն: Ուրիշ մը կը կողակցել զիւրենի համար ցոյց տուաւ մեք, որպէս Փորոշ կոչուեցաւ, ուրիշ լուսաւորային պիտո տանիկ զինքը իրականացաւ հանդիս կը տասնէ՛ն իրեն բերեղանով հետ: Ուրիշ մը մայրաքաղաքի, որ Արտաւա Յարութիւնեանի ծննդաւայրէն: Եւ ոչ — զիւրեղիցի Ամասիան, որուն 25.000 հայ բնակիչներէն հազիւ մը մը միջարեղացաւ:

Ան թէ որորդ ինչ իմնիւի շէջերը: Կը բուռն պատ մը ժամանկ անոց մասին, անոց քառերը:

Կուղոր (շրմու, գոռուտը) կը ճարտարագիտութեամբ ու կը գիտեցնէ ժողովուրդը հույսի մ վեր ունենալն ու թելուաններ վեր, ամենէն կարգաւ — կեցակող կենդանի ու կը բնակեցնեն: Է: Բանս տարբերն աւելի, կ'ապրէ ու կը ինչ 20—30 թիւ: Կուղոր կործաններն կը կարծեմ նման: Իսկ կը մասնաւոր մաղկապատն են քաղաքին նման: Իսկ կը ուղեւորին թեկուտ ու տափակ պղտը որմնաշէններն: Երբեք կը յիշեցնէ: Կ'ապրէ ամեն կերպ մէջ: Հնչելային լիւրեղութեան մ. մասնաւոր Բանաստեղծութիւնն է: Բանաստեղծութեամբ կուղորները Հայրենիքին էին ժամանակին: Բանաստեղծները հարստապար են այս կենդանիներ, որուն մորթը երկրին հարստութեան զխաւոր արջերը կը կարգէ: Այլ է պատճառն որ Բանաստեղծի կարգ — Է բարդաներն: Գիտեցնաներուն միայն կուղոր դրամաւ — Է պատասխան անկիւն մը:

Դժբաստարար ալիմ այս տարբերակը կ'առնէ անհետաւորով միայն է: Կիսաւոր պատճառն որ որորդութիւնն է, որուն արժանք անկիւնայ աւելները հնչուցանող պղտի դրաման: Երկրային, հարստապար կենդանիներու պաշտպան թեկուտ — թեկուտը, կարամարտան աշխուղութեամբ կ'առնէ — իրանին բազմաթիւ այլ կենդանիներ, ընդարձակ վայրեր արժանարարելով անոց բնական աման համար: Բացի պատասխաններն ու դիտարկն աշխատանքները, ոչ որ արտուածներ է շրջապատում այլ վայրերուն մէջ:

Նշանաւոր քաղաքէն Grey Otrol որ հնչիլն ու սիւնիկութիւնը ծնողը կը սերել, լալեղեղն ուսումնասիրող է կուղորներ կենդան բանակով զանոցն ու իր այլաւորութեան արջերը ամբարձու է զիւրեղորներ կենդան անոնք զրբին մէջ որ շատ հանկա՛ն և ն շարժականի վերանուած է իր գործնակութեամբ:

Ժամանակին Ծրանային մէջ, Թոն գետին երկրորդ կ'ապրէին այս կործաններ մեծ զարգու — Թեամբ: Այժմ կարելի է դանտի դանտի փոքր խաղաղութիւն լայն ժողովար Բանարի փոքր կզգի՝ ներքուն մէջ: Ինչին պարուն արտուածները կը կուղոր իմալ փոքր ունել: Ինչ Գառնէ ժամանակ ևն կ'ապրէ մը փակեք կը պատասխանին համեք երեկներն: Այս ինչն կենդանի զբաղաւորութիւն ունէր նա — և իրեն զիւր գործածուելու: Անոր փոքրին միջառաջ յատուկ զիւրեղութիւն կը ստացուէր միջառաջ ինքի մը (castorcut) որ կը գործածուէր իրեն կեցակողութիւն, ամոցիւն ու հաշտապատակաւ: Իր մորթը, ինչը ևն արջերը կը նկատուէին անհետաւոր զիւրեղ: Իր մայրեղն կը շինէին բազմէն ու կանխարարի յատուկութեամբ օժտուած փայտիկներ, իսկ ամառներով՝ Հայրենի մանակներ: Կուղոր կը անուր (bièvre — castor) տուած է նաեւ շատ մը զիւրեղոր, մասնաւոր Գառնի շուրջ:

Ջայիկ կենդանի մը ըլլալով, կուղոր կ'ապրէ ինչդերեւ ևն հաղորդութեան արեւորներն — Զմառն հարստապարգէն մը չիլան: Ինչպիսիները կարգաւ կը պատճառեն զիւրեղներ: Երբ ընտրէ իր բնակութեան վայրը, իսկով Թեամբ մը կը կանցնէ իր շուրջը տանիկն առնել, լաւ մը ձեւաշինելով՝ ուր շուրջ անպակաւ կ'ըլլալ նորիցիկ շոր նախաներն: Այլ Թեամբ յաճախ 3—4 մեթր լայնէ կ'ընենայ, իսկ երկարութիւնը մինչեւ 250 մեթր կը հասնի: Երբեմն ըլլալով ծառի ճիւղերով ու հոն դնով, պէտք է երեւակային թէ որպէս ճիւղերն ու ճիւղեր պէտք են այլ աշխատանքին անտեսութեան Թեամբ կանգնելու համար: Իր գործածած փայտը կը գտնէ ժողովար վայրերէ: Խուսէր մը կուղորը ցործի թուելով շատ շատով կը հարն են ան — հրաշքաւ ճիւղերը Գառնարար մը տալու: Ինչպէս որ սեւեթ թէ զոր մը կուղորը մէկ գիւրեղան ընթացելն երբեմն 50ի մօտ ուղեւորն տալակով ու ճիւղէ՛ն կը կտտուէ: Անոցիւր կը կործնէ կոնցիւրը հոգէն վեր — իրենց հաւուտ շորս ամառներով զիւր — րութեամբ կը տալային խոլոր ծառերն ու թու —

կ. արտակներն յուշերուն, ժողովար ևն անտեսելու համար մը փոքր հայրենիք: Զմառուցած ըլլալ: Իրաւ: Բանաստեղծութիւնը խորհուրդի մը բերեղանայար ծաղիկն է: Ամենեւն տրուած չէ գուն զայն բաւական: Հիստանդներն մէջ: Բանաստեղծը ինչ միայն նախ ևն առաջ կը յայտնարարին անոր լուսնակներն հոգարար: Բայց կը պաշէ զայն իրեն համար: Ենթ զայն անտես ուրիշներն, ոչ բարեք է ևն ոչ ալ յարե՛ր: Իրաւ: Բանաստեղծներն վանձ պարտաւանութիւնն է անտարբեր գտնուել:

Իմնիւ: Վիճուրդը, փոխան, առաւօտան ևն երկրային զանգանները կը յիշեցնեն ինծի Ա՜ն ժողովրդի կենդանիներուն կոչանքները: Այն ինչ

բեր: Հնչուրու փոխադրութիւնը կը կտտարին զանոց քաղաքներ: Յամար փոխադրութիւնը գիւրացեղուն: Համար կը բանակ զանգանք:

Թուսթի շինութիւնն զիւրէ կը ճնշարարին իրենց քաղաքաներները կարգութեամբ: Անոց հոս զայտուէն են ու անորին հաստատուած իրենց յատուկ միտած զիւրեղոր: Իրական Հնչուրիները կը նմանին 3—4 մեթր արտաշինով ևն երկու մեթր շաբաթներով: Անոց զարգում արդէն կը կարծեմ թէ կուղոր այս շինութեանց մէջ կը պղտը կը գործածէ իրեն: Երբեք կ'ամ թաւ, ա — կան և վերելոյ հաստատուելու թէ անհիմն է արջ կարծիք: Բանակարանի որորդը Յուրեն ամենա՛ն ցած աստեղծակն կը սերի ժողովուրդի շուրջ նաւա՛ն ցածութեան պարտաւային եւս աշխատ մնալ: Հնչուրին ներքին մարտ նաւամարտացի մը կը նմանէ ուր, կուղորներ, Եւ թէ փոքր, կը թիֆլիսի իրենց թիւրաւած մորթը, իրենց չոր սիւնիկները շրջե՛րլու: Համար: Երազանչիւր Հնչուրի ընդհանրութիւնը կը պատասխանէ վեր կուղորներ:

Հակառակ ջրային կենդանի մը ըլլալուն կուղոր մոլէ կամ ուրիշ ջրային կենդանիներ շուտեր, այլ ըստակներ է ու հաստարծ ժամանակ կը սնանկ թուլան: արժանաւոր: Իր մարմնաբան անուղոր հարսնամարտ (նուտուրար) արժանաւոր են: Իսկ ձմեռը կը գոհանալ ծառեր արժանաւոր: Այս պարտաւային ալ իր անհատութեան եղանակը տարբերակն է: Երբեմն՝ քարանդակներ երկրորդ կիւղոր ևն միջուկը կ'ուտէ, իսկ արտաքին կիւղոր Ենթանով կը փոշ կը յատակը իրեն սիւնիկին: Միջառաջ կարամարտիներն կիւղոր կ'ուտէ ու կը նեղէ ներքին փայտը:

Կուղորներ առ հասարակ կը սնանկն ու կը բանէ զիւրեղներ: Լաւ կ'առնակին կ'աշխատան ան — ընդհանր: Իրեն ընկերակցին կենսիկ մասին խոր ծանօթութիւններ չկան: Երբ կ'ընենայ 2—4 ժաղիկ, որորդ կ'որ կը ծին: Արուն կ'երեւալ ժամանակ մը որ անանկին ապրելու: Իսկ երբ մայրը շափաւս պատճառ կը դրանէ իրենց հորեկանայ բը՛նակարարը, միջառաջ ծնողը կ'երեւալ իր ըսն մը կուղորներ: Ամերիկեան Հնչիկները արջան հայա՛ն անուէն էին այս անասուններն ճարտարութիւնէն օչ չէին վարանած զայն կեանքն աման մը:

Կուղոր երբ շափաւոր, դիւտ նաեւ փոխի կը ապրելու եղանակը: Այլ պարտաւային կը շալուրի գիտնարար ներուղորներն մէջ: Այս շալուրի բնակարաններն ալ կը կառուցուեն նոյնան հարստութեան: Անոց միտքը ևն խնամքով զոյգարկուած է իրեն յատակը: Սակայն չիւղորն օղի փոփոխութեան պարտաւորած է յատուկ քաղաքներ: որորդ նոյնիկ ծանօթուած են ճիւղերով: Այս փոխաւոր բնակարանները շատ հազարաւոր են ևն, զրբածուած քանի մը մասերու, որոց իրաւաւորները շատ — կայուն է մոնղոլի ևն ձաղաքներն բնակութեան ևն ինչ իրեն շտապարան:

Կուղոր կը փոշ նաեւ երկար ներքնուղիներ, յամար երկու փոքր իրար փայտելով: Այս ճար — տարաբար կը կրկն նաեւ ընտանիք: Բանաստեղծ մէջ յատուկ աշխատանքներ չիւղորներ ևն կուղոր բունաներու համար:

Ինչպէս կը տեսնէք, այս փոքր ճարտարապետ — արքա բազմապիս Հնչուրիները արժանի է մարդոց մասնաւոր հոգածութեան:

ԳՈՐԳԻՆ ԳՈՅՈՒՆԵԱՆ

ՆԱԽԱԲԱՆՈՅ ԿԸ ՏՊԱՄԱՐՆԵՆ

Մեր կուլին վայր, երկու նամակներ ևս ստացաւ:

Մարտիկի ընկեր Արամ Թիֆլիսեանն կը գրէ — Գոհացում ունիմ: Համար Երուսաղէմէն եղաւ ինդուրանի, Յուսաղի ամբարձուող հուս — քանտիկ համար, սիրով կը տրամադրեմ իմ ունե — ցաւուն, քանի մը թիֆլիսէ: Կարգաւոր: Անուշա ի — րաւատուն մը մը պէտք է ներկայաւալ պաշտպան կին զրբութեամբ, ստանանելով փոխարարութեան ամբողջ ծախքը:

Սեփն նաեւ զիւրեղոր Հաւրանիկը օրաթիւթ: Գառնիկի ընկեր, Սեփնայ երկուսն: —

Հոգի. 3իւ հոյ մը ուղղած է՛ն, երուսաղէմէն կ'ըլլալակներն Մատնապարարին զիւրեք ևն հաւաքածունք ճարիկ: Համար:

Սեփն ՅՅուսաղի հաւաքածունքը 1936ին սկս —

Բախիկ էր, որ հողին մէջ կը մտայ թեկուր կը բանար, ծառեր ևն անասուններ թեկուր:

Թէ արտաբերութիւն զայն հոն ևն թէ տրուէ ու սին: Օրերը կը սահէին երաւապար: Զմեղներ հնչուցանէին չեղանակին, կը լսէին: Գիշերին բանակը դառնահամ կը թուրէ ընթացելու: Վեր — չին բանակին կը խառնուէին արցունքը կ'աթիլ — անս:

Միայն բարով, Թեմին, կ'առնէ ևն կարտաւային ինչները Ժողովար ևն անսիւններն անս — ինչները Ժողովար ևն անսիւններն անս: ԲԱՐՈՒՆ ԵՐԳՍԻՐ

● G. 4861bEŁŁ, 7 rue Coust de Maunoy,
Paris, métre Madolaine. Tél. Opé. 41-22.

պէր Արարներուն, ձգպէն իրաւիկներնուն : Եւ ինք Իրեն արդէն հասցեայ էր այս վայրէն հարաւարական արտօքը, իբր 1860ին ձեռնարկած էր պիտրոմներու, իբրեւ պիտ Փիւնիկիան Քրիստոս - կան պատուիրակութեան: Հոն է տակաւին եւ - մեկիս Ռեմանի բնակած տունը, իր կարաւաններով, և ինչեւ ծխամորճը եւ քանի որ ձեռագիրները :

Հարկան հարկու հասկոյն Լիւրանին իբրան կողմերու վրայ իր գտնու Արդեօնի արդարան աղբիւրը: Համաձայն աւանդութեան մը այս ջրէն է ինչ քովը փոխանկուած է աւանդի համարը: Արդեօն սիրահարեցաւ: Արդեօնի մէջ է արդարեւ զարմաւ Արեւի: Երախմէն Արեւ փոխեցաւ: Դարձաւ իր յարմարելով թշնամիք վրայ ժամացու վերջ տաւ: անոր: Արդեօնի զտաւ սիրականը եւ Արդեօնի արեւնէն այտը հարմարեցին իր բուսնին զարման :

Պաշտօններուն Հին բերգը, Հոյժմէական սիւնները, Փիւնիկիկներուն ինքնաշարժները դաժմաններն են: Հոն են տակաւին:

Մոզական տեսարան մը իր պարզութի ղէպի զամանկ համարուն վրայ: Գաղտնի լեռան կողմեր իր կարծիքի արեւնէ եւ աւանդութիւնը կրէ թէ Արեւի արեւնէ է որ կը հոսի, որովհետեւ հոն է որ Կարէն պանծնելի իր եղբայրը :

Դամասկոս անձանային զարման է քանի մը տարուան մէջ: Ինքնաշարժի եւ համարակազմի կը խնդնէ համարները: Կարման չէրքոյ, պարզ - տանին են: շինուած են Հինա:

Բիթանիկ իր պատմէ թէ քառասունմեկէ տարի տակ իր կայսրէր այս քաղաքը, Պէլլուս - թին Կալիսոս տեսն է աւանդելու ժամ: Միշտ ինչու Հինա ինքնաշարժով երկու ժամ կը տանէ: Բիթանիկ արիւսպանութեան տակ փողոցներէն կ'անցնէին արիւսպանի կարանաները: Մուշա - ջիկները որոշե անցորդին զարմանքներէն կը կարեւոր, ինչպէս եւ միջանկերը որ միայն կը յար - ձանկէն չէրկուէին չմայրին մաս կը կապմէն: Եւր 1918ին Օսմանեան կայսրութիւնը փաւ, Ծը - յոնաւանկ հոգաւոր պետութիւնը շարքիտիսեց ամէն քան: Մէկ կողմէ Հնարանական վայրերու պահպանումը, միւս կողմէ արքայականացան ճիւղ - քը, ամբողջովին փոխեցին Սուրբի վիճակը:

Փրանսացի թղթակից վայրկիկացալու վերա - ծնուել կ'որակէ Սուրբի արդէ իմեակը, ինչպիսի տանկով յառաջդնուծութիւնները, երկրորդրան - կան, ճարտարարտեսական, զգուշական եւ դիւնորական մարդերուն մէջ: Դամասկոս ուշա - դաւա է ձեռնիքի երկարործական յառաջդնուծ - ութիւն եւ Պետականը: Հաստատ ընտրութիւնը, ձեռնիքի մէջ կան Հինա մեքանիկ արարներ, եւ մեքանիկական ջրհաններ: Բաժանվար կը բուսնին, ցու - լիկն կը թողնան:

Փամիւրիկէն, ուր յողան սիւններու պղծեմայ զարդերը կ'անցնին կարանաները որոշե Մի - կաղտուքէն ղէպի Միշտիկական իր բերնին Պարսկաստանի, Հնդկաստանի եւ Ձինաստանի արտադրութիւնները: Ձեռնիկա՞ Գ. զարեւ ղեղի - ցիկ թաղուէին իր պատկերի Գալիթի ինքնայ պանդիրը: Արարական երկիրներուն մէջ ան ունե - ցաւ թաղամթիւ արեւաններ:

Փամիւրիկէն երեք հարեք ժիւղմեք անդէն կը գտնուի Դուրա Նուրփուտ: Ենթադր երեքը քա - ռութայրներ բնակաւ պատե՞լ մը կը կապմեն, որ

Մոռաւան վարժարանը իր նոր ծնունդով

Չանգանայ տղիքներով, եւ ամէն վերամտան, յիշած ենք Միշտիկական վարժարաններու եւ մաս - ընտրապէս Մուշա - Ռափայկիանի ղէպը այլ - ղայնէ զաւանդութեան մէջ: Եթէ մասնաւոր առիթով մը չենք խոսած Սեւեռ վարժարանին մա - տին, պատճառն այն էր որ այն, ինչպէս ամէն կըր - թարան, ինչի մաս է ոչ միայն ստղով, այլ եւ դէր - թով: Տարին երկու երեք անգամ ամէն վարժա - հայ առիթ կ'ունենայ ժամէն զնախատուել վար - ղապաններուն ժամանակ տախտակները: Ամէն հայ վարժուած է ինչ քանիէ 2. Սահակը, թեկ անոր յանդիմանական խնդրերը հանդէպ աշակերտներ ծը - նոյններու, ուրախութեամբ մտիկ ընել աշակերտնե - րու արտասանութիւնները մայրենի լեզուով, կամ հանձնարձի դիտել մարդկանց մը զրոգաները:

Այս վերամտան Սեւեռ վարժարանը ունէ շոր տեսանք մը՝ մեծամասնիքով իմացալիքը, 2. Մե - սանակ Վ. Չանգանայ: 2. Սահակը կը մնայ իրբե - րու տեսակ իր խորհրդարանի այլ վարժարանին ուր մաս շատորդ զար վարժան է ժողովրդական տես - լուքի մը:

Նոր տեսանքը այս տարի կը թերէ աշխատանքի եւ յարաւանական ծեր - աշխույժի եւ նոր միտք՝ արդիական հասկացողութեամբ:

Եւանկելի կը գրոյց իր ունենալ Պատան - թիւն հայ արականութեանին Հնդկականին Հետ, ինչ - քի որ տակի ժամէն ծանոթանալու: Համար վարժա - րանի կացութիւնը: 2. Չանգանայ ճախ մեզի յայտնեց իր ուրախութիւնը 12 տարի վերջ Փարիզ իմացալիքները ընդունաւ իր քանի, քանի որ վերստին զարեւի պիտի ունենայ անոր կապիւր հաստատուելու գործը ինչի Հետ:

— Կարժարանը քանի՞ աշակերտ ունէ այս տարի: — Մօտ 90, որոնց 25ը նոր արձանագրուած - ներ են:

— Ինչ է ձեր կարծիքը baccalaureat քննու - թեանց մասին: Մտնողներ յաճախ կը արտնշան թէ

իւր մեծութեամբ կը ինչեցնէ Հիթիէրի Այսլան - տանին պատը: Դուրա Նուրփուտ մէջ Այսլան - քի կան, սիմալիկով մը հեղ զտար որ Գ. զարեն մնա - ցան է (Գ. Ի.) եւ. որ նոր ժամուած է տակաւին Քրիստոնեաներիկան պատուիրակութեան մը կողմէ: Փռակալին նկարներ կային հոն որոնք փո - խաղորդեցին Դամասկոսի թանգարանը:

Հայկէ կը շնանակէ շէշէ: Այսպէս կոչուած է Արքանամին կոյնու գիտնով: Դեղի արեւ - մուտը կը գտնուի Անտիոք, ուր Բիթանիկ այս - րեւանները տալիքն անգամ զըրտոնեմական անու - րը տան: Հոս լուսեցան Մ. Պետրոսի եւ Ս. Գողթ - սի անկերները:

Հախար կը գտնուի Տաւրոսի լեռները եւ Տէրեօնի քաղաքի գիւղը որ վերջին ասանկան կը կապմէ Խաչկարեան յառաջացան, հոն է Ս. Սիմէոն Սիւնանեացի մեծանունը, ուր անցաւ իր վերջին 27 տարիները, 459ին:

աշակերտները լաւ պարտաստուած չեն պաշտօնի նեղիկաստուելու համար:

— Եւ կ'ունէ որ փոստանցիչներ ծնողները թէ ամէն շաբթ պիտի թախիկ որովորէր տալիքն (պա - շո) եւ երբորդի (պաշտի) պիտական զնուծութեան - քու այս տարի աշակերտները նեղիկաստ - լաւ պարտաստուած: Իր յուսած թաւալան յաղորդ - ութիւններ ձեռք ընելի: Մտնողներ ունին այն յուրը թէ Մուշալան վարժարանին մէջ իրենց քաղա - քէնը կ'անան տունական լուրջ կարգադրութիւն - քէն տեսանայ: Այլ միայն մեկէ կարտու լուրի, այլ - նաւա. աշակերտներէն: Ամէն պարտալի մէջ կը - նան պատկով ըլլալ թէ տեսողութեան ոչինչ պիտի զանալ իր կողմէն, իրականացնելու համար ծը - նողներու անկալութեանը:

Ձէ՞ք կարծիք որ 90 աշակերտը զիչ է Փարիզի համար:

— Ի հարկէ: Բասն — ջանքերէնչ հաղորդող զգուշութիւն կը կենայ ապահովել յուրջ 300—400 ա - աշակերտ եւս մանն է միայն որ Միշտիկական հայրերու այլաստանքը օգտակար կ'ըլլայ: Պարզ է որ եթէ այլ թիւիկ կ'աշակերտայինք ժո - տանայ, Մուշալան վարժարանը փոքր պիտի զար, թայց ի՞նչ ուրախութեամբ երկու թիւ կ'ընա - լիքն աշակերտի կտան չէրքոյ վրայ:

Բայց կարելի չէ հաստատ թէ կ'ընենք այլ թիւիկ մօտենալ: Տակալին շատ ինչ են ինչպէս Ի - րաւարդ դիտել կուտան 2. ձանախանցը, դիտակից ծնողները: Յետոյ կան շատեր որոնք համար են - տակ իր Snobisme է սեղակական վարժարանները, Bachofy ինչպիսի այլ կայ: Նոր տեսանք կը խոստա - նայ ամէն քան ընել, թայց լաւ մեծ այլ աշակերտ - պէտք է ընէ: Ան ծնողը որուն տղան չէ յաղորդի զնուծութեան, երբ Մուշալան վարժարանը կը ներկայանայ, վաստ՞չ է թէ պիտի յաղորդէ եթէ Jeanson de Saily երթալ:

Աստօք բոլորը պարտաւաններն են: Վարժարա - նը կարելի կը փորձէ, առանկալորն արդիւնքը ապահովելու համար: Խնդիրն այն է որ ամէնքն այլ հասկանան թէ տարրական պիտիքն է դիտալ իր մայրենին լեզուն եւ աղային կրթութիւն տառնալ: Մեծ թախտ է Փրանսացի մէջ ունենալ իմացալիք վարժարան մը: Կը մնայ ըմբռնել եւ շարժարկել:

ԵՐԱՅՈՒՆ, ԹՂՔԱԿՑ

ՄԻՆԱՂ
ԲԱՒԱՔԱՑԻՆ — Երբ կենդանիները քոյի - չեն, ինչպէ՞ք կը կանչեն ...
ՀՈՒՄԻՐ — Սրիշու կը փնէմ:
ԲԱՒԱՔԱՑԻՆ — Ինչպէ՞ս
ՀՈՒՄԻՐ — Այստե՞ս (կը փնէ):
ԲԱՒԱՔԱՑԻՆ — Այստե՞ս մի՞շտ:
ՀՈՒՄԻՐ — Այ. մի՞տ ինչի մէջ, միայն այն պարտալին իր կենդանին մօտ է ...

×

ՄԵՐԻ ՀԱՅՐԸ — Սրիշու՞ ճաղուկներս, տարե - կանքս առիթի ինծի տեսակ տեսակ չափերին, կարեն, նուշ, ընկալի հասկ ընրե՞ր եթ. թայց ես անկալ չունիմ ...

ՏՂՔԱՐ — Հող չէ, մեծ հայրիկ, մեծք ու - նիք ...

« Ե Ա Մ Ա Ն » ԹԵՐԹՈՒՄ (35)

ՀԵՐԱՅԱՆՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Ե — ԳԵՂԱՆԻ ԶԵԼԻԱՆՆ

Տուրապալալ այս քաղաքին շահալուծները շատ ինքնազման էին կամ շատ լիմար պատե՞ր - քացիներ: Համար որեւէ կապ իր անուստական հա - չիւններուն եւ ամերիկեան աշխարհակալութեան, Մարքշիլ ծրարելուն կամ արտեզին նախադրա - թեան ղէվ դորձուած համարաւորաբարմաններու մէջէ: Անոնք չեկանալորն, թէ ինչպէս ըմբիւրի - կէ եւ վառարաններու համար վճարուած տարբերու - թիւնները ձեռք մը կ'աղբիւրն արտա լուրեղեւ փո - փակներուն միայն եւ ուժ կուտային Ձինտանան եւ Լեւաստանի նոր ասանանները, Փիցպուրիկ հա - մալաւանական շարժման կամ Կալաթիկ Սաֆիթիկ պանդիրին մէջ զուգարածով խաղաղութեան հո - մալաւարային խորհրդաժողովին, որ կը հետապն - ղէր խորհրդին փոխադրութեան յարակաղաւ - կանի իր ծրարելիք:

Փոլ Սուրբալը լաւ զոր մը տեսն էր եւ ա - լիկ քան աղբիւրն կը դարձեր ամերիկեան մամուլին վրայ: Ան նշան էր Միւսղայի Կուստուր - ներու: Մէջ կ'ունենորդին բոլոր դրամական զուգար - ներուն վնասորդ: Յետա Խուսանայէն եւ Հուս - զարիկան եկող բոլոր ժողապետները, որոնք անգամ շատ տառապած էին բուլճարեան սար -

տաքի արդեւարաններուն մէջ, թայց մաս մը դրամ ունէին իսկն պատճ չէզոք Զուիցիւրիով մէջ:

Ինչ եւ Հեկեմ Հոյ տարած էին այլ դրամա - ներուն որոնք դորձածութեան դրամով են Արեւ - մասնան կիսադրամով մէջ:

Բնաւ պիտի չեմոնար այն մեծ դարձը, զոր դուրս հանեց, երբ Իրա Փամիւրիանու Նիւ Տորք մասնեց: Խուսանայան ղէպի թաղաքները երկու տարի քանտարկուած էր, արտաքին նախարար Աննա Փուալըքը դրամով իր անոր դորձածութեանը եւ հիմա, իր վերջին ունեցածը բերած էր Նիւ Տորք: Չորս թիւնէն տալար: Փոլ տակալին իր խն - քար: Երկու միլիոն՝ Փամիւրիանու Միլիոնայի - նին, երկու միլիոն՝ Փամիւրիանուին: Իրամանք իրականացաւոր յօտաւարակով դորձարձան էր պայ - ման:

Փամիւրիանու ապաւ ձգուան էր Պուրքէշի մէջ: Կիւսար մը յոյս տալ ձեռնորու եւ շարժարկին նշանները, արեւիկա որ Նիւ Տորքի մամուլը հրա - տարական իր անարեւելան տմեկն վախաղ պատ - մութիւններին:

Բայց Հինա նոր հրահանգներ կ'ընէ Լիւ Սո - կուսիկէ: Հեռախոյնալութեան Դաժնակցային Գրա - նակներէ հեռադրուելու իր փուլով եւ Հեկեմայով: 4 Հաւանալեք իրերը եւ հեռալեք, կ'ընէին այլ յոյսան էր — յոյսան եւ կուտան: Կը յուսար իր տարիկաններն ու երեւի. ժողովի հակամարտիկները դորձանէլութեանց յանձնարարով, իր ու Հեկ - նային վրայ հակել պիտի տա ուրիշ գործ յանձն - նար: Կարելիքայ գործի պատի լուրջ երեւալ հանելի հանգիստի մը համար: Մտորներեկայ գործի

Մտուկային մէջ: Պիտի հանդիպել հոն Հեկեմային Թեքուր:

Հեկեմ Պէնջիքն ընէ զոյլին թան ունէր: Բը - նաւ հարցումներ չէր ընել. ամէն պարտալին տակ, ոչ աւելի քան ինչ որ թայցարձանական ա - հարձակուն էր: Կիսեղքը դիւրին չէր անոր համար է Հինա դարձուալ Փարիզ իմացալիքները:

Փարիզ Հեկեմ Պէնջիքի ծննդաւայրն էր: Ունէր՝ Պէնջիքի ընտանիական տանտէրութեան եւ անոր Պոլսիկի զաւարտարանութեան լաւ ու տո - կան կիսեղքները: Փոլ կը հիւսնար միշտ անոր այս յառակութեան վրայ:

Հեկեմ արժանաւոր ունէր, քան մեծ, զոր ինչ, համարաւոր լրտեսողներ, թնայ չէր զննար: Եկաւ ղիւնիւնու միւս հոգան եւ Պոլս զոչ մնաց, որ հուսանան էր կը մը մը եւս աշխատել:

Հարաւորուած էր անով սկիզբէն, երբ - ունէին անգամ կըտար հանդիպած էին ասանուն - Հինոյ տարիներ տալը:

Նիւ. Տորքի, ձեմքերն Քեմիլին մէջ էին: Կու - տար Հոն մարտաքանութեան զարեւր — մէկը դը - լուար ժամանակներն այս ժամաղաքական ինչի մէջ, զոր համայնարար կուտանցութիւնը թայցան էր իր անարեւելան ու համակարգական կիսութեան եւ քրոսակներէ համար: Իրեւն իր աշակերտներէն մէ - կը, Հեկեմ աշխ դարձաւ էր իր հարցումներով: Ինչպիսիական կամ ռազմապալան հարցումներ չէին անոնք, այլ կըմալիք տեսնէ, որ ան ամբողջ հար - ցը իր քննէր, իրականացնէ, իսկալի կերպով, ար - քամարանութեամբ:

Թաղալ. Կ. Գ.

Բ. ՁԻՆԿԸ

Յարուխ պիտի ապագաներ, ևրէ...

(Լուրերու շարունակութիւնը կարողութ. էջ)

բար խոյս կուտան իրմէ, հազիւ որչնեալ ընթանք
բացան : Շերտեմ եւ ար, որ զըրգաւորութիւնը
ը սկիւ հայերէն, վերջնապէս համար թուրքերն
լիզուով, մինչ եւ, քաղաքապար օտար մը, զը-
գաւորն համբերութեամբ մտիկ կ'ընեն զինքը :

Իր անցեալը մոռնէ ի, սակայն ըստ երեւոյ-
թիւ, Գուգարն վարդապետութիւնը հաշտեցեացմ
է Աւետարանին հետ, փրկելու համար իր կային :
Իր նպատակն է : Սկիզբն իմաստութեան է եւ
կիւր Տնտես : Եւրպատիւի յեթիկը զիմարեղէ
համաժայն Աստուածաշունչն յայնչ զյուրին :
Շնորհիւ Ս. Գրքոյ մէջ ունեցած ձմտութեան,
վիճարանած է քաղաքաներու եւ պատուելիներու
հետ եւ զանոնք ախի բերան թողած : Իր անուան,
Տրդատ, ստուգաբանութիւնն անպակ կուտայ հա-
մաժայն կրօնական ստեղծանք : Ե Տէր - Գրտ
(Կրտ) : Արկթանանք՝ Ալիքի - (սա) - սան :
Դախապէս իր բնական զիւրի ընակիները զին-
քը յորդրեալն են զայնմարեղէն : Եւ զայն կը կո-
չեմ հասիկ պապա : Սակայն չեմ դիտեր թէ ուր
ստացած է հանդիմանք : Մէքեք՝ թէ Երուսա-
ղէմ : Արքային հասիկ պապային սերկեղեղ ամէն
կիրակի աստուծոնք կը փառնուի որդիութեանը :
Կերբէ յարանան, մեղիկեղ եւ պատարագի արա -
րողութիւնները մերթ հայերէն մերթ թուրքերէն :
Արեւոս որ թափալտ մը կը պակիս :

Արդարեւթէր կը պահանջէ, սակայն, թողի,
որ մեր զայնմարեղէնը հարար այն կեսաքոր որով
ը հետեւի : Արդարաբաժի մ, անխախտ, հիւսա-
նք եւ անխախտ :

Ո՞նի անխախտն պարտ առակներու, բարո-
յաղարկէ՝ քայքայ ռամիկ ոճով պատմուած :
Իսկական զիտղոցի Հայն » է ամ :

Ա. 2.

ՆԱԽԱԿ ԽՄԵՐԱԳՈՐԹԵԱՆ

ՀԱՄԱԳՈՐԹԱՅԻՆՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐՈՇ ԾԸ

Արեւուիկի Կարապալ Ս. Խաչ եկեղեցւոյն նոր-
գործութեան պարագայներուն մասին տեղին է որ
կարգը քր թացադարձութիւնը արտին հայութեան,
բուն զործուն տնկելութեան շնորհիւ կարելի է -
ղաւ ծրարուած շինութիւնները զուլէ հանել :

Արեւուիկի կը գտնուի Փաղիքի հիւսապալին մաս-
ին մէջ, ուր կարելի է երթալ Կար ախ և Նուէն
(Փաղիքի 15 զիւրմէր շինարարութեան վրայ) :
Այս դիւրը հակապէս լանտիւնութեան հետեւ
անցով հաստատուած է քանի 27—28 տարեկ
տառն եւ հողահեմ ուռեւերն թիրաւեանով ա-
ռած է զիւրականի մը կերպարանքը երկաթուղ -
ւով կայարանին ճիւղ մտիկիը : Հոս հայ ժողո -
ւորիկն իրազեղուած ընդ ծանուր կերպով դերձա-
կութիւնն է : Կան ուրիշ արհեստագործներ, սակայն
անոնց թիւը անմասնափայլ է : Ամէնէն ընթացիկ
զործեր ինչպէս բարիք՝ դերձակութիւնն է : Վերաբ-
ուի, թանկոյնի եւ տախան միայ, այնպէս որ
ժողովուրդը իր յարստեան եւ ճանաչան աշխատու-
թեամբ կըցած է իր համեմա ընկերարար ունե-
ւալ ալ բարեկալի եւ ոչ անտանութիւն : Այս տեղ ոչ
վաճառական կայ եւ ոչ մեծահարուստներ, այլ
օրը օրին իրենց օրապահիկը հարող ընտանիքներ :

« Ե Ա Ւ Ա Ջ »

(36)

ՀԻՉԾԱԿԱԴԻՐ ԼՐՏԵՍՈՒՂԻՆԵՐ

Ե. — ԳԵՂԱՆԻ ՀԵՆԼԵԱՆ

Անոր հարցումները զգուի մը կ'աշխատին է :
ընէ, իր ամէնէն ուռեղ ճանքերն մէկ զանի խո-
նելու համար : Փոյ կը սքեր պատը ձեմով ու դա-
նալուր ձայնը : Եւ նուրը, անոր, զրդեղի ձեմով
ը, Մայալին մէկ փիլիսոփային պէս զեղեցիկ էր
ու :

Զարգացած է հնարաբեղի, ինք սկսեալ հարց
ու փորձել զայն : Ի՞նչ կ'ընէր այստեղ : Արդեօք
լրտեւ մըն էր : Ի՞նչ կը յուսար չաւիկ առիկ :
Մայալները, ինքնութիւններ ունեցող քանուր մը
էին : Իր մանրիկ ձեռները, որեւէ տեսակ աշխա-
նանք ինչպէս լուծին : Առաջնայիկ մը չէր ճը-
մանք — քառական զաւակն մէկը չէր այդ որ -
հետին համար ըստ ըստնորհիւ մը տուրքէն մեծ
էր եւ համայնապար կրօնականութեան կամ անոր
մարդուցէն մէկուն պատկանելու երեւոյթը լու -
նէր : Պարագային ստովիկը կը փորձէր, ըստ,
հրապարակ այլ խառակով ձեմով մը :
Հեղինայ Պէլիքին Քրտանքերէն կը խաշէր առ -
հուռեւութեամբ մը, որ, ինչպէս քայքայող, կու
արը իր նախապար Հիկիւրեղեան մը միւս աղա-
կանները, ինքը սերունդներով, Նիւս ինչկնացի -

ՏՈՄՍԵՐ

ԿԸ ՆԵՐՔԻՔ ...

Ինչ փորձանքերու մէջ կը զլորին կարգ մը
քարեմիտ մաղղիկ, երբ կը փորձեն... զարգէսի,
քանտաղծի հոգիւր առնել եւ... Է դարձան » զը-
րիւ : Հաւանաբար ուրիշ աւելի համեմա են մը
չեմ ըստ ասացողաշունքին : Համար թէ իրենք ալ
զարել փոխեն :

Բարձիւտ մաղղիկ, ինչպէս ըսի, որոշմ ծառ-
թուիկը, կարգ մը բաւեռեւ նշանակութեան մա-
նիկ շատ շուր կը վերցնէ :

Իր յիշմ մը դասակարգելի պատկանող մէկու
մը Տրիտոնիկն քանի մը տուրք :

— Ամէնէն սերունտ Մարիամ Խաթիւնը ար -
պատարած էր իր իշխ զաւակները՝ չորրորդ տարւ,
երեքը աղջիկ, ինչպէս անեւ ամուսնութիւն թուրքեր...
Իր չոր բաւեռն էր մը բարեկամը իրարու հետ
շփոխելու Էր զարգացաւորէն չեւ զարգացաւորելովը
բարձրոր — մէկը Ներգործութեան, մէկը կրտաւոր
պատկանելու և իր փորձանքից ապաստ չէր ըլլար :

Անուաղորութեան հետեւեղ, անուաղ, ո -
րուն զէմ կը բողբէ ոչ միայն քառասնէր, այլեւ
... ընթացութեան : Հարցուցիք թիւիկ մը կար-
մէր :

Պէտք կամ արդան արարականաւ եւ զար -
բար արդի, երբ, ժամայն իր թօքը դաւակներու
եւ մեծ մարդ՝ տանըրեթեր թուրքերնայ քայտալ -
ութիւնն ալ լիւրիկ իր քաւէր : ... Ինչպէս չէր
լիւր, քայքայ մը բարեկամը ուրիշ է չէր մը դրա-
կանութեան խաղալ :

— Ինչեկ կեր ուղէկանութիւն անուաղիկն իր
փաւելի ու արեւունայ արեւներուն անտեսմանու -

Թեան չափ ծովամաւալ ու այլ արցունքներ թա -
փած էր իր աչքերէն... Իր ստապանքներուն
անխախտութիւնը բոլոր սահմանները դիմ
անցած էր...

Քանի սխալ այս խօսքին մէջ : Յիշեմ միայն
մէկը...

Եթէ աշխարհի ծնունդէն ի վեր — զանի՞ մա-
լին տարի տալիք — եկող զազող արարող Պա-
պան արցունքներուն կաթիլները հարցով ու մի-
լինով այլ բարձրապատկէ՞ ոչ թէ ուղիւնորի մը,
այլ մը Սեւանայ լճին ջալն ալ ջուր չէր կրնար
ունենալ... Այլ, ուր կը մայ մէկ հոգիի մը աշ -
քին արցունքը, կի՞ն յոյնիակ հարիւր տարի ալ
հոսած ըլլար...

Տրիտոնիկը եւ մաւաղաներու մէջ, շատ
յաւախաղէկ են հետեւեղալ սխալները :

— Հազուադեպը ինքնօրնութեամբ զրկ -
կարող ստրկած անձնաւորութիւն մըն էր... Եր -
պարեթիկ խառնութ մը ունէր :

Վեմանաղորութիւնն են Թրամուր, Ձերլիւ,
Էդիսի, Էլիսիւր, Փիկիէն :

Բայց, թաւեան ու կրտաւոր, Մարկոսն ու
Փիլիպոսը՝ հաւան են :

Ուրիշ խօսքով, համեմաւորութիւնն կը ծա -
նակ մեծ տար, իսկ անան՝ ունէ մէկը, ինչեւ
հասարակ մահկանացուն :

— Սիւր հայրենակիցը վախճանեցաւ կրկակի
ստուռ...

Աշխարհականներ, միայն արեւեկան Հա -
յաստանի մէջ է որ կը վախճանուին : Արեւմտեան
Հայաստանի մէջ պարագայն կը զեմնիկն ա -
ռած չ երկար - քաղաք արարողութեան :

Միայն կրտաւորներն են որ կը զախճանին :
Այս ար երկու դարերուն պատկանող նմանեղա-
ներուն զազուցիկ միայ կը դնեն ծաղկեկեղանց,
ոչ թէ ծաղկեկեղանց... ԵՆԻՈՂԱՅԻՆ

Դեմէն ժողովուրդին շինարարական ոգիին, որմէ
զաւարկութեան լիւրին : Նուէրներ հաւաքեցին թէ
զիւրիւն եւ թէ չլուծեին երկու հաւաքանք զիւրեղեթ
Մարտիկն եւ Կուէնվիլին, նորիպէ զիւրեղեթ Փա-
րիկը աղայականներուն եւ յաղորեցան կոկիկ դու -
մար մը զայսպէս : Այժմ տալեւ հարց մը սկիւն :
Հաւաքեկեղանց քանի մը յաւանաւորներ հակախ -
լու համար թէ ի՞նչպէս զուսմարով կարելի է զուլիս
հանել ծրարուած շինութիւնը անոնք շատ բարձր
զինքն ունեցին, ինչ որ վեր չը հարցաւորութեան
նիւական կարողութիւնն : Միկ այս կայսրութեան
մէջ էր հարցաւորութիւնը, զիւրեթ ըր հաստատ -
ուող երբեմնի հարցաւորապիտ մը, Պ. Միկրիշ Ա -
ղայիկ հանդ, կը խոստանայ նուազագոյն վիշով դը -
լուի հանդ անանց վարձարարութիւն պահանջե -
լու : Շնորհիւ Պ. Մ. Աղայիկեանի վարձարարու -
թեան եւ ջանքերով, անտարկեղանց աշխատանք -
ի աշը են յաւանաւորութիւնը հարցաւորութեան
ունեցած կոկիկ զուսմարով թէ քակի ամբողջու -
թեամբ սալարեկցան եւ թէ պարիսպ շինուե -
ցաւ : Այս զուսմարող անձին շնորհիւ եկեղեցին
ներկեկեան եւ մաքրեցան, պարիսպով ներկապ -
աւելի վիշով մը, որ տեսնողներու ալ զանաւորու -
թեան արժանաւոր : Բալին մէջ էր երբ բոլորեցա -
ւ են տեղեր յաւաքեղանց մաքրանքն եւ շին -
ուեցաւ աղբիւր մը ալ : Փաղուրթ ընդհակալ
է հարցաւորապիտ Պ. Աղայիկեանին, որ ճիւղի էն
ստանմնեց այս աշխատութիւնը եւ զուլիս հոնց
լըղղողութեամբ :

Իր մնայ ներկայիս բուն իսկ եկեղեցիին մէջը,
որ պէտք ուի նորոգութեան : Եւսի՞ տառապիւր
զանապա մաքրեմ ջուր կը թափալտուին : Եւ ար -
զիւր տեսարան մը կը ներկայանայ : Երկրորդ՝ հիւ -
սապալին պարսին կարեկան ոճով հարթ քանդակ -
ները մասամբ խոնաւութեան ինքնուած են, որուն
ստուգը առնել եւ ապաւել եկեղեցին լուսնեղէ ան -
հրաժեշտութիւն մըն է : Վերջապէս ուր զեղեցիկ
շինութիւնը հետեւէ թէ ծաղկե կը զուսմարէ աղ -
ային հարցաւորապիտութիւնը, յաւա տարեկներուն
որեք երբ տեսնել, անպակ մը կուրի կ'առնեն եւ
ուրիշ ուղով կը դիտեն : Էր յուսալուի մը երբով
հարուստ եղարկութիւնն որ նման կ'ընենան այս
թերուրեկին ալ եւ կը թանախ ընտելը իրենց տեսն -
աւելութիւն :

Քանի մը խօսք ալ Սեպտ. 28ի մատուցողհուն -
ութեան առիթ : Արեւ մը տաւր հանդաւորութիւն
մը եղաւ, զիւրեղեցիկ երբ որչար, որ կրկնելով
քանդակեցա խոնա քաղմութեան : Եկեղեցին
գահանակ՝ Տ. Աղայիկ Քալայիկան օրտուն շինքին
չորակ խոսեցաւ նախ մատուցող ծագածի՝ հիւս -
թանաւական եւ Ս. քաղաքն շրջանակներ սկսեցալ եւ
լայն մածութիւններին ստաւ : Վարդա լիւնեկուն
եւ հոն կանգնած հայկական վանքերու մասին :
որուն տալար այդոր ոչ են եւն այլեւ : Այս քանի
մը խօսքերը որպիս համարատուութիւն, պարտք
զգացիմք հանրութեան ներկայացելի :

ՄԵԱԿ

ԿԵՐԴԱՅԻՆ ԵՒ ՏԵՐԱՅԻՆԵՐ

Բ. ԶԵՐԿԸՐ

Բարգա. Կ. Գ.

ՀԱՅԵՐԵՆԻ ԽՈՍԵՐԵՔ

Հայաստանի մասին

ցած չէին (Քէնե Գարսիները, Մարքը ու Աստ -

Գրեթէ մը շարքով առավ արտասահմանէն Ար -

Սեր Թրքերը իր հրապարակութեան առաջին -

Կայ անախն տակաւին դատաւարը մը, որ

Իր Բարձրագոյն արժանի ընդհանրացած են մեր

Քուրբերն ու Քուրբիսէն հեռացած ենք տն -

Կրնա՞ք երեսակային աւելի մեծ պատիժ եւ

Թրգիստութիւնը շարքի մէն իր անպատ -

Այն նախախնիքն ու ամբօրէն ընդ ըմբոստ -

Հիմա, այլեւս վարանելու փամանակ չկայ :

Եղապատեա ճայ - վրացական յայտարարութիւն -

Վրաստան թէն. Հայաստանի չափ չին ու հե -

Ուրաղութիւնը յղանմանիկն էր սկիւր զին Հայաստանի

Ուրաղութիւնը յղանմանիկն էր սկիւր զին Հայաստանի

Միջուկային յայտարար, Մեծն Արդիստի տա -

Կապէ՛ք, Բրիտանիոյ առաջ ու Թերքը զարնէ

Ուրաղութիւնը յղանմանիկն էր սկիւր զին Հայաստանի

Վրաստան թէն. Հայաստանի չափ չին ու հե -

Ուրաղութիւնը յղանմանիկն էր սկիւր զին Հայաստանի

Միջուկային յայտարար, Մեծն Արդիստի տա -

Կապէ՛ք, Բրիտանիոյ առաջ ու Թերքը զարնէ

Ուրաղութիւնը յղանմանիկն էր սկիւր զին Հայաստանի

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Մեծն Տիգրանին կայտարարութեան ամբողջ շղթա :

Բուսածիր

Բուսած, (corall, Թուրքերեն՝ մեքան) պերճանքի տարրականներու մասը որ կապէի, իբրեւ զո՝ շարքիցի կոնիական արդուականներ կամ տարբերակներէն շինուին։ Գունազարմանականերու գործածած բուստի թաղարարութիւնը կապին է, եղբերական շաղախով մը ամբարշտելու ու ծովային լոտերու ընկալած դոշներով դուռնալուած։

Սրբէ՛ կը ստացուի բուստը : Ան պարզապէս ծովային կենդանի մըն է զոր ծաղկանայն շատ նախնական կազմով : Թէեւ դժուար է նկարագրելը, սակայն փորձելը ազատ զարկալար մը որ առի մասին : Եթէ՛ տեսած էք ծովային շարունակը (արտա, anémone de mer), աւելորդ է նկարագրելը, որովհետեւ առանձին բուստի մը կը նմանի : Առանձին բուստը, արտաքին երեւոյթով՝ դաշնաման ջորուն մը ունի տակնին նման, որուն վերի մասը կան ոտներ կամ չափերի ծաղիկի որ թերթերուն զատաւարտով՝ լճերնապէս՝ ունի ուղղաձիգ բաժանումներ, մորթին՝ դէպք ներս, խոտով միջնամաշկերու անխառնանքով : Կեղ-րանք՝ դարձեալ ուղղաձիգ խոռոչ մըն է : որուն վերի մասը կենդանիին ընկալն է, իսկ վարի մասը՝ իր ստացուիչը :

Սակայն բուստերու առանձին չեն գտնուիր : Անոնց կապին թիւթակի մը խորշերուն նման է ի յոր կայան ու կը թաղանթան թոյլի որ թողորշմաներուն կամ ճիւղաւորումներուն նման : Բուստները պոլիպտերու (polypes) ընտա-նիկն են : Բոլորն այլ բաժանում կենդանիներն են : Մասը մը կը գոյութիւնը կը պահէ ապտաօրէն զընա-դալելով ծովերուն մէջ, իսկ մաս մըն այլ կայա-

րի կայան կանգն մը, կառնած ծովուն յատակը ժայռերուն :

Բուստները միայն արեւադարձային ծովերուն մէջ կապին որոնց շինուածներն առնուցան 20 սառնաման պէտք է ըլլայ և 35 սառնամանէ ոչ աւելի : Անոնք իրենց մորթին վրայ կ'աշտարանեն կայանին նիւթ մը որ կ'աշտարանայով կը կարգադրեն զիրենք : Այնպիսի ստեղծման երկրորդ դարաւ ՝ Գաւէն սինալո բուստերը իրենց վրայ մնացորդներով (միւլներ) երկիրն ստեղծելուն վրայ կող - ման են հաստ խու մը որ Հաւադարձային վրայ կը ձեռնայն 45 միլիթ սակի թափուց զօտ մը : Գաւէն է երեւակայն այդ թաղամիջիտա ստորեմնակ ա - նանձնիկներուն կոտորածն ճակատան աշխատանքն քր դարերու ընթացքին : Խաղաղական մէջ, արեւադարձային նպատաւոր դռակին վրայ, կարելի է հանդիպել շատ շքեղեղ կաղնիքու, որոնց առող (Atolla) անունը կուտան և որոնք արդիւնք են բուստներու կուտակման : Այսինքն միլիոններ առ միլիոններ կը կարգու վրայ դիտուելով անոնց կարգին կ'աւանդուի կաղնիքն են միլիւն 300 միլի բարձ - րութեամբ ցամաքամասին : Անաւարտի շուրջը անոնք կ'աղանջեն եւ 2500 շիւղակներ երկար շղա - դով պատուար մը :

Բուստները շատ տեսակներ կան : Անոնք ինք - մը կը տարբերեն թէ իրենց արտաքին կազմու - ընման ու թէ կենդանով : Ոմանք Բաւառական կազ - ման են, արդիւնք՝ առանձին թուփերի կը նմ - անին : Միւրերկրականի մէջ, 40 միլի խորութեամբ կ'անցնի կարծի պոլիպտերուն որոնք այս վիճիկն տեսակներ կը պատկանին :

Մարդկայիններ (բարամայը) Բանձարիտիւ Բաւառական կազմած՝ ամենամեծ ընտանիքն էր կաղնի են շատ շուտով կը թաղանթան ներքին ի - իրենց պարելու եպանակներ : Այն թուր կենդանու - բանները որոնք պատկանուիթերը ունեցած են մա - րորդերու Հաւադարձային ծովերու վրայ, մի - ժամայն են շաղախաբնիւ : Եւ թուրութեան ամենին զոգնելին տեսարաններին մէջ կը ներկայացնէ թուստներ : Բաշարանուիթեր : Անոնք արջակա - ցումով կը նկարագրեն մարտերայիններու : Էնդա - լիկներէն արջակալուիթեր, այնքան վառ ու երկ - երանք զոյգներով ու երկարաշախկան ճկուն յո - թիւնաճիւղներով ճարտասա :

Բուստներու կենսոյ ռուտինապահած են ամե - նազից պիտուոններ : Միկան ճաշակալոր Տարուի - ըն են միլիւն նորագոյն փայտայն կենսաբանն - րուն : Հակառակ տարուած մարդկային Հնուգու - առութեան, երկուր մամանակ կարելի էլ երազ լուսնի բուստներ անկառուութեան դառնուի : Ի վերջոյ պարզապէս որ անոնք մասերիներ են ու կը աւանի միայն ծովային կենդանական մանրէ - ներով : Սակայն հազը է թէ ինչպէս աղբան չըն - յին սնունդով կ'անցնեն ու լուսնով կը թաղանթան : Գիտունները յայտնաբեր աղբ դառնուիին ալ թա - փանցել : Անոնք Հաստաւորներն թէ մարտերայիններ իրենց մարմինն մէջ կը իրեն ծովային մանրաբի - տային լոտերու միարթիկ տեսակ (zoöcan - thelles), որոնք Ներգաղանկ կենսաբանութեամբ կ'ապրեն ու կ'անցնին : Այսպէս, լոտերու տուտերու կը Նախնական անոնց ճիւղական գործունէ - ընքան Համար անհաշիւաթէս թիւականը, փոխա - դարձաբար օգտուելով բուստներ : մարտերայինն մնացորդներն՝ իբրեւ պարարտանիւթ, նաեւ քր -

Մեն Հնուաբրդուութեամբ կարգադր քարեկամի՝ թիւիկ Գ. Օ. Գալուստանի «Հայկական Ջերմա - Կիւն» վերնադրովմիւսինոյ մշակութային կանա - ճի մասին հանդիմ թայց կարեւոր քաղաքուածը :

Պետք է ընդունել որ մեր սիրելի թիւիկը, ներ - կայ պայմաններուն մէջ, առնչուա որ կը որսամա - դրուեման տակ չէր կրնար ունեցած ըլլայ պէտք եղած վախճաթաւորութիւն, ճշդիւ տալով Համար իր ընդամեն ինքերն որ Թուականները : Ան որով կ'ապ - մը վերցուանք են մոռացումներ պարզած են որ - դրուեման մէջ :

Թող ներկին ինձ ունեն պարզիկ ճշգրտ մը ընել « Գոյամարտ» օրաթերթի մասին իր յիշատակա - մքն առթիւ, իմ ջրկաններն են ինձի Հետ կապ ունե - ցած ըլլալուն Համար այդ Հաւցը :

«Գոյամարտ»ն օրաթերթի Հրատարակումն է Լոյս ժողային կոմիտէի հանձնութեամբ, 1920 ապրի - լին, որուն արտադրութեան եւ պատասխանատու տնո - թերէն եւ էր :

«Գոյամարտ»ի առաջին թիւին՝ որ ներկերուն էր Վաղարշապատի Ապրիլեան դիմադրութիւն մաս - ան առթիւ, իմ ջրկաններն են ուրիշներ : Ուրիշով Ս. Պարթեւեանը կուտակուեցան մաս - անքան, իմադարձայինները գրելու պարագայտու - թիւներ իրեն յամենաբնիւ, իսկ միւլեր են ուղղու - թիւներ կոմիտէն պիտի տար : Գալուստանի՝ Ներքին խորագրի Անտոն Կապլէն իր : Եւ Հայրենի երրորդ յորտուած միայն կրնայի տալ՝ «Հայրենիք» և Տար - քին կազմակերպման գործով կ'աւանդ ըլլալով այս օրերուն :

Հաջիք քանի մը ամիս եւ աւա թիւ թուանի Ս. Պարթեւեանի հաւցելին : Ս. Պարթեւեանը զրուս էր Հնուաշաղ իրենց կամ չորս ամիս Հաջիք աշխա - տակցած :

Ոմէկ վերջ թերթիկ թերթուութիւնն ալ ստանձ - նելով, կը շարունակէ թերթի Հրատարակութի - նը, ներքին խորագրի - արարարիկ հանդիմ թիւ : Գոյանքաններ :

«Գոյամարտ» չ Հրատարակուեցա մտն մէկու - կէս տարի : 336 թիւի՝ 1921 Մայիս ին թիւն է, ու անէկ վերջ միւլին։ Օրդառու՝ մտն 390 — 400 թի - կուած պիտի ըլլայ յերեմ, եւ ոչ թէ 83 թիւ միայն կ'ընդունի կը զէն թիւիկը :

Նորի՝ կամ նման իրողութ մը օրաթմէ ձա - նւ, Ամերիկայի լ. Վ. Դաւանդութեան 1890 — 1950 «Շուշապապատ»ն քաջային Հատուրի մէջ :

Որի՝ ի շատ ուրիշ Գոյանքանական թերթերի կը յիշուի նաեւ «Գոյամարտ»ը :

«Գոյամարտ»ն, Միւլի, 1920, օրաթերթ, մոռցուած էր և եւ պետք է աւելցնել նաեւ որեւին 1921ի ջրկանը եւ խորագրի, իշատակներ, ինչ - ապն կ'ապէ է թուր միւս թերթերուն Համար : Մարտիկ :

Ք. ՄԻՆՈՒՆԻԱՆ

Նմանային թիւիցէ, որ յուրին ու յորին Համա - դրուեման քանոնը կը վերադառնան կառնայինթի (ջորտիթի) : Այս վիճիկն նիւթը, ինչպէս պիտենք Հիմը կը կապէ թուր թուրու անուկներն :

Գ. ՊՈՅՆԵԱՆ

Նեկտախ - Կիպրոս

«ՅԱՆԱԶԷ՛ ԹԵՐԹՈՒՆԸ (37)

ՀՈԶԱԿԱՆՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՆԻՆԵՐ

Ե — ԳՈՂԱՆԻ ՀԵԼԵՆԱՆ

Փոյ, կը մեկնաւորներ : Հելէնա կը հաջորդաբարէն կը Հնուգիտեղ իր ընտանիքն ամեն բան : Հելէնա կը խորհէր քեփիկ թաղմութիւնին, կը գտնէր գտնեց անմարտն եւ լպիւրը : Արտաական քաղաքին մըն էր տակալին :

Բայց, ինքն ալ, դէժ մասամբ, խառնուեցաւ ալը կնանքին : Փոյ վայելալը հանդիք մը կը դարձ ծածոթացելով անոր պրոլետարական կնանքին թուր ընտանիքութիւնները տառեղ ճշդիւ դիմադրու թէ միւս, ինքնապէս մըն արդէն մերկ լոտերու ամուկուն Հոտ իրու ճորջուի՝ ալը ընտանիքային մէջ, առանց կեղծ համեստութեան, թէեւ կը նեղու - ունէր են կը արտաքին զինքը լուսնապարտներն եւ կը Նախնականներ, որ երկուքը առանձին ըլլան :

Հելէնա կը սիրէր դէկտանի պատշախներ, Թեւանքին պիտանքները : Փոյ Անտերներ, որ այն տունն Ամերիկայի համարապարտ կուտակութեան վարիկներն մէկն էր, ըստ անոր, որ ինք կ'ու - դէր ըստինքն ընկերային տնայարարութիւններ, իբրեւ քաղաքին աղիկ, պէտք է տեսնէ եւ փորձա - ութութիւնը քաղէ :

Խորհրդային Միութեան մէջ կամ պրոլետա - բական ընտանիքներու մօտ, աշխարհի ամէն կող -

մը, տղաք կը պատկին իրենց ծնողներուն Հոտ միւլերուն սեղանի մէջ եւ յայտարար աշխարհով ա - կանաւտն կ'ըլլան անոնց սիրային զիջումներն : Ամէկ մարդ կը դիտէ անտեսանելիք : Ինչի՛, ամէ - նալ բանն էք, որ Հասարակեց և ամէնուան Համար : Ի պարարտագէ ջայն սեռային զերկապատ - րութեան Համայնալար լրտեսութեան մարդին մէջ եւ լու կը պարարտագէ :

Միթէ՛ կերակարները կ'ուտես առանձնա - ցած միկուկանք մէջ, հաղցող անոր, միթէ՛ Հեռու, կը փախի մայնիք, թուրերէ, մարաքան - ներէ : Լաւ, այդ տանի ինչիւ. Հեռու պահելից դիմք մարմնական ուրիշ անօթութիւններէ եւ անոնց զո - հաղորդներն :

Ճէ՛քներն քեփիկն մէջ, թուրն ալ ընկերներ էին : Ոչ որ սեւէ դաղաբեղ ունէր : Ինչ որ այս դի - չեր կը պատկանէ մէկու մը, կրնայ վաղը ուրիշ մը սեփականութիւնը դառնալ — կը կետէք այդ մարդ ինչ կամ ինչ, ինչպէս պիտի կետէք ձեր հաջն ու դիմք : Կորցր տանի քաղաքին ամօթիւս - ծութիւնը նախնականներ եւ կեղծ ու կեղծարար յա - ճակաւորութիւնը :

Փորձեց քան : Միտանի անցուցին գիշեր մը նմա ջաղանին մէջ, թայց յայտարարի մը չունեցան : Ինչորիք Հանուկներ էր, ոչ ալ մարմնական քայքայ, Հելէնան պարարտագէ եր գոյութիւ աշխարհ : Հոտա - ութութիւնը եր որ կը զրգոյր զինքը : Այսպիսով, ա - րդեւ կ'ընէր միտանի կը ընտանիքին տառալը ա - լիւրեւորներ եւ անոնց փոփոխակետութեան : Հելէ - նա զիջուէր, որ նախապաշարութեան չունէր : Իր ս - զապական զրգոյն մէջ դրուած էր խաղաղութեան մէկ ընկերային տնայարարութեան զոս սեմամբ :

Ք. ՋՐԿԵՐ

ԿՄԻՂԱՆԵ՛ ԵՆ ՃՈՐՄԱՆԵՆԵՐ
« Գ Ա Ռ Ա Ջ » Ը

քանի որ, ցարդ, այդ յարաբերութիւնները ի նը- պաստ Անգլիոյ էին եւ ի վնաս Պարսիկ Ժողովուրդին: Կը յանձնարարէր Նաեւ այդչոր տնդիական տարանքներու դէմ:

Թէրանի անդիական զործակաւոր յայտ - Ննք Իրանի կառավարութեան թէ Հադի 15 օր կը բաւէ որպէսզի դնապատանա տարածախթուրները եւայն փոխադրեն Լոնտոն, եւ դնապատանա տարածախթուրն զմիջախաղան դնապանին:

Լա Հէյն ի մէջ գումարաւոր զարկին միջպզա- րին կապմանդութեան Իրանի պատահարակը յա- տարարք թէ Իրան կը յուսան օր լուսով պիտի միջորդին տաւորարք ու աւտարմարանական ար - գելները որոնք կ'արդիւնէ Իրանի զարկին ար - տածանքն:

Վ Իրանի արտաքին ծախարարը Հերցեղ տն - զտոյնները որոնք Համաձայն իրը թէ Միացիկի Հե- րաւերին վրայ Տոգթ. Մտատեղ Մոսկուտ պիտի երթայ:

ԵՄԲՐՈՍՈՒԹԻՒՆ ԱՆԳՂՈՑ ԴԵՄ

Արեւելեան Աֆրիկէն անդիական Քէնիա զա- րակաւոր մէջ ընդատուութիւն մը ծաղեցաւ. անդ - լիական իշխանութեան դէմ: Ընդատուները վեր - ղերա պատմելին 40 հոգի եւ շատ մը շարքերնք զորեցիկն ճեմամիներու դէմ, այլեւիով անոնք ու - ղարակները: Ծոր - իշխապէս մէջ ալ ճեմամիներ - քու դէմ ընդատուութիւն բացայայտ է եւ կանխա - պարտաւորաւ, զանի որ զանի մը ճեմամիներու լուր արուած էր թէ բոլոր ճեմամիները պիտի սպաննուին:

Ընդատուները նոյնիսկ զիմարդարան եւ անդա - կան ոստիկանութեան, ինչ որ չէր պատահած ցարդ:

Անդիա Մուէզն օրանաւով զօր զրեցի զօ - րացոյնը: Համար անդական ուժերը եւ զինուորա - կան զորւորներն հաղիւք երկրին մէջ:

ԲԱՆԻ ՄԵ ՏՈՂՈՂ

ՍՈՒՆԱՆԻ ԱՆԿՆՈՒԹԵԱՆ մասին եղած լրա - ղարական հարցումն որ պատահանելով, զօր. Նե - կիկ յայտարարեց թէ ճեղիպական կառավարու - թիւնը մեծապէս փափաքէ որ Սուլտանի ժողո - վարըք ունենայ իրապէս ինքնավար կառավարու - թիւն մը, բայց մինչեւ այդ պէսքէ է ինքն իսկ ար - ատապաշտի իր ճակատագրին վրայ: Նիկիկ այդ պատուս կը խորհրդակցէ Սուլտանի պետերուն: Հետ, ինքուանիկ բանաձեւ որ առաւարկելու հա - մար Անգլիոյ, Կ'ուզէ որ Սուլտանի ընտրութիւն - ները կառավարեն չէզոք յանձնաժողովի մը հսկո - դութեամբ:

ԹՈՒՐԿԻՈՑ ԵՒ ԱՆԳՂՈՑ միջեւ դրացաւ ճամաւանութեամբ մը, նոյն 955 սիսուպ թիւումն է ճամբորդութեան վիզէ: Այդ թուականին սիսու - կայ երկու երկրներու, բնիկները կարդ որ պայ - մաններով պիտի կրնան առանց ճիւղեցի ճամբոր - դիւ:

ՎԻՃԱԿԱՐԳԱՆԱՆ հաստատութեան Համա - ճայն այս տարուան աստիճին միջամասնին Ծր - րանայի բնակչութիւնը անցած է 144,000 հոգի: Մահերու թիւը ինչն է եւ կ'աճ 10079 հոգի (10,000) վրայ:

ՈՍԽԻՆԱՌԹԻՒՆԸ ձերբակալեց Մէն Տրին ընտղող Արամ Գէորգեան անուն Հայ մը որ թմե- ռուցիչին առեւտրակը իր զարդէր եւ արդէն չորս անգամ դատապարտուած: Արամ ճեղիպական կա - նեպի հովանոր Հայկաթան իր խաւարէր Մօրա - պիւր որ Լիւրի Կարմիրի իր պարտէզին մէջ իր մա - կին եւ արդիւնք Արամ իր ծախէր: Ոստիկան - թիւն իտալացիներով այդ աստիճ դատա կանխի հարեր ասէն, պարտաւոր Հանգի փոխակերպուե - լու: Արամ իր ապրանքն իր ծախէր Մէն Միւրիկ թողրին մէջ, մանաւանդ սեւամարմին Ամերիկացիներ - քուն որ այդ բոլորը իր խմէին թէյի պէս կով այ - ճօլով: Իտալացիք այս ու կ'ներ իրենց առքիքին պատանաով առժամապէս ազատ թողուցան:

Նուագանդեպ

Հայ երաժշտութեան
Salle Gaveau, 45 rue la Boétie, Եւրաթ 8 Նոյեմբեր, Ժամը 21ին:
Դեկամբարեան

ՕՆՆԵԿ ԳԵՐԳԵՐԵԱՆԻ

Նախաձեռն իր գործընթաց
Հովանաւորութեամբ ՋԱՐԵԶ ԳԵՐ ՆՈՂՈՂԱՐԻ
Կը մասնակցեն Lydia Karine, Nathalie Wetchor, Joseph Mengé (երգչուհի) եւ Pasdeloupի նուագա - խումբը (65 հոգի) եւ ոստիկանի երգչախումբը:
ԱՌԱՐԻՆ, ՈՒՆԵԿԻՐՈՒԹԻՒՆ ԼՆՊԵԿԻ
Գինըր 1500 600 ֆր.: J. M. 100 ֆր.:
Suite française, շէնթուր մը կ'անգործ:
Տոմարներ, Համար գինը կ'ենդեցին Téli. Ely. 67.03:
Պարտաւոր, Բալետան դրամաները, Օր. Նայա Իկլայպեանի 75 rue du Fbg. Poissonnière, Téli. Pro. 64.23, Dupard Place de la Madeleine, եւ SalleGaveau:

Փառիզի մէջ

Այս Եւրաթ իրիւն, Ե. Բաղամասին զառ - քապետները արւեհ, Place du Pantheon:
Կը նախագահէ ընդ. ՀՐԱՆՏ ՄԱՍՈՒՆԻ
Կը խաթ ընդ. ՅՈՎԻԿ ԵՂԱՉԱՐԵԱՆ

Գեղարուեստական բաժնին իրենց մասնակ - ցութիւնը կ'ընեն՝ Օր. ՄԱՌԻ ԿԱՌԱՎԱՐԵՏ (երգ), Օր. ՍՈՍԱ ՏՈՆԱԳԵՏԵԱՆ (գալանգ), Quator DESCHAMP, ՋԱԿԷ ՄԵՆԻՔԵԱՆ (շու - քանգ), ԺԻՐԱՐ ՓԱՄԱՍՈՒՏԵԱՆ (արտասանու - թիւն):

Հայկական պարերն Կապուտ ինչի խումբին կողմէ, դեկամբարութեամբ Օր. ԱՒԻՍ ԳԱԼԵԶ - ԵԱՆԻ:

Կէս դիւրեմն վերը եւրոպական պարերն GA - ROWS TYPIQUE նուագախումբով:
Գիւֆէի շրջանակին մէջ կը նուագեն ԳԱՐԵ - ԳԻՆ եւ ԲԵՆՈՒ:

Տոմարներ, Համար գինը՝ Ճաւարան Ար - թիւր, Place des Fêtes, նպարաւանահ Բիւզադ, Գէլվիլ, զբաւան Հարսիք Մամուէլ, Մ. Գա - րամեան եւ Բալլուեան:

Երթեւեկ՝ métro Luxembourg, Cardinal Lemoine կամ St. Michel:

Մասնադի մէջ

Նոյեմբեր 15ին, Եւրաթ գինը ժամը 9ին մին - չեւ լոյս, Casa d'Italia:

ՅՈՒՍԱՆԻ ԳԱՐՈՒՄԱՆ ԽՈՒՄԵՐ

Լիոնէն ընկեր Շահպաղեան (Շահաճի) 500 ֆր. Կը նուէր ճեմարանի տարածման ֆոնդին իր խմարութեան տուած այցելութեան առթիւ:

ՃԱՄԱՑՈՒԹԻՒՆ - Մէնթ Մարիքեան Կապ. Կապի վարտութիւնը ցաւակցութիւն իր յայտնէ ըն - կերուի Նոգա Յակոբեանի, իր Հարսին՝ Անի Եւ - կոբեանի անակիցի մասնակցութեան առթիւ եւ փոխան մաղկկապակի 1000 ֆր. կը նուէր ճեմարանի ֆոնդին:

ՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. - Փարիզի Հայ Աղ - ճատախումբ Ընկերութեան վարչութիւնն խորին շնորհակալութեամբ ասացած է հետեւեալ նուի - րանաւորութեանը: Արքիմիթի Գ. Գ. Մար - քանէ 10,000 ֆր., Գոստիկեանի 1000 ֆր. Անդր - եկի ծերանդիկ Կարմիր, Ոմէ (Փարիզ) 2500 ֆր. աղքատայանման:

ՀՈԳԵՆԱՐԻՍ. - Փարիզի Հաճոյ Հայր. Մի - րանի նախաձեռնութեամբ Հաճոյ Հերոսաւար - թի 32րդ տարիաւորին առթիւ բիւրաւոր նաւա - տակներու ճաշէն Համար, Հոգեհոգեւորական պաշտօն պիտի կատարէ այս կիցին առաւու - ր, Փարիզի Հայր կիցիքին մէջ, 15 rue Jean Gou - jon: Կը ինչուրի բոլոր Հաճոյցիներէ ու անոնք ինչիկ յիշատակ յարգողներէն ներկայ գտնուի:

ՄԱՍՈՒՆԻ. - Պարտաւորութեան Հ.Մ.Մ.Ի ՏՈՒՆԱՆԻ ՊԱՐԱՀԱՐԻՆԻՍԸ որ անդի կ'ունենայ Նոյեմբեր 8ին, Այնպիսիքի սրահներուն մէջ:

ՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. - Փարիզի Հայ Աղ - ճատախումբ Ընկերութեան վարչութիւնն խորին շնորհակալութեամբ ասացած է հետեւեալ նուի - րանաւորութեանը: Արքիմիթի Գ. Գ. Մար - քանէ 10,000 ֆր., Գոստիկեանի 1000 ֆր. Անդր - եկի ծերանդիկ Կարմիր, Ոմէ (Փարիզ) 2500 ֆր. աղքատայանման:

ՀՈԳԵՆԱՐԻՍ. - Փարիզի Հաճոյ Հայր. Մի - րանի նախաձեռնութեամբ Հաճոյ Հերոսաւար - թի 32րդ տարիաւորին առթիւ բիւրաւոր նաւա - տակներու ճաշէն Համար, Հոգեհոգեւորական պաշտօն պիտի կատարէ այս կիցին առաւու - ր, Փարիզի Հայր կիցիքին մէջ, 15 rue Jean Gou - jon: Կը ինչուրի բոլոր Հաճոյցիներէ ու անոնք ինչիկ յիշատակ յարգողներէն ներկայ գտնուի:

ՄԱՍՈՒՆԻ. - Պարտաւորութեան Հ.Մ.Մ.Ի ՏՈՒՆԱՆԻ ՊԱՐԱՀԱՐԻՆԻՍԸ որ անդի կ'ունենայ Նոյեմբեր 8ին, Այնպիսիքի սրահներուն մէջ:

ՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. - Փարիզի Հայ Աղ - ճատախումբ Ընկերութեան վարչութիւնն խորին շնորհակալութեամբ ասացած է հետեւեալ նուի - րանաւորութեանը: Արքիմիթի Գ. Գ. Մար - քանէ 10,000 ֆր., Գոստիկեանի 1000 ֆր. Անդր - եկի ծերանդիկ Կարմիր, Ոմէ (Փարիզ) 2500 ֆր. աղքատայանման:

ՀՈԳԵՆԱՐԻՍ. - Փարիզի Հաճոյ Հայր. Մի - րանի նախաձեռնութեամբ Հաճոյ Հերոսաւար - թի 32րդ տարիաւորին առթիւ բիւրաւոր նաւա - տակներու ճաշէն Համար, Հոգեհոգեւորական պաշտօն պիտի կատարէ այս կիցին առաւու - ր, Փարիզի Հայր կիցիքին մէջ, 15 rue Jean Gou - jon: Կը ինչուրի բոլոր Հաճոյցիներէ ու անոնք ինչիկ յիշատակ յարգողներէն ներկայ գտնուի:

ՄԱՍՈՒՆԻ. - Պարտաւորութեան Հ.Մ.Մ.Ի ՏՈՒՆԱՆԻ ՊԱՐԱՀԱՐԻՆԻՍԸ որ անդի կ'ունենայ Նոյեմբեր 8ին, Այնպիսիքի սրահներուն մէջ:

ՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. - Փարիզի Հայ Աղ - ճատախումբ Ընկերութեան վարչութիւնն խորին շնորհակալութեամբ ասացած է հետեւեալ նուի - րանաւորութեանը: Արքիմիթի Գ. Գ. Մար - քանէ 10,000 ֆր., Գոստիկեանի 1000 ֆր. Անդր - եկի ծերանդիկ Կարմիր, Ոմէ (Փարիզ) 2500 ֆր. աղքատայանման:

ՀՈԳԵՆԱՐԻՍ. - Փարիզի Հաճոյ Հայր. Մի - րանի նախաձեռնութեամբ Հաճոյ Հերոսաւար - թի 32րդ տարիաւորին առթիւ բիւրաւոր նաւա - տակներու ճաշէն Համար, Հոգեհոգեւորական պաշտօն պիտի կատարէ այս կիցին առաւու - ր, Փարիզի Հայր կիցիքին մէջ, 15 rue Jean Gou - jon: Կը ինչուրի բոլոր Հաճոյցիներէ ու անոնք ինչիկ յիշատակ յարգողներէն ներկայ գտնուի:

ՄԱՍՈՒՆԻ. - Պարտաւորութեան Հ.Մ.Մ.Ի ՏՈՒՆԱՆԻ ՊԱՐԱՀԱՐԻՆԻՍԸ որ անդի կ'ունենայ Նոյեմբեր 8ին, Այնպիսիքի սրահներուն մէջ:

ՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. - Փարիզի Հայ Աղ - ճատախումբ Ընկերութեան վարչութիւնն խորին շնորհակալութեամբ ասացած է հետեւեալ նուի - րանաւորութեանը: Արքիմիթի Գ. Գ. Մար - քանէ 10,000 ֆր., Գոստիկեանի 1000 ֆր. Անդր - եկի ծերանդիկ Կարմիր, Ոմէ (Փարիզ) 2500 ֆր. աղքատայանման:

ՀՈԳԵՆԱՐԻՍ. - Փարիզի Հաճոյ Հայր. Մի - րանի նախաձեռնութեամբ Հաճոյ Հերոսաւար - թի 32րդ տարիաւորին առթիւ բիւրաւոր նաւա - տակներու ճաշէն Համար, Հոգեհոգեւորական պաշտօն պիտի կատարէ այս կիցին առաւու - ր, Փարիզի Հայր կիցիքին մէջ, 15 rue Jean Gou - jon: Կը ինչուրի բոլոր Հաճոյցիներէ ու անոնք ինչիկ յիշատակ յարգողներէն ներկայ գտնուի:

ՄԱՍՈՒՆԻ. - Պարտաւորութեան Հ.Մ.Մ.Ի ՏՈՒՆԱՆԻ ՊԱՐԱՀԱՐԻՆԻՍԸ որ անդի կ'ունենայ Նոյեմբեր 8ին, Այնպիսիքի սրահներուն մէջ:

ՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. - Փարիզի Հայ Աղ - ճատախումբ Ընկերութեան վարչութիւնն խորին շնորհակալութեամբ ասացած է հետեւեալ նուի - րանաւորութեանը: Արքիմիթի Գ. Գ. Մար - քանէ 10,000 ֆր., Գոստիկեանի 1000 ֆր. Անդր - եկի ծերանդիկ Կարմիր, Ոմէ (Փարիզ) 2500 ֆր. աղքատայանման:

ՀՈԳԵՆԱՐԻՍ. - Փարիզի Հաճոյ Հայր. Մի - րանի նախաձեռնութեամբ Հաճոյ Հերոսաւար - թի 32րդ տարիաւորին առթիւ բիւրաւոր նաւա - տակներու ճաշէն Համար, Հոգեհոգեւորական պաշտօն պիտի կատարէ այս կիցին առաւու - ր, Փարիզի Հայր կիցիքին մէջ, 15 rue Jean Gou - jon: Կը ինչուրի բոլոր Հաճոյցիներէ ու անոնք ինչիկ յիշատակ յարգողներէն ներկայ գտնուի:

ՄԱՍՈՒՆԻ. - Պարտաւորութեան Հ.Մ.Մ.Ի ՏՈՒՆԱՆԻ ՊԱՐԱՀԱՐԻՆԻՍԸ որ անդի կ'ունենայ Նոյեմբեր 8ին, Այնպիսիքի սրահներուն մէջ:

ՆՈՒՐԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐ. - Փարիզի Հայ Աղ - ճատախումբ Ընկերութեան վարչութիւնն խորին շնորհակալութեամբ ասացած է հետեւեալ նուի - րանաւորութեանը: Արքիմիթի Գ. Գ. Մար - քանէ 10,000 ֆր., Գոստիկեանի 1000 ֆր. Անդր - եկի ծերանդիկ Կարմիր, Ոմէ (Փարիզ) 2500 ֆր. աղքատայանման:

Այգիւրդի մէջ

Հոկտեմբեր 26, Կերակի գինը ժամը 8-12:
Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Ս. Միհասեան
Երթեւեկներ, Ե. մասնակցութեամբ Գ. Տոգաւ - մանեան, Ռուբէն Տ. Միհասեան, Եւրիկեան խումբերու:

Կը խաթ Ընկեր ԱՇՈՆ ԻՍԱՀԱԿԵԱՆ
Արտասանութեան, երգ:

Մարտամանութիւնները տեղոյն վրայ: Ճաւ - կերութիւյ խմոր: Տոմարներ, Համար գինը՝ ընդ. ՅՈՎԻԿ ԵՂԱՉԱՐԵԱՆ Զերեանի եւ Բարթոլ Փարիզեանի, գին՝ 500 Փորմը:

ՎԵՆԵԻ մէջ

9 Նոյեմբեր Հերակի կէտքէ վերը ժամը 2.30. Գին, Salles des Fêtesի մէջ: Պարտաւորութեան մասին վերը նուագախումբով պար մինչեւ կէս դիւրե:

Առնուի մէջ

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ. Դ. Նոր Սերունդ, Եւրիկեան Բաւարախումբին: Մարտամանութիւնները յալորդով:

Նոյեմբեր 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Յ. Դ. Վարդան երթեւեկներ, մասնակցութեամբ Հ. Յ

23րդ ՏԱՐԻ - 23-րդ Ամսն Ու 6398-Նոր շրջան Ի-ի 3309

Խմբագիր Ե. ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ՄԵՐ ԽՈՍԿԸ

ՄԵԾԻ ԶԱՆՆ ԿԻՆԿԻՆՈՑ ԱՐՈՈՒՆ

Ամբիկասն էր տեղեկացնել թե կաթողիկոսական ընտրությունները սկսած են Հոկտեմբեր 15ին :

Ուրեմն չուսով պիտի ունենանք նոր կաթողիկոս մը մեծ Տանն Կիլիկիոյ աթոռին վրայ : Չորս ամիս ահալ Գարեգին Ա. կաթողիկոսի մահն էր վեր : Խաղ Արք. Անապանեան է, որիկ Սոսեի, Կիլիկիան աթոռի երեքադարյն աղաղակը եւ շատապէս Անապանեան կաթողիկոսներու, որ տեղապահի պաշտօնը կը վարէ :

Կիլիկիոյ դարաւոր կաթողիկոսութիւնը տաւ ըրդիր եւ հայ Բողոքականութիւնն պէս : Սիւր Համանի վաճառք, որ կոչուեց տաւաւ Լեւոն Թաւադարի ընդերք, իր վեհաբանով, զարիւր վաճառք, մայր հեղեղեցիով եւ պարիպանքով կ'ընէր լայն լայն հրեականութիւններ որ վրայ, ոչ եւս էր : Անկէ քան երեւոտեալ տարի տաւել, Կիլիկիոյ Զերմաւորացի կաթողիկոսը՝ Մանան Բ. Խաղապէս, որ իր Բողոքականութիւնն Հնամ միասին ընդ միշտ Հեռացուցաւ Կիլիկիան Թաւադարներու պատմական մարաքաղաքէն ու ապաստանեցաւ Լիւսաւանի Հիւրերիցայ աղեկունէ վրայ :

Որ Հնամ տարու Բոլորը Լուսաւորին ալ, միւսունի կիլիկիան ու վաճառք գործարարներ թան-Կարտէք կ'ընէին, գաւազաններ ու շուրջաւաններ, փոփոխով այս պատմական մասունքները վաճառարներ ձեռքէն :

Այսօր Պէյրութ արարածանին՝ Ամբիկասի մէջ է որ խորհրդի նստած է Կիլիկիոյ կաթողիկոսութիւնը, Միջերկրականի դեղանիքայ աղեկունէ վրայ :

Լուսաւորին ալ թեւեւ ոսկորները արծաթ պահած են նորկապաղ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եւ Կիլիկիոյ մէջ : Խոր կողքէ կը բարձրանայ մատուց մը, որուն մէջ ամփոփուած են ուրիշ ոսկորներ, որք եւս Հաւատաւորներու ոսկորները՝ Տէր Զօրէն ընդունաւ :

Նարնիկին պատեցանք կը շրջապատեն զայն, յիշեցնելով Սիւր վաճառքի երբեքից պոքոստան մը գաւառանները, որոնց մէջ Նարնիկի եւ Կիւրանի ձառքեր իրենց սիրական կաթողիկոսով անուշահոտ տաւելին եւ սիւրին չորս կողմի :

Մանակ Բ., որ մեր կաթողիկոսներու ամենէն երկարակեցանքներ, կրցաւ հաստատ հիմնուել վրայ դնել Ամբիկասի վաճառք :

Որ արժուպեցի՞ր Բարձրէն կաթողիկոս — որ իր մէջ տաւ վաճառեցանք, Շաւէ Գրիգորի եւս միս — արի հիմնեց զպրեկանը, որ 1935-ին սկսեալ մեղի տաւա երկրատար կրկնականներ, ուսմէ համալսարանական կրթութիւն ստացա՞ց, այսօր արդէն պատասխանատու պաշտօններ կը վարեն Կիլիկիան թեմերուն մէջ :

1947-ին եպիսկոպոս ձեռնադրուեցան չորս երիտասարդ վարդապետներ, որոնցմէ Զարեկ Եպիսկոպոսին Հալէպէ, Խորէն Եպի. Բարդուի Պէյրութէ, Ղևոնդ Եպի. Զեպէլեան Կիւրանի թեմերուն առաջնորդութիւնը կը վարեն ձեռնադրուեցին : Իսկ Դերմանի Եպի. Փառապան զպրեկանք ան — խոնջ տեսուցի է :

Միջառնութիւնը ունի ինք վարդապետներ՝ ամենէն երկրատարը 21 տարեկան, որ զոմայան պաշտօններ կը վարեն վաճառքի մէջ եւ այլու, Երկուսը Կիւստանի Սեւերիկ, երեքը՝ Պէյրութի ա. մերկիկան եւ Քրաւտական համալսարաններուն մէջ :

Գարեգին Ա. կաթող. շնորհ տարի եւս կանգն կ'ուղղէ՞ր դրամաթի վերանորոգումը համար վաճառք : Երբ աղաղակ կ'ընէր, զարմեղիկ կողքին կը բարձրանար արքան Մատանդարանի քաղաքիկ տարեկան չէրք եւ ապարանքի եր ծոխարեւ Հեռագիւղէն չը բնականքով : Անքի բարձրաթիւ ուրիշ Զարեկներ եւս, որոնք երեւ Հնամ դերեղման գաւառին :

Մեծ մասամբ Կիլիկիոյ տեղահանուած Բողոքականները, որ տեղահանուած Լիւսաւանի եւ Սարկի Հիւրերիցայ մօտէն մէջ, զօրակից կը հանդիսանայ իր Աթոռին :

Կարեւոր է դրը՝ զոր եւս Խաղապէս Կիլիկիոյ Զարեկիցութիւնը Միջառնար Անեւելիք մէջ, որ Հայութիւնը կ'անի ու կը բարձրանան, գաւառից

Արաքիմ Ասիաւոր Գ. Եռաման

ՕՏԱՐ ՄԱՍՈՒՆԻ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԶԱՆԻՆ

Երեքաւթի ցերեկ լաւեղանակ Ամբիկայի չէրքն մէջ Սարգ Մամուկի Ընկերակցութիւնը ճաշ մը տաւա : Ի պատիւ արտաքին գործող նախարար Գ. Խալաթ Եռամանի : Երեքայ էին օտար լրագրողները գաղ (որոնց մէջ Ճեռաւորի երկու Քրեթիկները) Փրանսական զարգացման մամուլի չեղիկալուցիները, եւ անդիւստրիական մամուլի ընկերակցութեան նախագահը :

Նախարար պատասխանելով լրագրողներու հարցումներուն տաւա Հնուեկայ տեղեկութիւն — Կեր :

— Սիւր է թէ ինչպէս յայտարարած էր նա — Խալաթ Հեփո, պաշտօնի յորդանման ըլլան եւրոպական բանկին համամասնութեան մէջ : Պարզ է թէ անկ զնուորական ինքզինք մէջ, ազգային պատասխանութեան եւ առաւել եւս Երեկներու պատասխանութեան համար պէտք լուծեցիք Բողոքական պարտքի Զարգացման գործարարութեան մասնաճիւղները : Եւ Խալաթ բարձրովի կը չէրքն զարդան յորդանմանը Զարեկներ : Խորհրդարանին յամաճուրկէր կը պարտանակէ տա՛նք ինչ :

Իր հարցնէր ինքի թէ Տիւրքի եւ որ երէկ իր — կուր Բողոքի Հնամ ունեցած ճաշիս ընթացքին այս վերջինը ուղած ըլլայ միջամտել հարեկին համար եւրոպական բանկին ինքզինք մագած դիտարութիւնները : Մեր անդալքին բարեկամները շատ խոսեմ մարդիկ են յարդիր դիտարութեանց մէջ մտնելու համար :

Բայով Սարի խնդրին կ'ուղեկէր ի հարկէ բարեկամական համամասնութեան մը գալ, որ անի հարկէն է, քայք պիտի մը չէ, քան որ խալաթ ունի նախեմըր սահմանադրութեան օրէնքէն ինք խորհրդարանի կրթութիւնի 17 Կիլիկիներին եւ շատ լալ կը հասնան որ Գ. Ասիաւորը, ինչպէս մենք, լաւ ունենք, որպիս կարելի է յետաճել տալ ընտրութիւնները ք :

Նախարար կարգ մը հարցումներուն, որոնք ճաշած էին այս երկու երեւ օրտան ընթացքին, շատ մանրամասն պատասխաններ շատաւ :

Ճաշը վերջացաւ 3.30ին Զեմը միջուորտի մը մէջ :

ՄԻՋԱՅՈՒԹՅԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՊՈՂՈՐԻ ՈՐ ՄԻՋԱՅՈՒԹՅԱՆ մէջ կը դառնար ինչպէս ապա — Հոգիւրեան խնդրով զարգացան : Գիւրանի պատ — ուրիշները ցանկութիւն յայտնած էին հաւաքական ապահովման մէջ իրենց մասնակցութիւնը ընելու : Միւս կողմէ Զարեկան մէջ Գիւրանի յոյ մասնակցութեան դէմ իրենք անկ ունեցած ըլլալով, համաժողովը որոշեց պահանջներ որ Զարեկները Բողոք մը կ'անեն Գիւրանի խնդրով զարգացիւ համար, Կիւրանի անկով միւր երկու Գիւրանիկներուն միջոցով Բողոքականութեան ապա քուէրութիւնները ք :

ԵՐԵՎԱՆԻ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԶԱՆԻՆ ԵՐԵՎԱՆԻ մէջ փախչա յայտնուեցաւ, որ միջազգային տնտեսական համաժողովի մը հաշտութիւն, դրամական ապրանքի թանկ կտրուակութեանց հարցը լուծելու համար : Իսրի կարեւոր յայտնեց թէ օտար անման հաւաքարք մը տեղի պիտի ունենայ Եւրոպայի, Ամերիկայի եւ Մեծի Երկրանի մի — քնն :

Չեմարար տար մը իր երկրորդ հարցնիքին ու ապալակի յոյս մը փախարդի ու առաւելական հայութեան համար :

Կիլիկիան աթոռին վրայ կ'ուղեկէր բարձր տեսնել արժանաւոր եկեղեցական մը, որ իր չուգ — քնն օւ ճաշարով, իր վարդապետով ու պատրու — տութեամբ գաղտնական աղէ յորդանի ու պատ — ուստի կը կրկնով ներկայացնէ հայ Բողոքականութեան արժանութիւնն :

Հայութիւնը արժէք է առեւելեան երկրներուն մէջ :

Պէտք է յոր չորրորդ արժանաւոր ամէ կըր — պով արժանի ըլլայ իր մեծանուն շախմատներուն : Մաւաւաւոր պէտք է գիտնայ պատէ Կիլիկիոյ դարաւոր արժանի անկութիւններ :

ՀԱՐԱՆՏ — ՍԱՄՈՒՆԻ

ԱՏԱՆՏԵԱՆԻ ԴԱՆԵԻՐԸ ԿՐԱՆՏ ԱՏԱՆԳՈՒՄԸ

Հանրապետական եւ Բողոքական կուսակ — ցութեան կողքէ Գ. Գ. Գիւսո, Բէրիքէէն, Բոլէն եւ Բոլիթ — Զորէն յայտարարեց : Փինէի մօտ աղաղակ հարցնելու թէ զինչպէս պէտք է պարեմ — Երբ — պական բանկին վէճին առթիւ : Երբ խորհրդ — ղեկակցութիւնը մը անկ ունեցան եւ ֓ինէ իր համա — ամաճութիւնը յայտնելով արտաքին նախարար Գ. Տուսմանի տեսակէտներուն, շատ թէ խորհրդարանի առեւել արեւի յոյսի այ դիտանէ : Արդէն, երեք ամիս պէտք պիտի ըլլայ որ խորհրդարանին ընդ — ունի բանակի Զարեկը, քանի որ նախապատրաս — տական աշխատանքներ կան կատարուելիք : Եւ յետոյ, Սարի խնդրը միջին որ յուսման, բանակի Զարեկը կարելի է ինչպէս ընել :

Գ. Փինէ երէկ հանց ամերիկեան դեսպանին Հնամ եւ միասին ընկնել օրտան զարգացման ին — դերները : Կարգապահ յայտնեց թէ Փրանսեան — մերկիկան յայտարարութեանց մէջին անէ փոփո — խութիւն տեղի էլ ունեցած է թէ ապալակ ունիք չէ :

Այսուհանդերձ Փրանսերէն թերթ մը կը զէր թէ Ամբիկայիները վերապահ են Փինէի զարգացա — նութեան մասին որ անակնկալներ կուտան : Փինէ լրջութեամբ կը խոսէ, եւ որք նոյն թերթը, երբ կ'ընէր թէ Եւրոպական բանկին Զարեկը խորհր — ղեկի պատեմ խորի ներկայացնեմ մէջին որ Հնուգի — լինի արտաքինաբանի լուծումը եւ զանուան, որոշե — տան Զարեկան իր բաւարար զօրքերն ու պահան — քներ մը թէ Բողոքն Եւր անտէր կը կորստան, որով չի կըրար տպար ու նուազած ներկայալայ վրայ, կ'անգնում է լրջան մը բոլորող Գիւրանի մը ըր — քնն :

Բանակի այս խնդրը, Սարի վէճը, եւրոպական կարճակերպութեան հարցը եւսյնք բանկի եւ որ թէ մալորիկ, Այսուհանդերձ զարեւ — գուած պիտի ըլլայ իր խորհրդ Ամբիկայիները : Միւսին թէ Փատա՛ կը գտնէ թէ շատ փա — ցաւոր Զիւրանի մէջ ինչպէս զարգացնելու փա — ցաւոր այսպիսի խաղաղութեան համար, պէտք է ան — միջալէս վերջ տալ այս խնդրին, ապարիկան — ներք հիմնաւոր չեն եւ թէ Զիւրանի ձեռք կ'ընէ զերեւոյթական զեղաւորութիւն կ'ընելու համար :

ԵՐԵՎԱՆԻ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԶԱՆԻՆ

Իտալիոյ մէջ այս պահուս Գիւրանի ընկեր — վարական համաժողովին մէջ խորհրդ տարակա — ղաւ եւրոպական կապիկին եւ անտիւ — պոլպատի իրական մասին :

Գիւրանի պատուիրակ Սոցիալ — Դեմոկրատեան — րուն ընդհիւրութիւնը յայտնեց երկու խնդրին — րուն այ համար եւ առաւելագին եւրոպական հար — ցեր լուծել Խորհրդային Միութեան Հնամ համա — արկութեամբ :

Փեղքն ու անեն Եւրոպայի հարց մըն ալ բարձ — րացաւ : Պէհեթալի պատուիրակ Սիպա ընտաւ — անց Անդրիոյ իրականութիւնը, հակառակեցաւ անտիւ — պոլպատի միութեան մէջ անկախութեան խնդրի մը ներկայութեան, քանի որ ան անկ պատասխանատու իրեն յուսմանն :

Զարեկանի պատուիրակ Կի Մոլէ ընդհակառ — ակ ընդպալս պաշտօնագրէ Բողոքն Եւրոպայի եւ Անդրիոյ մէջին անոր զործակցութիւն մը, շատ թէ Զարեկան ընկերակցականները հակառակ են ներկայ կառավարութեան : Վերջէ ընդ ուղիք Եւ — րոպայ մը առանց Գիւրանի ինչ ու ոչ ալ Եւրոպա մը Գիւրանի զէմ : Իտալան հաւատարմութեան կործանիցի ենք, կ'ուղեմ Եւրոպա մը Անդրիոյ եւ անտիւրիտանեան երկրներուն Հնամ եւ ոչ թէ անոնք զէմ ք :

Ազգաժողովին օրակարգը

Միջազգայ Ազգերու ընդհանուր Բողովի դիւ — րոշ յորոշ առաջադիւք որ օրակարգի անցնել կը — կու ինքները : Առաջինը Լեւնաստայի առաւելորդ անկախացի կարգը զարեցնելու Բողոքն մէջ, ապապարտեմ ըլլող զերեկներուն եւ մեկնում օտար Զարեկն : Երկրորդ՝ ամերիկեան բողոքը ընել ծաղիկ մը որ կ'ընելու համար Բողոք մարեկան պատերազմով արժանատանութիւնը չենելու :

Երջի. Բողոքի իր նիստեր լուսավոր ըլլալով միջին ամերիկեան ընտրութիւնները, զարգա — կան յամաճառով պիտի դառնի զիսկապա — քնն, Բողոքին, Առաւելոյ, Թեւոնիւն եւ Մար — քի խնդրներն ու :

Առաւելագին պատերազմներ յետաճած են լոնք պահանքի Բողոքը — Մարքի, հարեւոր ան — միջալէս ընելու մասին, համալսարանները քա — րան եւ Բողոքին միջոյ, քայք ինչ ու ալ ըլլայ, եւս խնդրներուն անտիւրիտան յետաճած է մէջին Զարեկին արտաքին նախարարին նի — Էրուս անտիւրիտան :

(Լուսերու շարունակութիւնը կարգաւ Դ. էջ)

ՄԻՋԻՆ ԱՐԵՒԵԼԸ ՀԱՅՍՏԱՆԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿԵՏՈՎ

Ազգային Դաշնակցություն

Անդրիս և Միգրերական

Հայ զաղաքական միտքը երեսուն տարի է զբաղվել հրաժիկ Միգրերի հոր թաղման փառաբանությամբ և հոր հիշատակը պահպանելու համար:

Երեսուն տարուան յոթնամյա զննություններից երբեք են մեղադրվել հայ ինքնավարության, թե Մի - չին Արևելքում և մասնավորապես Արևածախում և Սու - ռիայում երկրներում են որ հայտնի են աղբյուրներ և իր ազգային դիմագրվել պահպանելու բոլոր ստորո - գիլներում:

Այս փոքրիկ հանրապետությունները սկիզբին իսկ համակարգվել վերաբերություններ են բնկործին - քուն հետ:

... Անդրիսը քաղին իրենց զանգերը եկուր հայու - թեան, ու բաժնեկից անոր հետ իրենց հայր:

Թե երախտագարու ենք Արևածախում և Սուրիայում ստեղծման փողովումըներում, այդ մասին ոչ մեկ խոսք:

Հայությունը, որ սկիզբին ստատոր թիւ մը էր կազմել այս երկրներում մէջ, իրականացում արտադրողի մը դիմել, բռնակող ուղին հետադու հաղթանակում, երբ ասոր ստիպողականությունները չկար:

Այսոր միջև, երեսուն տարուան թափառումներից ենք որ դիմել ասիական անդր, որ միջին հե - տացան այդ լրջանով, ու կը տեսնեն իրենց ազա - քուն ասիական կարգադրում:

Մասնավորապես դիմողությունները եւ զաղաքա - կան անապահովության կասած մը - ապառաչե - րու ծաղիքուն տարաբնույ խաղաղակա - Արևածախ հաստատում լայնակի Հայրի, որոնք այսոր կ'ափսոսան կորուստը այդ միջավայրին մէջ ունե - ցած իրենց անապահովություններում:

Այնպիսով ուր որ քանց Միգրին Արևելքը այդ հողերում վրայ ապաստան փնտռող մէջ, կըցա - լինել իրեն համար անտեսանելի մը, բայց հողե - պէս մտայ խորագրում:

Միգրին Արևածախում և Սուրիայում մէջ նոր սե - րունքը մեծցում հայ զինագործ, պահել իր լիցու - ու դարձան պահակ մեր ժալոկներին, այլուր ու - ռիներ կործանողները դիմել այդ բոլորը:

Հայությունը անտեսած չէր մը հաստատութիւնը չարմար իրենց հողերին խաղաղութիւնն աղբի - րը: Անտառը ապալան դարձրել է մշտանով մը անտեղ համար:

Յետապահողներն անդրադուրեցին եւ արե - տեսական օտար տաղանք մը անհ հույս ստել էր արաքական երեսուն տարուան ինքնուր զորութիւն, երբ ամէն տեղ ապահովութիւն և այլ մարտերու վրայ սեղանները կը պարագայնեն հայ հողին, որով Մի - չին Արևելքը կը դառնայ կրկնապէս փայտալիւի միջավայր:

Երբ 1924ին արտադրողը ծայր տուաւ Արե - ւանի և Սուրիայի մէջ, չէր երբ միայն կրկնել օր - ան օր հայտնաբերել Միգրի կայքը: Սպալաններն, Արևածախի չկեսանալու յորդորներն:

Որ կերթալը, կը զբոսն ան արտադրող կող - քի մը մէջ տնտեսական ապահովություններ ապահովե - րու, որ հաստատութիւն և երկաթուղիներ գնորդելու պարտաւորել կը հետադու երկրէ մը, որ հարկը - կալած կը գտնուի:

ժամանակից ցոյց տուաւ, որ կրտսեղը ունե - րէկահաղաղ:

Հոսի մը երեսուցի մասն մեկնողներու տղ - քաղաքները ներկայիս կը անտէլ իր աշխրուն - անուն կատարուած անտար ծանալը:

Դառնում: Այսպիսով շատ փոքր: Բայց եթէ կորուստի դաժակութիւնն աղբի գտնողներուն պարտաւոր դա - րանք օրինակ անտեղ, որ կ'ապրել 1924ի եկադրու - քուն հողերանութիւնը, այդպիսի թերեւ ըլլալ բարեւ մը ազգային տեսակետով:

Եթէ ըլլայինք անկի կողմակցություններ ու հե - տաճան փողովումը, եթէ մեր հայտնաբերող փո - քի, օրինակ, Արևածախի մէջ չափաւոր իրենց զորադուրները աղբիւր գործերը, մէջ որ դաժանոր նոյնպէս այդ երկրին տեսնական վերելքը աշ - խուժացող իրենք մը, դաժանող կարելի կը գտնել եղանակ այդ նպատակի փոխարեն ինք մեկնողներու ո - րոշ թիւով Հայեր:

Չծոյս. նման փորձ մը, ոչ իսկ հայ զաղաքա - կան եւ հողերական տարրը մտածելով, ձեռք ձեռ - քի, զանկի ձեռքարկութիւններն այդ շրջանին կա - րգիւր ուղի հետադուր մասին երազող Հայրենային կեցիները, պէտք էր փորձուիլ ասիական սակաւ - րի:

Գիտենք որ անապահովի դիմադրություններուն հետ կապուած են նման հարցեր:

Բայց միշտ միջոցներ կարելի կը գտնել սերո - չանքուն համար զինակարներ երկրի մը որ յո - մարած են տեսնել հայութեան ներկայութիւնը այդ հողերում վրայ:

Այսպիսով, զգուշ Հայաստան զաղաքող քան Հա - դար Արևածախներու փորձերն ինչ - քի կարելի ըլլաւ նոյնքան Հայեր ժամել այդ երկրներ մէջ, երբ ունեցել հնազանդութիւնը պատճառով մասաւոր:

Հ. Յ. Դաշնակցութեան 10րդ փողովը, 1925ին հաստատեց այս անոր - Դաշնակցութեան Սրբ: Ինչ է սակայն այս մեր անկեղծ նշանակութիւն - քի: Յետադարձ անկախ մը նեակ Դաշնակցու - րեան հետադարձ անաւել մը վերել, միջին մեր օ - ռերը:

Բոլոր այն երկրները ուր այդ մը Հայեր կան, անապահու կայ նաեւ Դաշնակցութեան, և ամէն տարի հոգեմեղմ իրենցապէս տեղի կ'ունենայ Դաշնակցութեան Ցրտան տնայադարձութիւն - քները:

Հայ փողովուրդը միշտ հայտնուած՝ ան ու ար - արաքի շարժումը, հայապահպան էր բո - լոր տեսանելի դաժնի ու հարստաշարժներուն: Եւ իրեն հակադասողը այս բոլորին, համակարգած էր անտեղ Հայու ինչքը, կենսաբ. և պատմ. միշտ ենթակայ էին փոխման:

Հայ փողովուրդը աղբ ըլլալէ համարեալ զարգած էր, ապահովուել էր նախակարգութեան և իր օտարներուն, զրգուղի կը կերելները եւ փո - քիներն զարգածներ: Ըմբոստութեան ոգին մեծած էր իր մէջ:

Սակայն Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը երբ ծնաւ, հայ փողովուրդին մէջ արթնացող հայութեան զարգելի ի վեր թմարը հողերին ու բնութանը - րեան ոգին սակայն շարունակ արտաբերու - րէ հողերներում մէջ, ասիկ միջով կամայ կամաց հայ փողովուրդը անաւ. Թափալի արտաբերակ փոխել իր քայլին: Դաշնակցութիւնը ամէն տեղ, սկսեալ ամէն կողմ հայ փողովուրդի թիւամեկն - քու դէմ ճակատի ուղիքն որ դաշին անտէլ:

Դաշնակցութիւնը հայ փողովուրդին ստիւն - քուց զանկել ու գաղտնի, մէկ հարուած տուողին անպիտի պատասխանելու, ամէն տեղ որ պէտք էր: Իր ծնած օրը, նեակապէս անկողն ու անհա - կարար կրկններում էր, կրկնել յաղթական, եր - բուն պարտակ:

Մեր փողովուրդի քաղաքող դարու պատմու - րեան փառաւոր էջերը կը կապեն իր զինադա - կան կրկնները, որոնցմէ մի քանիք միայն լինելը - ր: Պատմութիւնը արշաւանք: Գանց Օթմանի դրո - ւումը, Մասունի արտադուրութիւնը, Երուրի մը - հայութիւնը, Արաքիւնց վանքը, Մուլուի դիպի, Փաւլիշի կուրծիկը, Հայ - Թափալուր, Վա - րապարակներ, Տարսի և Բաղաթի անհասարար կը - րներն:

Ամբողջ կէս դար Հայրենիքի լեռներ ու ձու - րիք, զաղաքներ ու զաղաքներ, քաղաքներ - անոր արտաբերած զանկներն, իր ամէնէն ընտիր մար - քի տիկնիքը գտն առաւ, արտաբերողի դաշնակի վրայ: Ան ամէն տեղ էր, հայ փողովուրդի պաշտպան հրեական նման, իր բոլոր արտադրողի օժիւրով, որ մը այս տեղ, ուրիշ որ մը այն տեղ, չէր երկր - կուրծի, զինքը թիւամեկն պաշտպան լրջակ կու - րծի - շատ անգամ անտէլի ծառաւ և անտէլ, օրերով ճամբայ կորցրել փոխանուած շրջանին ճամ զուրկի օղիւթներն հասնելու համար:

Իր բովեմ մէջ թիւամեկն իր հերոսներն էին, որ մէկ մէկ գտնելի հրամանատար, 1915ին մասն - Թափալուրներ, արտաբերողին կերպով Հայեր Թափալուր, զաղաքողին ապառաչում:

Իսկ քանի որ տարի միջով, 1918ին Մարտա - րապետ - Բաջ Ապրաքիւն, Դաթարիկանի ճակա - րամարտներով, ան աղբը կենսունք և անոր ձեռ - րին զապաւ ան անկախ Հայրենիք մը, և որում զա - զաղաքողը բոլոր բոլոր ողջմար Հայերու սիրտն է - րում եւ հողիներում մէջ միշտ թափւ եւ վառ կը ծնայ, ապառաչի յոյսերով:

Դաշնակցութիւնը ծնունդ տուած է հայ փողո - վուրդի տաղապարի ցանկերն, կ'ապրի այնքան, որքան հայութի հայ աղբը, անոր պաշտպան և ա - րտաբերող է, իր նեղ օրերուն:

Մեր ընկերներն մէկն բուն է որ, Դաշնակցու - րեան իր հայ փողովուրդը միշտ եւ ուղիք են ե - դած, անբաժան են մէկկողմէն, Դաշնակցութիւնը

Խախտումներ կը տեսնել երկրին զաղաքական հա - տապարակներում:

Այս բոլորին հաջ, զաղաքական տեսակետով փոխանուած նեակու այսք լրջանով, ու այդ փո - քի տնայապահպանութեան վրայ մը:

Ինչի միջնակայն Հայրենիքը մեր վերադարձի ճամբան վրայ, Միգրին Արևելքը մը անոր մէջ Լի - րապետ մասնաւորապէս, և ու կ'աւսում ուսում - խարիւր էր:

Կարելի է օգտուել անի: Այս Մասնաւոր, երբ որոշ աղբայրներն ունեն անապահու իրենց գը - պանին մէջ հարստաշարժներն թուլցր:

Այն մէջ իրենց անապահու իրաւունքն է: Ուրեմն, համար այդ մեկ հետադարձութիւններն եւ զինուորներ պէտք է փորձուի, մեր քանակին անկորուստ պահպանումն մասնաւորութեամբ:

Կարելի է օգտուել անի: Այս Մասնաւոր, երբ որոշ աղբայրներն ունեն անապահու իրենց գը - պանին մէջ հարստաշարժներն թուլցր:

Այն մէջ իրենց անապահու իրաւունքն է: Ուրեմն, համար այդ մեկ հետադարձութիւններն եւ զինուորներ պէտք է փորձուի, մեր քանակին անկորուստ պահպանումն մասնաւորութեամբ:

Արևելքան Միգրերականի և Միգրին Արևել - քի մէջ հասարակաց պարագայութեան կազմակեր - րութիւնը մը ստեղծելու համար, Արևիկա կ'ուզէ ինչ նարեանակար ըլլալ և դուրսը անցնել այս կազմակերպութեան:

Թե երբտեսանան դիմադրողական գործու - ճիւղեան ամէնէն կարգադրուն փառաւոր Բոլորի Պաշտպան աշխուրթներն է, սակայն ամէնէն հա - բերուր չէ: Ան կ'ուզէր ամէն բանէ անկի հարող - դակից ըլլալ Քաղաքի, Յունաստանի և Եուկե - սպիտի յարաբերութեան ճակման, որովհետեւ Արևելքան Միգրերականի պաշտպանութեան հարցին հետ կ'աղ յոյս:

Ս. Միգրիւր Միգրերականի մէջ բաւական յաղաքանգ զրկել մէջ կը դնուի, Արաքիւրի Տիրապաց և Կաթուա զաղաքները զարաւոր ծովա - կի խաղաղանքներ վերածած ըլլալով: Ս. Միգր - Թիւրն տնայադարձ և Պաշտպանի և Ռուսական մէջ, ինչ ալ ըլլալով ծովափնայ երկրի Սե. Մո - վու վրայ, հետադարձ ուղղակի մեկ անուղղակի հասարակաց օւսմաններ ունի եւսկապակի, Յունաստանի և Թուրքիայի հետ: Միակ արդիւ - ճներ իր եւ Միգրերականի միջև:

Ս. Միգրիւր Մ. Միգրիւր մէջ սահմանակից է Իրանի, ուր չուր մէջ, աղբայրական զաղաքա - րութիւն էր կը զաղաքներ և կը յուսայ թէ օր մը պիտի կրնայ անոր հաղորդութիւնը ձեռք ձրիլ:

Բերանական զաղաքներում միտքը իր ձեռ - քին մէջ անկի Յորդանանը և Իրաքը: Արևածախի մէջ, Գ. Դաժի Տամուն հակադասողը մը պիտի լինույ ըլլալ Արաքիւր, որովհետեւ Գ. Դաժի - անուղղակի է կ'աղաքին: Իսկ Տամուն ինք 1943ին անտեսն զանց: Ոչ ոք կը ծածկէ թէ Սեմի Բր - անտեսն է որ տաղապար: Գ. Դաժի է Խուրի, ընդհանրապէս հասանալի և որ Տամունի, ձա - խաղաքական ընտրութեան նպատակ:

Մենք Բիրտանայ մասնաւոր ծաղիք մը ունի Արևելքան Միգրերականի և Միգրին Արևելքի հասարակաց պարագայութեան կազմակերպու - րեան համար, եւ անտէլ ալ ունի, յանձնի ծովափայ Մուրեթպարներն: Իսկ հոս է որ կը բարի Մ. Դա - ճաղաքներն հետ, որովհետեւ անտէլ ալ կ'ուզեն որ աներկապի ծովափայ մը դնեն ձեռնադրի գը - րութիւն: Մարտին կալով, տալանի էլ սպառնում:

Մ. Դաճալիցներու անողղակի յարաբեր. և որ - քաղաքներում ալ բաղմաթիւ դիմադրութեանց պի - տի բարի:

Արաքական պիտուութիւնները օրինակ, կ'ուզեն որ իրենց պահպանող զուգարու աստան, մա - ասադարաւոր կը պահպանի որ Արաքիւրները պար - քին Մուլեթի շրջանը, նախքան իրենց դաժնակցիլ արեւմտական պիտուութեան հետ, հասարակաց պարագայութեան մէջ: Արք, եթէ Արաքիւր էր կալով ուզէ սկիզբ հասարակաց պաշտպ - անութեան կազմակերպութիւնը նախքան ար - ական զործնակները Ուրդիներին համար

այդ գործողութիւնը խաղաղակի պիտի ըլլայ: Աստուց արաքական մասնակցութեան, ան պիտի նախադրել որ անալ կեդրականաց հաջող լուծուի է Բայց դարձան, կազմակերպութիւնը զարաւոր պիտի լրջալ ստանց Իրաքին մասնակցութեան

որ այդ լրջանին մէջ կարելի աղաքական կէտ մըն է եւ կարեւոր քանակ մըն ալ ունի իսկ ներ - կալիս Կաթուա և երեւակալ Իրաքիւրն եւ արա - քական պիտուութեան զանապաշտութիւնը:

Հիարի մէջ ուր նուալ եւ դիմադրութիւնները, Մեմի Բիրտանայ օմանդակից քանակը հարկելուն: Այսպէս է որ Թուրքիան յաղաքան պիտուութեան

պատճելու համար, պէտք է ամբողջ հայութիւ - ճը, միջին միջին մարդը անապահու:

Դաշնակցութեան Սրբ, ան աղաքի կը տո - նեն աշխու տարի խաղաքար անկախ մը նեակով միջին եւ միջին 90 անակ թուականները, միջին միջին եւ իրենց անապահուութեան մէջ

համար հերոսները, որոնք ինչպէս, Հայրենիքի կանի - ճալիք իրենց անապահուութեան, իրենց երաքանակի և բոլորին վրէժի ուղիք ուղիք արաքական մէջ ան - հասարար և անապահու կործանողներ մէջ:

Հ. Յ. Դաշնակցութիւնը իր այս հերոսներուն եւ իրենց հերոսական զործնակ ուղեկցութիւնը - րներով հայ փողովուրդը արաքական ոգին է որ կը արաքական:

Արաքիւրից այս անապահու հարաբերութեամբ - անկորուստ ինչիւր իրաւունք, ինքնապիտուի ու թեան:

Փառք և պատիւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան իր - աղաքական պարագայներն համար: Երաքանք իր երեւորութեան հաստատութեան մը - րներում:

Փառք և պատիւ Հ. Յ. Դաշնակցութեան իր - աղաքական պարագայներն համար: Երաքանք իր երեւորութեան հաստատութեան մը - րներում:

ԱՐՄԵՆԻԱ

ԱՐՄԵՆԻԱ ԵՄԻՐԱՆԻ

Le Gérant : A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13)

Գ. Գ. ԱՅԼՄԵԱՆԻ, 12 rue Cadet:
Յալապրի մանրամասնութիւնները յաջորդով:

Հոկտ. 26, հիւրակի հետքի վերջ մամր Կէն
միջինն հիւ քիշեր, Cercle Militaire-ի շքեղ սրահնե-
րուն մէջ, Place St. Augustin :
Հանձնի անանկիւրեր եւ ճոխ պիւֆէ :
Նուազախումար Մօսկա Վարդեանեանի :
Սեղանները ապահովուր ճամբար դռնի, Ժի-
րաթ Գափաղեանի, 16 Cité Trévise, Paris (9):
Հեռագրի PRO, 41-40:

Արեւելեան Լաւազ շաբաթ եւ կիրակի գիշերները

ՄԵՐ ԽՈՍԻՐԸ

ՋՐԵՆԱԼ ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ

Լոնտոնի խորհրդատուների յաջորդեց Մայ - քային, որ տեղեկ եղե՞ր օր:

Մինչ Լոնտոնի մէջ խոստի ժողով է որ կը դու - րարէին Անգլիոյ եւ Քուրթիոյ դիւանագիտական ու գիտութեամբները: Վարչապետ, արտաքին նախարար, ապա պաշտպանութեան նախարար, պաշտպանի պետ են: Մայքայի խորհրդատու - քները կը մասնակցէին միայն գիտութեամբներ: Երկու խորհրդատուներուն մէջ ալ խնդիր տարակալ դարձաւ Մերձուր Արեւելիք պատարա - նութիւնը: Ամէնէն տառը Քուրթիոյ ասիական եւ եւրոպական սահմաններուն պարզութիւնը:

Քուրթիան այն կեդրոնական տանցեցէ է, ո - րուն միայն տեղութեան են բոլորէն աշխարհ: Միջինեկարգական բոլոր պետութեանց զին - ուղարկան մասնակցութեանը կը մասնակցէին Մայ - քայի խորհրդատուները: Գիտութեան դերակատար - քներն էին Միացեալ Նահանգները, ժամանակը Անգլիոյ, որ մեծ կարեւորութիւն կը ընձայէ աշ - խարհի այդ մասի պաշտպանութեան: Փրանսա, Իտալիոյ, Յունաստան եւ Քուրթիոյ եւս գիտութեա - րկան ներկայացուցեցին զիւրն էին:

Տեղական մամուլը իրաւամբ կը գանգատի թէ Մայքայի այդ նոր խորհրդատուներն մէջ դարձ - անք երկրորդական տեղ մը տուած էին ծրարաւոր, չափազանց անոր, որ անկախ լաւօրին կը տարած - ուի Միջինեկարգական երկրէ արեւմուտ, մասնակցող հիւսիսային Ամերիկէի եղբայրներն միայն, իսկ այս վերջինը կարեւոր կարեւոր էր որ Գաւառի Մեր - ձաւոր Արեւելիք պաշտպանութեան չափար:

Այս չրբակն ընդհանուր համաձայնագրութեան տարբեր չափ է լուծուած: Ամերիկա եւ Անգլիա մրցակցութեան մէջ են:

Այս մրցակցութիւնը միայն գիտութեան մարզին մէջ չի սահմանափակուի: Գաւառական զեւտի միայն եւս վերինն աստիճանը տար հանգա - մանք ստացած են Ամերիկէի ժողովուրդը սիրա - չափելու շնորհքը:

Ապէ՛ր կը տուեն ոչ միայն խնդիր տարակալ ժողովուրդները, այլ նաեւ իրենց մրցակցիները է ի - ռոնք:

Քուրթիոյ ասիական սահմանները ըստ բաւա - րանքն պաշտպանուած չեն նկատուի: Արեւելեան կողմէն Քուրթիոյ սահմանակից է Գաւառական, որ չէ մասն Արեւմտեան Ուստիոն մէջ եւ դուրս կը մտնայ Դաշնակցութեան պաշտպանական ընդհա - նոր ծրարքէ:

Քուրթիոյ ասիական Միութեան կողմէ յարձակում էր Իրանի վրայ, կրեայ թիկունքէն սպառնալ Քուր - թիոյ, շուրջըրդակ պաշարման մը վտանգին եւ - Քուրթիոյ դաշն:

Լոնդոնէ, Տեղպատոն եւ միւս արաբական եր - կիրները (Սաուդի Արաբիոյ, Էմիրէ, Շուքրանա, Սուրիա Լիբանոն) ինչպէս նաեւ Իրաքի մաս չեն կարեն դաշնակցիներու պաշտպանական իմ քաջութեան:

Գաւառի Քուրթիոյ եւրոպական սահմաններուն, դաշնակցի շրջանակներէ մեծապէս մասնակցուած են գիտութեան այն կարեւոր պարտաւորութեանց չափար, որոնք վերին օրէնք տեղի կ'ունենան պաշտպան արտաքին երկրներուն մէջ:

Յունաստան եւ Իտալիոյ կախ իրենց մաս — չափ են, որքան Քուրթիոյ, պաշտպանան ճակատ պաշտպանութեան չափար:

Չոր. Քիւնոյէ եւ ծարափախ Մոնթիլմորի մոլորակների սիւնները կրկին ճնմական պոլոյնց պոլոյնց կրկին զգալի Գաւառները, ապա ազգային պատարաւորութեանը խորթութեան չափար:

Այս իրեքայնորդ խորհրդատուներն ու պատարաւորութեան պարտաւորութեան են ծովական - ճերու յանձնարար իրենցները քոյ կուտան թէ Դաշնակցիները կ'ունեն արեւմտեան պատարաւորութեան ասիւն կողմ ու պատարաւոր գտնուել, յան - կարեւորին չափելու չափար:

Այս նպատակը թէ չափարաւորութեան դրա՞նք է ծովային եւ քաղաքական համաձայնութեանց միջին, պատարաւ դրժնակցութեան չափար:

Մայքայի խորհրդատուներն մերջ հաստատա - րուած ինչպէս վրա՞նք թէ կարգաւորութեանը եղած - անք գիտութեան գործողութիւնները չափարն է -

ԵՐՈՒՊԱԿԱՆ ՄԱՆԱԿԻ ԽՆԴԻՐ

ԱՄԵՐԻԿԱՆ ՎԱՐԿԵՐԸ ՈՒՂԱՅԻ ԲԱՆԱԿԻՆ

Եւրոպական քաղաքի խնդիրը որ վերջին օ - րերս իրադրուած է մասնաւոր կը թաղաքական աշ - խարհէր կը հաշտարութեանց գտաւ: Նախարարաց խորհուրդին ընդունով, որու համաձայն քաղաքի եւ Սաքի խնդիրն ծրարքները խորհրդարանի պետ ներկայացուցին ժողովական ընտրութիւնն - քն վերջ: Այսպէս ժողովական Փինէ ալ սկզբուն - քով կ'ընտրուին քաղաքի ծրարքը եւ յայտնեց թէ հաստատուել է եւրոպական միութեան: Վարչա - պետ ընդգծեց խնդիրը հանդարտեցող թաղով թէ ստորագրուած դաշնակցիներուն մէջ ի՞նչ փո - փոխութիւններ տա՞նալիկներ, ստորագրող միւս կողմէն ալ նոյնը պիտի ընեն: Եւ խնդիր լուծուել տեղ կը ծաղկոյցները:

Մինչև փակեցա՞նք Քուսկանը ծրարաւ պի - տի ջանալ: Ամերիկայի հետ կարգադրել Նոյկալի - նի, Հիւսիս - Ամերիկէի խնդիրները, եւ ապա՞նալ Անգլիոյ մասնակցութիւնը եւրոպայի պաշտպա - նութեան չափար:

Մ Ուրինկութիւն մէջ կը յայտարարեն թէ Ա - մերիկայ կը խորհի եւրոպական քաղաքի չափար յայտարարած վարկերը տեղային արաբարել կը կեդրոնէ, փոխափակ անոր մաս կ'ազդող վեց երկրներու: Ամերիկեան կեդրոնն է որ դարձ եւ գէշը պիտի բաժնէ Փրանսական, գերման, իտա - րական, Նորմանական, պիտի եւ ինքնագործական դորաքա՞նքները: Ամերիկեան փորձաշէտներ պի - տի համաձայնեց յայտարարուած դա՞նքներն ըրծա - ընքութիւն: Այս ձեւով, կ'ըսեն Ամերիկեանները, միջ աշխարհական ստեղծող միայն իշխանութիւն մը պիտի դրո՞նէ եւ տեղի պիտի չափ թիւրմացու - րեանց եւ զգուշութեանց:

Մ Արեւմտեան Գերմանիոյ վարչապետ Աու - րաբար կը խորհրդարանին առջեւ եկար ճառ մը որ իտալիոյ յայտարարել որ վարչաքննեց նախ Դաշնակցիներու հետ մեր կեցած դաշնիցը, որպէս զի միջ աշխարհին իր խախտարարները, անիկ ինչպէս չափել իրենի պիտի ըլլայ Սաքի խնդիր կարգաւորութեան:

50.000 ՏՈՒՐ ՊՈԼՍԱՆԱՅ ՀԱՍՏԱՆՈՒԹԵԱՆՑ

Գոյոյ Գաւառիցար մասնաւոր այցելութիւն մը տուաւ Կարթիկ Մանկիկ Գոյոյ կեդրոն եւ Շուր - ճաւորով անոր 75անկիկ, 1000 ունի ունեւոր: Այս առթիւ, առաջադասական նախարար փորձ. Նիհան Քէշաք Գէլիք, որ ընդունաւ էր Հայոց պարտաւոր յայտնաւ է թէ իրեն ուղ - դուած չափա՞նք մը կ'իմանայ որ Ամերիկեան մը 50.000 տուր արաբաւոր եւ Կարթիկ Մանկիկ Գոյա՞նա հանրային կարգ եւ հաստատութեանց բաժնուելու չափար: Վարչական ժողովի անդա՞մ Տըճը. Հրանտ Հայրապետեան որ կ'ընկերարար պարտաւորել, յայտնաւ է թէ դուստրին թալի - ման աստի պարտաւորել կ'աւժիքն ալ պէ՞տք է աւժուի:

ՌԵԻԼ ՄԻՋԵԴԵԼԻԻ տեղի յաւուր. չափար զօր.

Ենկիւր անկեղծ աղբիւրներ եւ անեղիկներն դե - պատարաւճերու պաշտպան ուժերը եւ դրա՞նքնու - րին հաստատու:

Մ Գաւիթի մէջ Փրանսացի լրագրողներն ալ ձերբաւորուած ըլլալով Փարիսի ճառագիւր ընկե - րադուրթիւնը զի՞նքն եղիտական դեպքանին, որ ապա՞նուց թէ պէ՞տք եղած չափով պիտի կա - տարուի:

Մ Այսպէս ուրեմն, ժողովութիւնը կը շարունակէ ապրիլ զգնեալ խորագրութեան տեղաւոր շրջան մը:

Մ Զիջերու պատերազմ է, որ կը մտնի ստատու - րեանք անէն ճակատ վրայ:

Մ Ինչէ՞ր թէ պատերազմը այդ սահմաններուն մէջ ալ մնար:

ՀԱՐԱՅ - ՍԱՄՈՒԷԼ

ԽԶՈՒՄԸ
ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԵՂԱԽ

Իրանի կառավարութիւնը պաշտօնապէս ար - չից դիւանագիտական յարաբերութեանց խոսքը Մեծի Բրիտանիոյ հետ: Հաղորդուած պատճառ - քերն մէջ Իրան կը շարունակէ թէ չից ցախ որ ստիպուած է նման միջոց մը ձեռք առնելու, եւ կ'աշխարհէ որ, թէ Անգլիոյ որդէ փոխէ կը քա - ղաքականութիւնն ու նպատաւոր մթնոլորտ մէ անկուծի, Իրան ճշտաւ որքան պիտի ըլլայ ձ վեր - սկսելու դիւանագիտական յարաբերութիւնները:

Մանուգիլը կ'աւելցնէ — Հաւաքիչի նախ - կին ընկերութեան հետ միջին պատճառ, Իրանի կա - ռավարութիւնը կը բոլոր կարելին ըրաւ որ այդ վէճը չի մնալ երկու երկրներու բարեկամական յարաբերութեան: Բրիտանական կառավարութե - ան կարգ մը պաշտպանական ներկայացուցիչները իրենց դատարով ու միջամտութիւններով ստեղծե - ցին դժուարութիւններ որ կը խաղաքէնին երկրին զին - ու ապա՞նուցութիւնը: Իրան կը յուսայ որ բրիտանական կառավարութիւնը պիտի չափաւայ շարժուին թուիթիւնն ու ճշմարտութիւնը, Իրան - ներն ապրին ցանկութիւնները եւ պիտի վերաճեցնէ իր քաղաքականութիւնը:

Մանուգիլը պա՞մանաւոր չորսնէր Թէշեանի դեպքապատկան պարտութիւն մասին, որ յայտնեց մի - ւայն թէ Լոնտոնի իրանական պատուիրակութիւնը 1 շաբաթից կը մննի:

Մ Տեխիթ նախագահ Բաշանի՝ յայտարարեց թէ տալիսն առթիւ պէ՞տք է Միացեալ Ազգերուն առ - վեւ հանքերն որ երկրին տնտեսական պաշարման խնդիր Մեծի Բրիտանիոյ կողմէն:

Անգլիա պարտաւորեց յայտարարել որ ընդհա - րա կը կարծիք թէ Մոսաւոյ պիտի ընդհա՞ն ի - րենց միջնորդութիւնը: Ամերիկա իտալացած էր 10 թիկուն պերկներ կարճալճար մը ընել Իրանի պաշարման 49 թիկունը վրայէն: Ամերիկեան ար - քանքին նախարարութեան մէջ յայտարարեցին որ տալով թէ յայտարարութիւնները:

Մ Այժմ Իրան պիտեղող Անգլիացիները, Թիւով 200, առաջիկ միայն թիկունը, դեպքապատկան պաշ - տարմաներուն հետ միջոցական տնտեսական տու - րեան ալ տա՞մանալով պիտի մնա իրենց տեղը:

Մ Թէշեանի սովետական քործաւորները բոլոր - քան իրանի անաւորութեան քործաւորներն ալ լուրին գէ՞տ, որ, իրր թէ սովետական անաւոր - տանաւոր դաշնակցութեան գէ՞տ փոխադարձ են, Կա - րթիկ ծովու ճամբով հիւսիսային Գաւառներն, Քուսկաններու չափար (սովետաւոր եւ արքերուն կուտացութեան):

ԽԱՐԱՎ ԿԻՃԱՅ ՀՆԻԿԱՅՈՒՐԻ ՄԻՋ

Հնդկախիթի պատերազմը յանկարծ ծանրակիր ճիւղաւորանք տապաւ: Վիճիկները ընդհանուր մէջ յարձակողականութիւն տալիս: Վերջին տեղեկութեանց համաձայն վիճիկները երեք դորաքա՞նքներ կը յա - րա՞նքն զգալի Սեւ Գետ ար հասած են երկու կէ - տնէ: Փրանսական զինքերը փոսա՞նքն են, թայց ոչ յուսահատութեան: Անոնք կը խանս կը - ստիկ պաշարման մը: Հաւանականորդ երկու օր - քան մէջ 100 թիկունք յայտարարեց է:

Նախարարաց խորհրդարանի որոշումով Գաւա - պատմութեան նախարար Գ. Փիւլիկ Ալի. Ժողովին առջեւ յայտարարութիւն մը պիտի ընէ եւ պիտի կարգաւ տապալուած վիճիկն տեղեկագրեր վիճա - րանութեան պիտի չկատարուի:

ԱՅԶԳԸ ՁԻ ԿԻՐԱՎ ԵՐԱՆԱՍԱՊԱՐՏ ԸՆԱՎԱՐ

ՄԱՍՈՒԹԻՐԻԹԻ ԵՂԱՅԻՆՈՒՐԻ »

Մամստի Գիւլիւս ձիւհաւան թիկունք մէջ երեպտական ձե՛նքի Ուսմանուր կը զրէ թէ քաղ - քաքականական պիտի է այն համոզումը թէ ապրող երախտապատն է Աթաթիւքի յեղաշրջումին: Զօ - րութիւն համոզումով գոչացուած շուտաւ իտալա - րանի պաշարման մը: Այլ: Մասնաւոր աստիճա - րներուն մէջ գիտութեան ունի եւ կ'ունի անոր պիտի - րուն, բաժակէ: Եւ ապրին պատարաւ կը հաստատու -

(Լուրերու շարունակութիւնը կարդալ Դ. էջ)

Մ ԾՅՐԻՈՒՄ. — Եփթութեան մը հետեւումը մեծի մէջ թիկունք մէջ տեղ գտած էր արաբական արեւելք մը: Աւստիա Տէշեաններ: Այս անգիլայի ճեղքիցի արեւ թիւստականին է որ տարթիկ ի վեր լրտեսական պատմութեան մէջ Իրանի կը հարաւորէ օտար քաղաքական, կ'ընտանին են: Կարճատե - րութեանց զի՞նք, մարտաբանութեան չափար շարուն - ք: Զիտ քաղաքի տապալի մը զօր հետա՞մ Երաւ Դաշնակցութեան մասին, սեփով մերկին պատար - քութեան: Բանի մը արմիս տառը Գաւիթի այցելու ըլլալով, համարա՞նքն կը հանդիպէին նաեւ Քու - րաբարի խաղաքաւորներ, թայց փառաւորապէս վիճաւորեցան: Կե՞րն տուեն էր ձ. Գաւրել:

քիմ մնալ Գուրախին, անոր հասարակին եւ պատ -
մական ժառանգութեան, պահպանել մեկ կրօնքը -
անձը, միտքը, պատիւը, ինչքը, այդ եւ կոպէ հրա-
խաժանական նպատակը Այդ օրերուն վերին հրա-
մանատարն ալ իրաւանքուն հետ միկիթ կ'ընթաց
եւ կ'արթնէր իր աստե Աթաբէրի յեղաշրջում
անձանով քան վար : Եթէ յաջիջեցին ասովա կը
պարտինք իրաւանքուն անձադրուութեան : Եթէ
ուրիշ անձ մը ալ ըլլար վերին հրամանատար,
նոյն արդիւնքը ձեռք պիտի բերուէր : Իրական
օժինին կառավարութեան ուղարկութիւնը հրաւի-
րելու ստանալով յեղաշրջումին վրայ որ կը
կըլտայ պար, զեղեկութեան թաղունքի մըցում,
որոնք ոչ մեր արդիւնքներուն իրան նպատ -
ակէն, որ մեր երթուական բացը զոգեցրու եւ անակոխ
էրանք մեր նպատակին ու ազգային պահանջները եւ
ապրել կը ձգէն նախնային :

ԲԱՆԻ ՍԸ ՏՈՂՈՎ

ՀԱՄԱԵՆԱԿԱՐ կուսակցութեան ընդհ. զար-
տագրող Մարի Թորդէ լուր տրւած է Փարիսի ին-
կերներուն որ հակառակ է Մարթիի եւ Թիւրինի
վարտան, թէ պէտք է փութացնել անոնց ինքնա-
բնաշարժութիւնը թիւրքերուն համար ներուժ
մը : Այս լուրը բերած է Մոսկուայի փողովի զա-
րդ ընկերները, որոնք Թորդէ յայտնած է թէ իր
Փարիզ վերադառնալէն առաջ պէտք է լուծուի այդ
հարցը : Կը հաստատուի թէ թիւրքն արտագիր կ'ը-
նալու, բայց Մարթի կը դժգոհակի յետա կոչուժ
ընել :

ՈՒՄԻՆԵՐԸ ՊՈՒՍՈՅ Ե՛՛՛՛ Երարք, կը յաւեր -
ղեն կը զրեն Պոլսոյ թերթերը : Ամէնի տարափի-
նի տեղի ունեցաւ : Հոկտ. 13ին : Երբ զաշրջով,
դանակով, չուսով, արքանակով կը դործուէ -
ին : Վերին ուժանակով կը թէքիք համարաբա-
նէ կ'ընէր : Մուհիմեդ Ի Թիւրքի վրայ որ՝ կտոր
կտոր եղաւ : Կինն թէքիւ վերցրով փրկուցաւ :
Ի իր մարդասիրտին ինչ ալ սպանուցաւ : Իր ար-
ձակած ուսման : Ոճերին շարժաբեր յայտնի է,
զարգաբան զդադարանակներու կը վերադար-
ուի : Կը կարծուի թէ ուժանակը հայկաբերուած
է Անտուրին ուր զապա՛ն կը ոճարարութը քանի մը
օր առաջ :

ԱՄԱՏՐՈՒՆԸ կառավարութիւնը հրամարեցաւ
նախարարներու միջեւ, անհամաձայնութեան հետե-
ւաբեր : 1945ին ի վեր արեւիկ ատուելէ նախարար-
ական տաղանքն : Վէճը նուազ է երկուսոց -
ցին առջիկ, որու քննութեան պահանջներէ վար -
նախարարն էր զրաւ չըդրութեան պատ -
ճառով : Անտարական իտրքարարներէ մէջ՝ Թորդ-
միլապանները ունին 77, ընկերակառնները 67,
անկախ 16 եւ համայնապար 5 :

ԱՅՆԱՌՈՒՄԻՆԸ ՄԻՋԸ, զարդանախ յանձնա-
ժողովը որոշեց ատուելուին տալ Բարեկալ խնդ-
րէ : Անհամաձայնութեան պահանջներ տրոպով -
դուրեքին արտ խնդրել քանի որ ամէն օր, ամէն
ժամ մարդիկ իր դուռին հետ : Իրանի, Իրաքի եւ
Հորդանանի Հեղաշրջնի արդիւնքները պա -
հանքիին տալուն թիւնք տալ : Հիւսիս : Արիւնիկան
հարցին, բայց մեծամասնութիւն չունեցան : Աղ-
լիական զաշրջապարներու մէջ ընկերներու ասորա -
դաւանութեան խնդիրն որ ամօքը զաշրջուցիցի
խնդիրներն են : Աղլիկա եւ Թուրքա համաձայն են
որ Արիւնիկան զաշրջապարներու խնդիր պէտք չէ փո-
ղովին բերել, ըլլալով դուռ ներքին իրն -
դիրներն :

ՈՐԵԱՐՈՒԹԻՒՆԸ
Օր. Մարի Անասուրեան
Ուսուցչուհի դպրանկի, Զուժակի եւ ձայնի -
դրութեան (solfege) :
ԱՄԱՐԻ ՄՐՅԱՆԻՔ ՓԱՐԻԶ :
Concours Léopold Bellan :
Դասեր կուսալ ամիսը 700 ֆրանքի :
Գինձը՝ 36 La Canebière, Marseille :

ՆԱՆԿԻՆ ՍԱՄԱՐԻԱՅԻՆԵՐՈՒ ՄԻՌԹԵՆԸ
ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՐԵԿԱՆՑՈՒ ՊԱՐԻՇԱՆԻՔԸ
Հոկտ. 26, կիրակի կէսօրը վերջ ժամը Աճե-
մինն : Կէս դիւր, Cercle Militaire, շնոր ժամը Աճե-
մինն մէջ, Place St. Augustin :
Հանելի անակիւններ եւ հոխ պիւֆէ :
Նուադալուսը Մոսիս Վարդանանի :
Սկզբանքը սպանուցիւն համար դիմել, Ժի -
րարը Փափաղանի, 16 Cité Trévise, Paris (9) :
Հեռագրի PRO. 41-40 :

Le Gérant : A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesse, Paris (13)

Փարիզի մէջ

Այս Եղաթի իրիւնք, Ե. Բաղամանի զաղա-
քապետարանի սրահը, Place du Pantheon :
Կը նախադրուէ ընել : ՀԱՐՏԱ ՄԱՍԻՈՒՆԻ
Կը խօսի ընդհ. ՑՈՒՎԻ ԵՂԱՐԱՆԻՆԸ
Գեղարուեստական բանփոխ իրենց մասնակ -
ցութիւնը կ'ըրեն : Օր. ՄԱՐԻ ԳԱՄԱՐԵՆՑ
(Եղաթ), Օր. ՄՈՆԱ ՏՈՒՍԿԵՆԵՆ (գաւաճ),
Quatuor DESCHAMP, ՋԱՒԵ ՄԵԼԻԲԵՆԸ (ըս -
թակ), ԺԻՐԱՅՐ ՓԱՄԱՐՈՒՏԵՆԸ (արտասանու -
թիւն) :
Հայկական պարեր Կապույտ Քաշի խումբին
կողմէ, զեկամարութեամբ Օր. ԱՒՍՍ ԳԱՒԷՋ
ԵՆԱՐԻ :
Կէս դիւրին վերջ երաժշտական պարեր GA -
ROW'S TYPIQUE ճուադախումբով :
Գիւֆէի շրջանակին մէջ կը նուազեն ԳԱՐԻ -
ԴԻՆ Ե. ԲԵՆԸՈՒ :
Տոմարու համար դիմել — Ճաշարան Ար -
թիւ, Place des Fêtes, Կաթալաճուա Բիւլաւոյ,
ՎԵՂԻՔ, զառաւուժ Հարսի Մամուլէ, Մ. Գար -
սաման եւ Բալուսան :
Երթեկի՝ métro Luxembourg, Cardinal Lemoine
կամ St. Michel : X

Մարտի մէջ X
Նոյեմբեր 15ին, շաբաթ դիւր ժամը 9ին մի -
շին լույս, Casa d'Italia :

Մարտի մէջ

Նոյեմբեր 15ին, շաբաթ դիւր ժամը 9ին մի -
շին լույս, Casa d'Italia :

ՀԱՅ ՄԱՐԶԱՆԻՔ ՄԻՌԵՐԻՆԸ կը խնդրէ իր
բոլոր մարդիկներէն այս կիրակի ժամը 9ին ներ -
կալ ըլլալ իրենց զաշրջ, ուր դիտի կատարուէ
մարդական խնդր, պաշտօնական մարդիկն զի -
կալարութեան տակ Այս առթիւ կ'ընալիւրիւր -
ր արձանագրուած նորերը եւ արձանագրուելի
փոփոխողները : 11 rue d'Arcueil, La Vache Noire :
■ ■ ■ ■ ■

ՄԱՍԱՐՈՒՆ ԱՐԱՐՈՒՄԻՆԸ
Իրիւրեան զաղաքալ վերապատուելի Զ. ՊՈՒ -
ՏԱԲԵՆԻՆԸ՝ (Խոսիկի Հովի, Փարիզի Հալ իր
կենտրոնական — թուր կենդանիներու, այս կիրակի
կէսօրը վերջ ժամը 3ին՝ 55, rue Madame, (métro
Notre Dame des Champs: Բոլոր Հաշիքը կը հարկա -
րուին անխորի :

ԿԸ ՓՆՏՈՒՄԻ — Արեւեան ընտանիքը կը փր -
կուէ Կրթամբի Զիթիքի դիւրին Գարանան Օնի -
կին աղիկները (մարդիկին անուր Մարիկ)՝ Հա -
մափախ : Վարդուհի եւ Նազիկի (Արեւալոյս) :
Տեղեկանել Տիկին Հայկանոյ, Բնարանի, 29bis,
rue Etienne Dolet, Alfortville (Seine), France :

ՀՈՐԵԶԱՆԻՔԻՍ
ԱՌՈՒ — ՏԵՐ Ե ՏԻԿԻՆ ՄԻՇԷՆ Վարդապետան
կը ծանուցանեն թէ այս երկուշաբթի ժամը 8ին
հոգեւանդատան պաշտօն պիտի կատարուի St.
Nom de Jesus կենդանի, Rue Tête d'Or, իրենց մօր
եւ դրամի մօր, այդի Տիկին ՕՍԻՍԻՆ ԵՐՈՒՄԸ -
ԵՆԱՐԻ (մեծաւ Մանուկ — Բափաղան, Ուր -
բերդ) մեծաւ զառաւուրեցին առթիւ : Կը ինդ -
րուի յիշատակ յարգողներէն ներկայ ըլլալ :

TÉLÉ-CHATEAU
97, Rue du Château... Paris (14) — Suffren 62-02
ԿԱՆԵՆԱ ՀԱՅ ՄԱՍԱՐԵՐԸ TELEVISION
RADIO, ինչպէս նաեւ եկիւրալակ installation
(տուններ եւ խանութներու մէջ) :
Ժիւ Ժիւրք ԹԵԼԵՎԻՅՈՒՆ՝ ամէնէն արդիական
տեսիւններ, մասնաւորաբար GRAMMONT Ֆան
մեքանիկական :
Վարձով դիւրադրութիւն եւ մասնաւոր գնդէ շե -
ռաւի ընդդիմադրութիւն :
Իրենի

Գ. Անդրանիկ Սաղապարեանի
Վերջ հասցեով :
ՀԱՅԿԱՆԱՆ ԵՐՈՒՄ ԳԱՍԱՐՍԸ
Կիրակի, 26 Հոկտ. առաւօտեան ժամը 11ին,
Հայկական Ժմով պատարակու պիտի մասնաւոր
Eglise de la Ste. Trinité մէջ (Place de la Trinité)ի,
իշխանի Հանդիմանքի արեւելադաճ RenéGrousselleի
կը պատարակուի վերադառնալ ճարտարապետ
ԱՐԱՏՈՒՆԸ : Հասարակութիւնը կը հարկաբեր
յարգել յիշատակ մեծ հայաւերին եւ անդրանի -
կանին :

Այլոքողի մէջ

Հոկտեմբեր 26, Կիրակի դիւր ժամը 8-12 :
Նախաձեռնութեամբ Հ. Բ. Դ. Ս. Միլանեան
ենթադրութիւն, Ե մասնակցութեամբ Հ. Տորա -
մանեան, Թուրքի Տ. Միլանեան, Եւրոպիկան
խումբերու :
Կը խօսի Ընկեր ԱՇՈՏ ՌԱՍԱԶԱՆԵՆԸ

Արտասանութիւն, երգ :
Մանրամասնութիւններ տեղայն վրայ : Ճաշ -
կերով թով ինչոյց : Տոմարու համար դիմել՝ ընդ -
Յովհաննէս Չերչեանի եւ Բարթոլ Փափաղանի,
գին՝ 500 ֆրանք X

Վիեննի մէջ

9 Նոյեմբեր կիրակի կէսօրը վերջ ժամը 2.30 -
ին, Salle des Fêtes մէջ : Գալուստական մասին
վերջ նուադախումբով ամբ մինչեւ կէս դիւր : X

Առնուկի մէջ

Նոյեմբեր 16ին, նախաձեռնութեամբ Հ. Բ. Դ. -
Վարդան ենթադրութիւն, մասնակցութեամբ Հ. -
Բ. Դ. Նոր Սերունդի Շեանիք թատերախումբին :
Մանրամասնութիւններ յաւերգով : X

ԵՌՈՒՇԱՏԵՏՐ

ՀԱՄԱՆԱՐՔ ՄԻՌԵՐԻՆԸ Մարտի մասնաւոր
գի ընդհ. անդալական փողով տեղի կ'ունենայ
այս կիրակի առաւօտեան ժամը 9ին, Գաւ տեւ
կույտ քանին մէջ, 7 Պոլլաւա տ/ԱՄԷԻՆ : Օրա -
կար — Ճիւրջ հարուստեան յանձնարարութիւն
1953ի օրացույցի բաշխում եւ պարահանդէս կազ -
մակերպում :

ՀՈՐԵԶԱՆԻՔԻՍ
Գ. Շեանի եւ զառաւուրեցին կը ծանուցա -
նեն թէ հոգեւանդատան պաշտօն պիտի կա -
տարուի այս կիրակի ժամը 10.30ին Փարիզի Հա -
լոյ կենդանիներ ժամը
ՆՈՒՄԻՔ ՄԱՍԱՐԵՆԸ
մասնաւոր առթիւ արքանիցին առթիւ :
Կը խնդրուի որ յիշատակ յարգողներէն ներ -
կալ գտնուիլ :

ՄԱՐԵՐԸ — Գաղափարաւորեցէ Հ.Մ.Ը.Մ.ի
ՏԱՐԵԿԱՆ ՊԱՐԻՇԱՆԻՔԻՍՈՒՆԸ որ տեղի կ'ունենայ
Նոյեմբեր 8ին, Այնամարցի սրահներուն մէջ :

Վարանիկ կերտորն ծախուէ
Confection արդիական խանութ մը՝ Ետեր սե -
նակով : Առաջին յարկի վրայ 4 սենեակ, զաշրջով
եւ սուր տ պէն : Արդիւնքութեան, պատերով - եւ
fondatio վեց միլիոն :
Գրիկ՝ ՅԱՄԱՐԵՐԸ հասցեով՝ Յայտարարու -
թիւն թիւ 17 :
ՄԻ Մ ՈՒՆ Ե Մ Ո Ր . . .

Միշտ լաւագոյն մտքը
Լիպալին
Կրնաք ընել, Համով — Հոտով ու մանաւանդ...
Ետեւին միջնորդութիւն ժամը
Ե՛՛՛՛ մետր Trinité կամ Notre Dame de Lorette եւ
24, RUE ST. LAZARE
Չեղի կը դիմաւորէ
ԼԻՍԱՆ (AUX LILAS)
Արեւելեան մտաւ շաբաթ ու կիրակի գիշերները

ՄՈՒՇԵԱՆ — FOURRURES
Մեր աշխատանքին մէջ կը ծախալիսեմք իւր
կը ծախալիսեմք ամէն տեսակ մուշակներ, ինչպէս
նոսեւ չափի վրայ կարաւա (à façon) վերաբաւ օ -
ւիշ եւայն :
ԱՄԷԼԵՆ ԴԻՄԱՐԱՏԶԵԼԻ ԳԻՆԵՐՈՎ
Խնամաւոր գործ, կրնաք ամենայն վառաճու -
թեամբ դիմել մեզ :
80, Rue Montmartre, Paris (2)
Tél. Central 85-37 Métro Les Halles

ՊՈՒՏՄ ԵՐԵՎԱՆ

ԵՐԱՅԱՆԿԱ ԱՅՔ ԵՆԻ...

Այս օտ երգողներին: Որքան մտառգող... Բիւններ շարժած են: Ես երբ դարձողս էի իմ քաղաքի մէջ, Հայրը Մանգրովէ չիմ ձեռնիկէ Շարժել» Կը կարգար:

Մենք ուշադրութեամբ մտիկ կ'ընէինք: Մա- յաւա՛ր երբ դուրսիդ շարժելով զգործերը լաւ չէն երթա՛ր կոր, առ Ինկիկը եւ Թուրք պիտի ը- նունէն Արեւստանի աղա: Լաւ չիմ տեսներ զործե- լու վիճակը: Խաչէ, սես, ստանջ Համա՛ր զիշ շատ պաշար - վառելիք հաւաքէ: Աշխարհ իտար պիտի տնջնէ Կ՛:

Երբ այսպէս զիւսանողիսական եւ քաղաքական խռովութիւններ կ'ըլլային, ծայրը կուգար Թուրքերու:

Իրենով Մարգիս աղա, զիշ է վիճակնիս, զէկէ մարդքն (Համա՛ր) մար պիտի տնջնէ եւ Միւսիկը պիտի բաժնիկն եղեր Թուրքն եւ Ինկի - կիկը մէջը...

— Գաւաճ խօսէ Արեւստանէ աղա, պատիճ վրայ ճանճ կա՛յ...

Այս ալայիս, մենք զիւսանողներն ունէինք, որոնք Հայուով Թուրքեան բաժնիկով զգործող- րեան պիտի ենթարկուէր եւ Թուսն եւ Մարգիսն ի- րենց կարկանդակները զգաւա՛մ պիտի երթային տուն...

Այսօր, այսօրն տարիներ ետքը: Կարգադէտ Բերկերը՝ Երուսաղ կ'աղայրեք, եւ Արեւստանի աղային ենթարկութիւնները պէս բաներ կը կարգուէր շատ լուրջ Բերկերու մէջ: < Զափոնական արտաքին նախարարը երկէ

ժամանակաշրջան Օսմ. կառավարութիւնը: Ընդ- ժողովուրդ մէջ նախապէս փոփոխէ՞ ձեռին տակ քայք չեղողները բարձրա՛ման սկսան աղաղակել Բէ՛: Հէպ, զիւղացին կարգալ չի գիտեր, ինչպէս ստանջ մէջ Մասմանադութիւնն զործադրելու չէ: Քաղաքական ժողովք, ստանալուստ Սինեքերիմ Կալուկեանի ատարկութեամբ սկսաւ պաշարաւոր Հայրիկին դէմ: Մենք ու կոյրք մտած Ընդ՛. ժողովի շրջապակէն ներս: Սերմեանս հալա- քիքիւնականները, ահուշալ Օսմ. կառավարեան ստորաբաներով, սկսան իրարու դէմ զայ ու Հայ- րիկ, զոլու՛մ այս րոտրին, 1873 Յուլիս 31ին ըս- ժարեցին: Օսմ. իշխանութիւնը հրճուածքով ի- դունէն իր հրամարտութիւնը: Գր. Օսման եւ ուրիշ- րեր շատ պիղծեցին որ ես առնէ հրաժարագիրը: Երիտեան տեղի տուաւ ու ես առա՛ւ քայք այս ան- զամ Բ. Գուլար դար մերժեց ու Երիտեանին չա- չորեղէ ներսն եկրիս: Հարձակոսիսանք՝ իրրին պաշարեցա՛ր, 1874 Մայիս 8ին:

Հարձակոսեանս, Հալիս տարուան մը պատ - ըրաք, քաղաքական ճորիտներ զիւրիկեցան: Եւ 1875ին եւրպակեան Թուրքիոյ մէջ բոլորստանութիւ- ները վերական: Ասովին անգամ զիջեի կը զիմէր Գոսն - Հէրէրը: Իսկ 1876ին սկիզբի ալ կը պաշ- Բէր Թուս - Բըքական պատերազմը: Քաղաքային դաշտաւորս՝ Հրեկներու մէջ Էր. ինչպէս Կրիշ Բաֆֆին:

« ԵՐԱՅԱՆԿԱ ԹԵՐԹՈՒՆԸ (41)

ՀՈՉԱԳԱՒՈՐ ԼՐՏԵՍՈՒՇԻՆԵՐ

2.— ԾԻՄԱՐ, ԾԻՄԱՐ 2084 ՄԸ

Ճուռիթ, իղճամիտ աշխատող մըն էր: Իր զը- րաշնորդները կը գտնուէր գոսական նախարարս - Թեան չէջերն թիւ 2220 սենեակին մէջ, ուր կ'աշ- խատէր միւսնապաշայ արտաքին եւ ներքին աղա - Հոլովութեան վերաբերող գործերու վրայ: Հա - չիկին, ընդարձակ սենեակ մըն էր, զոր կ'իւսած էր պէտեանական դատաւարի մը, խաբան Լինիկին հետ միասին:

Երկուքը շատ լաւ յարմարած էին իրարու: Դիւանագիրքներու դարաններ կային սենեակին մէջ, պարունակող առկան եւ ընթացիկ գործե- րու մէջ մտար, մէջնորդ կար ժամանակակից յատուկ սեպան մը, որով վրայ զըլուած էին՝ դէ - ւանագիրքներու մէջ տեսողութեան արձան - զըրութիւններ եւ թղթաւորարներ:

1948ի Մայիսին, Ճուռիթը ունեցած էր պաշտօնի բարձրագոյն, տարեկան 4100 տոլարով: Մասցաւ ան նշոյնով ամենակալ ծամակ մը ընդ՛. դատա - խաղ Թով Բարբէյ:

Սերիկ Թ. Ճուռիթ, P 3 իրապէս կատարեալ աշխատող մըն է եւ եւ կը շնորհակարճ ձեց ապրի Համար: Ձէի դէ - տեր, որ զաղաքական վերլուծութիւնն ունէինք ՊՏ -

տեսակցեցաւ. Արժանիքի զիւսանողիսական ներ - կայացուցիչին հետ միմեքիկա՛ր զիւսանող տեղեկու- րին պաշանէց: Քաղաքական վիճակը ինձուտ կ'երեւար...

Քորեյի ինկիւրը, իր զուրք փոխելու վրայ է: Անգլիոյ զիւսանողիսական ներկայացուցիչը Լոն - ուստ միկնաւ է:

ՄԱԿԻ բնոյ՛. Ժողովը իր վերջին նիստին մէջ մտիկ րուս. Լեւստանի պատերազմին որ աւա - Լաքիկց կարեւր անիկիպալ զարգեցելը Գրեթար մէջ...

Այս լուրին վրայ ճանի մը փոքր պետութիւն - ըստ մասնաւոր տեսանկյունի ԲԻՆ ունեցան եւ իրենց ընտարանները միկեցան...

Այս ինկիւրը կրնայ կենտոնով եւ չկենտոնով: Այս մասին, միկնաղային զաղաքականութիւն կերտող մեքնան տալով մ'աղաքր տաւ՛մ է...

Քալով մեջ՝ Հայքուս, ո՛ր ինչ երկաթիկ աղ - ընք:

Բանի մը զինձուտ ինկիւրներն ունէինք որ ՄԱԿ եւային հետ ունէ կապ չունէ:

Հայերիկի դատաւարութիւն: Դարձողաճիւր, Բաքիւրիականի, Եկեղեցիի ինկիւրներ, որոնք, Է՛Հ շատ ալ կարեւոր թանք չեն:

Այս տեսակ ինկիւրներն ալ պէտք կ'այ՝ իրար հրճուցիլ միկնալ եւ աղային կենտրն ողլ պահելու հա - մար...

Վալ այս օրուան, երբ իրարու հետ փիսիկ - փիսիկ պիտի խաղանք եւ ունէ վէճի տեղի պիտի չունայ:

Հաստատեցք, երկաթիկ աղ ընք: Միկնաղա - յին չիւսանողաւոր ունէ գործ չունէք...

Է՛Հ, առնէ զիւկիւր կուսակցական փոքր վէ - ճերով մեր դեմոկրատիկները կը պահենք՝ իրաք յոստանալու համար:

Այս եւ Կիլիկիոյ կաթողիկոսական ընտրու - րեան ինկիւր որ մեջ պիտի ոգեւորէ եւ չէ՛ - շատ վէճի պէս բանի մըն ալ տեղի պիտի տայ: Ոչինչ: Այս րոտրին Համար, ոչ նախարարական կող - մի, ոչ պիտեմէի եւ ոչ ալ քառակի պէտք ունէինք: Արիկ թուղլ, պիտի մը միկնալ... Այս ինչ որ պէտք ունէինք...

4. ԳԵՏՈՒՇ

ՍԻՆԵՍՍ

LE FRUIT DÉFENDU

Հայ մատուր իր սիւնակներուն մէջ յաճախ տեղ տաւա՛ւ է արուստիկ գործերու վարքերը, մա - նաւաւոր երբ առիթ ինքնաշուր զովկու կամ ըն - նաղաւորս: Հայ արուստեպետները այս կամ այն մարդիկ մէջ:

Ասանց վարստու՛մ՝ կրնանք թուի թէ այս հե - տալքերութիւնը բժամանաւոր Սիւրիւրի հայ մա - մուրէն մէջ ծնունդ կ'առնէ կրնակալ իրողու - րենէ մը, զոր կրնանք դատաւար չեանեալալ մե - տով

Ա) Արուստեպետ կարեւորութիւնը. ընկերային կենտրնի մէջ:

Բ) Աղային զգացումին ինձամը եւ աճումը: Այս երկու կէտերուն համարումը հրամայա -

րային Բաժանմունքին մէջ, քայք ստուգումէ վերջ տեսա՛լ, որ զուրք կը գտնուէր Օտար Գործակա - րու Արձանագրութեան Բաժանմունքին մէջ: Ես - րուձանկեցէ լաւ աշխատի:

(Ստորագրուած) ԹՈՒՐ ԿԱՐԲ Այսօր, Թով Կարբ անգամ է Գերադոյն Դա - տարանի, իսկ Ճուռիթ՝ Բոլիւրն երկու անգամ դատաւարութեան է պետական վարչաբնովրդիցը զողջած եւ Մ. Նաճաղեցեան կառավարութեան դէժ դաւած ըլլալուն համար:

Ինչո՛ւ Ինչպէ՞: Ոճարաններէ աւելի հոգե - բանեցող պիտի կրնային պատասխանը գտնել: Ճուռիթ՝ Բոլիւրն թերեւ ըստ լուրջ փառելի իր չալքեմէին: Բայց սեղէ, սէրէ եւ անիւրթութենէ կուտաւ, ինչպէ մէկուն մէջ այն ցանցերուն, զոր լարած էր խորանիկ մաղ ըլ, խորհրդա - յին լրտեսական սպասարկութեան պէտք, Լաւրեմ - տի Երեւի:

Հաստատապէս խորանիկ Հետախուզու - րեան Դաճակցեանի Գրանանակի մէջ գործակա - յին Գրանանակի մէջ գործակալին, Բէնէ՛ժ Բ. Եր - լովիկները պաշտօն արուստեպետ Կատարու. հետա - պիւրութեանը: Գիտի կատարակիւրդէր ան աճողութե - կան հակողութիւն մը: Միկնալ հիմա, Հետախու - զութեան Դաճակցային Գրանանակի ի ձեռին ունէր միայն աճողութեան վիճակներ, առանց փա - տերու, առանց իրարեկեանի: Գրանանակի, ի - րապէս չէր գիտեր Ճուռիթ թուր չէն հասցեները:

Թարգմ. Կ. Գ.

Բ. ՁԻՆԿԻՐ

ԿԵԱՆԻՔԻՆ զԻՐԵ...

Իղան էր՝ երկար կեանք, խառնիկ ծնրաքիտան, Թերթիկ միկնալ վերջի՝ կեանքի գիրք մատնաւ...

Աղա խառնակ միկնալ վերջալոյս, Խուրալ այս քոյցից հե՛տք օրերու, Սննց գալա՛ւ անկարա յայտնող մաղաւ, Լեւանիք ալիկեր իր իմ խորան...

Պե՛տք էր կեանքին ալիքի, քայք ոչ անկար... Որպէկցի ըլլալ մաղաւալ վաղա՛ւ ալ ինք, Արեւէ կապ րոր նըպաստով ալ եկի... Անալոշ օրը ընա մէր աւանդաւ...

Մաղկիկը տեսալ զարու՛մէ զարու՛մ, Մտանքուն ըլլալ որ ծաղիկներուն, Ի խաւքերութեան զաւ մը իմ իմ ներսան, Դիտել թերմ անմոց, զայնիք իրկնաւոր...

Ստրկեցալ արժա՛ւն անթին աւ արիւ, Կը տնկում մատաղ շիտեմք հե՛ւ ի հե՛ւ, Միկնալ որ լեղակի, հասկիքն անմոց մը, Ու սուկի դառնամ արտեմք օրուան...

Տեսալ աղաները սերմն ու երաւաւ, Ու վերալորի խորանորդ վաղար, Ինչպէս ընտրութեան դէժեր ցրտաւար, Ի՛նչպէս երկիցից շունչովն երկեմար...

Բայց արձաններու քաթեմարներուն մէջ խոր, Տեսալ քաթիկն ալ երաւեմարու վար, Ու ետարու լրրայ կեանքին ուստաւոր, Անմոց յայտն ող մեղցցաւ լոկ խաւար...

Հիմա կը դադան մատնեմք՝ երբ կապին, Կարողալ խնամար էլերը վերթիք, Ի գար կը առասան մեկու մը կամիկն, Որ փն ազգունկեր երկրէն հոգեւոր...

Բա՛ւ է թերթիցի կեանքիմ վարպէ ու փաշ, Դե՛ւ յիշակաւոր մեկնալ մը, Եւսիւր, դե՛ւ ուշ չէ, անցեալս չի անալ... Մատնալով յայտնին դիտել արտալաւ...

Թող այս տեսարարաւորն անյաւալ, Հոգ չէ յորմալ վաղի անյիշատակ...

ՁԻՐԵՆ ԳԱՅՈՒՂԱՆ

Կան կը դարձնէ արուստիկ դրոյութեան պահանջը չալակեան իրաւիկութեան մէջ:

Այս առիթ, Կարծիք անգամ մը եւս խալիկ շար - ժակցիկ յայտնի բնաւորը Ալուս Մալանաի (Henri Verneuil) մասին: Ճրպանական մատուր յոյսերէն արձանագր տուաւ իր առաջին Ֆիլմին (La Table aux Crevés) մէջ գոյաւանալով: Mondef ճաշա՛ք ընկալաւ Henri Mayan ի մէջ ալոյց կ'ը - տեր: «Այս Ֆիլմը ցոյց կուտայ թէ Ճրպանա - յին արուստեպետներն ունեն:

«Ճիւղաճոյք մէջ Louis Chauvet բերեւ եզրակ - ցութիւն կ'ընէր: «Այս Ֆիլմը պատրի կը ընէր մե - լաւաւայ շարժակցիկ արուստեպետ: Այս ընդ - հանարական գոյաւանաներն ետքը երկար սիւնակ - ներով վերլուծեցին Henri Verneuil պատեսաւորալ տալալով:

Այս օրերուս, Փարիզի մէջ կը ցուցադրուէ Ա - շուս Մալանաի նոր գործը. Le Fruit Défendu: Այս առիթի Georges Sadoul գրաւաւ - ընկալալով կը զէր թէ երիտաւոր բնաւորի՝ Henri Verneuil, իր առաջին յալոյ գործին՝ La Table aux Crevésին ետ - քը: Գոյց կուտայ դարձեալ խնայից եւ աշխտ ընտարութիւն մը եւ արուստեպետ յատուկ - րիւններ:

Այս ժապակէն ինքի մէջ ժողրեալ թիւիկի մը տուար կենտրն: Ձեմ ուղեր ճարտաւոր նիւթի վը - րալ, միայն միկնալայ ըստ թէ Fernandel զլաւա - րու գերակաւոր եւ իր քաղաքիկ խաղարկու - րեամբ մը կը կատարէ թիւիկին գերը, ցոյց տալով - իր աշխատիկի գէժը հիւտում է նաեւ զայն - նուրեման նուր թիւիկը:

Ուրաւ ենք որ Fernandellի եւ Henri Verneuil գործակալութիւնը ծնունդ տուաւ երկու գործի - քու, որոնք Համար երբ Ճրպանս հայաւ է, մենք եւս անկախում աւելի պատճառներ ունինք հպարտանալու:

ԱՐԼԵՆ Մ. ՓԱՓԱՂԱՆԱՆ

ԵՆԱՌԹ.— Աշուս Մալանաի ալ Ֆիլմը, Արգիլիայ պատրւը, որ միւսամակ եւ երեք շաբա - րի մէջ կը ներկայացուէր Փարիզի երեք ընծա - րայի օրակներուն մէջ, Կամս, Փէրիք, Բոլիւր, (Նուրս Կան) Փէրիքի ճիւղ զուրք, Փարսմուն սի - նակցի կը ներկայանայ դարձեալ Ալուս Մալա - նանի մէջ ուրի, ժապակէ Գորյան (ԱՄԱ), իր գրած յաղորդական պատճառով շարքի մը եւս պիտի ներկայանայ Նուր օրակներուն մէջ — աւ - ընան մարդը մէջ մէջ: Հոնիկ ետքն է միայն, որ ժապակէն արիւ պատրի Փարիզի թաղային եւ արուստեպետային սինէմաներուն մէջ:

ԱՅՄԱՐԱՆՈՒՄԻ մէջ հնդկ պատմութեան Տի-
պի Գաւոր պատգամաւորներն յայտնեց մէջ-
նորդուել Գորայի պատգամին մերձ մը զնկու-
նամար: Ինչ խառնուրդներն ունեցած է նաեւ
Վիլիսիակի շնա եւ համոզուած է որ Գորայիները
զիստապարզ մը պիտի Գորն եթէ զինքի կառա-
մարութիւնն ճանչցուի Միտիայ Նաճակցիներու եւ
ուրիշ պետութեան կողմէ:

ԱՍԻՐԻՈՆ վարչապետ: Տիկն - Երբ որ
1949-ին ի վեր կը գործէր, հրաժարած էր, ինչպէս
դրած էին: Նախագահ Քէտտոր Բոքսինք մեծեց
հրաժարականը, քանի որ արդի կուսակցութեանց
մէջ թաղարանի մեծամասնութիւնն ունեցող չկայ:

Պրետէին մէջ 6 միլիոն վարկի մը յաւելում
պատրուակ էր իր նկատման ընկերակազմակերպու-
մանը, որովպէս իշխանութեան զուրկ զան է -
րները ներկայ կառավարութիւնը թաղկացած է ժո-
ղապահութեան եւ ընկերակազմակերպ, թայց ը-
րոշմանու ժողովրդականները այժմ պատահականա-
ման, ընկերակազմակերպ կ'ուզեն օգտուել ստի -
րէն:

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒՄ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆ Երկու տա-
րաստանայ աղապարին Անտոն Մարքի Բաղադ-
րերով անդամակցութեանն ալ կառավարացան:
Երկու անգամ ինքնաշնորհագրութեան զիր ներկա-
յաւացած էր, թայց կեցր. Կոմիտէ անաւանով
այստա, ամբողջական մեղադրութիւն պահանջով:
Միւս ամբաստանութիւն, Շարի Քիլիսի եւ տալիսին
իր տասնին: Երբ պայմանագրով ստուած է, իր
մեղքերը քանկողութեան խոտովանելու համար:

ԻՐԱԿԱՆԻ խորհրդարան վաւերացուց Հա-
ւաքական պայմանագրեան արարական զանիւնը
որ արդէն գործադրութեան մտած էր անցնել ար-
միսին, Իրաքի վաւերացումէն ետք:

ՀԱՄԱՐԱՆՈՒՄ Զանի մը երեսփոխաններու ան-
ճանճիտութեան հարցը քննող յանձնաժողովը
կազմակերպութեան, թայց իր տեղեկագիրը տար -
ւայն վերջի միտքն արդի ներկայացնէ:

ԱՐԵՎԻԼԵՆԱ ԱՌԻՐԻԿԻ (Քէֆիկ) մէջ բնորո-
շութեան կը շարունակուի անկի աստիճանի կեր-
պով: Անկողացիները զարգացան ճոր ուսման զըր-
կեցին հան:

ՀԱՅՐԵՐ ՀԱՅԻՐԻ ՄԵԾԱՄԱՆ ՄԷՋ
Գրած էին թէ ոստիկանութիւնը երեսուն հա-
նաճ էր կ'իջի: Կարկանդակ մէջ, խառնուրդ ընտանի-
քի մը տունը հնդկական կանգնի միջոց մը որ հա-
շտի վերաճուելով կը ծախուէր Արամ Գորգիսեան
ստան Հայրու մը ձեռքով:

Ոստիկանութիւնը իր քննութեանը շարունակեց
եւ կայ մը դատաւ Արթուրիկի եւ Երէկ կապը մը
Հայրուին հետ:

Ստուգեց որ Երէն ճանաչողին կըր զարգին
ժող. Երբեք աղապարին մէջ որ կը պատահէր Տի-
պի Զերմին Կառապարակեան, հինգ տարիէ ի վեր
այդ թուրքը կը ծախուէր եւ հաշիւի վերաճուելով
կը ծախուէր 50 ֆրանքով, այսպէս մեծ
հարստութիւն մը դիպելով: Ոստիկանութիւնը
խորհրդակցող աղապարի դատաւ 2000 շէր տեղին
է հանաճ, եւ 3000 կանգնի տունէ: Ջերբակաւորեցաւ
Տիկնի Կառապարակեան:

Թիւրքերը կը գրեն թէ Յարութեան Կառա-
պարակը որ նախագիտ Արթուրիկի կը բնակէր
ուրիշ պարտեղին մէջ այդ տունը կը ծախուէր թա-
մարեան դրամ շահէն վերջը զացած էր Երբեք եւ ա-
ղապարի մը վրանած ուր խորհրդակցութեան կը
զրադէր երեսփոխակ, թայց հաշիւի կը ծախէր
երկու հեքիարի միտ: Յարութեան միտած ըլլա-
ւով կը կինը կը շարունակէր այդ հատուկութիւնը
գործը, այսպէսզն զանազան միջոցներու մեծողով
մեղադրութիւն մասնաւորապէս Փարիզի մէջ: Հիւ-
սիս - Արթիկեցիներն ու անաւորթ Ամերիկացիները
էին զիստապար յանաւորութեան:

Ոստիկանութիւնը որոշեց իր քննութիւնները
շարունակել ուրիշ գաւառներու մէջ ալ, ժամա-
ւորապէս Երէն եւ Արթուրիկի կողմէ:

ԱՆՅՈՐԴԻՄ ՄԱՐԱԶՄԱՆԸ: Կը ինքնորի ծա-
նոցանել թէ կամէք անկախ պատմաբանութիւն
Փարիզի Զ. Մ. Բ. Մ. (U. G. A.) այստեղեւտն ար-
դի կ'ուզեն Արթուրիկի Հայ Երկու Մարգարեան Մի-
ութիւն (U. J. A.):

ԻՄԱՐԱՆԻ ՏԱԿ Է

ՀԱՄԱԶԳԱՍԻՒՆ 1953 ՏԱՐԵԳԻՐԻՐ
Մեծամիտ պատմաբանութիւն կը ծնու ու հետագայ -
բեր թովանդակութեան, շատ խնամուած տպա-
րութեան կը 3000 անկի կ'ընթերցէ:

Աղապարեցիկը այժմէն ընդունուին:
Հայաց - Rue Hussein Beyhoun, 10, Beyrouth,
(Liban):

ԴԱՇԵՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

Մարտիկի մէջ

Նախաձեռնութեանը Մարտիկի Երբ. Կոմիտէին:
Կը խօսի ընկեր Ե. ԵՐԱՄԱՐԱՆԸ
Կ'ըզէ՝ Փարիզի մասնաւորապէս հրաւեր -
ուած Ե. ՄԱՐԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿԱՆԸ:
Նոյնքեր 15ին, շաբաթ գիշեր ժամը 9ին մի-
ջե լոյս, Casa d'Italia:
Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ:

Այգիորդիկի մէջ

Հոկտեմբեր. 26, Կիրակի գիշեր ժամը 8-12:
Նախաձեռնութեանը Զ. Ե. Մ. Մ. Միխանեան
ենթակոմիտէի, եւ մասնակցութեանը Կ. Տորաբ -
մանեան, Ռուբին Ը. Միխանեան, Եւրիկեան
յարմարու:

Կը խօսի Ընկեր ԱՅՈՏ ԻՍԱԶԱԿԻԱՆ

Արտասանութեան, երբ
Մանրամասնութիւնները տեղւոյն վրայ: Ժա-
կերով խմելով ինչոյն: Եւ Տոմարու համար գիշեր՝ ըն-
ծովանան Ջերմանի եւ Բարիկոյ Փափաղանի,
գին՝ 500 ֆր., Մայ Կոմիտէի մէջ:

Վիեննի մէջ

9 Նոյնքեր կիրակի կէսգիշեր մերձ ժամը 2.30-
ին, Salle des Fêtesի մէջ Գաւառական մասն
վերջ նուագախումբով պար մինչեւ կէս գիշեր:

Առնուիկի մէջ

Նոյնքեր 16ին, նախաձեռնութեանը Զ. Ե. Մ.
Վարդան ենթակոմիտէի, մասնակցութեանը Զ.
Ե. Մ. Նոր Արարիկի Եւսեփ Բաւարախումբին:
Մանրամասնութիւնները յաւերգով:

Իսիի մէջ

Նախաձեռնութեանը Զ. Ե. Մ. ԶԱԿԱՐԵԱՆ
կոմիտէին: Նոյնքեր 9ի կիրակի Salle des Fé-
tesի մէջ:

Սէն Եաւովի մէջ

Նոյնքեր 15ին շաբաթ իրիկուն ժամը 9ին Salle
des Fêtesի մէջ:
Նախաձեռնութեանը Զ. Ե. Մ. Վարդան
կոմիտէի, մասնակցութեանը Զ. Ե. Մ. Նոր Ա-
րարիկի Վարդան խումբին եւ Կապ. Ուայի:
Մանրամասնութիւնները յաւերգով:

ՈՒՇԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մօտ օրէն լոյս կը տեսէ Զ. Ե. Մ. Նոր Սե -
րուիկի Մարտիկի Երբ. վարչութեան հրատարա-
կած «ԿՈՒՍԱՐԱՆ» օրացույցը, պատկերապարզ եւ
ճոխ թովանդակութեանը կը խնդրէ հետագայ
ընթանին, մեր ընկերներն եւ գործակալներն,
որ կուրծան ընկ. ապակաշները, գիշերով հե -
տեւան հասցնեն ընտրել:

- 1) Boyadjian G. 35 Ave. Lieutenant Fine, La Viste, Marseille:
- 2) Vahé Partamian, 36 rue des Dominicaines, Marseille:

ՄԱՐԱՆԻՈՆ ՀԱՅԵՐԸ ԵՆՈՐՔ ՏԱՐ ԵՄ ԼԱ
ԿԱՐՏԻ ՍՐՐԱԿԱՅՐԸ

Գաւառները Սեխապարակութեանը Մարտիկի
Հայ Գաւառի զգալի Եւսեփ Տաճարը լա Կարտէ
Սրբապարկը այսօր կ'ընթերցէ:

Սեխապարակութեան արարողութեան պիտի ծա-
նոցանէ Գերապարճաւ Լուի Գորնի Մեծամիտ ծախ
Սրբապարկի ու ներկայացուցիչ տեղւոյն Վիեննա -
կաւոր Արթուրիկային Տէր Յով. Տէր Արթիկի:
Մայն օրը ժամը 9ին Հայ Հաւատարման զգալի
Հաւատարմի նախ Սրբակաշները մէջ, օրը ժամը 9.30-
ին հանդիսարար ծախարար Ս. Պատարազ գիշեր
մասնաշնորհ Մարտիկի Հայ Կաթողիկէականութեան
ժեմարան:

Մարտիկի Հայ Կաթողիկէ Եւսեփ Երբ.

Վիեննի Կապ. Ուայ. Կաթողիկէներ կը յայտա-
րար թէ Փօս Երբեք լրջանի (138 rue Lafayette)
զորովցի վերաբացումը կը կատարուի յոյն սկա-
նար, որ յետագայում կը ծորցուի ընտանի պատ -
ճառով: Կուսեր Զեկուարթի երեկոյեան ժամը 9ին
9 և կիրակի տառաք 9-11, ուսուցչութեանը
Տիկնի Նալպարեանի:

Le Gérant: A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Dameau, Paris (13)

ՀԱՄԱԶԳԱՍԻՒՆ ԼՍԱՐԱՆ

Բացման թիւ յայտնեց շաբաթուրդ այս օրը -
շաբթ (31 Հոկտ.) ժամը 9ին Ստանբուլի ճաշարանին
մէջ, 31 rue d'Alexandrie, նուիրուած ԱՅՈՐԴ ԶԻ -
ԼԻԱՆԻ: Այդ անթիւ քանի մը խօսք Տիկնի Զ.
Խոսկարեանի կողմէ: Երբ եւ ծախար. Զիւսիակ
խումբին կողմէ, զիստապարակութեանը Բէնճիկեան
առողջ Երբեքին:

Եղանակին Ա. Կարաանկար

Շաբաթ 1 Նոյնքեր, ժամը 22ին մինչեւ լոյս:
Club Rue Grignan, Մարտի 11, ՄԱՐՄԵՆԱԿԻ կապա-
կերութիւնով միջոցաւ ու ընտանեկան, միջո-
ցանքի ու ընկերական, նուագախումբ. E. TOUR-
NEL: Զոյն զօթիցն ու ընտիր պիւֆէ:

Salle D'IEA

10, Ave. d'Iéna, métré d'Iéna,
Կիրակի, 2 Նոյնքեր, ժամը երեկոյեան 20.30ին
կը ներկայացուի E. KALMANNի ծանօթ օփէ:

ՏԻԿԱՆ ԱՌԱՋԻՆ

Բնաճարութիւն Իրաւ. ԱՐՏ. ՀԱՌԱՄԱՆՈՒՄ, ժա-
մաւորութեանը ժամը 10.30 լոյս յայտնեց զիստապար-
ակութեանը զիստապարակութեանը Կալման օրգի-
կի եւ նուագախումբի Վոյշիկին:

Տոմարու համար հետաձգուին Pro. 42-18, եւ
ներկայացան օրը ժամը իրիկուն 7ին սկսեալ
Բաւարիի կիկն:

Պատրաստեցի

Եղանակի ամէնաչեղ պարահանդէսին, կապ -
մակերպութեանը ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՆ ԱՂԱՍԱՆԱՆԻ -
ՄԻՆ, 30 Նոյնքեր George V.ի օրար:
Մանրամասնութիւնները յաւերգով:

ԿԸ ՓՐԱՏՈՒՐԻՆ - Երրորդի Զիֆիկի զիւղէն
Տիկնի Փարտիկի աղկիկները (մարտիկի տուն -
նը Մալիկի) Համապարկ, Վարդուին եւ Նաղին
(Արեստիս), կը փոխեն իրենց աղապարները:
Տիկնիկեան Տիկնի Հալիսաւ, Գաւառին, 29bis,
Rue Edienne Dole, Alfortville, France:

ԿՈՂՁՈՒԻ

Գործարար - գործադիրութիւն (tricotouse -
poinçonneuse): Տեխնիկ գործ, լաւ զարմարու-
թիւն:
ԴԻՍԵՆ՝ 10 rue de Trétaigne, métré Jules Joffrin:
Ներկայանալ թերթի կողմէ:

MORY et Co.

3 Rue St. Vincent de Paul, Paris (10)
(Service VAQUELIN) Եւ Տէլ. TRU. 72-60
Poste 89 et 80, métré Poissonnerie. Gare du Nord
Բաժն օր. քաղցի կիկիկները, 956 11-30 եւ 1456 17.
Շաբաթ 956 11-30

ԾՐԱՐՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՄԱՐ

(COLIS POSTAUX POUR L'ARMÉNIE)
Avec accusé de réception
Բոլոր ծախքերը կը վարարուին տառաքան պա-
ճու, ծախքները կը յանձնուին առաջին ունէ ծախ-
քի կամ մեծանկարութեան, տառաքանի համար:

ՄՈՒՇԱԿ ՖՈՒՐՐԱՐԵՍ

Մեր այլապատմեցին մէջ կը ձեւափոխուին. Իւ
կը ընդգծուի ամէն տեսակ մեղաքարի, ինչպէս
ժամաւ. չափ վրայ կարգաւ (à façon) վերադառնա-
նքի եւայլ:

ԱՄԵՐԻԿԱ ԴԻՐԱՄԱՏԱԶԵԼԻ ԳԻՆԵՐԻՈՂ

Խնամուած գործ, կրեաք ամենայն վառաւու-
թեանը գիշեր մէջ
60, Rue Montmartre, Paris (2)
Tél. Central 85-37 Métré Les Halles

Ա. ՇԱՀՊԱՐԱԿԻԱՆ

ՄԱՐԶԻՐ - (ՄԱՄԱՐԻՐ)
(Պետական վկայագրութեան)

Կը խնամէ թէ իր քով եւ թէ տունը մէջ
Պատանդանի տառաքանի կապալ արկուն եւ ըն-
կերպին ապակաշարութիւն ունեցողներուն:
Դիւն՝ 49 Rue des Petites Maries, Մարտի 11
Հետաճանք CO. 76-47

ՎԵՃԻՆ ՊԱՏՈՒԹԻՒՆԸ

Երեկ և այսօր

Թարխուն փեսայ

Երեւանի աշխարհ

Բ.

1950 Նոյեմբեր 14ին Մարտիկ իկոյ: Չօպան - անն եւս միացաւ ինձի Նոյեմբեր 15ին, զարդով Վալանան: Գիրտ կատարէինք իր յորեմանք եւ Նարեկայի տան:

Փայտանան եկաւ բարեկարգաւ աղբիւրու լոյսերակնի՝ տանքը ճիւղերէ միջոցէն անցնելու: Թէ որդեղանք է այն որ Հայ բանաստեղծութիւնը Ֆր - անստեղծի թարգմանութիւնը մեծաւորէն ունի: Կը խառնէ, կը հանդարտեցնէր եւ կը հասկնայինք թէ ... լեռ - majestés ինչո՞ւն է: Գրաւորանք չկայ, եւ անմեղ բացատրութեան մը համար՝ աւելորդ է վշտացնել մէկը, որ կը յորեմանք կը կաշ - տակերակրով Մարտիկոյ մէջ, եւ Նարեկայի Օրը կը տուն էր որդեղանայ լուսին տակ: Արարաւ, այդ օրերուն՝ Փայտանան կը մեծանորէրութիւն ցոյց տաւաւ, յարգանքի եւ հոգածութեան ամբողջ իր պաշարը սպառած, որդեղան կատարեալ լոյսով մեծարանքով եւս հանդիման տնոր՝ որ կը ներկայաց - ցնէր զրապետ անհետացած սերունդի մը Մնացոր - դացին վերջին հասիկը: Բամբակալներն լքած էին զինք (մէկ հողի միայն հիւստեղ զից), ու Չօպանան Դաշնակապիտանի հիշատակահանգիստ մէջ, մեր չորերը, իր քու՞ր հիմադրը ռամկավար մե - րան մը կ'ամ ռամկավար աչք մը: Իր յիշ հարկաւ մեր կատարանները, երբ կ'ընէինք թէ Մանգիլաւ - կան օճեցնել զինքը՝ իր վերջին օրերուն:

Վերապահ, Փոփոք, Մայիկան: Պատմի մէջ, իսկ Փայտանան՝ Մարտիկոյ մէջ, ցոյց տուին յար - ցանքին լուսազօյլը: Ար ամբողջ բաւական չէր հանդարտ մնալու համար:

Օր մը ալ, Փայտանան ժամադրութիւն տաւա ժամ Մայիկան, եւ Չօպանան ու զիս ամբողջ - րոց Cahiers du Sudի իր բարաբարտուն, (Չօպանի հրատարակած չէր տակաւին ձիւնադր, որու մա - սին խոսեցող արդէն):

Այնպէս, Չօպանան ... արտասանեց ճշուող - քին փառքը, այսինքն՝ մէկիկ մէկիկ բռնեց թէ ո՞վ համակ զրանք է իրեն ծրարեցողութեան, ո՞վ զոյգեալով խոսանք է, ներդրութիւն՝ ո՞վ անը որ - վետով խոսանք է իր լեզուին եւ բանաստեղծի իր տաղանդին մասին: Ինչու:

Այն իրերան մնաց ժամ Պարա, որ շնորհակա - րութեան պատուիրակութեան հանգումանք էր խորհրդի տուլ մէջ: Մտիկ ըբաւ, սակայն, արտաքին ընդմիջելու: Երբ աստուծոյաւ արշալանքանութիւ - րը, որ Չօպանան հարաւորեցին ինքնից կար - ծեղով ամանահաճի խմբաբարտան մէջ, ժամ Գա - յար քաւ:

Պարոն Չօպանան, եւս կը ճանչնամ ձեզ եւ կարգաւոր եմ ձեզ զործերը, ֆրանսերէն հրատա - րանքան: Դուք կը ներկայացնէք Mercure de Franceի մեր այն սերունդը, որ չկայ միջոց: Այժմ ֆրանսական դրամատիկեան մէջ անքոր հասեր ին ծոր ունի, որ այլապէս ինչպեղանց լուսն էր կը բերէր, պարբեր լեզուութեան աւել մը, ժամանակի արքայ մը, լեզուի ուրիշ ճամ մը, ... Լեռ: Անոր Մարտիկ այդ նորերն է: Զեմ հանկարք թէ ինչն էր որ դժգոհութիւն կը պատճառէ ձեռն - դուք թարգմանութիւնները կը կատարէր, ձեզ տարբեր չէ տուր: Եւ աս ներքին նորեր՝ իրենց տուրքը տալու, իրենց ժամանակին վկայութիւնը բերելու:

Փայտանան միջամտեց եւ անկի խիստ խոսե - ցաւ:

— Գ. Չօպանան, այնտեղ էք, Թարգմանք էք, ստեղծագործիք էք, այն ամէնը լաւ, շատ լաւ էք ըրել, ձեզ գործը աւարտած է այնչաւ, այժմ ձեզ ընկերքն է effacement, որդեղան կրեատարանները ծառային իրենց ժամանակին, բերեն զրոյժը նոր ժամանակներէ:

Լուս, մտիկ ըրի:

Յետոյ մենկեցանք խմբադաւառուն, մար տաղաւորութեան մը տակ: Փայտանան եւս մնաց զրան մը: Չօպանան ինձի կը կրկնէր իր արտուղի - ներք եւս բանք՝ բանք՝, ինչ բանք: Մտիկ կ'ը - նէի, մտիկ չէի՝ ընք, չեմ յիշեր: Եւսն այսպա - րաւորան մէջ՝ լաւալուսն է իսադր փոխել: Փայտա - նան հասաւ մեր ետեւէն եւ ինձի թաւ թէ ժամ Պարա դժգոհ մնացած է մեր հանդիպումէն:

— Զիս դատապարտելու ճամաւ կանչեցիք այդ ներունին: Լրանք ընդառաջելու ճամաւ:

Ու Փայտանան պղծում կը խալէր, կ'որար իր սխալին վրայ, մինչ կը բարձրացնէր, Vieux Portին մէջ, դէպի Բանդուլիէ: Երեւանիցէ, ... եւս՝ լուս, Փայտանան՝ ինքն ինքն դէմ քաղի - ցած մէկու մը շարժումները ինչով, կը քաղէր առնէին, իսկ Չօպանան կը հետեւի մտին՝ ձեւ - րերը ետին, կը քաղէ զրեթ թնամալով, մերթն նա - յելով ձեռք թէ հետեւ: մնաց արեւօք:

— Հնչ մի՞ ընդ, թիւ ի վերջն, ժամ Պարա դիմով թէ շատ ըմբ է Չօպանան: Ու ներքին՝ նե - րեկն է ամեն քան: Ա՛հ, քոտա մը ըլլա՞ր՝ լուսաւոր - արեւին: — Le Vieux Poète au Vieux Port.

— Լուրջ կ'ընեմ, Նարեկայ, կը փախեամք որ

Հայ պատմագրական շարժումը որ մայր ար - ւաւ անցնելու զարդ, փախեցողականութեանն - րին, էրեք տասնամեկ տարիներ հաջորդեց յե - դարկականիս լուսն պայթելու, որ պայտուրեցաւ Հայաստանի հանրապետութեան հիմնադրումով:

Երէկ այդ յեղափոխական պայթելը Հայաս - ար կըլաւ կամայինքնազն եւ տասնամեկ տարիներ շարունակել Հայաստանը տուլթիսական եւ ցար - ական լուսնապետութիւններին դէմ, թէ խաղով, մա - ժուով եւ հրապարակային ցոյցերով եւ թէ աւա - րեկումներով եւ հաղթական արշաւանքներով:

Մի շարք Հայաստան փայրեմով ունէինք կու - սակցական զգալուի դատարաններ, որոնք ջնուով էին ժողովրդի զանգամանք եւ համապատասխան վճիռներ էին արձակում: Եսան ծանր խցեցատորնե - րին էլ մաժուսն դատապարտում եւ դատաճիտը զործարարում:

Երէկ՝ այն ծանր յեղափոխական պայթելի ընթացքին, մեր եղբայրաբարեկիցներ ինքնաբե - րաբար կը նետուով յեղափոխական ապստղերը, չառեր իրենց հարապատեղիքը զաղտել, որդեղ - ք չէինք թէ արդեւոր հանդիսանաւ: Եսան ծնող - ներ, իրենց յեղափոխական դաւաճելու զոհուե - լուց եւ կամ քանտարկուելուց Եսան էին միայն լուր տաւում:

Երէկ զիստարարաբ նոր սերունդն էր պա - տասխանաւոր պարտականութիւններ կատարող մեր յեղափոխական պայթելի ընթացքին եւ բա - ժարի զոհեր տուել:

Թուեցնէր կը շարք երիտասարդ Դաշնակցական նաժուսնի հերոսներ ինչիկն անուշները եւ իրենց տարիքը:

Համաժող Օճանքանան, 18 տարեկան, անը - րանիկ դաւաճող ընկեր Համօ Օճանքանան, որ 2. Ե. Դ. Թիֆլիզի աշխարհը, Միւրիկոյի Իկրոյն Նախագահ էր, զոհուեց Դաւաղիսիայի հակառա - քարում:

2. Ե. Դ. Հայաստանի աշխարհ. Միւրիկան Բիւրոյի նախագահ՝ 22 տարեկան Յակոբ Չարիֆ - նանը զոհուեց թուլչիկեան պատմաւորութեան դէմ մղուած կռոււմ:

Յայտնի մտաւորական եւ մարտական զեկա - վարներն թ. Թումանյան 25 տարեկան զոհ դնաց, Կարօ Չորեան՝ 26 տարեկան, Բարդէս Սիւնի՝ 26 տարեկան, Դուրգէն 27 տարեկան, Ստեփան Սոս - փանեան (Պետր. Յարութիւնեան) 27 տարեկան, Արամ Արամեան 29 տարեկան, Միւրի Արամայեան (Մարգար) 31 տ., Մկրտ. Սոփեղեանեան՝ 31 տարեկան, Դանիէլ Կարաման 31 տ., Կարի Դա - յան՝ 32 տ., Բարեղ Շահապար 32 տ., Գեղամ Բարսեղեան՝ 32 տ., Միւրաճ Թիֆլիզեան՝ 32 տարեկան, Կարմ Կաճան (Միւրաճ Տոլապեան) 32 տարեկան, Արիւր Սիւրք 33 տ., Դալի Կազար 33 տ., Ալուս Երեմի (Ար. Աւանան) 34 տ., Ուրդիք Լաւրօ 35 տարեկան, Գեղորդ Չալուշ՝ 36 տարեկան, Խաչ. Կարսեղեան 36 տարեկան, Կա - ճան Խորեթի՝ 36 տարեկան, Սիմանեան՝ 37 տ., Զարյո՝ 38 տարեկան, եւ քաղաքային ուրիշ երի - տասարեք ընկերներ, որոնց ցանկը անճամբ է տե - դաւորել օրաթերին ընդ ընդ մէջ:

Յիշատակեցնեմ նաեւ որ 22ին մինչեւ 35 տարե - կան դաշակապարտաւ երիտասարդներ էին, որ

մեր այդ մեծ քանաւորներ, ծերուկի իր անպա - տասխանատուութեան եւ նախաւոր իր անճա - մալութեանը, փնտի մեր ծարաւը:

— Հնչ մի ընք, քան մըն ալ չի կրնար ընել: Ո՞վ կրնար երեսակալել, որ քրան մըն ալ չի կրնար ընել քաղաք, եթէ այդ խաղով իր ուժին ապագայութիւնը կը բերէր, ամեն քանք ճաճա - րելու տարանք՝ ըլլա՞ր պիտի դաւաճող ձեռքը, ծանր կոշիկ մը պէս զիսին տապալելով, կոշակէ կ'աղէր, կ'ոտի նամակաւորան առնել, աստուծ ապա - յատակին ճիւղ մէջնուել:

Ո՞վ կրնար երեսակալել, որ Չօպանան, յե - տաղայան, յոյճաւան պիտի գրէր Չօպարեթի մէջ, աղէտ կ'ըլլելու եւ ուրիշ արձանագրական քաղաք - դրերով: Համար Փայտանանի հնացչին, ժողովով որ նոյն աշխարհը կ'աղտակերպած էր իր յորեկ - ները Մարտիկոյ մէջ:

Ո՞վ կրնար երեսակալել, զիւրեղանք, որ եւ - րոցայիններն հանդիշ եւս պիտի զրքանաւորէին արշաւաբանական հայրապետութիւններ, — քը - յորթեալաւորանք է կրնայ վերաբերլ օրինակ՝ Չօպանան ինձի, եւս՝ Չօպանան, կամ եւս Ի - րենի, ինչ ինձի, մինչեւ որ խառնի, խառնի, խա - ռանք, անիւրար կազմի, լեզուէ կ'օղի, կ'ոտի, քայն ոչ թէ, allons ! allons ! Լէ՛ք — Անոր Մար - ցէի, արեւան սիրելի:

Այդ յոյճաւանքն ուլ, անշուշտ, աննշաբ - ք անշուշտ կ'պիտի անցնէր, եթէ...

Խաղով ամբողջացնէր վճճին պատմութիւնը:

Անցնէր Քարեղ:

Ե. ՆԱՐԿՈՒՆԻ

ԻՄԲ. — Հայաստանի կուսակցական ժձ. Խա - ժուգմարտիկ չէ, Խոր. Խախտիկ ընդի. Բաղ - րաւորաբ, Գ. Յարաք. խախտի, խոսեցող. Զան. Մի - յոյն Արեւելիսի երկրներում կոստաքիմ մասով: Ա խախտիկ Թարգմալ վերադարձաւ մայր, մեր Խա - յրեւել:

Թուրքիան զիւրապետական երկրի է, զիւ - դատաւորութիւնն ստացած եկամուտները կը - կուրեկէն անցած անկի ընդադնց են ուրիշ ար - դիւստրութիւնները ստացած եկամուտներն:

Անդիկալիս եւ անդերկան՝ աշխարհական - Թիւրքիա հետեւանքով, Թուրքիայ զիւրապետուե - թիւնը միախառնել կըլուով միայն զարդացած է:

Նախագահ մեծ քանակութեան հնացածտիկ արտադրող եւ իր ցորենի պահանջ լի ու իր ապա - ճովող այդ երկրի, վերջին տարիները հարկադ - րուցաւ կրճատել հնացածտիկ ցանքի լուսալոյս - ուսած տարածութիւնները, որովհետ կարեւայ ար - տաւան համար մշակելի յիստիտուի տեղ քանայ: Անոր հետեւանքով այժմ Թուրքիան քանակաւ - յայտ հնչ յունի եւ քանակութիւնը շատ մեծ պնդ - ունի պարբեր, եւ կաւալարութիւնը ստիպուել է ցորեն նկանի արդիւրով: Վերջին տարիներ Թուրքիա ներմուծ է հարիւր հազարաւոր թոն հնացածտիկ:

Սովոր արքան է Թուրք Ժողովուրդին մշտն - նական մշտնադար: Մամուլին տուած տեղիկը - Թիւրք Համաժայն միայն 1950ին երկրի 22 կու - սակալութեանց մէջ սովոր Թաւաղարան է:

Թուրքիայ զիւրապետութեան մէջ տարեկ տարի կ'ընդարձակուի յիստիտու մշակուել, ուր - իկ տարեկներ կը ստացուի 95—97 հազար թոնի ծխախոտ: Վերջին տարիները ընթացքին Մ. Խա - յարան:

Հիմնական հոյակապ 2. Ե. Դաշնակցութեանը, որ գիւմուսեղանի փոթորկեղծ տարիներին, ինչ ան - ստան պայթելով է աղաւ, անկաւ եւ միացեալ Հայաստանի դաւաճաբար իրականացնելու նպատա - կով:

Մեր ընկերական պարտականութիւնն է մէկ պահեկանորդ արքունի մէջ ամփոփել զոհուած եւս իրենց ընկան ժամով մեծածա թուրք ար - յալուի տակալութիւնը շատ հնագուստ կենդանակա - ներն ու լուսնակալները, որոնք ինչիւն իրենց մե - ճը պայթեցրել են ընկան 2. Ե. Դաշնակցութեան զործի տակ:

Ոտար երկրներում Հաստատուած զիւրապար - ար Դաշնակցական տարաբերներն միայն վի - անկան է Սոյիւն. իշխանականութեան դէմ մեր պա - րաւք շարունակել խաղով եւ մամուլով: Եւս սովեական երկրներին Հայերը ընդհանր - պէս, իրենց քանակեղծ միւս ժողովուրդներին հեմ միայն, գտուեմ են այնպիսի տեղիկը կազու - Թեան մէջ, որ քաղաքիւս եւ թուղգիւս հնարաւո - րութիւնն անցած չունին:

Իսկ արտասանման պայտուայ ընդ նոր տե - րուծող, կարելի է ասել, զիւր թաղաքական եւ յերալին հայաճանքներին, կրթութիւնը, դիւտու - Թիւն, արտուտ եւ արքան է ձեռք բերում եւ իր ապագայի մասին խորհում: Այստեղ արդարաւ ու - ղեկավար մեր անցնելու պատմութեան եւ արտա - ճովական շարժման մասին, ինչապարաւս իր տե - դալանք տարեկներին հեմ, ինչապարաւս է տե - դալանք նորու ընկերներով, մըրցանքներով, պարե - ինքով, Թատուրով, կրամուտութեան ու շարժա - յիստիտուով: Մանաւոր արեւմտական երուպայ - ցաւորութեան մեր երեստապարները, շատ երկ - ինքներն ու ինչ հնագուրդներ մեր մարմնի ինքնուր: Մի յուր ասել շատ կուտանք է այն տարր երկրներին եր երեստապարներին հեմ, ո - րոնք գտուեմ են մշակելովով ու շատ բարձր հայկական զարդութեան մէջ: Մարեք են որ ա - նում, հայկական ողով անանում եւ հասած չե - տում:

Բնական պատճառներով մեր հին սերնդին տե - դանքներ տարեկ տարի պահանջով, իրենց տե - դերը զբաւում են մեր նոր սերնդականները ու տարբեր ժամայնութեան:

Այստեղ մեր նոր սերնդով հինի քաղաք - անութեան ուսումով եւ տեխնիկով թէ՛, ասելի - րով մեր արտադրական պայթելու զոհարկութիւնը տակալելով ընդ համեմատութեան է հասնելու:

Երէկ մեր երեստապարներ յեղափոխական պայթելով մէջ մտան, տաւեց տարեկ փորձած զիւրապետ, իսկ այսօր մեր երեստապարները դուստ տարեկ զիւրապար:

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

Մատուցի մէջ

Նախաձեռնութեամբ Մարտի 11-ի Երթ. Կոմիտէին: Կր խոսի թիւ Ե. ԵՂՄԱՆԻՍԻԱՆ: Կ'երթ՝ Փարիզի մասնաւորապէս հրաւիր - ուած Եր. ԱՄՏՆԻՅ ԼԱՍՐԱՆԻԱՆ: Նոյնքան 15ին, շաբաթ դէպք ժամը 9ին մինչեւ լոյս, Casa d'Italia: Մանրամասնութիւններ տեղւոյն վրայ: X

Վիեննայի մէջ

9 Նոյնքան կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2.30-ին, Salle des Fêtes մէջ: Պաշտօնական ժամէն վերջ նուազախոսութիւն վար մինչեւ կէս դէպք: X

Առնուպիի մէջ

Նոյնքան 16ին, Նախաձեռնութեամբ Հ. Ե. Դ. Վարդան եմբակոյտէին, մասնաւորութեամբ Հ. Ե. Դ. Նոր Սերունդի շէնքին Բոստանայանութիւն: Մանրամասնութիւններ յաւերթով: X

Խիի մէջ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ե. Դ. ԶԱՄԱՐԵԱՆ կոմիտէին: Նոյնքան 9ին կիրակի Սalle des Fêtes մէջ: X

Սեն Եամոնի մէջ

Նոյնքան 15ին շաբաթ երեկոյն ժամը 9ին Salle des Fêtes մէջ: Նախաձեռնութեամբ Հ. Ե. Դ. Վարդան Հ. կոմիտէի, մասնաւորութեամբ Հ. Ե. Դ. Նոր Սերունդի Վարդէան խումբի եւ Կապ. Խաչի: Մանրամասնութիւններ յաւերթով: X

ՏԵՄԻՆԻ Կապ. Խաչի մասնաւորի վարչութիւնը որ սարգէն Քէյսանեանին եւ հրապարտմանը շնորհակալութեամբ տապաքն է հետեւեալ նուէրներ:

Քէյսանեանի ընթացիկ Գ. Օննիկ Խաչիկեան 2000 Փր. Գ. Սարգիս Առաքելեան, Տէր եւ Տիկ. Արմ. Օհանեան, Գ. Յովհ. Չափախան, Գ. Գ. Խ. Գալախիզեան, Կարօ Օհանեան, Լեւոն Տէր Գալախիզեան չափաքան: Գ. Յովհ. Մանուկեան 1500, Գ. Գ. Գ. Գոյանեան, Արմ. Խորանեան, Տէր Գորանեան, Վահան Քէչեւեան, Մկր. Գորանեան, Արշ. Երանեան, Եւր. Տաշախանեան, Մովս. Կարապետեան, Տիկ. Տիկ. Մելիք, Է. Բարսեղեան, Ծ. Օմիկեան, Գար. Կարապետեան, Գ. Գ. Արիս Սարգիսեան, Կարօ Գար. Երեկոյն Բիզանդի Փափաղեան, Նազար Աղէկեան 500ական Փրանք: Տիկ. Ք. Արսէնեան 700, Գ. Յովհ. Եւր. Կարապետեան 400, Գ. Յովհ. Գեորգիսեան 300, Տէր եւ Տիկ. Փափաղեան, Գ. Գ. Տիկ. Տիկ. Եւր. Գամանեան, Եւր. Գարապետեան, Զիւնիկեան, 200ական Փրանք: Գ. Նազարեթ Յովհաննէան 100 Փրանք: Գ. Զաւիկ Գալախեան 1000, Տիկ. Հ. Առաքելեան, Գ. Մանուկ Փափաղեան, Եւր. Զորանեան, Արմ. Կարապետեան, Կարօ Փափաղեան, Գորանեան, Նու. Կարօ Գալախեան, Եւր. Սարգիսեան, Գարգէն Տապաղեան 500ական, Գ. Գ. Մարտիկ Մանիկեան, Գարգէն Տապաղեան, Մանուկեան Գորանեան 300ական, Գ. Գ. Գ. Արիկեան, Տիկ. Տիկ. Եւր. Եւր. Եւր. Գարգէնեան, Մարգ. Կարապետեան, Կարապետ, Գալախի, Արմ. Կարապետեան 200ական, Գ. Կար. Լազեան 150: Ընդ. դուստր 27.750 Փրանք: Հ. Ե. Դ. Օրուան առթիւ: Գ. Զաօր Տէր Գեորգեան Տէրեան զարդոյն կը նուիրէ 500 Փրանք: X

ՆԱՅԵՐԵՆԻ ԶՐԻ ԿԱՄԼԵՐԱՅԻՆԵՐ Երկրորդ Զարգացման, Կարգաւորման, Կամար ա-մէն ԶՈՐԵՔԱՅԻՆԻ ժամը 7-8, առաջին տարի, խաչ 8-9 երկրորդ տարի: Կը ստորին Lycée Condorcet ստանձնէ մէկուն մէջ, 8 Rue du Havre, métré St. Lazare aux Havre - Caumartin: Դիմելի՝ դասե-րուն օրը տեղւոյն վրայ: X

ՈՒՇԱՆԴՐՈՒԹԻՒՆ

Օր. Մարի Ասատուրեանի

Ուսացուցչի դասնախ, Բուքարէի եւ Ժամա-հրեան (solfège): ԱՌԱՋԻՆ, ՄՐՅԱՆԱՅ ՎԱՐԴԵՐԻ: Concours Léopold Bellan: Դասնախ կուսար տալիս 700 փրանքի: Դիմելի՝ 56 La Canebière, Marseille: X

ՀԱՅԿԱՆ ՊԱՏՈՒԱՆԱՆ

ՄԱՐԻ Մ. ԱՌԿՐԻՍԵԱՆ

Ամսաթիւ

Ապրիլի, (19 Հոկտ. 1952)

Շաբաթ

X Շաբաթի Տէր եւ Տիկ. Մ. Արարիկեան եւ Արարիկեան Արի Տիկ. Ա. Գալախեան իրենց խորհրդակցութեամբ կը յայտնեն Շաբաթի Հ. Ե. Դ. Արարիկեան խումբի, Նոր Սերունդի, եւ Ծ. Կ. Խաչի եւ յորդանոց օրը իրենց շնորհակալութեամբ, հետաքրքիրեալ եւ Նուիրեալ զարգացման իրենց զաւակներուն հարաւորը: Եւ այս առթիւ կը նուիրեն 1000 Փր. Շաբաթի Նոր Սերունդի եւ Կապ. Խաչի: X

ՀԱՄԱԶԱՅՈՒՆ ԼԱՍՐԱՆ

Բացման թէյառարան հանգիստը այս օր - շաբ (31 Հոկտ.) ժամը 9ին Մատենի ճաշարանի մէջ, 31 rue d'Alexandrie, նուիրուած ԱՇՈՒՂ ԶԻ - ԻՒՆԻՆԻ: Այս առթիւ զանի օր խաչ Տիկ. Հ. Խորհրդակցանի կողմէ: Երբ եւ նուազ. Զիւնիկ խումբի կողմ, զեկալարութեամբ Բէմի շնորհակալութիւն:

ՅՈՒՇԱՆՏԵՐ

ՓԱՐԻԶ - Հ. Ե. Դ. Նոր Սերունդի ՎԱՅԱՐԱՆԵԱՆ Խումբի խումբ ընդ. Բոստանայան իրենց խաչ Զաւիկի ժամը 21ին, Աղ. Ծան մէջ, 32 rue de Trévis, métré Cadet: X

ԿԱՄԻ ՈՒՆԻՆԻԱՆ - Մարտի 11-ի Վասպուրականի Հայր. Միւրիկեան Վասպուրականի Փարիզի Վասպուրական Հայր. Միւրիկեան հետ կը պատարա-տակ տան ՌԻՄՍԻՆԱ, ՀԱՅՐԱՊԻՐ կաթողիկոսական ընտրութեան ճամբար, Եւրոպայի առաջին կէտին: Մանրամասնութիւններ յաւերթով: ԶԻՆԱՄԱՆԻ ԼԱՍՐԱՆԻ շաբաթական հաւաքոյթը այս շաբաթը ժամը 21ին Բաւտ արձարա-նին վերանայալ: Գիտի կատարուի հետաքրքրա-կան դիմաւորութիւն: Երբ, ինքն ունենալով ՎԵՐԻ ազգային թիւրաթիւները: Մուտք ազատ: X

Պատրաստուիցի

Եղանակով մեկնելու պարտանդէսին, կող - մակցութեամբ ՓԱՐԻԶԻ ՀԱՅ ԱՐԱՏԱՆԱՆԱՆ ՄԻՆ, 30 Նոյնքան George V-ի օրաք: Մանրամասնութիւններ յաւերթով: X

ԿԵ ՓՆՏԱՌԻՆ - Երբուրմի ԶԻՓԻՔԻ զիւղէն Օննիկ Պատրաստի աղիկները (մարիկին առա-նը Մարիկ) Համապատիւ, Վարդանի եւ Նազիկի (Արիւն) կը փորձեն իրենց ազգայնաները: Տեղեկացել Տիկ. Զաւիկեան, Գարգէն, 29bis, Rue Etienne Dolet, Alfortville, France: X

ԼՈՍՏ ՏԵՄԻՆ - Զարոյ Սարգի Նորի Հայր. Միւրիկեան պատի օրաքոյցը, 1953 հարաւ: Այս տարի նա աւանանան իրով է տալարան, կողք զարգացում է Մոյն Մուլիան Ս. Կարա-պետի շնորհով: Մատենա համար դիմել Տիկ. Արիկեան Գո-րանեան, 4 Blvd. de la Paix, Marseille: X

ԿՈՒՇՈՒՆ

Գործաւոր - գործաւորներին (tricotuse - poinçonneuse): Տեղեկան զոր, լուս. վարձարու-թիւն: ԴԻՄԵՆ՝ 10 rue de Trétagne, métré Jules Joffrin: Ներկայանալ թերթի կողմէ: X

ՄԻ ՄՈՒՆԵԱԲՈՐ... Միշտ լաւագոյն ճաշը

Լիպային

Կրծք ընդ, համոյ - հոտոյ ու մանաւանդ... Հեղին Բիթորիկեան ժամը 5ին, 24 métré Trinité aux Notre Dame de Lorette և 24, RUE ST. LAZARE

Ներկայանալ թերթի կողմէ: X

ԼԻԼԱՆ (AUX LILAS)

Արեւիկեան ճաշար շաբաթ կը կրկնուի գիշերները

Վարակի կեդրոնը ծախս. Է

Confession, արքայական խումբի մը՝ ետեր սե-նակով: Առաջին յարկ վրայ 4 սենակ, զարգէն եւ սույ տը պէն: Արարիկեան, պատրուի եւ fondue վեց միջոն: Դիմել՝ ՎԱՍՐԱՆԻ հաղէտ՝ Վասպուրական - Բիւն Բիւ: 17:

Կը հարստանան, մինչ Ծախսաւ Հայերիկեանի է մարտի եւ զարգացիլ իրաւունքներուն, զիւր. Բիւն Միւրիկեան, տարբեր զարգացիլութեամբ Բոստանայան երթարական ընկերութիւնը Ներկայանալով Փրանսական Միւրիկեան: Հիւ. Ե. Դ. Արարիկի մէջ մեր զորքն կը պարզ թափը-նեղ իմաստան ու միանգամայն յարգանք թափը-նեղութեամբ մէջ: Եւ սակայն Ծախսաւ նախա-ձեռնեց Երթարի մը միւրիկեան, Երթար մը խա-ղարութեան եւսպանութեան, եւ ոչ թէ պատու-տակ եւ սպանութիւն: Այս պատճառով կը պա-ճանկեց որ Բոստանայան միւրիկեան հասարակաց ուսուցիչութեան մը հաստատուի, ուր ըստ իր ի-րաւունքները հասարակ ըլլան, ընկերները արդար-թէ թափանչ տանելու միջին, համաժամարար այն զորքութեան որո. եմբարկուած են երեկ եւ տարբեր, սպանութեան եւ արդարութեան ընդհ. - նոր դասին համար: X

Անկերպաւ կերպով խոսեցալ մեղի, որովհետ - տեւ, դիմել, մէջ, մեր խոսքի անկերպութեամբ լա-ւագոյն վարչութիւնն է մեր անկեղծ քարկալու - թիւն: X

Երկուր. Բոստանայան Գ. Երիկ ու հաւոյ մը յայտնեց թէ Ծախսաւ ընկերակցութեան պա-տանակ մըն է այս տիւնական աշխատանք, որ արդարեւ մըն է մասնաւորութեան, չափ եւ պետութեան շահին հաւաքականութեան, արտ. լուս. կարգաւոր - է զայն զիւր հանող Բիւնի ազգային ընկերա - թիւն: X

ԲԱՆԻ ՄԸ ՏՈՐՈՒՄ

ՀԱՅ ՄԸ ԿԸ ՍԱՐԱՆԻ ԻՐ ԿԻՆԸ - Կրքորութեան կը հարգործին թէ Շաբաթային ժամանակ Պէյման իրենց մէջ ընտանեկան տաւտ մը տեղ ունենալ: Գործը Բաւտանեան առեւ 38 տարեկան հայ զոր - ծաւոր Եր. Դ. Զարիկի մը տարի է մեր հիւանդ ը-լարով անկարող էր աշխատել, յուսահատու - թեան նուազի մը մէջ (ուրիշ թերթ մըն ալ կրն - նախաձեռնի նուազի մը մէջ) դասակի քաղաքակ - լարութեանով սպաննեց իր կինը եւ ինչոյ, զիւ - թը որ վրայ զարգացիլով կուրծք ծախիցի, կինը մեռաւ էր, ինչ որ Լիւնի հիւանդութեան փոխա - ըրդութեան, սակայն ինչ ալ Գործը պատահական - իրենցով կըր նեղուով զանիկ ծախիկալեցալ: Գործը որ երկու զաւակները 4 եւ 7 տարեկան թողի սենեկով կիւրծի վերջ ունենալ է ուրիշ եւ սղոց ճիւղերով վրայ է որ զարգացի զայնք եւ ուսնի - կանութեան հարգարան են տաւտը: X

ՀԱՅԵՐԵՆԻ խոսքի առթիւ Երիկ մէջ ձեռնարկ - ուած Տիկ. Կարապետեան տաւտային աղաւթ - Բոստանայան, յաւարարան ըլլալով թէ իր մեռաւ տաւտային գործերուն տեղեկան էր: Հարգարան Փր - անսպանին հարգանքներով յայտնեց թէ Տիկ. Կարապետեան յաւանարարած էր իրեն ազգային ծախի թերթ յաւանք մէջ: Երբ որ ուրիշ դար - է Հիւս ըստկանութիւնը կը փնտռէ այդ անկեր: X

Տէր եւ Տիկ. Միւրիկեան Մարդիկեան եւ զաւակ - ները, Տէր եւ Տիկ. Փիլիպպոս Արարիկեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Միւրիկեան Տէրեկեան եւ զաւակները, Արի Տիկ. Բաւտեան Առաքելեան եւ զաւակները (Գիւն), Տէր եւ Տիկ. Աստուածա - տուր Գալախեան եւ զաւակները (Արարիկեան), Արի Տիկ. Երիկ Սարգիսեան, Տէր եւ Տիկ. Տիկ. Միւրիկեան Քէսեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Զաւիկ Քէսեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Մանուկ Յովակիմեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Երթար Յովակիմեան եւ զաւակները, Արի Տիկ. Մարգար Մանուկեան եւ զաւակները, Տէր եւ Տիկ. Խաչիկ Հայրապետեան եւ զաւակները, Արի Տիկ. Դիմալ Յարգանեան եւ զաւակները, Քիւ ծախսանքին իրենց Զոր, մեծ Զոր, Զորեղոր, տարբեր եւ ազգականներ: X

ՅՈՒՄԱՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆԻ

Ժամը որ առեւ ունենալ. 88 տարեկանին, 6 Bld. Carnot, Ապրիլի: X

Յուպարկալարութիւնը պիտի կատարուի Ապրիլ - փիլ Ե. Գործը Գեորգիս Երեկոյնի մէջ, այսօր եւ յետագային ժամը 15.30ին, ուրիշ մարիկեան պիտի աւժափոխուի իր ընտանեկան զարգարանը: X

Իր փափաքին համաձայն ոչ մարիկ ոչ ծաղկեղա - սակ: Միւրիկեան ընտանի յաւաքողներն կը խոս - լարուի զայն իր աջ ձեռքով: X

Le Gérant: A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13)

28րդ ՏԱՐԻ - 28e Année No 6903-յոթ չրքավ բիւ 2314

Խմբագիր՝ Ե. ՄԻՍԱԿԻԱՆ

ՄԵՐ ԽՕՍԲԸ

ԴԱՍՏԱԼԻՔԻՆԵՐԸ

Ե Պաշտպանութեան Օրդուան հանդիսները առհիճ ընծայեցին անգամ որ եւս հայ ժողովուրդին առիւն հրապարակու ապրելու Հայկական Դատարանի վիճակը : Միեւնոյն ամենը քննելու զապահով ընդհանուր կարգութիւնը եւ ստիճանում նոր պայմանները մէջ Հ. Յ. Պաշտպանութեան վիճակական դերը :

Ինչպէս տեսնուեց, դիմադր հակադիմ կլայ կը տրին Հայաստանի մասին քննուեցաւ :

1945 - 1947, չուրը մէկուկէս տարի Հայաստանի Դատարանը եւ ընդարձակ խաղցեցին վերը, մեր Հայաստանացիները անփառունակ նահանջով մը կը կրին մտան իրենց պատանանին մէջ :

Այլ չեն խօսիր Հայաստանի սահմաններու ընդարձակման մասին :

Այլ Հայաստանի Համադրամարներ չեն կազմակերպիր հետադուր Ամերիկաներու մէջ : Որովհետեւ դիմումը Թէ՛ 1947-ի ամառը փողով ու Թիւրքիոյ ինչ Երբեք փառաւոր մէկ պանծուր կին մէջ իրենց կատարած հանդիսաւոր յայտարարութիւնները, ընկալի կատարողութեան պատասխանատու անձնաւորութեանց զրկած շուտաւ չորիւն հետադրմանը կատարած անանկութեան յանձնարար :

Գիտեն թէ այդ համադրամարներ ըսին մը առիւն վերը, 1947 Հոկտեմբեր 24ին, ինչ Երբեքն ոչ շատ հեռու, Լէ՛յը Սթընի մէջ, ՄԱԿ-ի մէջ Բողոքով ընթանալու, Խորհրդային Միութեան պատուիրակ չէր կրնար (այժմ արտաքին նախարար), պատասխանատուութեան պատուիրակ եւ Մոսկուայի դատարան Սկիւն Ստալինի, պատասխան յայտարարութեան Թէ՛, Կարան ու Արտաքինի կը պատահին Կապիտալիզմ, ու Ժամանակ է որ այդ Հոգաւոր անօրը վերադարձին իրենց իսկական տէրն ըսին :

Այս յայտարարութիւնը վերը տուաւ Հայաստանացիներու ճամբարակութեան :

1948 Փետրուար 4ին Փարիսի Ապրիլին Տան մէջ, որ տուն տեղ եղաւ որ Արդարեւ Հայաստան, անձանց անշուշտ խաղաղեցաւ Բերքաւոր Դատարանի Գաղափար Յանձնարարութեանը, որ կարծես չէր 1945 Օգոստոս 16ին՝ յոյն այդ Հայկական նախաձեռնութեան :

Անկէ է ինչ պայմանումը Ջարախիյն : Եսաւ խաղած Արդարեւ Հայկական ալ լուծուեցաւ, տանց Հաշիւ տալու ժողովուրդին, որ այդ քաղաքը որ ըստին Բերքաւոր Դատարանի պայմանագրութեան համար : Արտաքին եղած մէկ ժամանակը դատարան մը Հայրենակիցները :

Հանդիսանալու դատարան կարեւոր մէկ մաս որ ծաղաւոր էր Հրատարակելու Արդարեւ մը, որ դուռն քաղաքական նպատակ ունէր :

Միեւնոյն Արդարեւ Հայաստան լուծուած ըլլալով, պատասխանատու մէկը չկայ հրապարակին վրայ :

Հինդ տարին է վերկրին ստեղծուած է ալ 1920 - 1945 :

Երբ բոլորը կը կարգեցին եղած են, Երբ Հայաստանացիները կարգեցին քրան, են իրենց ընդին, Հ. Յ. Պաշտպանութեան, որ քարծաղիկ որ ունեցին վրայ տանք է Հայկական Դատարանի անապատում :

Հ. Յ. Պաշտպանութեան, որ ամեն առիթիւ, աղաղակն թէ միջազգային ճակատի վրայ կը ինչեղ թէ ունիւն Դատարան, որ չէ լուծուած չին :

Պայմաններ փոխուած են այսօր :

Հայաստանի իրենցը պատերազմը փոխառակ լուծելու աղաղակն դատարան, փոխառակ պատերազմին եւ անկախութեան ապրելու օտար լուծի մասին ընծայող աղաղակն, ընդհակառակն քաղաքական անկախ պղծելու զրկած է այս օտարութեան, Երբեք ինչ Երբեք :

Հայկական անոր, որ անկի յոյն Խորհրդային ի վեր պատերազմը վերը գտած է Երբեք ինչ, Խորհրդային չէ վերադարձուած անկախ Խորհրդային :

Բոլոր Խորհրդային լուծումին կը պատահին : Անոնց կարգին է նաեւ Հայի - Հայրը :

ՀԱՐԱՏ - ՍՄԱՐԻՆԸ

ՕՐԸ ՕՐԻՆ

ԽՍՏՑ ԿԱՐԻՆՈՐ ՀԱՐՅԵՐ...

Երբ մարդին իրենց ընդ կապած են եւ ցաւ չունին, ալ կը սկսին պարզաբար թանկագին դրամով կը պարզաբար թանկագին ալ կը դրամացնեն ինչի :

Երբ ճանձնած այդ տեսակ թախտաւոր ու չընդունող զապահով մը, երբ անցանքները, կ'ընքն :

Դիմում, երբ ամառ զինքները պարտաւոր նստած, լուսնային երեւոյթ կը նախը, ինչ թանկութեան ինչ մասին կը մտածեն :

Լուսնային դիմադր նստողը, ընդհանրապէս, իր սիրտին ժաման կը մտած, ժամանակը Ե՛րբ Օմար Խաչկան կարգադրած է եւ քոյն ալ դարձ է կարգին դրին :

Արիւն վերադարձուած մարդու հարցն է... Ես, ապիւր դրամին ինչի՞նք ինչ կը հարցնեմ :

Կրնայի՞ սա քրտնալիւծներու թանկ մը հատին ծաղախանալ :

Ինչո՞ւ չէ, ես ալ մէկ կը փնտռեմ որ հարցաւորական պատասխանը... Անաստիս... Ինչո՞ւ կ'ընեն զինքները անքան անքան կը կոչուին, իսկ այնքան վերադարձնէ՞ ձայնին ալ :

Եսաւ քաղաք է, ասպնային օտար ձայնին կարծած է իշխում... Եթէ վերադարձնէ անքան կ'ընեն, ես ասպնային օտար ձայնին կ'ընեն :

Կրնայի՞ սա քրտնալիւծներու թանկ մը հատին ծաղախանալ :

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Որովհետեւ ինչի՞նք մէջ ընդունի փոշին, անոր մէջ ինչպիսի դրամին ճանաչող ու կը պարտաւոր անոր զուրկին վրայ ինչ, մէկ օտարին կրտնալիւծը դիմադր անքան ընդունի մէջ անքան, ինչը վրայ զուրկ եւ տրին կ'ուղարկուի ինչպէս...

Ինչի՞նք մօտ... Ուրիշ մը, ինչո՞ւ կ'ընեն ինչ որ խօսանք...

Եսաւ քաղաքին թանկ մարդին մէջ, այնքան ալ կ'ընեն վրայ ինչ Երբեք մասնագին մը աղաղակն :

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

Ինչո՞ւ, այդտեսակ արտաքին Հարախան թանկալիւծը վեր դարձած է...

ՅԻՐԱՍԱԵՐ ԳԱՆԿԱՍՏԵՐԻԸ

ՆԱԽԱԳԱՆՆԵՐ ՃԱՌԸ ՄԵՐ ԱՂԵՏՈՒԹԻՒՆ
 ԳՐՈՐԵՏ ՄԻՋԱԶԳԱՆԻՆ ՏԵՍԱԿԵՏՈՂ

Միջազգային ժամուրդ մեն կարեւորութեամբ կը զարգի նախապես Օրիորդ յարաք զօրան ճառ, որն յարուցած ինչի՞նք ինչ : Պարտական ժամուրդ կը դանկ որ նախապես ամբողջ Պարտական ինքն իստեցալ իր զարգացմանը երես երես յայտնելով իր զարգացմանը : Պարտական փոշի մտադրած է Ամերիկա երկրայ 1953-ին պիտի կըր որ կատարուի ինչի՞նք կ'ընէ պիտի ըլլայ իր ինտելեկտուալ զուրկ եւ արեւուն, կ'ընէ կարեւոր թերթ մը, Պարտական զարգացման հարցումներ պիտի ուղղէ անոր :

Այս առիթի կը յարուցուին ժամանադարձ Զորգալիւծ զարգացման ինչի՞նք եւ Կրտսէ. ապրիլեան ինչի՞նք : Պարտական զարգացման ժամուրդ քաղէ ի թաղ կը պատահուին որ Պարտական թանկալիւծ Զորգալիւծ մէջ, որ թանկալիւծ օրէ որ կ'առաջանայ եւ կը դիմադրուին Պարտական օրէնքուն կարգաւորութիւն :

Աղաղակական ժամուրդ արդար կը զանէ Պարտական յարուցումներ : Ե՛րբ ինչ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

Նի ծորեցին կը զարգացին թէ պարտական զարգացմանը զարգացման յայտնելով : Երբ երբ ինչի՞նք կ'ընէ ինչի՞նք : Կը զանէ թէ Պարտական թանկալիւծ որ ժամուրդ է զարգացման վերադարձումն եւ անոր որ մեղի պէս զարգացման վրայ մեր կատարած զործը յարաւորութեան անունն, Հայաստանի թանկալիւծ կրնան ըրգալ Պարտական ճանաչել :

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

ունենան արտաքին հարաբարություններն մէջ եւ հաշիւին համար Գ. Եւստանի հետ որ այս առթիւ յայտարարեց :

— Սեղմէ ոչ որ իւր թէ իւր պարտք մը կ'ընայ ըստ առանց Անկոյի, որովհետեւ մասնակէ ոչ որ մտնում է որ, առանց Անկոյի, մասնակէ տարին ի վեր, եւրոպայ վար : Այս պատճառով է որ ինքն կ'ընայ բոլորին եւրոպական Համաժողովը մէջ, երբ անոր չմասնակցին լայնորէն ապա աշխարհի մէջ փողոցները, եւ առաջին կարգին վրայ : Մենք երկուսն ենք :

Գ. Եւստան շնորհակալութիւն յայտնեց Անոյ — լիոյ անվերապահ արկցութեանը համար ազգա-
փողոցին մէջ :

Բանաձեւ մը ցուցարկուեցաւ Փրանցիստե-
լիական խորհրդարանի բարեկամական այս խոր —
բանցիկին եր կողմէ, փոփոք յայտնելով որ երկու
երկրորդիւր աւելի սերտ կերպով դորձանք իրենց
հասարակաց շահերուն հետքերով խնդիրներու
մէջ :

ԳԵՐՄԱՆ ԶՈՐԱՎԱՐ ՄԸ ԿԸ ՊՈՌՏՈՒՅԱՆ
Կերպին որ արտակարգ դէպք մը պատահեցաւ
Գերմանիոյ անդէ : շրման մէջ, անգղի իրա —
բանցիկ պատահեցաւ :

Ստա միջ չարագ նախկին ՏՏԻԻ փողով մը
սարքած էին Վերտեհ քաղաքին մէջ : Աւաթին հա-
ւաքցիկն եր այս, պատահաբարի դադարումէն ի
վերէ Հիւրերուն իր գտնուէր զոր : Բամբէ, որ
գտնուողական էր մընառայի մէջ եւ արձակուե-
ցաւ անցնել տարի :

Այս առթիւ ճառ մը խոսեցաւ զոր : Հիւրան
կ'ընէ, պահանջելով ապա արձակել զերման բան-
տարիկները : Ըսաւ թէ 4250.000 ՏՏԻԻ ստան —
նուեցան պատերազմի ընթացքին ոչ թէ կառու-
ցութեան մը կամ իրաւակարգի մը, այլ Գերմա-
նիոյ համար :

Բաղդադաւար շախարհ այս ճառէն վերջ
խոսեց անոր : Բամբէ, կրաւ տեղով իրա՜ն
կ'ընենքուն դէմ, ունեկողներու խելայն ծափե-
րուն մէջ :

— Էսեղեք, բացառանք զորպար որ դրի
առա՞ծ եր խոսելիքը : Եստ խոսեցաւ պատերազ-
մի ճորձարկներուն մասին : Կրեւեք ըսել թէ այս-
պէս կ'ընա՞ւ Դաշնակցներն եւ պատերազմի ճե-
րադրանքին եւ պէջե որ որ դատարան քաղա՞ւ
ըլլային : (Երկարատև ծափեր) : Յիւրեք Տիէյ —
աւելի, Հերիցիստի եւ Դաշնակցի ռաբակուե-
լիկները, միջ անպարկայան քաղաքներուն կըր —
ծանուեցին : Յիւրեք միւս զինքին ուսմի պատրաս-
տութիւնը եւ այն միւս զինքին պատրաստութե-
րը : Անոնք եւ պատերազմի ճորձարկները :
Իր կարգին ընդէ, ներսն պահանջելով, Բամ-
բէ շարունակեց :

— Այո, Դաշնակցներն եւ ըստ ճորձարկ-
ները որոնք պիտի խաղաղութիւն մը հաստատ —
ցին, անորով քաղաքներ կ'ընենքուն առանց ուղ-
ափայտական պատերազմի : Գերմանները պէջե
որ դատուէին իրան Գերմաններու կողմէ եւ հա —
մա՞նք զերման զինքներու :

Մարիտիկները դադարեցան իրան հաստէն
կ'ընէ, երբ ունեկողներն մէջ փոքր անուանեց զոր
Ալլերհուլերը :

Փողովը ցրուեցաւ : Հայրենասիրական երդնով,
եւ Դաշնակցութեանը : Փողովին կառավարիչ —
հերին երկու զորպարներ այս առթիւ յայտնեցին
թէ լուր չունեն Բամբէի խոսելիքին : Աղլիական
խիստանութիւն այս առաջ հաշի իր գտնուէր եւ —
յուման, զգրուական զործ մշակուելով կըս-
ծը : Բայց մշակուել կապտա՞ւ : Լոնտոնի թիւթերը
կը պահանջուէր որ Երեւանի արդու բոլոր մը ուղ-
ղուէր զօրի կառավարութեան :

ՀՈՐԱԶԼԱՆԳԻՍ — Այրի Տիկին Անուշ Դաւ —
ադանան եւ գաւառները կը ծանոթանան թէ այս
կերպին հորհանդակական պաշտօն պիտի կատար-
ուի Պոստին Ս. Գրեգոր Լուսաւորիչ կ'ընենքին,
իւր զործարանի պաշտօնին զո՞ր որ տարաբախտ
անպարկայան եւ ճոր արժեքի Դաւադարի մասնա-
նախաճարաններն : Իր ինքնին իր յիշատակը
յարգելիքին ներկայ գտնուէր :

Այս առթիւ միջ շնորհակալութիւն բոլոր ա-
նունք, որոնք անձամբ, ծաղիկապով, համակ —
նելով մասնակցեցան միջ խոր սուղին :

ԹԵՍԱՆԵԱՆ

Չարսանճաքի Հայր. Միտիան Պոստին մա-
նաճարկ կառավարիչական է թէ յայտնան մը ի պա-
տիս իր ծախարական Հայրենակցի ԵՈՒՀ. ՏԵՕԲ. —
Միշեմիկի Գաղղի մենկուսին առթիւ : Կը հա-
ւիրենք բոլոր զինք յարգելիքին անկարելի ներկայ
ըլլալ առի : Հարձեւոյտ հաւարութիւն, այս շաբաթ
ամբ 21ին Պոստին գարցը ստանին մէջ :

ԵՆՈՐԱՆԱԿՈՒՄ — Այրի Տիկին Ուսանա Բի —
լեման եւ գաւառները, շնորհակալութիւն կը
յայտնեն բոլոր անունք որոնք անձամբ գրաւոր կ'ըն-
ան ծաղիկապով զաւարտութիւն յայտնեցին իրենց
ամուսնունքն եւ ճոր ԳԻՈՐԳ ԲԻԼԻՃԵԱՆԻ մասնա-
նախին :

Մարտիկի մէջ

Դաշնակցութեան Մարտիկի ԵՐԸ Կոմիտէին :
Կը խոր ընկեր Ե. ԵՄԻԱՅԵԱՆԻ
Կերպէ : Փարիզին մասնակցութեան հրաւիր —
ումս Օր. ԱՍՏԵՂԻԱ ԱՄԵՐԻԿԱՆԻ
Նոյեմբեր 15ին, շաբաթ գիշեր ամբ 9էն մի-
շն լույս, Casa d'Italia :
Մանրամասնութիւններ տեղումն վրայ :
×

Վիեննի մէջ

9 Նոյեմբեր կերպին կէսօրէ վերջ ամբ 2.30-
ին, Salle des Fêtes մէջ : Պայտանակուն մասնէ
վերջ նուագախումբով պար միշնեւ կէս գիշեր :
×

Առնուպիի մէջ

Նոյեմբեր 16ին, Դաշնակցութեան Զ. Ե. Գ. —
վարդան ենթակոմիտէին, մասնակցութեան Զ. —
Ե. Գ. Նոր Սերունդի Եւստան Թատերախումբին :
Մանրամասնութիւններ յայտնուի :

Խիի մէջ

Դաշնակցութեան Զ. Ե. Գ. ՉԱՄԱՐԵԱՆ
Կոմիտէին : Նոյեմբեր 9ի կերպին Salle des Fé-
tes մէջ :
×

Սէն Եամուի մէջ

Նոյեմբեր 15ին շաբաթ երկուսն ամբ 9ին Salle
des Fêtes մէջ :

Դաշնակցութեան Զ. Ե. Գ. Վարդան —
կոմիտէին, մասնակցութեան Զ. Ե. Գ. Նոր Սե-
րունդի Վարդան խումբի եւ Կապ. Սալի :
Մանրամասնութիւններ յայտնուի :

ՊԱՏԱՐԱՎ — ՀՈՐԱԶԼԱՆԳԻՍ

Այս կերպին Փարիզի Հայր. Ս. Եւստ. Մկր-
կեղեցուց օժման 48րդ տարեգարմին առթիւ պի-
տի մատուցելու հանդիսարար Ս. պատարար եւ ըստ
սովորութեան հոգեհանգստան պաշտօն պիտի
կատարուի կեկեղեցին եւ միջ Բերդարդոցիւղ
Այնթափի ՄԱՐԻՄԵԱՆԻ եւ ՄԱՐԻՄԵԱՆԻ գեր-
դաստանի համարին նմեկեանքներուն համար :
Գատարուի ընթացքին պիտի կատարուի նաեւ
մասնաւոր հոգեհանգստեալ ԿՈՍՏԱՆԿՈՒՄ մասնա-
տարիքներն առթիւ :

Կը հաւերիք Փարիզի եւ շրմակցի խումբին
հաւերիքներ որ պիտի փութալ խոսեցանք ենե-
ղեցի իր իմեարդներն տուրը ընծայարի Աղլ-
բարիքար Ա. ՄԱՐԻՄԵԱՆԻ եւ մեծ կեկեղեցական
ԿՈՍՏԱՆ Բըրդի յիշատակին :
Կրեւն Հոգարարութեան

Սէն Բիտիւն — Տէր եւ Տիկին Կարպան Հա-
մալկին, Տէր եւ Տիկ. Երուսաղ Համալկին եւ Գա-
ակները, Տէր եւ Տիկ. Տրդատ Տրդատեան եւ Գա-
ակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Արշակ Փարի-
զեան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Գա-
րայանեան եւ Գաակները (Լիւն), Այրի Տիկին
Կիլիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Մարսիլ), Տէր
եւ Տիկին Արարիկի Բեմիկեան (Ամերիկա),
Տէր եւ Տիկին Դեւոզ Համալկին եւ Գաակները
(Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Համալկին
եւ Գաակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Եւստ-
թիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Ռուսիա), Այ-
րի Տիկ. Բիւզանդ Համալկին եւ Գաակները (Պա-
լեւ), Տէր եւ Տիկին Մկրտչ Տօնիկեան եւ Գաակ-
ները (Մարտ), Դեւոզ եւ Փարի Տօնիկեան (Այ-
մէ), Այրի Տիկին Անուշ Տէրալեան եւ Գաակնե-
րը (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Թորոս —
եան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Քիչիկեան
(Մարտիլ), Այրի Տիկին Անուշ Զիլիքեան
(Ռուսիկեան), Դո. Վրժիթ Սարգիս Զաւիթ —
ըլա, ինչպէս նաեւ Գարդարեան, Թուրեան, Սե-
րապարեան եւ Բեմիկեան ընտանիքները պիտի
յայտնեն կեկեղեցի կը մասնաւորէ իրենց սիրեցնի
մօր, մեծ մօր, հօտարով, մօտարով եւ ապա —
կանին :

Սէն Բիտիւն — Տէր եւ Տիկին Կարպան Հա-
մալկին, Տէր եւ Տիկ. Երուսաղ Համալկին եւ Գա-
ակները, Տէր եւ Տիկ. Տրդատ Տրդատեան եւ Գա-
ակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Արշակ Փարի-
զեան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Գա-
րայանեան եւ Գաակները (Լիւն), Այրի Տիկին
Կիլիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Մարսիլ), Տէր
եւ Տիկին Արարիկի Բեմիկեան (Ամերիկա),
Տէր եւ Տիկին Դեւոզ Համալկին եւ Գաակները
(Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Համալկին
եւ Գաակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Եւստ-
թիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Ռուսիա), Այ-
րի Տիկ. Բիւզանդ Համալկին եւ Գաակները (Պա-
լեւ), Տէր եւ Տիկին Մկրտչ Տօնիկեան եւ Գաակ-
ները (Մարտ), Դեւոզ եւ Փարի Տօնիկեան (Այ-
մէ), Այրի Տիկին Անուշ Տէրալեան եւ Գաակնե-
րը (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Թորոս —
եան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Քիչիկեան
(Մարտիլ), Այրի Տիկին Անուշ Զիլիքեան
(Ռուսիկեան), Դո. Վրժիթ Սարգիս Զաւիթ —
ըլա, ինչպէս նաեւ Գարդարեան, Թուրեան, Սե-
րապարեան եւ Բեմիկեան ընտանիքները պիտի
յայտնեն կեկեղեցի կը մասնաւորէ իրենց սիրեցնի
մօր, մեծ մօր, հօտարով, մօտարով եւ ապա —
կանին :

Սէն Բիտիւն — Տէր եւ Տիկին Կարպան Հա-
մալկին, Տէր եւ Տիկ. Երուսաղ Համալկին եւ Գա-
ակները, Տէր եւ Տիկ. Տրդատ Տրդատեան եւ Գա-
ակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Արշակ Փարի-
զեան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Գա-
րայանեան եւ Գաակները (Լիւն), Այրի Տիկին
Կիլիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Մարսիլ), Տէր
եւ Տիկին Արարիկի Բեմիկեան (Ամերիկա),
Տէր եւ Տիկին Դեւոզ Համալկին եւ Գաակները
(Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Համալկին
եւ Գաակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Եւստ-
թիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Ռուսիա), Այ-
րի Տիկ. Բիւզանդ Համալկին եւ Գաակները (Պա-
լեւ), Տէր եւ Տիկին Մկրտչ Տօնիկեան եւ Գաակ-
ները (Մարտ), Դեւոզ եւ Փարի Տօնիկեան (Այ-
մէ), Այրի Տիկին Անուշ Տէրալեան եւ Գաակնե-
րը (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Թորոս —
եան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Քիչիկեան
(Մարտիլ), Այրի Տիկին Անուշ Զիլիքեան
(Ռուսիկեան), Դո. Վրժիթ Սարգիս Զաւիթ —
ըլա, ինչպէս նաեւ Գարդարեան, Թուրեան, Սե-
րապարեան եւ Բեմիկեան ընտանիքները պիտի
յայտնեն կեկեղեցի կը մասնաւորէ իրենց սիրեցնի
մօր, մեծ մօր, հօտարով, մօտարով եւ ապա —
կանին :

Սէն Բիտիւն — Տէր եւ Տիկին Կարպան Հա-
մալկին, Տէր եւ Տիկ. Երուսաղ Համալկին եւ Գա-
ակները, Տէր եւ Տիկ. Տրդատ Տրդատեան եւ Գա-
ակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Արշակ Փարի-
զեան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Գա-
րայանեան եւ Գաակները (Լիւն), Այրի Տիկին
Կիլիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Մարսիլ), Տէր
եւ Տիկին Արարիկի Բեմիկեան (Ամերիկա),
Տէր եւ Տիկին Դեւոզ Համալկին եւ Գաակները
(Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Համալկին
եւ Գաակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Եւստ-
թիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Ռուսիա), Այ-
րի Տիկ. Բիւզանդ Համալկին եւ Գաակները (Պա-
լեւ), Տէր եւ Տիկին Մկրտչ Տօնիկեան եւ Գաակ-
ները (Մարտ), Դեւոզ եւ Փարի Տօնիկեան (Այ-
մէ), Այրի Տիկին Անուշ Տէրալեան եւ Գաակնե-
րը (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Թորոս —
եան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Քիչիկեան
(Մարտիլ), Այրի Տիկին Անուշ Զիլիքեան
(Ռուսիկեան), Դո. Վրժիթ Սարգիս Զաւիթ —
ըլա, ինչպէս նաեւ Գարդարեան, Թուրեան, Սե-
րապարեան եւ Բեմիկեան ընտանիքները պիտի
յայտնեն կեկեղեցի կը մասնաւորէ իրենց սիրեցնի
մօր, մեծ մօր, հօտարով, մօտարով եւ ապա —
կանին :

Սէն Բիտիւն — Տէր եւ Տիկին Կարպան Հա-
մալկին, Տէր եւ Տիկ. Երուսաղ Համալկին եւ Գա-
ակները, Տէր եւ Տիկ. Տրդատ Տրդատեան եւ Գա-
ակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Արշակ Փարի-
զեան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Գա-
րայանեան եւ Գաակները (Լիւն), Այրի Տիկին
Կիլիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Մարսիլ), Տէր
եւ Տիկին Արարիկի Բեմիկեան (Ամերիկա),
Տէր եւ Տիկին Դեւոզ Համալկին եւ Գաակները
(Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Համալկին
եւ Գաակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Եւստ-
թիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Ռուսիա), Այ-
րի Տիկ. Բիւզանդ Համալկին եւ Գաակները (Պա-
լեւ), Տէր եւ Տիկին Մկրտչ Տօնիկեան եւ Գաակ-
ները (Մարտ), Դեւոզ եւ Փարի Տօնիկեան (Այ-
մէ), Այրի Տիկին Անուշ Տէրալեան եւ Գաակնե-
րը (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Թորոս —
եան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Քիչիկեան
(Մարտիլ), Այրի Տիկին Անուշ Զիլիքեան
(Ռուսիկեան), Դո. Վրժիթ Սարգիս Զաւիթ —
ըլա, ինչպէս նաեւ Գարդարեան, Թուրեան, Սե-
րապարեան եւ Բեմիկեան ընտանիքները պիտի
յայտնեն կեկեղեցի կը մասնաւորէ իրենց սիրեցնի
մօր, մեծ մօր, հօտարով, մօտարով եւ ապա —
կանին :

Սէն Բիտիւն — Տէր եւ Տիկին Կարպան Հա-
մալկին, Տէր եւ Տիկ. Երուսաղ Համալկին եւ Գա-
ակները, Տէր եւ Տիկ. Տրդատ Տրդատեան եւ Գա-
ակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Արշակ Փարի-
զեան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Գա-
րայանեան եւ Գաակները (Լիւն), Այրի Տիկին
Կիլիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Մարսիլ), Տէր
եւ Տիկին Արարիկի Բեմիկեան (Ամերիկա),
Տէր եւ Տիկին Դեւոզ Համալկին եւ Գաակները
(Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Համալկին
եւ Գաակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Եւստ-
թիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Ռուսիա), Այ-
րի Տիկ. Բիւզանդ Համալկին եւ Գաակները (Պա-
լեւ), Տէր եւ Տիկին Մկրտչ Տօնիկեան եւ Գաակ-
ները (Մարտ), Դեւոզ եւ Փարի Տօնիկեան (Այ-
մէ), Այրի Տիկին Անուշ Տէրալեան եւ Գաակնե-
րը (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Թորոս —
եան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Քիչիկեան
(Մարտիլ), Այրի Տիկին Անուշ Զիլիքեան
(Ռուսիկեան), Դո. Վրժիթ Սարգիս Զաւիթ —
ըլա, ինչպէս նաեւ Գարդարեան, Թուրեան, Սե-
րապարեան եւ Բեմիկեան ընտանիքները պիտի
յայտնեն կեկեղեցի կը մասնաւորէ իրենց սիրեցնի
մօր, մեծ մօր, հօտարով, մօտարով եւ ապա —
կանին :

Սէն Բիտիւն — Տէր եւ Տիկին Կարպան Հա-
մալկին, Տէր եւ Տիկ. Երուսաղ Համալկին եւ Գա-
ակները, Տէր եւ Տիկ. Տրդատ Տրդատեան եւ Գա-
ակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Արշակ Փարի-
զեան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Գա-
րայանեան եւ Գաակները (Լիւն), Այրի Տիկին
Կիլիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Մարսիլ), Տէր
եւ Տիկին Արարիկի Բեմիկեան (Ամերիկա),
Տէր եւ Տիկին Դեւոզ Համալկին եւ Գաակները
(Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Համալկին
եւ Գաակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Եւստ-
թիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Ռուսիա), Այ-
րի Տիկ. Բիւզանդ Համալկին եւ Գաակները (Պա-
լեւ), Տէր եւ Տիկին Մկրտչ Տօնիկեան եւ Գաակ-
ները (Մարտ), Դեւոզ եւ Փարի Տօնիկեան (Այ-
մէ), Այրի Տիկին Անուշ Տէրալեան եւ Գաակնե-
րը (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Թորոս —
եան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Քիչիկեան
(Մարտիլ), Այրի Տիկին Անուշ Զիլիքեան
(Ռուսիկեան), Դո. Վրժիթ Սարգիս Զաւիթ —
ըլա, ինչպէս նաեւ Գարդարեան, Թուրեան, Սե-
րապարեան եւ Բեմիկեան ընտանիքները պիտի
յայտնեն կեկեղեցի կը մասնաւորէ իրենց սիրեցնի
մօր, մեծ մօր, հօտարով, մօտարով եւ ապա —
կանին :

Սէն Բիտիւն — Տէր եւ Տիկին Կարպան Հա-
մալկին, Տէր եւ Տիկ. Երուսաղ Համալկին եւ Գա-
ակները, Տէր եւ Տիկ. Տրդատ Տրդատեան եւ Գա-
ակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Արշակ Փարի-
զեան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկին Գրիգոր Գա-
րայանեան եւ Գաակները (Լիւն), Այրի Տիկին
Կիլիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Մարսիլ), Տէր
եւ Տիկին Արարիկի Բեմիկեան (Ամերիկա),
Տէր եւ Տիկին Դեւոզ Համալկին եւ Գաակները
(Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Համալկին
եւ Գաակները (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկ. Եւստ-
թիկ Տօնիկեան եւ Գաակները (Ռուսիա), Այ-
րի Տիկ. Բիւզանդ Համալկին եւ Գաակները (Պա-
լեւ), Տէր եւ Տիկին Մկրտչ Տօնիկեան եւ Գաակ-
ները (Մարտ), Դեւոզ եւ Փարի Տօնիկեան (Այ-
մէ), Այրի Տիկին Անուշ Տէրալեան եւ Գաակնե-
րը (Ամերիկա), Տէր եւ Տիկին Բիւզանդ Թորոս —
եան եւ Գաակները, Տէր եւ Տիկ. Լեւոն Քիչիկեան
(Մարտիլ), Այրի Տիկին Անուշ Զիլիքեան
(Ռուսիկեան), Դո. Վրժիթ Սարգիս Զաւիթ —
ըլա, ինչպէս նաեւ Գարդարեան, Թուրեան, Ս

(Լուրերու շարունակութիւնը կառուար Ռ. Էս)

խակ ձրի դառապիլք կը բաժնէ Հրաւոր աշակերտ - ներուն :

ճեղք տառերի մը մէջ :

Autore կը գրէ թէ Արուսի միշտ հանձնակաւ — տար, քանի մը շարքով է վեր աւելի ինքնակատու ձև մը ունի: Հայ թատերագիրքը իր շնորհալուր- քիւնները յայտնակ է Pierre Frenay-ը որ 3 տարի առաջ ներկայացնելով իր թատերանքի մէջ եւ ինքն իսկ խաղալով դիտարդ դերը Pauline-ն, ապագի- րը բացաւ Արուսի առջեւ :

Եւ երրորդայն պաշտպանութեան զարկերը: Իայց որպէսզի գերման քանակ մը ոտքի կանգնէր, պէտք է որ ներսին դաշնակից քանակու մէջ գտնուող բոլոր գիտնականները: Համարուած են որ դերման ապագայ քանակ մը, իբր կորիզ ունենալով արեւ — էրեւան հակառի վրայ փորձուած զօրքերը, բոլ — չեկիւններուն առջեւ միեւնոյն ռազմականութիւնը պիտի ունենայ, ինչ որ ունէր Վերմախթը (Հիթլէ — րի քանակ):

Միւս կողմէ արեւելեան Գերմանիոյ մէջ Բուլաքը նոր կայանիկացութեան մը ձեւերակաւ եւ գիտնական պատրաստութեան մասին, Վար — րդականքն աւանդի տակ: 15էն 50 տարեկան աշխր — եւ ինքեւ պիտի մարզուին ըլլալու համար վաղ — ուսած դիմապահականները, նաաւանդ ու օրայնու — ները: Այս բնկերութեան զօրութեամբ յայտարար — րենց որ այս ձեւերակը ծանօտ է արեւմտեան նախա — դիմապահական պատրաստութեանց :

Արեւելեան Գերմանիոյ կառավարութիւնը քա — նակի վերէն նոր հրամանատարութեան մը տակը — ծնց վարելու: Երազդիման զօրքը, փոխակալ Արգ — պաշտպանութեան նախադրութեան մը ընդ բա — նակին վերէն հրամանատարութեան մէջ տնտես — է Կապիտանը: Գրք քանակին նախկին հրամանատար զօր. Միլլեր, որ արեւելեան Գերմանիոյ ոտք — ր կառուցեան զօրավարն է:

Հի՛րմանիոյ ՎԵՐՄԱԽՏ ԶԱՎԱՏԱՄԱՐՏԸ : Շրախական թիւերը կը դնեն թէ մէկ օրէն միւսը կը սկսի ինտուսկն ճակատամարտ մը Սե — Գիտան վրայ, ուր համախմբուած է Քրիստական քանակը, խառնակութիւն պատգամաւոր: Շրախա — ցիները, քանի մը ըջիւնները դէպք եւս, պաշտպա — նութեան նոր դէմ մըն այլ պատգամաւոր են: Գե — տին արեւելեան կողմը հակառակորդը յաղթած է անցնիլ գետը:

Յիշանկ քանակը երեք քնտրելու զօրութեան — ներսով կը թալէ հարաւ, հարկեր եւ ուն: Գետերու միջեւ, իսկ ոտքի զօրութեան մը կը փորձեն կըն — շակէն թալել: Շրախականները : Չիմական աղբյուր կը ծանուցանեն թէ Նիկի — ան լոստինք Քրիստական պաշտպանող առաջնոր — լիկն քանակն է եւ թէ 12 Քրիստական խումբեր ինտելլիգենտ են :

ԹՐԱԿԻՈՒ ՊԱՇՏՏԱՆՈՒԹԻՒՆԸ Արեւելէն կը հարողորն թէ Արաւմատեան քա — պաշտպան զանի մը շարքով քանակ կայանկութեան — ներքէն ետք պատրաստուած է Քրաքիոյ պաշտպան — ութեան յատակագիրը: Երկուսուսկոյ եւ Յունաս — տանին իրիյնայ առաջ պաշտպանութեան անձնակա — պատրաստակալութիւնը: Քուրքեալ պիտի պաշտպանէ Քուսիկոյ ծաղկունքն առեւտեան մա — ար: Մարաշի Մոնթեմորի խումբերի սակիւրը պիտի աշխիւթթալի: Ռազմագիտական միւսերը: Ամերիկեան իշխանութիւնները մտադիր են Ուսու — րդական, Յունաստանի եւ Քուրքեալ օտմոյ իշխ — անքոյ ընդառնալ պիտի մը: Իսկ Յունիկի ընտա — նութիւնները խորհրդի պիտի ընտրեն Կրետէի ծա — ցը ընդդէմութեանը հայտնելու համար :

ԱՏԱՐԱՏԵԱՆԻ միութեան անակալ խորհուր — դին անգամ 14 պիտուութեան ներկայացուցիչներ կը Ֆրանսան: Անցնիլ ու Ամերիկայի գիտնական — կան պատուիրակները այս պաշտու կը զուարթուին: Եւսկոյնի պաշտպան մէջ, կողմերը կը զուարթուին: Միւս կողմէ պաշտպանութեան մասին անհրաժեշտ մի — ղոցներու մէջ ծրարելը, որ պիտի ներկայացուի պիտուութեան զուարթութիւն համաժողովին :

ԱՐԵՒԻՍԵԱՆ ԳԵՐՄԱՆԻԱ կառավարութիւ — չը իր խորհրդարանին մէջ հարցում մը պատաս — խանելով յայտարարեց որ Սարը քանակութեանց իրաւը կապ չունի եւրոպայի պաշտպանութեան հետ եւ թէ եւրոպայի քանակին վերաբերեալ ապագայի զարկ պիտի մշակուած են ինքնակալ շու — տով :

Salle D'IENA
10, Ave. d'Iéna, métré d'Iéna,
Կիրակի, 2 Նոյեմբեր, ժամը երեկոյան 20.30ին
կը ներկայացուի E. KALMANN-ն ծանօթ օֆե — րլեր :

ԳԵՂԵՄ, ՈՍՏՐԻՅԻՆ
Բնադրութիւն Իւստ ԱՐՏ. ՀՈՒԿԱՍՕՅԻ, մաս — նակցութեան ուստ լաւագոյն դերասանները : Նաաւանդումը դիմապահութեան Kalmann որդի — եւ նաաւանդակէ Վոյոչենին : Տոմարու համար դիմել Rue Daruf ուսակալ զարուար եւ ներկայացման օրը ժամը երեկոյան 7էն սահմալ թատերի կիկէն :

ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՕՐԸ

Մարտիկի մէջ

Նախաձեռնութեամբ Մարտիկի Շրջ. Կոմիտէին : Կր խոր ընկեր Ե. ԵՄԱՐԱՆԻԱՆԻ Կինքը: Փարիզի մասնադրական հրաւիր — ուած ՕՐ. ԱՍՏՐԻՅԱ ԱՌԻԲԵՆԻԱՆ : Նոյեմբեր 15ին, շաբթի դէրը ժամը 9էն մի — յեւ լոյս, Casa d'Italia : Մարամանութիւնները տեղադրել վրայ :

Վիեննի մէջ

9 Նոյեմբեր կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2.30 — րէն, Salle des Fêtes մէջ: Պաշտօնական մասն — քի վերջ նաաւախուածով պար միջեւ կէս դէրը :

Առնուկի մէջ

Նոյեմբեր 16ին, նախաձեռնութեամբ Հ. Ե. Դ. Վարդան երկաթուղի, մասնակցութեամբ Հ. Ե. Դ. Նոր Սերունդի ճանաթի թատերախումբին: Մարամանութիւնները յաղթով :

Խիի մէջ

Նախաձեռնութեամբ Հ. Ե. Դ. ԶԱՒԱՐԱՆԻ, կոմիտէին : Նոյեմբեր 9ի կիրակիին Salle des Fé — tes-ի մէջ :

Սէն Եամոնի մէջ

Նոյեմբեր 15ին շաբթի երկուս ժամը 9ին Salle des Fêtes մէջ: Նախաձեռնութեամբ Հ. Ե. Դ. Վարդան — ք կոմիտէին, մասնակցութեամբ Հ. Ե. Դ. Նոր Սե — րունդի Վարդէան խումբին եւ Կապ. Խաչի : Մարամանութիւնները յաղթով :

ԲԵՆԵՎԵՂԻԱ

Ձարսանճաղ Հայք. Միութեան Գոմոնի մաս — նախը կողմնակցած է Քլապական մը իր պա — տին իր նախագահին հարկանակէ ՅՈՒԷ. ՏԵՕԲ — Կիւնիկի բոլոր սինց յաղողները անխորհր ներկայ — ըլլալ տնի հրաժեշտ հաաւաքիմ, այս շաբթի ժամը 21ին Գոմոնի զարկը սրահին մէջ :

SALLE GAVEAU
45, Rue La Boétie Métré Miromesnil
Երեքշաբթի 4 Նոյեմբեր, ժամը 21ին

ՐԱՅՏԻ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

Միակ հաղորդակցութիւն, իր սինկուլէրն առաջ Գայտուրիմ մը — Mendelsohn, Scarlatti, Chopin, Ravel, Belliard et Liszt

ՀՈԳԵԱՆԻՍՏ — Այլի Տիկին Լեւոն Մոգ — ան եւ զաւակները կը ծանուցանեն թէ հոգեհան — քատեան պաշտած պիտի կատարուի այս կիրակի առաւ. յետ պատարագի, Փարիզի Հայոց եկեղեցին, (15 rue Jean Goujon) իրենց անունով եւ հօր՝ որ — րացեալ Լեւոն ՄՈԶԵԱՆԻ ծանուան առաջին տա — րիկեալն առիւն: Կը հրաւիրուին իշխատակի յար — ցողները :

ՇԵՆՈՐԱՅԱՆԻՍ — Տէր եւ Տիկին Վարսմ Մեմբեան, Տէր եւ Տիկին Վարսմ Մեմբեան, Տէր եւ Տիկին Հեման Մեմբեան եւ զաւակները, Այլի Տիկին Լ. Զարգար Բաղդասար, Տէր եւ Տի — կինքան Մեմբեան եւ զաւակները, Գ. Զարեմ Մեմբեան Նորակալութեան կը յայտնեն բոլոր անոնց որոնք անձամբ, գրաւոր կամ ծաղիկապա — կով զաւակներին յայտնեն իրենց մօր, ձեմ մօր եւ ազգականին՝ այլի Տիկին ՎԱՐՍԵԱՆԻՍ ՄԵ — ՄԵՐԱՆԵԱՆԻ ծանուան առիւն :

ՇԵՆՈՐԱՅԱՆԻՍ — Լեւոն Նոր եկեղեցւոյ չե — նութեան յանձնարարումը իր հաղորդականութեան ըս — տացու. եկեղեցւոյ չիւնութեան Գոմոնի Նոր, Գ. Թովհանէս Նիկողոսեանի տարը հաաղար Գր. Զան — քուցեալ Արտուսով Արք. Կողեհանդիտող պա — տարակին առիւն: Օր. Անէլ Կիւլպիկեանի ընդ Գ. Գոմոնի Բի — րդարանի (թիւիական ուսանող) Նաաւանդութեան տալիս, Կոստան ծաղիկներով Տիկին Թարսէնի Մարտիկի կը նուրի 500 Գր. կեղեցեալն :

Le Gérant : A. NERCESSIAN
Imprimerie DER AGOPIAN, 17 rue Damesme, Paris (13)

ՀԱՄԱԶԳՍՅՈՒՆ ԼՍԱՐԱՆ

Բազման Քլապական հաղորդակցումը այս ուր — քաթ (31 Հոկտեմբեր) ժամը 9ին Սաաւանի հաղորդակց — րէն, 31 rue d'Alexandrie, նախկին ԱՅՈՒՆԻ ԶԻ — ՆԱՆԻ: Այս առիւն, քանի մը խաաք Տիկին Հ. Խորհրդարանի կողմէ: Երգ եւ խաաք Տիկին Հ. Զարեանի կողմէ, զիկալարութեամբ Քեմէնիստ առաւ Երկուսիկին:

ՅՈՒՇԱՏԵՐ

ՓԱՐԻԶ — Հ. Ե. Դ. Նոր Սերունդի ՎԱՐՍԵԱՆԻ — անք խումբի ընդհ. ժողովը այս հինգշաբթի ժա — մը 21ին, Ազգ. Տան մէջ, 32 rue de Trévis, métré Cadet :

ՄԱՐՍԵՒ — Հ. Ե. Դ. Գլուխա Ստադի Վր — ասման երկաթուղի ընդհ. Քեմբեանի ժողովը այս շաբթի ժամը 20.30ին, սովորական հաաւա — տակցին: Բոլոր ընդհանրեւ ներկայութիւնը պար — տարակին է: Կարեւոր օրակարգ :

ՓԱՐԻԶ — Հ. Ե. Դ. Կոմիտէն ժողովի կը հարկէր ՎԱՐՍԵԱՆ Սերունդ եւ Երեմիկարանին ջ խումբերու բոլոր ընդհանրեւ, այս ուրքաթ, Հոկ — տեմբեր 31, երեկոյան ժամը 8.30ին, սովորական հաաւաալական :

ՄԱՐՍԵՒ — ՍԵՐՏ ԱՐՔԻԱՆ — Հ. Ե. Դ. Ընկեր Կարո երկաթուղի ժողովը ընդեր Ս. Գո — յանեանի ընապարար այս շաբթի ժամը 8.30ին : ԻՍԻՒ — Հ. Ե. Դ. ՎԱՐՍԵԱՆԻՍ կոմիտէի ժա — րովը այս շաբթի իրեկուս ժամը 8.30ին, երկման աղիւրով: Կարեւոր օրակարգ :

ՓԱՐԻԶ — Հ. Ե. Դ. Ուս. Միութեան ժողովը այսը հինգշաբթի ժամը 20.30ին, սովորական վայրը :

ՍԵՐԱՅՈՒՆ ՄԵՐԱՆԱ Ուսի հանդէս ինչոյցը Իսկի երկման սրահ, Նոյ. 9ին, կէսօրէ վերջ ժամը 3էն կէս դէրը :

ՏԱՐՍԸ ՏՈՒՐՈՒԹԵԱՆԻ Հայք. Միութեան Փարիզի մասնադրակի ընդհ. ժողովը այս կիրակի ժամը 3ին Café au Clair de Lune-ի զերմայրիկ, 15 rue Place d'Italie: Միտա կարեւոր օրակարգ : Բոլոր հայրենակցներու ներկայութիւնը անհրա — ձեւա է: Բ. անգամ ըլլալով ներկաներու թիւը յետաւանութեան կը համարուի :

ՇՐ. ԿԱՊՈՏԵ ՆԱՐԱ ԳԱՐԱՀԱՆԴՐՈՐ
ՅՈՒՆՈՒՆԱՐ ԻՒՐԸ : Կը խմորակի միտուի ունենալ

Եղանակին Ա. պատանակար

Շաբթի 1 Նոյեմբեր, ժամը 22ին միջեւ լոյս: Club Rue Grignan, Մարսէլ, ՄԱՐՍԵՒԻՒՒ կապմ — Կերտիկով միշտ ապը ու ընտանեակ, միշտ հանգի ու ընկերական, նաաւախումք E. TOUR — NEL: Զնի գործիքն ու ընտրի պիտի է :

ՀՈԳԵԱՆԻՍՏ — Տէր եւ Տիկին Երեմ Մի — րան Երեմեան եւ զաւակները, իրենց մօր եւ ձեմ մայրիկին հաղորդեալ Տիկին ՆԱՆԻՒ ԵՐԵՄԻՍ — ՆԱՆԻ ծանուան տարիկեալն առիւն: Մասնաւոր հո — դեհանդիտող պիտի կատարուի տան, Փարիզի Հայոց եկեղեցին մէջ, այս կիրակի յետ պատարագի : Հաղորդեալին իշխատակի յաղորդակի կը ինք — րուի ներկայ ըլլալ :

ՀԱՐԻՒԹԻ Թրքաաղբան կ'ողէ ունենալ Գուլեւոս Այրեւ Գուլեւոս իր մօրեղբոր Գ. Գրիգոր Համարանի նոր հասցին: Տերեկանիկ Mile. H. Ternak, 7 rue Legendre, Paris (17), France :

Մայրու է

ՊՈՐԻՒԹԻ Խանութի մը կ'ընտրել կողմը բարեկ — րի յաաւորեղեւոր: Մայրուի զին : Հնոմայնի ժամը 9.30ին երեկոյան 7 Eto. 45-80 :

ԿՈՒՅՈՒՆ

Տան մէջ ալաւաւալու համար առանձին կն մը: Մաւուկն գործ: Իրիկ ուղղակի ՎՄԱՐԱՆԻ ժա — րութեան :

Ա. ՇԱՀՊԱՎԼԵԱՆ

ՄԱՐՍԵՒ — (ՄԱՐՍԵՐ)
(Պատկաւ միլայալու) Կը ինձնէ թէ իր թով եւ թէ տուներու մէջ : Պաշտօնական առաւարդ կուտայ արեւին եւ ըն — կերակրի պաշտօնագրութեան ունեցողներուն : Դիմել 49 Rue des Petites Maries, Մարսէլ Հեռագրան CO. 76-47

